ГЛАС СРПСКЕ

Бања Лука Година LXII www.glassrpske.com

26. и 27. фебруар 2005. Број 10.614, цијена 0,6 КМ

150 Година ДИПО

DIPO 1855 DRVNA INDUSTRIJA PODGRADCI

Srijedom i subotom

3 u jednom! GLASI

ИТАЛИЈАНСКИ СУДИЈА АНДРЕА ТАМИЈЕТИ

МИЛУ НИЈЕ ДРАГО

ПОДГОРИЦА - Предсједника Владе Црне Горе Мила Ђукановића засигурно неће обрадовати изјава италијанског судије Андреа Тамијетија.

Тамијети је, јавила је у петак Бета, оцијенио је да црногорског премијера највјероватније чека истрага о шверцу цигаретама, јер је највиша правосудна инстанца Италије одлучила да он не ужива међународни дипломатски имунитет.

- Када дођете до Касационог суда у Риму, то значи да су исцрпљени сви правни лијекови и да се нема куд даље - рекао је Тамијети, који је и судија Европског суда у Стразбуру.

Упитан да ли је упознат са одлуком Касационог суда о оспоравању Ђукановићевог имунитета, Тамијети је одговорио потврдно, наводећи да он „гарантује сигурну примјену свих доњијетих пресуда и контролише да ли долази до прекршаја у непоштовању кривичног поступка, као што је то био случај са имунитетом црногорског премијера".

- Кад овај суд донесе неку одлуку, то значи да ће суђење бити спроведено без обзира на његов крајњи исход - рекао је италијанску судија.

Касациони суд је у децембру прошле године оспорио имунитет од кривичног гоњења Ђукановићу, наводећи да Црна Гора није међународно призната држава.

Због учешћа у шверцу цигаретама против Ђукановића се у Барију и Напуљу води истрага. ■

A. C. Banja Luka
prodaja i servisiranje
Opel vozila
Trive Amelice 1b,
tel. (051) 332 500, 332 511
fax (051) 332 599

КАКО СЕ СВЕТОЗАР ДАНГУБИЋ ПОИГРАО ВЛАСТИТОМ СУДБИНОМ

ПОБИЈЕДИО „БИЈЕЛУ СМРТ"

Носећи родитељима лијекове, газио је снијег до изнад појаса. За сваки пређени километар од села Звијерина до Дола требало му је по сат. Од 15. фебруара нико не зна шта је са становницима села на Ситници

БИЛЕЋА - Е, нећете се најести меса, помислио је Светозар Дангубић када су два гаврана заграктала кружећи изнад његове главе док се, на измаку снага, пробијао кроз снијег до изнад појаса.

У сњежној пустињи, у врлетима херцеговачке планине Ситнице, није било живога створа осим њега и двије птице злослутнице.

Четрдесетшестогодишњи Светозар се из Билеће, гдје ради у „Хидроградњи", запутио до родног села Дола, не слутећи да ће оно бити теже и опасније од страхота које је преживио у отаџбинском рату.

Дангубић ће рећи да то и није било путовање већ невјероватна драма и борба за голи живот. Срећа да је још у доброј физичкој кондицији, па је његова „авантура" завршила без посљедица.

Светозар је кренуо из „Хидроградњиног" насеља крај Билеће око 11 часова: желио је да дозна како су му отац **Саво**, мајка **Нада** и тетка **Илинка**, сви већ у годинама, и понио оно што им је најпотребније - лијекове. Вели да се сигурно **не би запутио да је знао да је сњежни покривач на Ситници висок око метар и по.**

- Кренуо сам у гуменим чизмама, које чак нисам био ни завезао да се снијег у њих не сасипа. До села Граница пут је био рашчишћен, па сам тих девет километара прешао лако. Али, како сам се пењао, снијег је био све већи. На Граници већ око метар. Од Границе до Рајове чатрње је још око пет-шест километара, па сам и ту раздањину некако савладао - каже Дангубић.

На раскрићу гдје се пут рачава према Звијерини и Долима, а други крак води према Крстачама и Врањској, **Дангубић је видио да према његовом селу нико није пролазио. Али, ипак је кренуо. И одмах упао у снијег до паса.** Али, мислио је да су у питању сметови.

У ствари снијег је био висок око метар и по. Али, Светозар се не предаје. Доноси одлуку да покуша да се пробије барем до Звијерине, удаљене око пет километара.

- Сад схватам да је то била лудост. Тих пет километара грчевито сам се борио да останем међу живима. Био сам потпуно мокар, а ускоро је пало вече - каже Светозар.

Послије пређених још километар и по почео је да губи снагу. Снијег је био мекан и пропадао је скоро до тла. Ишао би по пет метара, па би стао да се одмори. Пала је и ноћ, али се по мјесечини видјело као усред дана. Каже да је то било сва његова срећа у несрећи. Присјећао се онога што је прочитао и чуо о такозваној „бијелој смрти". Знао је да неће моћи да се врати натраг, а није могао ни да претпостави колико му је пута још остало.

- Читао сам да су се неки људи смрзнули само стотинак метара од куће. Тек сада ми је јасно зашто нису успјели да се спасу. Јер, у таквим условима стотину метара је дуже од десет километара - каже Светозар Дангубић.

Био је већ на измаку снаге када је око 23 часа избио пред кућу **Јована Милићевића**. Домаћин куће умало се није срушио од изненађења.

- Мислио је да сам падобраном искочио из квквог хеликоптера. Срећом, он и његова жена дадоше ми да се пресвучем и сједох уз пећ да угријем промрзле и одрвењеле ноге. Поможе ми и неколико чаша ракије.

Али, то није крај Дангубићево играња са судином.

Код Милићевића је преноћио, али ујутро га неки ђаво вуче да настави пут до свога села Дола. Пробио се до дреновог шибља недалеко од Јованове куће и од њега направио крпље. Негдје око 13 часова кренуо је у Дола. И са крпљама је упадао и до 40 центиметара у снијег. У Дола је стигао око 19 часова - **за сваки километар му је требао сат.**

- Кад сам се вратио у Билећу сви су ме питали како је у Долима и Звијерини, шта је снијег порушио, а шта није. Рекао сам им само да је живо свих девет глава које су зазимиле тамо - каже Светозар.

Два дана по његовом повратку његов отац Саво пробио се до два километра удаљене куће Самарџића, докле допире сигнал мобилне телефоније. Позвао је Светову супругу, која ради у болници у Невесињу, гдје и живи са два синчића, и од ње сазнао да му се син успио пробити до Билеће.

Од тог 15. фебруара нема никаквих вијести из Дола и Звијерине. У овим селима нема струје, па су се и батерије мобилних телефона испразниле. Ко је од деветоро становника болестан, ко здрав, ко жив, а ко, не дај Боже, мртав, не зна нико. О томе Светозар размишља и док нам прича о својој авантури, и док се спрема у трећу смјену у тунел Билећко језеро - Фатничко поље. Док, дубоко у утроби земље, скоро цијели сат буде путовао композицијом са градилишта у Билећи, питаће се да ли су живи његови родитељи и остали становници заметених села у врлетима Ситнице. ■ Ш. А.

Светозар Дангубић: Једва жива глава

ПОВРАТАК

Светозар Дангубић је у Долама преноћио и остао још један дан, а кад је свануло наредно јутро, са крпљама на ногама запутио се назад у Билећу. Свратио је на пола сата и код Јована Милићевића у Звијерини. И тако око десетак километра полако, корак по корак, на крпљама, а кад се дочепао прогрнутог пута још око 15 километара пјешице. Ноћ је била већ добро освојила кад је стигао у Билећу.

ПУСТА СЕЛА

До прије око 40 година у Долима је било око 50 насељених кућа, а данас само двије. У једној живе Светозарови родитељи и тетка, а у другој, два километра даље, Милорад Самарџић и мајка му Коса. У сусједној Звијерини, гдје је такође око 50 кућа, дим ове зиме избија само из два оџака. Осим Јована Милићевића ту је и Жара Кисић са мајком. Жена и дијете су му у Билећи гдје мали иде у школу.

grand КАФА

СПАВАЧИ СУ-БУДНИ

Страна 5.

ОД ДАНАС

НОВИ ФЕЉТОН

Великани српске глуме

Позоришне легенде од Пере Добриновића до Бате Стојковића.

Лепе, духовите, каткад заједљиве, и једноставне речи о „песницима позоришта" - само су део опширне приче из књиге „Смех и сузе", које објављујемо у фељтону.

БЕОГРАД

Украдени Титови сатови

БЕОГРАД - Из Музеја историје Југославије украден је дио сатова - експоната изложбе „Покретна слика вечности", који су припадали некадашњем доживотном предсједнику Југославије Јосипу Брозу Титу, потврђено је Бети у петак из музеја.

Експонати су украдени у оружаној пљачки изложбеног простора у Галерији на Тргу Николе Пашића, која се догодила у четвртак увече.

У саопштењу музеја наводи се да нико од радника те установе није повријеђен, а у интересу истраге не могу бити саопштени детаљи овог догађаја. ■

НЕДЈЕЉНИ ДОДАТАК

ГЛАС ПЛУС

Нова Бањалучка Банка а.д.

КУРСНА ЛИСТА

број 040

Курсеви из ове листе примјењују се од 26.2.2005. године
Курсеви у конвертибилним маркама (БАМ)

Земља	Шифра валуте	Ознака за девизе и ефект. валуту	Јединица за девизе	Куповни за девизе	Средњи за девизе	Продајни за девизе
ЕМУ	978	EUR	1	1.955830	1.955830	1.955830
Аустралија	036	AUD	1	1.159618	1.162524	1.165430
Канада	124	CAD	1	1.192652	1.195641	1.198630
Данска	208	DKK	1	0.262160	0.262817	0.263474
Хрватска	191	HRK	100	25.986508	26.051637	26.116766
Норвешка	578	NOK	1	0.236148	0.236740	0.237332
Словенија	705	SIT	100	0.813875	0.815915	0.817955
Шведска	752	SEK	1	0.215041	0.215580	0.216119
Швајцарска	756	CHF	1	1.264709	1.267879	1.271049
В. Британија	826	GBP	1	2.828475	2.835564	2.842653
САД	840	USD	1	1.481915	1.485629	1.489343
Србија и Црна Гора	891	CSD	100	2.422941	2.429014	2.435087
SDR (Special Drawing Rights)		= USD 1.53057				

78000 Бања Лука, Марије Бурсаћ бр. 7; телефони: централа 051/243-200 и 051/212-140, телефакс 051/212-830, информације 217-487, SWIFT: BLBABA22 E-mail: info@novablbanka.com Web: www.novablbanka.com

ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

Прогноза времена

У суботу се очекује углавном облачно вријеме са кишом, сњежицом и снијегом. Метеоролози за недјељу најављују снијег у већини крајева и осјетно хладније, са температурама од минус 10 до највише пет степени у току дана. У понедјељак ће бити облачно са снијегом и кишом. Јутарња температура од минус 18 до минус шест, а дневна од минус 11 до нула степени.

РИЈЕЧ дана

- Не мењам мишљење. Лакше је променити устав

- Слободан Антонић Кепи.

БАРОМЕТАР

Да ли је хашка оптужница против ратног команданта бошњачке Армије БиХ, генерала Расима Делића знак да се коло звјерстава, прије свих муџахедина, над Србима у БиХ полако одмотава. Јавност у Српској с правом се пита због чега је заобиђена одговорност бошњачких политичара, зашто ниједан муџахедин није оптужен...

1. Славко Недић, љекар из Добоја

Сматрам да је то дио одговорности органа власти. Колико ми је познато, многи наши људи који су још током протеклог рата били размишљени, као и војници пуштени из заробљеништва, давали су званичним органима Српске изјаве у којима су помињали муџахедине и звјерства која су они чинили на подручју Возуће и Озрена. Није ми јасно због чега одговорни нису давно реаговали и да то прије годину-двије дана није учинио Савез логораша, злочини муџахедина не би били кривично гоњени. Сада је стигла оптужница из Хага за Расима Делића коме се децидно ставља на терет да су под његовом командом бошњачка Армија БиХ и јединица „Ел муџахедин" починили више масовних злочина над српским становништвом на подручју Озрена и Возуће. Тек одласком Делића у Хаг отворена је та процедура која је требало знатно раније да се покрене.

2. Љуба Радаковић, радник из Приједора

Како вријеме пролази и како само Србе окривљују за оно што се дешавало у прошлом рату, с правом ћу рећи да је Хашки трибунал врло неправедан. По мени, све три стране треба да оговарају подједнако, јер није крива само једна страна. Због чега је толики број Срба отишао из Хрватске, што су нас истјерали? Ја сам живјела и радила у Загребу 20 година и стално се питам ко ће одговарати за „Бљесак" и „Олују". Тада су причињени страшни злочини, било је ту свашта. Крајње је вријеме да се размишља, односно да на тапет дођу и они који су Србима чинили велика зла и отјерали их са својих огњишта. У противном, такав суд, као што је Хашки и такве судије не треба ни признати...

3. Миодраг Бабић, радник из Градишке

За то што до сада није оптужен ниједан муџахедин једним дијелом је кривица и наше власти, која није била довољно ангажована око прикупљања доказа и истраге доказа о ратним злочинима над српским становништвом. Познато је да су муџахедини током рата у БиХ чинили злодјела над Србима, а то знају и друга два народа.

Поред тога знамо да је било и грађана БиХ у редовима муџахедина и БиХ би се требала позабавити првенство тим људима. Требала би се једном ставити тачка на то и сви који су одговорни за страдање недужног народа требају за то одговарати а они који имају доказе требају их предочити Хашком трибуналу.

4. Стеван Ђајић, пензионер из Требиња

Подизање оптужнице против Расима Делића и других официра бошњачке Армије БиХ даје наду да је Хашки трибунал колико-толико уравнотежен.

Због чега је одмах послије Дејтона оптужено комплетно српско војно и политичко руководство, дакле Радован Караџић и Момчило Крајишник и Биљана Плавшић, Радислав Брђанин, а нисуЕјуп Ганић, Алија Изетбеговић, Стјепан Кљујић? Зар су они били под „стакленим звоном" за вријеме рата? Муслиманска политика директно је водила и произвела рат, још од оне изјаве Алије Изетбеговића да ће „жртвовати животе и слободу за суверенитет БиХ"?

Ослобађање од кривице политичких вођа Бошњака и Хрвата у БиХ није добар знак и показује да је Хашки суд заиста суд само једне стране. Ко ће се послије такве једностраности добровољно предати?

Ако је био грађански рат и ако су ратовале три стране - онда смо сви криви. Карла, изгледа, два пут мјери-трећи пут Србима сијече!

5. Милијана Бојић, предсједник Савеза удружења породица заробљених и несталих лица Српске у БиХ

Људи из бошњачког ратног војног и политичког врха требало је још давно да сједну на оптуженичку клупу у Хагу. Али, мислим да се клупко злочина, подизањем оптужнице против Расима Делића, почело одмотавати. Тим прије, што очекујемо да, по логици ствари, он неће бити једини којем ће на терет бити стављени злочини почињени над Србима у рату у БиХ. Пред нама је сада озбиљан задатак који се односи на заједнички посао у прикупљању документације и свједока. Јер, Делић је морао да зна и за злочине које су починили припадници бошњачке Армије БиХ над Србима у Сарајеву, западнокрајишком подручју...

Због тога сматрам да би ова, као и будуће оптужнице против Бошњака, требало да баце сасвим другачије свјетло о дешавањима у протеклом рату у БиХ и потврде оно што ми понављамо године: да су Срби били жртве добро смишљеног злочина, а у појединим мјестима и етничког чишћења.

■ Е Г С

ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ТРЕБИЊЕ НАЈПРЕЧЕ

Ревизија „случаја Алијагић" приоритет, кажу у Врховном суду. Неријешена 782 предмета ревизије из посљедње двије године

БАЊА ЛУКА - Док судије Врховног суда раде на ревизији „случаја Алијагић", рачуни Општине Требиње још су блокирани.

Захтјев за ревизијом случаја пред Врховним судом, који је достављен 9. децембра прошле године не одлаже извршење правоснажне судске одлуке па се свака марка која „лијеже" на општинске рачуне, одмах пребацује на рачун браће Алијагић.

У Врховном суду кажу да настоје да овај случај што прије ријеше и додају да је судски поступак вођен више од пет година и да је **„штетни догађај настао је још 1993. године".**

Подсјећамо, према правоснажној судској одлуци Окружног суда, Република Српска, општина Требиње и предузеће „Металац" обавезни су да браћи **Салиху и Моамеру Алијагићу солидарно исплате укупно 34 милиона марака.**

Још четири ревизиона предмета у случају општине Власеница којој су као и Требињу блокирани рачуни достављена су Врховном суду у јануару ове године.

Рачун ове општине је блокиран јер петорици Бошњака треба да на основу правоснажних пресуда буде исплаћено укупно 310 хиљада марака. Како истичу у Врховном суду, судије сада нису у могућности да започну рад на овим предметима.

На грађанском одјељењу Врховног суда у прошлој години остало је неријешена 782 предмета ревизије из прошле и претпрошле године.

Утврђен је план рада па ће тако у рјешавању предмета из 2003. године приоритет имати њих 68. На листи је 26 предмета спорова из радних односа, 13 из стамбених односа, девет предмета везано је за утврђивање ваљаности или ништавости уговора о купопродаји или замјени некретнина.

Такође, рјешавање се и два предмета везана за поступак одређивања накнаде за експроприсане некретнине и 18 предмета у којима поступак траје више од десет година.

Међу ревизионим предметима достављеним Врховном суду у овој години, 282 су законски приоритети.

Од тога је 112 предмета из радних односа, 115 спорова из стамбених односа, 20 спорова о издржавању и 34 предмета везаних за спорове о утврђивању ваљаности и ништавости уговора о купопродаји или замјени некретнина.

Према редосљеду, **прво ће се рјешавати предмети из 2003, а потом они из прошле године. Тек послије завршетка овог посла судије ће моћи да се посвете предметима из ове године.**

■ М. ДИЗДАР

КАБИНЕТ ПРЕДСЈЕДНИКА СРПСКЕ

Прва сједница у понедјељак

БАЊА ЛУКА - Из кабинета предсједника Републике Српске у петак је саопштено да ће састанак Иницијативног одбора за обиљежавање шездесетогодишњице од пробоја јасеновачких логораша, шездесетогодишњице холокауста и побједе над фашизмом бити одржан 28. фебруара у 12 часова.

Сједницу је у свом кабинету заказао предсједник Републике Драган Чавић, који се налази на челу овог Одбора. ■ Г. К.

ВЕЧЕ ЗМИЈАЊАЦА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Дуг завичају и Кочићу

БАЊА ЛУКА - Завичајно друштво „Змијање" организовало је у петак увече у ресторану бањолучке Угоститељске школе своје традиционално годишње дружење.

Потомци и поштоваоци великог народног трибуна и писца Петра Кочића, од којих су многи пристигли из Београда, Новог Сада, Темерина и других дијелова Србије, Републике Српске и свијета, подсјетили су се на завичајне пјесме, обичаје и највећег Змијањаца.

■ М. Ми.

ПЕДИ ЕШДАУН И РЕФОРМА ПОЛИЦИЈЕ

Отпори из Српске

ПРИЈЕДОР - Високи представник Педи Ешдаун изјавио је у петак да реформа полиције у БиХ „нема ништа са укидањем Републике Српске, али има све са укидањем политичког утицаја на полицију", јавила је Срна.

Ешдаун је оцијенио и да реформа полиције до сада најтежа реформа која се спроводи у БиХ и која је наишла на најјачи отпор. Учествујући посредством линка из Сарајева у дискусији на Радио Приједору, Ешдаун је рекао да ће буџетски дефицит у Српској ове године износити 150 милиона марака, због чега ће од септембра бити врло тешко исплаћивати јавни сектор, те ни у том свјетлу није оправдано да полиција у БиХ кошта више од било ког европског просјека.

Ешдаун је, између осталог, нагласио да се реформи полиције у првом реду противе политичари Српске, док 70 одсто грађана Српске сматра да политика има уплив у полицију и исто толико је за реформу полиције, ако је она услов за придруживање Европску унију. ■

ЗВОРНИЧКА ФАБРИКА „БИРАЧ"

Основали синдикат

ЗВОРНИК - У зворничкој Фабрици глинице „Бирач" у петак је одржана Изборна скупштина Синдиката који ће дјеловати у саставу републичке Конфедерације синдиката металаца и рудара. Изборна скупштина у саставу од 33 члана једногласно је изабрала Управни одбор од 13 чланова и Надзорни одбор од три члана.

Арвидас Жигис: Сарадња и подршка

За предсједника Управног одбора и синдикалне организације изабран је Драган Којић, радник у служби Аутоматике.

У саопштењу за јавност новоформиране синдикалне организације истиче се да је Иницијативни одбор прикупио више од 700 потписа радника фабрике који желе да буду чланови овог синдиката и који су изразили вољу за промјену стања у раду организације, али и за укупан положај запослених у колективу.

Директор Бирача Арвидас Жигис је новом синдикату и његовом руководству пожелио успјешан рад, уз констатацију да се само кроз заједничку сарадњу и преговоре могу спровести предвиђени циљеви.

Изборној скупштини синдиката присуствовали су и предсједник и секретар Синдиката металаца и рудара Српске Обрад Белензада и Петар Илић.

■ С. Са.

НОВИ ГРАД

Сумњива рјешења

НОВИ ГРАД - Права ратних војних инвалида морају да буду заштићена.

Овако су у петак у Новом Граду закључили чланови републичког Одбора ратних војних инвалида при Скупштини Борачке организације.

Чланови одбора сматрају и да је недопустиво да се, девет година од завршетка рата, поједини проглашавају ратним инвалидима.

Одбор је нагласио да поједине љекарске комисије олако поједине проглашавају инвалидима рата, а што је још погубније, истичу инвалиди, то се остварује подмићивањем. ■ В. Б.

РЕПУБЛИЧКИ СИНДИКАТ ЕНЕРГЕТИКЕ

РАФИНЕРИЈА ПРВА БРИГА

Хитно ријешити тешкоће у Рафинерији нафте Босански Брод. Охрабрујуће најаве Владе Српске

БАЊА ЛУКА - Приватизација електроенергетског сектора као и нафтне индустрије мора се регулисати законима, закључено на конститутивној сједници новоизабраног Предсједништва Синдиката енергетике која је одржана у петак у Бањој Луци.

Предсједник Синдиката **Душан Врховац** изјавио је да је Предсједништво расправљало о власничкој трансформацији капитала у „Електропривреди" Републике Српске, као и тешкоћама у Рафинерији нафте у Босанском Броду.

- Договорено је да се у наредна два до три дана сачини детаљну анализа стања у Рафинерији, а послије тога да договоримо хитан састанак у Влади и Министарству енергетике око рјешавања тешкоћа у том предузећу - нагласио је Врховац.

Он је позвао предсједника Републике Српске Драгана Чавића да енергетичарима, али и свим грађанима Српске **„понуди потпуну информацију о дешавањима везним за рафинерију и ко управља овим богатством".**

Врховац је подсјетио да због неисплаћених 12 плата и дуговања за доприносе у протеклих годину и по, радници у Рафинерији губе стрпљење.

Пријете и штрајком, додао је, уколико Влада Републике Српске и менаџмент предузећа не пронађу рјешење које ће омогућити континуирану производњу у рафинерији.

Према његовим ријечима претходна Влада покушала је да створи услове за производњу у рафинерији, али су најзначајнији дистрибутери у Српској као што су **„Енергопетрол" и Крајинапетрол"** ипак били присиљени да због сталних прекида у производњи, нафтне прерађевине набављају у окружењу.

- Корак у оживљавању Рафинерије у Босанском Броду у овој години практично је изгубљен. Ако је судити према најавама нове Владе да је један од приоритета рјешавање тешкоћа у рафинерији, изласа ипак има - рекао је Врховац.

Говорећи о трансформацији зависних државних предузећа која послују у саставу „Електропривреде Републике Српске" у акционарска друштва, Душан Врховац је нагласио да је **Предсједништво Синдиката расправљало о могућностима именовања чланова синдиката у надзорне одборе, у циљу заштите интереса малих акционара.**

■ М. МИЛУНОВИЋ

ПЛАТЕ

Предсједник Синдиката Рафинерије нафте Босански Брод Славко Видић изразио је наду да ће новоименовано руководство предузећа обезбиједити новац за исплату свих дуговања радницима.

Видић каже да је 1.400 радника рафинерије примило у петак плату за август прошле године или да нису одустали од организовања штрајка уколико им се не омогући исплата преосталих дуговања.

ЦЕНТАР ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ ВОЈСКЕ СРПСКЕ

Енглески по плану

БАЊА ЛУКА - Програм Центра за стране језике Војске Републике Српске успјешно се спроводи.

Овакву оцјену изнио је у петак директор програма за учење енглеског језика у Британском савјету Пол Вудс током јучерашње посјете Центру за усавршавање старјешина „Рајко Балаћ".

- Програм учења страних језика који је покренуо и организовано Британски савјет, тренутно се спроводи у 27 земаља. Када је ријеч о Војсци Републике Српске, садашња динамика његовог развоја требало би да се настави до 2010. године, када би његово вођење Војска Српске у потпуности преузела - рекао је Вудс.

Командант Центра за усавршавање старјешина потпуковник Велибор Пурковић, заједно са представницима Генералштаба и Министарства одбране упознали су Пола Вудса са тренутним активностима и стању у Центру.

У Центру са стране језике војске Републике Српске изучавају се, осим енглеског, француски, њемачки и грчки језик.

■ М. Ц.

Боро МАРИЋ, главни и одговорни уредник

Први број „Гласа" изашао је као орган НОП-а за Босанску Крајину у Жупици крај Дрвара, 31. јула 1943. године. Послије ослобођења 1945. године „Глас" излази у Бањој Луци као орган Обласног народног фронта до јуна 1951. године. Од септембра 1953. излази као орган ССРН под именом „Бањалучке новине". Од 13. маја 1963. године лист поново излази под именом „Глас".
Указом предсједника СФРЈ од 19. јула 1969. године „Глас" је одликован Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима.
Указом предсједника Републике Српске од 9. јануара 1994. године лист „Глас српски" одликован је Орденом Његоша првог реда.
Указом предсједника Републике Српске од 31. јула 2003. године лист „Глас Српске" одликован је Орденом заставе Републике Српске са сребрним вијенцем.

ГЛАС СРПСКЕ
АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО e-mail: redakcija@glassrpske.com; marketing@glassrpske.com

Боро ЛУБУРИЋ, директор

Од 8. фебруара 1983. године „Глас" излази као дневни лист. Од 15. септембра 1992. године, одлуком Народне скупштине Републике Српске излази као дневни лист Републике Српске. Под именом „Глас српски" излази од 28. септембра 1992. године, а од 5. маја 2003. године као „Глас Српске". Оснивач је Народна скупштина Републике Српске.
Редакција и маркетинг је у улици Веселина Маслеше 13. Телефони редакције: 212-844, 212-848; телефакс 211-759.
Телефон маркетинга 212-004. Директор Друштва 212-264, 212-263; телефакс 212-283.

У БиХ ПОЧИЊУ СУЂЕЊА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

ХАГ КОД КУЋЕ

Први предмет у Суд БиХ из Хашког трибунала биће прослијеђен већ за два-три дана, најавио Педи Ешдаун. Нове пријетње Српској

САРАЈЕВО - БиХ је од петка прва земља у региону која је способна да води судске процесе за случајеве ратних злочина, почињених на подручју бивше Југославије.

- Специјално одјељење за кривично гоњење ратних злочина при Тужилаштву БиХ не званично бити отворено 9. марта, а први предмет ће у Суд БиХ бити прослијеђен већ за два-три дана - изјавио је у петак на конференцији за новинаре у Сарајеву високи представник **Педи Ешдаун** најављујући почетак пребацивања првих судских предмета ратних злочина из Хага у Сарајево.

Он није могао да каже о којим предметима из Трибунала је ријеч.

Истакавши да ће званично отварање Специјалног одјељења обавити он и главни тужилац Хашког суда **Карла дел Понте**, Ешдаун је изразио задовољство што је „овим потезом БиХ спремна да испуни све обавезе Савјета безбједности Уједињених нација".

- Ово је огроман корак БиХ ка њеном потпуном суверенитету. Треба напоменути да је сав посао урађен у веома кратком року - нагласио је Ешдаун.

Он је истакао да ће **„Хашки суд рећи када ће и против кога бити вођен први процес пред судским органима БиХ"** и поновио свој ранији став да се „за ратне злочине, почињене у БиХ, треба судити искључиво пред домаћим правосудним органима".

Одговарајући на питања новинара о испуњавању услова БиХ за прикључење Нато програму Партнерство за мир, Ешдаун је нагласио да ће предузети санкције против Републике Српске, уколико у априлу БиХ, због њене несарадње са Хашким судом, не буде примљена у чланство поменутог програма.

- **Република Српска поново не успијева да испуни своје обавезе према Хагу, а вријеме откуцава.** Још једном морам јасно рећи да ће бити даљих санкција, ако Нато одбије пријем БиХ Партнерству за мир - истакао је Ешдаун и додао да је овакву поруку пренио и властима Републике Српске.

Он је, ипак, нагласио да је Савјет за примјену мира у БиХ недавно у Бриселу дао **охрабрујуће сигнале** када је ријеч о овом питању, али и истакао да се очекују нови напредак у сарадњи БиХ са Хагом и нови случајеви пребацивања осумњичених особа у Шевенинген.

■ **Н. ЗЕЛЕНОВИЋ**

МИЛОШЕВИЋ

Говорећи о тврдњи министра правде у Савјету министара БиХ Слободана Ковача да би било најбоље да се бившем команданту Сарајевско-романијског корпуса Војске Српске, генералу Драгомиру Милошевићу суди у Београду, Педи Ешдаун је додао да не види разлог да се тај случај препусти некој другој земљи осим БиХ, ако Трибунал одлучи да му се не суди у Хагу.

ПОДВУЧЕНО

Цеца узбуркала Алпе

БЕЧ - Наступ српске фолк-пјевачице Светлане Цеце Ражнатовић, удовице Жељка Ражнатовића-Аркана, у Аустрији и Швајцарској изазвао је полемике у политичкој јавности ових држава.

Опозиционе социјалдемократе из Аустрије упутиле су критике поводом најаве да ће Светлана Ражнатовић 5. марта наступити у Бечу, јавља Б92, преноси Срна.

Из аустријског Министарства унутрашњих послова наводе да нема разлога за забрану њене посјете Аустрији.

Бечки лист „Профил" пише да је Светлана Ражнатовић „блиска српској крајњој десници".

Социјалдемократе у Швајцарској назвали су скандалом наступ Ражнатовићке у тој земљи.

Посланик те странке Еви Алеман захтијевала је и објашњење министра спољних послова Мишелин Калми-Рој. ■

ГОДИШЊИЦА ПОГИБИЈЕ БОРИСА ТРАЈКОВСКОГ

Отишао велики пријатељ

МОСТАР - Предсједавајући Предсједништва БиХ Борислав Паравац рекао је у петак у Мостару, на комеморативној сједници поводом годишњице погибије Бориса Трајковског, да је покојни македонски предсједник био посвећен демократским идеалима, отвореном друштву и владавини закона, јавила је Срна.

- Са таквим вриједносним системом и назорима управљао је Македонијом, али је и свима у региону био узор како да реформске и интеграционе процесе спроводимо брже и ефикасније - истакао је Паравац.

Напомињући да је Трајковски био истински пријатељ БиХ, Паравац је рекао да је „судбина хтјела да једна бриљантна државничка животна каријера најмлађег предсједника у региону буде трагично прекинута управо на тлу земље коју је цијенио и истински помагао на њеном путу опоравка, стабилизације и пута ка Европи".

Трајковски је погинуо у авионској несрећи 26. фебруара прошле године надомак Мостара, гдје је требало да учествује у раду Међународне конференције о улагању у БиХ.

Тада су, осим Трајковског, погинули и сви чланови македонске делегације. Комеморација поводом годишњице погибије македонског предсједника одржана је у Дому културе „Херцег Стјепан Косача", на којој су присуствовали представници власти, дипломатског кора и културног живота БиХ.

■ **Г. Д.**

Мостар: Чланови Предсједништва БиХ положили цвијеће

ФЛОРЕНС АРТМАН ТВРДИ

Гласине из Сарајева

ПРИШТИНА - Портпарол тужилаштва Хашког трибунала Флоренс Артман назвала је „гласинама и спекулацијама" писање сарајевског „Дневног аваза" о наводним оптужницама против више особа међу којима и косовског премијера Рамуша Харадинаја.

- Желим да саветујем грађане да не читају дневнике који се баве гласинама и спекулацијама - изјавила је Артманова приштинском дневнику на албанском језику „Зери", пренијела је Бета.

Портпарол Владе Косова Арбен Цхирези изјавио је да нема коментар на писање сарајевског дневника. ■

ЈОШ ЈЕДАН УХАПШЕНИ ЗА СЛУЧАЈ ЗВОРНИК

Круг се затвара

БЕОГРАД - Српска полиција ухапсила је још једног осумњиченог за ратне злочине на подручју Зворника 1992. године, рекао је у петак портпарол Тужилаштва за ратне злочине Бруно Векарић.

Он у изјави агенцији Бета, због интереса истраге, није могао да саопшти име ухапшеног.

Послије овог хапшења, слободе је лишено шест од укупно девет осумњичених за те злочине.

Векарић је раније казао да је ријеч о два злочина, почињена у мају и јуну 1992. године. ■

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ

Свети Симеон Мироточиви

Српска православна црква у суботу слави празник Светог Симеона Мироточивог, којег чини на дан када је умро велики српски жупан и утемељивач династије Немањића, Стефан Немања.

Стефан Немања (1114-1200) је изградио бројне цркве и манастире међу којима су најпознатији Студеница, Ђурђеви стубови, Богородичин и манастир Светог Николе.

У политици се доста ослањао на православну цркву, прогонио је богумиле, убрзао процес феудализације друштва и учврстио систем вазалних односа међу племством.

Велики жупан и владар рашке постао је 1168. године, послије побједе над својом браћом. Године 1196. одрекао се пријестола у корист сина Стефана, замонашио се у Студеници и добио монашко име Симеон.

Овоземаљски живот окончао је у Хиландару, а у тренутку смрти просторију у којој се налазио обасјала је свјетлост, а од његових моштију ширио се миро, Отуд му и назив Мироточиви.

Лоза коју је посадио у дворишту Хиландара има чудотворна исцјелитељска својства.

■ **М. Ц.**

ФОТО-ВИЈЕСТ

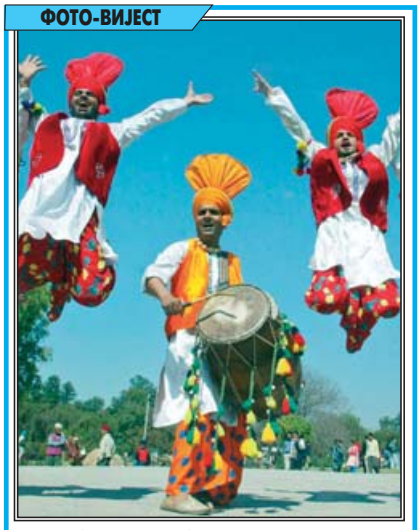

Један је карневал у Рију. Међутим, слична славља има и Индија. Ових дана на сјеверу ове велике и многољудне земље окупљају се бројне фолклорне групе. Гласни бубњеви, шарене ношње и разигране играчи труде се да покажу што више.

■ (*Фото-Ројтерс*)

ЈОШ ЈЕДАН СРПСКИ ГЕНЕРАЛ У ХАГУ

И МИЛЕТИЋ - ДОБРОВОЉНО

Радивоје Милетић одлази у Хаг у понедјељак. Влада Србије дала гаранције

БЕОГРАД - Генерал Радивоје Милетић донио је одлуку да добровољно оде у Хашки трибунал у понедјељак, 28. фебруара, саопштено је у петак из Владе Србије, пренијела је Срна.

Како се наглашава, генерал Милетић је одлучио да се добровољно преда Хашком трибуналу послије разговора са министром правде Србије **Зораном Стојковићем**, јер сматра да је то у најбољем интересу државе и његове породице.

- Влада Србије веома цијени одлуку генерала Милетића да добровољно оде у Хашки трибунал - рекао је Стојковић и додао да је таква **одлука генерала часна, патриотска и морална.** Влада Србије ће дати све потребне гаранције да се генерал Милетић пусти на слободу до почетка суђења и пружиће потребну помоћ његовој породици.

Милетић ће у понедјељак, 28. фебруара, отпутовати у Хаг у пратњи министра Владе Србије.

Хашки трибунал отпечатио је у четвртак оптужницу против генерала **Милана Гвере,** Милетића и још једне особе, који се на основу индивидуалне одговорности терете за злочине против човјечности, кршење закона и обичаја рата у Сребреници и Жепи 1995. године.

У оптужници се наводи да је у заједничком злочиначком подухвату у протјеривању муслимана из Сребренице и Жепе 1995. године, осим Гвере и Милетића учествовало још 15 официра Војске Српске, са **Ратком Младићем и Радованом Караџићем** на челу.

- Војска Српске је у том циљу вршила прогоне, убиства и депортације муслимана - наводи се у оптужници.

Генерал Гверо предао се у четвртак добровољно Хашком трибуналу, а Влада Србије је најавила да ће дати све потребне гаранције да Гверо буде пуштен на слободу до почетка суђења и обезбиједиће помоћ његовој породици.

Милетић и Стојковић: Часна одлука

ПЕРИШИЋ

Савјетник предсједника Србије за питања Хашког трибунала Јован Симић рекао је у петак Срни да постоји оптужница Хашког трибунала против генерала некадашње ЈНА Момчила Перишића.

- Оптужница до Владе Србије стиже преко Министарства спољних послова Србије и Црне Горе, а пошто је запечаћена то се строго чува - рекао је Симић и додао да мисли да су из Хашког трибунала стигле све оптужнице.

Савјетник предсједника Србије за питања Хашког трибунала **Јован Симић** рекао је да се генерал Војске Српске **Здравко Толимир** такође налази на оптужници Хашког трибунала заједно са генералима Гвером и Милетићем.

Симић је рекао да не зна да ли Влада Србије води преговоре са Толимиром о добровољној предаји Трибуналу. ■

РЕПУБЛИЧКО УДРУЖЕЊЕ ИЗБЈЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ „ОСТАНАК"

ЗАКОН ПРОПИСАО НЕЗАДОВОЉСТВО

У „Останку" сматрају да је Нацрт закона о расељеним и повратницима у Републици Српској и избјеглицама у БиХ пун грешака и замки

БАЊА ЛУКА - Републичко Удружење избјеглих и расељених „Останак" жестоко се противи одредбама Нацрта закона о расељенима и повратницима у Републици Српској и избјеглицама из БиХ.

„Останак" тражи да се овај нацрт закона повуче из процедуре и направи нови текст, саопштили су у петак на конференцији за новинаре у Бањој Луци представници Удружења.

- Закон о избјеглицама је политички закон. Тражимо да се он назове законом о избјеглицама, расељенима и повратницима у Српској. Постојећи текст закона пун је грешака и замки, које иду на штету избјеглица и расељених. Зато предлажемо да та два статуса задрже сви људи који нису прометовали и поправили имовину или добили надокнаду за њу - рекао је портпарол „Останка" **Драго Грабеж**.

Представници „Останка" упозорили су да постојећи нацрт закона иде на штету и расељених и избјеглица у Српској.

- Текст нацрта расељене гони на повратак у пријератну имовину, без обзира на то у каквом је она стању, а избјеглице које су дошле у Српску и не спомиње. Он нема везе са међународним правима избјеглица. С друге старне, брине се о избјеглицама из БиХ које су отишле у друге државе - рекао је потпредсједник „Останка" **Перица Гускић**.

Он је додао да избјеглице у Српској надлежни органи покушавају претворити у азиланте и да се не смије дозволити да судбина српских избјеглица зависи „од потписа неког у Сарајеву којим ће се одлучивати да ли могу остати у БиХ или морају отићи".

Грабеж је додао да „Останак" није задовољан ни одредбама Закона о грађевинском земљишту, јер су разлике у цијенама за грађевинско земљиште - за које су заинтересоване избјегличке и расељеничке породице у општинама Српске - велике.

Говорећи о законима Републике Српске, Перица Гускић рекао је да ће Удружење тражити и измјене и допуне Закона о удружењима и фондацијама.

- Промјенама тог закона очекујемо да ће Удружење добити двије позиције: да буде удружење од јавног интереса и да буде удружење са посебним овлашћењима - рекао је Гускић.

Представници „Останка" поновили су да је **у БиХ још давно требало формирати Фонд за надокнаду уништене имовине, како је и предвиђено Дејтонским мировним споразумом и да потреба за њим још постоји**.

- Да су људи добили надокнаду, они су сами давно могли одлучити гдје ће да је уложе: у градњу нових домова или у поправку пријератне имовине - рекао је Грабеж.

Предсједник „Останка" **Бошко Бајић** подсјетио је да ово Удружење тражи „ревизију, па легализацију имовине која је стечена на било који начин".

Он је рекао и да је надлежно министарство, са планираних више од три милиона марака у буџету за изградњу избјегличких насеља и за интерно расељене, први пут ове године издвојило паре за људе који желе остати у Републици Српској.

■ **Ј. НОВКОВИЋ**

„Останак": Траже повлачење Нацрта закона из процедуре *(Снимио Р. ОСТОЈИЋ)*

БЕСПЛАТНЕ ТУЖБЕ

Обезвређивањем пријератне српске имовине и приморавањем Срба да је јефтино продају крше се људска права и за то би требало неко да одговара.

Ово је у петак закључено на састанку представника Удружења избјеглих и расељених Бања Лука са начелником Одјељења за друштвене дјелатности Драганом Мајсторовићем и шефом Одсјека за избјеглице, расељене и националне мањине у Градској управи Владом Букелићем.

- Упознали смо начелника Мајсторовића да је у БиХ обновљено тек око 25 одсто уништене српске имовине, а бошњачке у Републици Српској преко 60 одсто и да само у Бањој Луци живи око три хиљаде српских породица чија је имовина у Федерацији БиХ уништена - наводи се у саопштењу за јавност Удружења избјеглих и расељених Бања Лука.

У саопштењу се додаје да су учесници састанка сагласни са одлуком Владе Републике Српске да се издвоје средства за покретање приватних тужби за уништену имовину.

- Удружење је спремно да за ту намјену уступи своју канцеларију два дана недјељно стручном лицу, које ће бесплатно писати тужбе - стоји у саопштењу.

Бањолучко удружење захтијеваће од надлежних установа, стоји на крају саопштења, да се повећа помоћ за изградњу инфраструктуре у избјегличким насељима у Бањој Луци.

БИВШИ ЛОГОРАШИ ПОСЈЕТИЛИ „ГЛАС СРПСКЕ"

Заједно у служби истине

БАЊА ЛУКА - Предсједник и члан Предсједништва републичког Савеза логораша Бранислав Дукић и Боро Медић разговарали су у петак са директором „Гласа Српске" Бором Лубурићем о досадашњој и будућој сарадњи бивших заточеника са нашом кућом.

Посјети је претходила одлука Предсједништва Савеза логораша да њихови представници у наредном периоду обиђу све општине, састану се са њиховим начелницима, као и руководствима јавних гласила, међу којима су, прије свега, „Глас Српске" и Радио телевизија Републике Српске.

- Наравно, намјера нам је да посјетимо и остале куће, које су двије године уназад, колико постоји Савез логораша, пратиле наш рад. То је и прилика да свима захвалимо на подршци, као и да се договоримо о будућем начину сарадње - истакао је Дукић.

Он је напомену да републички Савез логораша има своја удружења у 61 општини Српске.

Дукић је, такође, указао на борбу бивших заточеника у доказивању истине о злочинима почињеним над Србима у протеклом рату у БиХ, као и њиховим заслугама у подизању оптужнице против ратног команданта Главног штаба Врховне команде Армије БиХ Расима Делића.

- Прије свега, као човјеку, драго ми је што је вашим постојањем дошло до организованог наступа у разбијању „блокада", када је ријеч о злочинима који су почињени над Србима у БиХ током протеклог рата. Оно што нам је заједничко јесте да се наш лист, као и ви, бори да презентује истину - рекао је, између осталог, директор „Гласа Српске" Боро Лубурић.

■ **Г. К.**

Сусрет са Лубурићем: Договорена даља сарадња *(Снимио М. ШУКАЛО)*

ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О КОНЦЕСИЈАМА

Шири се листа приоритета

БИЈЕЉИНА - У организацији републичког Министарства привреде, енергетике и развоја и Регионалне привредне коморе у Бијељини је одржана јавна расправа о Нацрту документа о политици додјеле концесија.

Јавне расправе до сада су одржане у Бањој Луци и Добоју, а за крај овог мјесеца планирана је још једна у Требињу.

Према ријечима секретара Комисије за концесије Младена Дрљаче, досадашњи ток расправа показао је да је Комисија дала јасне назнаке онога што би требало да буде предмет концесије.

Тај појам у нацрту документа, који је усвојила Народна скупштина Српске, подразумијева право коришћења природних богатстава, јавног и општег добра, уз одређену надокнаду.

- Током расправа могло се чути шта би све требало да се уврсти у листу приоритета и шта ће се додјељивати у процесу концесије и у којој процедури. Такође, требало би утврдити постојање јавног интереса у овом поступку, те да се у систем накнаде уврсти циљева друштвена заједница - рекао је Дрљача.

Он је додао да су јавне расправе показале да је потребно проширити концесиону листу. Један од занимљивих приједлога био је и да предузећа која се баве одвозом смећа, канализацијом и водоводом такође обавезу концесионим уговором, пошто њихове дјелатности спадају у групу општих добара.

■ **С. Р. Т.**

НА ПОДРУЧЈУ КОТОР ВАРОША

Нови бројеви телефона

КОТОР ВАРОШ - Претплатници „Телекома Српске" из котворошке општине првог дана марта добиће нове телефонске бројеве.

„Телекомова" Служба за односе са јавношћу саопштила је да ће послије ове промјене сви претплатнички бројеви на подручју Котор Вароша почињати седмицом.

Примјера ради, бројеви на постојећој централи, који су почињали са 880 - 000 до 882 - 719, од 1. марта биће промијењени у 780 - 000 до 782 - 719. Исто важи за бројеве који су почињали са 883 и 884. Они ће убудуће почињати са 783 и 784.

Двије цифре биће промијењене у телефонским бројевима претплатника из Масловара. Бројеви од 740 - 000 до 740 - 959 биће промијењени у 760 - 000 до 760 - 959. Бројеви претплатника у Забрђу, који су почињали са 741, од уторка ће почињати са 761, док ће у Врбањцима телефонски бројеви почињати са 762, умјесто досадашњег 742.

Измјене неће заобићи и Шипраге, гдје се телефонски бројеви, који су почињали са 745, мијењају у 765, а у Грабовици досадашњи први број 747 сада ће бити 767.

„Телеком" је обезбиједио и бесплатну говорну поруку, која ће корисницима обавјештавати о измјенама претплатничких бројева на поменутим централама. Што се тиче ИСДН корисника, наглашавају у „Телекому", они ће на својим претплатничким уређајима морати да подесе нови претплатнички број.

У случају да су им потребне додатне информације или техничка помоћ око подешавања, претплатници могу да позову број за пријаву сметњи - 1275.

Поред тога, информације су корисницима доступне и на бесплатном броју 0800 - 50 - 000, као и на Интернет страници www.telekom-srpske.com.

■ **Д. М.**

ПРИЈЕДОР

Тромблони у Алишићима

ПРИЈЕДОР - Петодневна акција прикупљања нелегалног наоружања на подручју приједорске општине, коју су проводили припадници британских јединица Еуфора у сарадњи са локалном полицијом, завршена је у петак.

Међународним снагама предато је укупно 30 пушака различитог калибра, знатне количине ручних бомби и других експлозивних направа и муниције. Послијеподне дана, у повратничком насељу Алишићи британски војници у једном домаћинству пронашли су шест тромблона, зоља и неколико паковања муниције.

Наредник Дарон Чанд изјавио је да су Приједорчани током претреса кућа и станова били сурсретљиви. Већина њих, уколико је посједовала наоружање, предавала га је раније, па су припадници међународних снага ријетко проналазили додатно сакривено наоружање и муницију.

■ **П. Ш.**

СЕМИНАР О ПРИМЈЕНИ ЗАКОНА О ПДВ

УДАР НА КРХКА ПЛЕЋА

Чаушевић потврдио да у Закону о порезу на додатну вриједност има нелогичности, на које су указали привредници и изнио очекивање да ће ускоро доћи до његових измјена

БАЊА ЛУКА - Предсједник републичког Савеза послодаваца Дамир Миљевић оцијенио је да је у овом тренутку најгоре то што привреда Српске, па и цијеле БиХ лоше послује и што нема довољно ликвидног капитала како би спремно дочекала удар увођења пореза на додатну вриједност.

Миљевић је у петак у Бањој Луци учествовао у раду семинара о примјени Закона о порезу на додатну вриједност.

Семинар су организовале Управа за индиректно опорезивање, Спољнотрговинска комора БиХ и Привредна комора Републике Српске. Присуствовали су представници седамдесетак највећих привредних предузећа из Српске, републичке Владе и невладиних организација.

Директор Управе за индиректно опорезивање **Кемал Чаушевић** изјавио је да ће увођењем пореза на додатну вриједност бити знатно смањен увоз у БиХ, а да ће доћи до „експлозије" домаће производње.

- Добра страна пореза на додатну вриједност јесте та што он, према дефиницији, дестимулише увоз, а стимулише домаћу производњу. Ова врста пореза лакше продире у све сфере дјелатности чиме држава не само што квалитетније прикупља, него и контролише јавне приходе - рекао је Чаушевић.

Чаушевић је потврдио да у Закону о порезу на додатну вриједност има нелогичности, на које су указали привредници и изнио очекивање да ће ускоро доћи до његових измјена.

- Требало би донијети законе о управи и о принудној наплати, либерализовати запошљавање и набавити информациону опрему вриједну 4,5 милиона - рекао је Чаушевић.

Кад све те претпоставке буду испуњене, додао је он, три мјесеца послије тога порез на додатну вриједност моћи ће се прикупљати. Према његовом мишљењу, све то може бити завршено до 1. новембра ове године.

Предсједник републичког Савеза послодаваца Дамир Миљевић рекао је да би **привредници требало да виде колики је њихов тржишни простор за повећање цијена - ако га уопште има**.

- И да, уколико намјеравају да модернизују и купују нову опрему и основна средства, то учине прије увођења пореза на додатну вриједност - истакао је Миљевић.

Он је објаснио да законом није остављена могућност да се без опорезивања купују нове технологије.

Учесници семинара упознати су са Законом о порезу на додатну вриједност и његовој примјени у пракси; реформом пореског система у БиХ и прикупљањем, расподјелом и контролом пореза на додатну вриједност.

■ **Г. ДАКИЋ**

ПОСКУПЉЕЊА

Говорећи о негативним странама увођења пореза на додатну вриједност, Чаушевић је рекао да може доћи до благог поскупљења одређених артикала, али ће то бити надокнађено кроз социјални програм и давања сиромашним становницима.

Семинар: До увођења ПДВ требало би испунити још многе претпоставке *(Снимио М. ШУКАЛО)*

САВЕЗ ЛОГОРАША РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Тужилаштво ћути

Главни тужилац БиХ није одговорио на писмо којим је од њега тражено да покрене истрагу о наводима Али Хамада

АКО се бившем официру „Ал-Каиде" Али Ахмеду Али Хамаду деси нешто лоше у зеничком затвору, у коме издржава дванаестогодишњу казну, одговорност за то треба да сноси главни тужилац БиХ Маринко Јурчевић.

Ово је нашем листу казао потпредседник Савеза логораша Републике Српске Славко Јовичић, подсјећајући да је ова организација 7. децембра прошле године затражила од Јурчевића покретање истраге о злочинима муџахедина, о којима је Али Хамад говорио за „Глас Српске".

Славко Јовичић: Озбиљно свједочење

- До данас нисмо добили одговор Маринка Јурчевића нити је са нама контактирао било ко из Тужилаштва БиХ - рекао је Јовичић.

Он је подсјетио да је у писму упућеном главном тужиоцу, Савез логораша затражио да се спроведе детаљна истрага о дјеловању терористичке мреже „Ал-Каида" на подручју БиХ и то у ратним и поратним годинама.

Поред тога, Бахреинац Али Хамад причао је и о свом ратном путу у саставу злогласног одреда „Ел муџахедин", чији су припадници починили небројене злочине против српских војника и цивила.

- С обзиром на озбиљност његових навода, затражили смо од главног тужиоца БиХ да што прије саслуша Али Хамада, али и да га додатно обезбиједе у затвору, јер постоје оправдане сумње да му је живот угрожен, посебно због његових иступа у јавности - казао је Славко Јовичић.

Међутим, Тужилаштво БиХ никада се није огласило о овом питању. У међувремену, Али Хамад је физички нападнут у затвору, за шта дио одговорности, по мишљењу Славка Јовичића, треба да сноси и Маринко Јурчевић. ■

СТРАНАЧКА ХРОНИКА

ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

Није боље

БИЈЕЉИНА - Демократска странка саопштила је у петак да политичка ситуација у Републици Српској није побољшана и поред чињенице да је изабрана нова влада.

Кривицу за то стање, сматрају у Демократској странци, треба да сносе се странке које су и раније водиле извршну власт Српске јер су својим дјеловањем довеле у питање њен опстанак.

У посљедње вријеме, каже се саопштењу Демократске странке, циљ рада владајућих странака био поправљање властитих страначких позиција међу бирачима, а на штету интереса Републике Српске. ■ **Н. Д.**

НЕКАДАШЊИ МУЏАХЕДИН АЛИ АХМЕД АЛИ ХАМАД ПОЗИВА НА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА (3)

СПАВАЧИ СУ - БУДНИ

Али Хамад каже да може доказати да је „Ал-Каида" током рата дјеловала у БиХ и да у њој и данас има своје људе. Нека власти у БиХ кажу ко су „домаћи муџахедини"

КОГА је бивши командант Сфора у БиХ генерал Вирџил Пекет желио да утјеши изјавом да у БиХ пријеоватно бораве „спавачи" терористичке мреже „Ал-Каида", а не њени активни чланови?

Ово питање поставио је некадашњи официр „**Ал-Каиде**" и старјешина јединице у одреду муџахедина „**Ел муџахедин" Али Ахмед Али Хамад** у писму које је и зеничког Казнено-поправног дома упутио нашем листу.

Али Хамад тврди да амерички генерал „гријеши ако мисли да постоји разлика између активних чланова 'Ал-Каиде' и њених спавача", јер је ријеч о потпуно истој опасности. Према његовим ријечима, активни чланови су они, који су већ добили наредбу да дјелују, а „спавачима" су они који чекају своје задатке. Они, дакле, спавају широм отворених очију и ушију. Ријечју, ови „спавачи" су у свако доба - будни.

- Ја сам 23. јула 2004. године упутио писмо поменутом генералу лично у којем сам отворено негирао његово погрешно мишљење и побио његове изјаве, на шта нисам добио одговор, што сматрам да није ни могао одговорити - написао је Али Хамад, који у Зеници издржава дванаестогодишњу робију.

Он је подсјетио да је америчка обавјештајна служба - Централна информативна агенција - више пута упозорила да је БиХ постала успутна станица исламским терористима. Преко БиХ се, наводи Али Хамад, обављају сумњиви новчани послови, чији је крајњи циљ набавка оружја и докумената, потребних за несметано кретање широм Европе и свијета.

Без обзира на све то, каже он, присуство „Ал-Каиде" у БиХ и даље поричу, како представници овдашње власти, тако и поједини међународни званичници.

Ако већ имају конкретне доказе, на основу којих одбацују сваку повезаност БиХ и „Ал-Каиде", онда ти званичници, истиче Али Хамад, могу да одговоре на основно питање: **колико је муџахедина дошло у БиХ током рата?**

Али Хамад подсјећа да готово све земље у свијету из безбједносних разлога воде рачуна о уласцима страних држављана у земљу. Самим тим, истиче он, власти у БиХ треба питати **знају ли ишта о муџахединима, који су током рата дошли у Босну? Знају ли ко су, шта су, одакле су дошли и шта је основни циљ њиховог доласка у БиХ?**

- Ако неко од надлежних, било ко, сматра да му је одговор на постављено питање познат, ја ћу бити са пуном одговорношћу спреман за суочење с њим и да му пред новинарима и представницима међународних антитерористичких органа именујем око 50 страних муџахедина, који су ми познати и који су дјеловали у БиХ током рата, а да он одговори шта зна о њима, барем прави идентитет двојице од њих - нуди Али Хамад.

Сљедеће питање, на које он тражи одговор од надлежних органа јесте: **ко су „домаћи муџахедини"?**

Али Хамад подсјећа да су „домаћи муџахедини" усвојили ставове, који су толико утицали на њих да су „промијенили и спољни изглед", претварајући се у „посебну секту, која се не уклапа у обичаје и менталитет људи са овог простора".

Даље, Али Хамад очекује да му неко од надлежних одговори и на питање: ко је и шта је био **Ахмед Зухири**, звани **Хандала**, који је повезан са „Ал-Каидом" од њеног формирања и који је у БиХ стигао заједно са хиљадама других муџахедина.

Он тврди да је Хандала радио за обавјештајну службу Хрватске, као и да се у Загребу неколико пута састао са некадашњим хрватским предсједником **Фрањом Туђманом. Хандала је играо главну улогу у нападу аутобомбом изведеним у хрватском сједлу Мостара.** Због тога је био ухапшен, али је под сумњивим околностима **побјегао из затвора.**

- Уз дужно поштовање, захтијевам од оних који су на високим позицијама и који не престају да дижу прашину сумње у моју искреност и тврдње, да јавно одговоре на постављена питања, и да аргументима докажу да су тачне њихове тврдње о непостојању „Ал-Каиде" у БиХ - пише некадашњи сарадник оснивача ове терористичке мреже Осаме бин Ладена.

Али Ахмед Али Хамад тврди да може доказати да је мрежа Осаме бин Ладена дјеловала у БиХ од 1992. до 1995. године и да „Ал-Каида" и данас овдје има своје људе.

■ **Д. МАЈСТОРОВИЋ**

(Крај)

Муџахедин и свезани српски војници: Побили заробљенике

УЛАГАЊА У ПОВЕЋАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ РУДЕ ОЛОВА И ЦИНКА У САСАМА

РУСКИ МОДЕЛ РАЗВОЈА

Од јула па до краја прошле године произведено је око педесет хиљада тона ровне руде и око 4.200 тона концентрата олова и цинка са укупним приходом од око 2,6 милиона марака

Рудари у „Сасама": Примљене плате вратиле мотив за рад

СРЕБРЕНИЦА - Руска компанија „Јужурал золото" уложила је од јула прошле до фебруара ове године укупно 3,7 милиона марака у санацију и обнову производње у сребреничком Руднику олова и цинка „Сасе".

У том периоду измирена су стара дуговања према радницима од 1,4 милиона марака. За ревитализацију објеката и опреме издвојено је 700 хиљада марака, око 300 хиљада марака отишло је на измиривање дуга за угрошену електричну енергију и телефон, док је преостали новац уложен у производњу и прераду руде.

Ово је на јучерашњој конференцији за новинаре саопштио директор Рудника **Миодраг Вукајловић** додајући да ће руска компанија у идућих мјесец дана исплатити радницима и преосталих 400 хиљада марака дуга за плате.

- Од јула па до краја прошле године произведено је око педесет хиљада тона ровне руде и око 4.200 тона концентрата олова и цинка са **укупним приходом од око 2,6 милиона марака** - навео је Вукајловић прецизирајући да је у јануару ове године произведено 12,5 хиљада руде, а у фебруару двије хиљаде тона више.

Набавка додатне опреме за јамску производњу омогућиће повећање експлоатације руде на 25 до 30 хиљада тона мјесечно. Капацитет флотација тренутно је хиљаду тона дневно. Цинк се продаје шабачкој „Зорки", а олово се извози у Бугарску.

Вукајловић је упозорио да је неочекивана блокада жиро-рачуна компаније, која финансира ово предузеће, у Сасама створила проблеме у започетој ревитализацији објеката и опреме.

Та блокада је потпуно неправедна, тврди Вукајловић, јер фирма **„Россасе"**, коју је компанија „Јужурал золото" овластила да управља овим предузећем, нема дугове.

- Међутим, рачун је блокиран због дуговања која има Рудник „Сасе". Некоме очигледно смета што се овдје, послије трогодишњег прекида, поново производи руда - рекао је Вукајловић.

У посљедње вријеме Рудник олова и цинка „Сасе" био је на тапету и због наводног загађивања околине и угрожавања рада бање „Губер", али Вукајловић тврди да се експлоатација и прерада руде одвијају по одобреној техничкој документацији усклађеној са законским прописима.

- Инспекцијске комисије за водопривреду, рударство и енергетику констатовале су да нема повреде законских прописа у вези са заштитом људи и околине, као ни других ресурса који се налазе у експлоатационом пољу рудника - нагласио је Вукајловић, напомињући да су на свим преломним тачкама на мјестима куда отичу отпадне воде већ уграђене пумпе које ту воду враћају у језеро рудника.

Он је посебно истакао да је слив ријеке Дрине, када је у питању рудник, потпуно заштићен.

Вукајловић је додао да ће ове године у Руднику олова и цинка „Сасе" настојати да **достигну планирану годишњу производњу сирове руде олова и цинка од 360 хиљада тона и да ће уз то запослити и око 550 нових радника**.

■ К. ЋИРКОВИЋ

„ЈУЖУРАЛ ЗОЛОТО"

Влада Републике Српске је у јулу прошле године потписала уговор са руском компанијом „Јужурал золото" о преносу управљачког права над 65 одсто државног капитала рудника у идућих пет година.

- Циљ је био да се изврши потпуна финансијска консолидација рудника чија су дуговања била достигла 15 милиона марака, те да се улагањем 10,7 милиона марака у објекте и опрему подигне ниво производње на 360 хиљада тона ровне руде годишње - подсјетио је Вукајловић.

Јасминка Ђукић: Много посла већ урађено (Снимио М. МИХАЈЛОВИЋ)

ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Гарант стабилног тржишта

Већи дио емитената из процеса приватизације већ је регистровао своје хартије у Централном регистру

У ПЕТАК су у Бањој Луци обиљежене четири године рада Централног регистара хартија од вриједности, институције која обезбјеђује подршку тржишту капитала Републике Српске и његовим овлашћеним учесницима.

У свом раду Регистар је у потпуности посвећен одржавању и очувању ликвидног, стабилног и ефикасног тржишта капитала.

Централни регистар се појављује као правни субјекат код којег се хартије од вриједности чувају, који са њима управља и омогућава да се трансакције са хартијама обраде, укључујући и функције клиринга и салдирања.

- У оквиру основних услуга које пружа емитентима, на дан 31. јануара ове године, у систему Централног регистра евидентирано је 1.171.190 отворених рачуна власника хартија од вриједности, 766 регистрованих хартија од вриједности, 757 отворених рачуна емитентима, 11.822.708 регистрованих акција и номинална вриједност регистрованих акција од 7.657.675 марака - истакла је директор Централног регистра за хартије од вриједности Јасминка Ђукић.

У наредном периоду, нагласила је Ђукићева, неопходно је снажно развијати друге послове који произилазе из њихове дјелатности, јер је преостао веома мали број емитената из процеса приватизације који још своје хартије треба да региструју у Централном регистру.

■ М. Ми.

ПОСЛОВНИ СВИЈЕТ

МОСКВА - Руски министар финансија Алексеј Кудрин процјењује да ће се директна страна улагања у руску привреду ове године увећати на 11 милијарди долара, према 6,6 милијарди лани, пренио је Танјуг.

Он је рекао да Влада планира раст директних страних улагања и у наредним годинама и то до 15 милијарди долара у идућој години, 19 милијарди у 2007. и 23 милијарде у 2008. години.

Према ријечима Кудрина, улагања у основни капитал су прошле године порасла за 10,9 одсто на два билиона и 729 милијарди рубаља. ■

• • •

СТРАЗБУР - Већина чланова парламента Европске уније гласала је за укидање папирних и постепено увођење пластичних возачких дозвола које би личиле на кредитне картице.

Пластичне возачке дозволе требало би да замијене папирне у року од 10 година, док би у року од 20 година возачи у свим земљама Европске уније требало да добију универзалну возачку дозволу, пренио је Ројтерс. ■

• • •

ПРАГ - Чешки произвођач „Шкода" повећао је продају у свијету у 2004. години за 0,4 одсто, у односу на годину раније, захваљујући добрим резултатима на западноевропском тржишту.

„Шкода" је лани продала укупно 451.675 аутомобила, а 449.758 у 2003. години, наводи се у саопштењу компаније.

Компанија је извозила три своја позната модела, „фабију", „октавију" и „суперб" у око 90 земаља, а најзначајније тржиште је била Њемачка, гдје је продато око 78 хиљада аутомобила, 11,4 одсто више него 2003. године. ■

СЕМИНАР У ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ БАЊЕ ЛУКЕ

Знањем против банкрота

БАЊА ЛУКА - Привредна комора региона Бања Лука, у сарадњи са италијанском Агенцијом за обуку, истраживање и развој - Студио Центро Венето, организовала је у петак семинар о рјешавању проблема преноса пословања унутар малих и средњих предузећа.

Према ријечима секретара Привредне коморе региона Бања Лука Јадранке Цветковић, посебна пажња посвећена је средњим и малим предузећима која имају или могу да имају проблема у преносу власништва.

Она додаје да су европска истраживања показала да се два од три посла затворе у периоду од пет година послије формалног преноса пословања са једног на другог власника предузећа, а као посљедица тога, неријетко долази и до банкрота таквих предузећа.

О могућим проблемима преноса пословања и начинима њиховог рјешавања, предавање за власнике малих и средњих предузећа са подручја бањолучког региона је одржао италијански стручњак за ту област Паоло Заремела.

■ М. Мш.

БЕЗ ДОГОВОРА О НОВОМ КРЕДИТУ

Март за наставак

ПРЕГОВОРИ представника Савјета министара БиХ, влада Републике Српске и Федерације БиХ са представницима Међународног монетарног фонда о Меморандуму о економским и финансијским политикама и Техничком меморандуму о разумијевању за предложени „стенд бај" аранжман, биће настављени у марту, саопштено је у петак из Бироа за односе с јавношћу републичке владе.

У саопштењу се наводи да у преговорима, који су завршени у четвртак касно увече, није постигнут коначан договор јер још нису усаглашена сва питања која су предуслов за потписивање новог „стенд бај" аранжмана.

Послије успјешно завршеног претходног „стенд бај" аранжмана, који је окончан у фебруару 2004. године, договором о новом кредиту са Међународним монетарним фондом требало би да се обезбиједе средства намијењена подршци даљих структурних реформи у БиХ.

У преговорима са делегацијом Међународног монетарног фонда, коју је предводио шеф мисије у БиХ Питер Дојл, учествовали су предсједавајући Савјета министара БиХ Аднан Тезрић, премијер Српске Перо Букејловић, министар финансија и трезора у Савјету министара БиХ Јерка Марић, министри финансија Републике Српске и Федерације БиХ Свјетлана Ценић и Драган Вранкић, те гувернер Централне банке Кемал Козарић.

■ Г. Д.

ПОСЛОВНА САРАДЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И СЛОВЕНИЈЕ

„КОКТА" ОТВАРА РАДНА МЈЕСТА

Овај посао би требало да доведе до запошљавања нових радника, повећања прихода и смањења трговинског дефицита који Република Српска има са Републиком Словенијом

БАЊА ЛУКА - Познато безалкохолно пиће „кокта", исто тако познатог словеначког произвођача „Колинска", убудуће ће се пласирати на тржиште Републике Српске и БиХ из Бање Луке.

Ово је резултат уговора, који су у петак у републичкој Привредној комори у Бањој Луци потписали генерални директор „Колинске" за БиХ **Цирил Котник** и директор бањолучког предузећа „Голден метро" **Радомир Предојевић.**

На основу овог уговора, бањолучки **„Голден метро"** добио је лиценцу за производњу и пуњење надалеко познатог безалкохолног напитка „кокта", као и још двије робне марке „Колинске" - „јупи" и „фреш".

Изражавајући задовољство потписаним уговором, директор и власник предузећа „Голден метро" Радомир Предојевић рекао је, између осталог, да је ово један од најзначајнијих пословних уговора овог предузећа.

Додао је **да ће то допринијети и максималној искоришћености производних капацитета, запошљавању нових радника, повећању прихода, али и одређеном смањењу трговинског дефицита који Република Српска и БиХ имају са Републиком Словенијом.**

Предсједник Управе „Колинске" **Изток Брицл** рекао је да потписивање лиценцног уговора са предузећем „Голден метро" представља дио стратешког повезивања предузећа „Колинске" у земљама југоисточне Европе.

- У нашем средњорочном плану предвиђамо да ће се реализација „кокте" на подручју БиХ повећати за 40 одсто у односу на садашњу, која је око четири милиона евра годишње - рекао је Брицл.

Свечаном потписивању уговора присуствовао је, поред осталих, и министар привреде, енергетике и развоја у Влади Републике Српске **Миладин Глигорић.**

Он је у кратком обраћању учесницима јучерашње свечаности у републичкој Привредној комори изразио увјерење да ће **ове и идућих година бити још више оваквих и сличних пословних уговора** који ће имати пуну подршку републичке владе.

■ М. МИЉУШ

Потписан уговор: Производња „кокте" у Бањој Луци (Снимио Р. ОСТОЈИЋ)

ЖИВКО МАЛЕШЕВИЋ УПОЗОРАВА НА РАТНУ ПРОШЛОСТ ФАДИЛА ЈАГАЊЦА

СВЈЕДОК САМ ЊЕГОВИХ НЕДЈЕЛА

Спреман сам да му у лице кажем да знам за његова злодјела, подвукао је Малешевић. Мисија Европске уније је потврдила моју сертификацију и не бих се замарао тврдњама Малешевића, вели Јагањац

БИО сам запрепашћен кад сам недавно у новинама прочитао да је Фадил Јагањац један од кандидата за директора полиције Републике Српске. Па тај човјек је у мају 1992. године у Зеници наредио да ме стријељају - рекао је за „Глас Српске" бивши зенички полицајац Живко Малешевић.

Чим је сазнао за Јагањчеву кандидатуру, Малешевић је о својим искуствима са Фадилом Јагањцем, обавијестио Независни одбор за именовање директора полиције Републике Српске. Наравно, о Малешевићевим тврдњама, одмах је упознат и сам Јагањац.

- Чуо сам за његове оптужбе и то ме је јако изненадило. Мислим да је Малешевић имао времена да то пријави још 1995. или 1996. године, а он тек сада прича о томе. Његове тврдње једноставно нису тачне - изричит је био Јагањац.

Малешевић, који је у годинама пред рат био полицајац тадашње Станице милиције Немила код Зенице, ипак наводи да је Фадил Јагањац, као командир Станице јавне безбједности Зеница, у мају 1992. године, издао бројне наредбе које немају везе са професионализмом.

- Слушао сам бројна његова наређења преко радио-везе. У мају 1992. водили су се и преговори око исељења касарне у Зеници. Једном приликом у Зеницу је на преговоре дошао потпуковник Југословенске народне армије Босанац, чијег се имена не сјећам, а по повратку је са својом пратњом кренуо из Зенице за Добој. Ја сам био на пункту у Топчићи пољу... У том тренутку јавио се Јагањац и наредио да ухапсимо Босанца. **Као командир пункта, одлучио сам да то не дозволим. Потпуковника и његову пратњу пустио сам да наставе пут за Добој** - вели Малешевић и додаје да је управо због тога Јагањац касније наредио команданту полицијске станице Немила **Касиму Алићу** да га ухапси и потом стријеља.

Остао је жив, како каже, захваљујући Алићу који је такође одбио да изврши Јагањчево наређење.

Кад је конвој војске Југославије венске народне армије кренуо из зеничке касарне, наводи Малешевић, негдје на пола пута између Зенице и Високог, нападнут је. неколико мртвих и рањених људи. Тај, назови полицајац, је био свједок и злочина који су се догодили у зеничком „Дому Војске" који је био претворен у логор у који су довођени заробљеници - Срби - подвлачи Живко Малешевић.

Живко Малешевић: Многи знају за праву Јагањчеву прошлост *(Снимио Д. БОРКОВИЋ)*

- Јагањац је за све то знао, али ништа није предузео да се напад спријечи - тврди Малешевић.

У вријеме преговора око исељавања касарне и изласка конвоја војске из Зенице, истакао је Јагањац, био сам начелник градске Станице јавне безбједности.

- Мјеста која наводи Малешевић нису била моја зона одговорности. Нисам ни био у ситуацији да тако нешто наредим - каже Јагањац.

Упркос томе што Јагањац негира истинитост његове приче, Малешевић каже да ће истрајати.

- Спреман сам да се са њим суочим очи у очи и да му у лице кажем да знам за његово учешће у акцији наводног разоружавања зеничког села Дрвуша у којем су живјели искључиво Срби. Акцију је извео са својим полицајцима и припадницима „патриотске лиге", а иза њих је остало

Не узбуђујући се пуно због Малешевићевих навода, Јагањац каже да је приликом кандидовања на мјесто директора полиције Републике Српске, кроз обавезну процедуру провјере утврђено да није на оптужници Хашког суда, да не користи туђи стан и да никада није осуђиван, ни кривично ни прекршајно.

- Мисија Европске уније је потврдила моју сертификацију и не бих се замарао тврдњама Живка Малешевића. То што је Малешевић рекао нека је на његов образ - закључио је Јагањац.

Са друге стране, Малешевић подвлачи да се прича око ратне прошлости Фадила Јагањца неће зауставити само на његовим тврдњама, јер само у Зеници **има још много људи који знају каква је била улога Јагањца у вријеме 1992. и наредних година рата.** Он је додао да бројни свједоци Јагањчевих недјела, међу којима су и преживјели мјештани села Дрвуша, данас као избјегла и расељена лица бораве у Бијељини и другим градовима Српске.

■ **В. ЈАЊИЋ**

ПРИЈЕДОР

Смјештај ограниченог трајања

ПРИЈЕДОР - Одсјек Министарства за избјегла и расељена лица Приједор тренутно располаже са 442 стамбене јединице које су у функцији алтернативног смјештаја.

У овим становима смјештено је 446 породица избјеглог и расељеног становништва. Највише њих, чак 108 породица, смјештено је у непотраживане станове, 57 породица је смјештено у Дом пензионера, а 53 породице користе уговор о закупу.

Све остале породице су смјештене у објектима које је изградила Влада Републике Српске или у неким другим адаптираним објектима. Од 108 непотраживаних станова, њих 58 припада Руднику, 13 Фонду пензијско-инвалидског осигурања, 10 Целпаку, осам Жељезници Републике Српске...

- Проблем ће настати онда када се усвоји закон о престанку коришћења непотраживаних станова. Усвајање овог закона очекује се у току ове године, а тада ће се непотраживани станови вратити бившим власницима, неки можда и општини. Садашњи станари ће морати иселити и потражити нови смјештај. ■ **П. Ш.**

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЖАЛБЕ И ПРИТУЖБЕ

Примједбе углавном оправдане

БРЧКО - Канцеларија за жалбе и притужбе грађана које се односе на рад Владе дистрикта, у прошлој години је примила 2.162 усмене и писмене жалбе. За прва два мјесеца ове године пристигло је још око 250 жалби у којима се становници Брчког жале на немогућност остваривања својих права.

- Највећи број жалби грађана односи се на могуће нерегуларности спискова који се односе на расподјелу донација у Одјељењу за избјегла и расељена лица, затим на начин запошљавања, ћутање администрације, комуналне услуге и слично - наводи шеф Канцеларије за жалбе и притужбе грађана Јасминка Атић.

Жалбе су, према њеним ријечима, у око 80 одсто случајева оправдане. Највећи број нерегуларности уочен је на случајевима који су се рјешавали комисијски.

- Пријем радника или донирање грађевинског материјала рађени су путем комисија, а управо на рад тих комисија грађани су се најчешће жалили. Мислим да те комисије сносе колективну одговорност, јер је веома тешко оцијенити индивидуалну кривицу за непоштовање закона у случајевима гдје више људи у групи одлучује о конкретној ствари - наглашава Атићева и додаје да се неправилности, пропусти и на крају тешке повреде људских права могу десити и без намјере.

Грађани су се често жалили и на поступак запошљавања путем уговора о дјелу, односно на запошљавање на одређено вријеме. У таквим ситуацијама грађани често нису имали иста права за конкурисање за радно мјесто, наводи Атићева.

Она додаје да грађане највише боли ћутање администрације које, према њеном мишљењу, представља апсолутно нарушавање људских права.

- Грађанин има право да добије тражени одговор, па макар био и незадовољан њиме - истиче Атићева.

Она каже да је Канцеларија за жалбе и притужбе обавештавала Владу дистрикта о великом степену незадовољства грађана које се односи на рад правних служби.

Атићева наглашава да би сви грађани који имају одређене примједбе на рад Владе, њених службеника или служби требали да доставе своје примједбе Канцеларији за жалбе и притужбе како би се што ефикасније утицало на отклањање великог броја већ примијећених неправилности. ■ **М. Ъ.**

ХИГИЈЕНСКО -ЕПИДЕМИОЛОШКА СЛУЖБА

Грип пружа отпор

ЕПИДЕМИЈА грипа у Републици Српској још није проглашена.

Ово је у петак потврдио начелник Службе за епидемиологију у републичком Институту за заштиту здравља доктор Митар Тешановић.

Поједине општине пријавиле су епидемију грипа, као што су Требиње, Шипово, Дубица, а 23. фебруара то је учинила и Бања Лука.

Према ријечима епидемиолога у Хигијенско-епидемиолошкој служби Дома здравља Бања Лука доктора Милана Давидовића од 4. до 23. фебруара овој служби пријављено је око 300 пацијената обољелих од грипа.

- Према нашој процјени број обољелих је већи од три стотине. Сматрамо да је обољелих од грипа преко хиљаду, само што многи не иду љекару, па их тако и немамо у евиденцији - каже Давидовић.

Он наводи да највише оболијевају дјеца школског и предшколског узраста, као и старији људи.

Прошле године у ово доба, подсјећа доктор Давидовић, у Бањој Луци није било епидемије грипа и било је пријављено само деветоро пацијената, док је претпрошле године, у истом периоду било око три хиљаде обољелих од грипа.

■ **Р. Ш.**

ПОСЛИЈЕ УРУШАВАЊА КРОВОВА НА ДИЈЕЛУ КЛИНИКЕ ЗА ПСИХИЈАТРИЈУ

ПАЦИЈЕНТИМА СТИЖУ НОВЕ БАРАКЕ

Уколико се ситуација до понедјељка не поправи, хронични пацијенти биће пребачени у медицинске установе у Модричи и на Соколац. Неки пацијенти већ отпуштени

БАЊА ЛУКА - **Двије пропале бараке у којима се налазе најугроженија одјељења „три" и „шест" бањолучке Клинике за психијатрију биће замијењене новим, а радови би требало да почну у понедјељак.**

Ово је у петак договорено на састанку министра здравља и социјалне заштите **Иве Комљеновића** и директора Клиничког центра **Драгана Костића.**

Бараке ће направити радници предузећа „Интал" из Милића, а трошкове градње сносиће Влада Републике Српске, Градска управа Бање Луке и донатори.

Према ријечима министра Комљеновића, ово је привремено рјешење док се не пронађе друга, трајна, локација за ову клинику.

- Ако ситуација и даље буде критична, пацијенти Клинике за психијатрију биће привремено премјештени у просторије Клиничког центра на Паприковцу - истакао је Комљеновић.

Подсјетимо, у сриједу послије подне под теретом мокрог и тешког снијега урушили су се кровови барака одјељења Клинике за психијатрију. Дио пацијената је отпуштен, а други дио смјештен у друге бараке. Надлежни министар и руководство Клиничког центра формирали су у четвртак кризни штаб с циљем да што прије рријеше настали проблем.

МУТНЕ РАДЊЕ

Министар здравља и социјалне заштите Иво Комљеновић потврдио је да постоје одређени људи којима је у интересу да бараке пропадну и да се Клиника за психијатрију премјести на другу локацију, а онда да јефтино купе то земљиште.

- Ради се о веома атрактивној локацији и упозорени смо да неко већ „ставља своје руке над тај простор" - нагласио је Комљеновић не прецизирајући о којим људима се ради.

- Тражили смо да се из војних резерви дају двије бараке за угрожена одјељења. Међутим, **одговор је био да у резервама барака нема** - казао је Комљеновић.

Директор Клиничког центра Драган Костић рекао је да, ако се ситуација до понедјељка не поправи, **хронични пацијенти биће пребачени у медицинске установе у Модричи и на Соколац, док ће остали своје мјесто пронаћи у бањолучком Клиничком центру на Паприковцу.**

Руководство Клиничког центра и Клинике за психијатрију разматрало је више локација на којим би клиника могла да буде пресељена. Једна и најпожељнија за руководство клинике је Дом пензионера.

- Док се не пронађе друга локација, сматрамо да је тренутно најбоље рјешење привремено измјештање клинике у Дом пензионера на Обилићеву и на томе треба што хитније радити. **Тренутно се налазимо у таквој ситуацији, или да отпустимо пацијенте или да се сви смјестимо пред зграду Владе Српске** - изјавио је за наш лист начелник Клинике за психијатрију **Милан Стојаковић.**

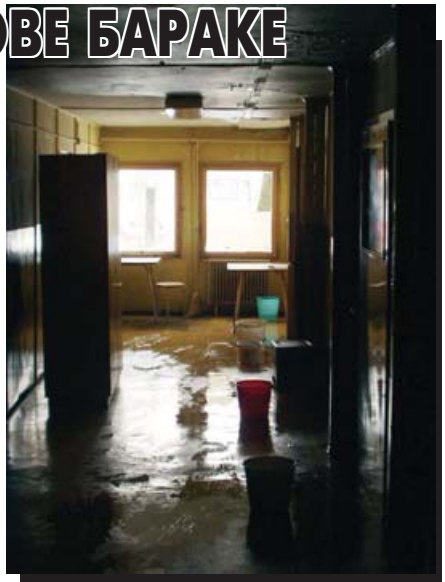

Критично: Вода истјерала болеснике *(Снимио З. СТАМЕНИЋ)*

Вршилац дужности директора Дома пензионера **Ненад Ратковић** каже да је прије двадесетак дана разговарао са руководством Клинике за психијатрију и да их је обавијестио да не постоје никакви услови да се клиника премјести у дом.

- И нама крв прокишњава. Припадници Министарства унутрашњих послова Српске приликом селидбе из зграде однијели су све, па чак су дигли паркет и почупали струјне утичнице. Ангажовао сам три особе да чувају зграду, како се зграда не би даље уништавала - нагласио је Ратковић.

Према његовим ријечима, дом је искључиво намијењен за пензионере, којих на подручју Бањолучке регије има 68 хиљада и који једва чекају да буде оспособљен.

■ **П. ПЕЂАНАЦ**

Комљеновић и Костић: Договорено привремено рјешење *(Снимио З. СТАМЕНИЋ)*

САРАДНИК ЕКОНОМСКОГ ИНСТИТУТА СТОЈАН СТАМЕНКОВИЋ

СРБИЈИ ПРИЈЕТИ КРИЗА

Послије одбитка плаћене главнице од 580 милиона долара, нето задужење из прошле године износи 1,4 милијарду долара, наглашава Стаменковић

БЕОГРАД - Сарадник Економског института Стојан Стаменковић оцијенио је у петак да ће због „стравично високог" нето задужења од 1,4 милијарде долара прошле године, Србија ове године имати високе обавезе плаћања тог дуга.

- Оно што је опасно је што ће 2005. године настати проблем због средњорочних и дугорочних кредита, који су прошле године били планирани до износа од милијарде долара, да би отишли на ниво од око двије милијарде долара - казао је Стаменковић на презентацији најновијег броја „Конјунктурног барометра".

Он је додао да **послије одбитка плаћене главнице од 580 милиона долара, нето задужење из прошле године износи 1,4 милијарду долара.**

- Ако се настави задуживање као у 2004. години, пред нама је опасан период, а 2007. године постоји могућност упадања у озбиљну дужничку кризу - казао је Стаменковић. Он је оцијенио да за излазак из те кризе „постоје два колосијека", а то је повећање страних директних инвестиција а не страних кредита и брже обарање јавне потрошње.

Економиста Електронске индустрије **Небојша Савић** оцијенио је да је **најава Министарства финансија Србије да ће покренути кредитирање извозника и програмски подржати смањење незапослености „лијепа прича која не рјешава проблеме".**

Он је оцијенио да је обим најављене помоћи од 30 милиона евра мали да би рјешио проблем високог спољнотрговинског дефицита и проблем 800 хиљада незапослених у Србији.

- Такви подстицаји нису много прихватљиви, јер их прво неће прихватити Свјетска трговинска организација, која инсистира на тржишним условима - нагласио је Небојша Савић. ■

МИНИСТАР СЛОБОДАН ЉАЛОВИЋ

Рјешења уз жртве

БЕОГРАД - Министар за рад, запошљавање и социјалну политику Србије Слободан Лаловић најавио је у петак да ће прва тема на конститутивној сједници Социјално-економског савјета бити Национална стратегија запошљавања од 2005. до 2010. године.

Означивши незапосленост као наш највећи проблем, Лаловић је упозорио да „нема рјешења без одређених жртава", па зато свако од партнера у социјалном дијалогу мора преузети свој дио одговорности.

Говорећи на трећој Скупштини Уније послодаваца Србије, Лаловић је истакао да социјалне партнере очекује значајан рад на социјално-економском споразуму који ће нашу земљу и грађане у наредне три до пет година довести до промјена на боље или нас „неће бити". Лаловић је рекао да од Уније очекује да буде један од кључних фактора који ће допринијети том циљу.

Од синдиката се очекује „одговорност и кооперативност", рекао је он, објаснивши да понекад доношење појединих мјера може донијети добро на кратак рок, али посматрано дугорочно - може бити пропаст.

Лаловић је истакао да Владу у предстојећем периоду очекује завршетак реструктурирања јавних предузећа и реформе јавног сектора и рјешавање судбине једног броја великих фабрика, „остатака прошлости". ■

ПРЕДСЈЕДНИК ЦРНЕ ГОРЕ ФИЛИП ВУЈАНОВИЋ

Коштуница ће се предомислити

ПОДГОРИЦА - Црногорски предсједник Филип Вујановић изјавио је да је изненађен брзим одбијањем премијера Србије Војислава Коштунице приједлога да се државна заједница трансформише у савез независних држава, али је изразио очекивање ће се предомислити.

Вујановић је, како преносе подгорички електронски медији, навео и да је Коштуница неколико мјесеци прије потписивања Београдског споразума заузимао за очување тадашње Југославије, али да је ипак потписао споразум који је на нов начин уредио српско-црногорске односе.

- Ја врло цијеним његову спремност да се предомисли и сматрам да је то врлина коју је он сачувао и зато сматрам да ће процијенити да ипак треба разговара са Црном Гором - казао је црногорски предсједник и додао да би волио да чује разлоге због којих Београд толерише тако скупу државну заједницу која оптерећује и Србију и Црну Гору.

Црногорски предсједник је додао да је Коштуница у праву када каже да приједлог званичне Подгорице о трансформацији државна заједнице није у складу са Београдским споразумом и Уставном повељом, јер нуди модел двије независне државе.

- Ми треба да имамо отворене границе, слободан промет људи и робе, једнако призната прва грађана једне државе и другој независној држави. Модел који нудимо чува отворену везу, стабилност и пријатељство, квалитетне економске и грађанске односе али и право да свако управља својом државом онако како сматра да је то најбоље - казао је Филип Вујановић. ■

ЗАСЈЕДАЛА СКУПШТИНА ВОЈВОДИНЕ

Смијењен Игор Курјачки

Војвођанска скупштина: Обостране оптужбе

НОВИ САД - Скупштина Војводине смијенила је у петак Игора Курјачког са функције покрајинског секретара за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

За смјену Курјачког гласало је 66 посланика владајуће коалиције Демократске странке, Савеза војвођанских Мађара, коалиције „Заједно за Војводину" и Покрета снага Србије.

За смјену Курјачког била је неопходна натполовична већина од око 120 укупног броја посланика покрајинског парламента.

Иницијативу за смјену Курјачког поднијела је посланичка група коалиције „Заједно за Војводину", у којој је водећа странка Лига социјалдемократа Војводине из које је Курјачки недавно искључен. Главни одбор Лиге оцијенио је да је он својим јавним иступима нанио штету угледу странке.

С друге стране, Курјачки је оптужио лидера Лиге социјалдемократа Војводине Ненада Чанка за самовољу, а те оптужбе на рачун лидера своје бивше странке поновио је и данас за скупштинском говорницом.

„Заједно за Војводину" је за новог покрајинског секретара за пољопривреду предложила бившег предсједника општине Житиште Данијела Петровића. ■

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ПРЕДРАГ МАРКОВИЋ

Закон није фалсификат

БЕОГРАД - Предсједник Скупштине Србије Предраг Марковић оцијенио је у петак да су „више него неозбиљне тврдње" да је текст Закона о раду који је достављен предсједнику Србије Борису Тадићу фалсификат.

Марковић је у телефонској изјави агенцији Бета рекао да му је Министарство за рад, запошљавање и социјалну политику још у понедељак потврдило да се ради о оригиналном тексту закона. Он је нагласио да не жели да улази у полемику са различитим прес службама које се оглашавају поводом тог проблема јер, како је рекао, државу не воде прес службе, већ институције.

Марковић је нагласио да ће, када се врати са зимовања, поступити по закону у рјешавању тог питања.

- Ако је закон враћен, поступићу по закону и ставити га на гласање, а ако је потписан, инсистираћу да Влада Србије предложи измјене закона - рекао је Марковић. ■

РЕОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Команда копнених снага

НИШ - Команда Копнених снага Војске Србије и Црне Горе, јавља Бета формирана од припадника команди Нишког и Приштинског корпуса, почела је да дјелује у петак у Нишу.

- У састав Копнених снага уште су јединице Нишког, Приштинског, дио јединица Ужичког и Београдског корпуса, као и наставни центри за обуку војника - саопштено је из Информативне службе Команде копнених снага Војске Србије и Црне Горе. Команда Копнених снага формирана је у оквиру реорганизације Војске.

У саопштењу се наводи да је командант копнених снага генерал-мајор Младен Ћирковић у петак одржао састанак са свим командантима, начелницима и управницима из састава Копнених снага.

- На радном састанку команданти су упознати са задацима у одржавању и изградњи борбене готовости Копнених снага са тежиштем на даљој реорганизацији Војске, обезбјеђењу линије са Косовом и Метохијом и државне границе - наводи се у саопштењу. ■

ПОКРЕТ ЗА ЕВРОПСКУ ДРЖАВНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Одбацили приједлог власти

ПОДГОРИЦА - Црногорски Покрет за европску државну заједницу одбацио је у петак предлог предсједника Црне Горе Филипа Вујановића и премијера Мила Ђукановића о трансформацији државне заједнице, оцијенивши да би његово прихватање значило разбијање заједнице са Србијом у тренутку када се очекује рјешење питања Косова и Метохије.

Предсједник Управног одбора покрета Зоран Жижић рекао је на конференцији за новинаре у Подгорици да приједлог црногорске власти „уопште није наиван и иде у правцу рјешења независности Косова и Црне Горе".

Он је рекао да је приједлог Вујановића и Ђукановића пласиран у тренутку када треба рјешавати питање Косова, на шта су недавно указали и шефови дипломатија Европске уније.

Жижић је рекао да би прихватање приједлога подразумијевало и онемогућавање израде Студије изводљивости о прикључењу Србије и Црне Горе Европској унији, јер је она предвиђена само за заједницу.

Изјаву Вујановића да би српски премијер Војислав Коштуница могао да се предомисли када је у питању иницијатива из Подгорице, Жижић је назвао запањујућом, наводећи да државни званичници не мијењају ставове од данас до сутра. ■

ФОТО-ВИЈЕСТ

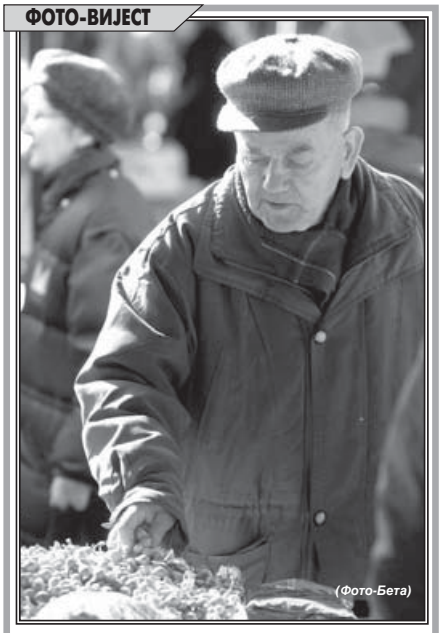

(Фото-Бета)

Лук и прољеће

Новосађанин на некој од градских пијаца купује млади лук који је увијек био једна од најава прољећа. Цијена му је, иако га је само понегдје на пијацама, осамдесет динара за килограм. ■

ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ

Збуњена стручна служба

БЕОГРАД - Предсједник посланичке групе Демократске странке Србије Милош Алигрудић изјавио је у петак Танјугу да је Борису Тадићу Скупштина прослиједила исправан Закон о раду, али да је забуну изазвало неразумијевање његове стручне службе.

- Не ради се ни о каквој афери, већ о забуни. На чланове 105 и 108 усвојени су амандмани, а није у складу са њима обављена минимална техничка редакција на осталим члановима. Службеници у предсједниковом кабинету, ако су правници, морали су да уоче да се ради само о томе - рекао је он.

Алигрудић је истакао да није спорно да се Скупштина још једном изјасни о том закону, како би све недоумице биле отклоњене, подсјетивши да су „спорне" амандмане изгласале управо демократе с радикалима.

Он је демантовао неке политичке оцјене да Закон не одговара министру финансија, јер је повољнији за раднике него за послодавце и изискује више буџетских средстава.

Алигрудић је објаснио да се ради о враћању у Закон регреса и топлог оброка као „осталих примања" која се терминолошки дефинишу као трошак, а практичан утицај на буџет не постоји. ■

УРГЕНТНИ ЦЕНТАР У СМЕДЕРЕВУ

САМОУБИЦЕ СВЕ МЛАЂЕ

Према евиденцији медицинских установа у Смедереву, послије 35. године број случајева пада да би најмање пацијената са самоубилачким идејама било у старосном добу преко 50 година

СМЕДЕРЕВО - Старосна граница пацијената који у Смедереву покушавају самоубиство алкохолом, медикаментима и пестицидима забрињавајуће се спустила на узраст између 12 и 14 година.

Начелник психијатријског одјељења смедеревског здравственог центра **Јасна Недељковић** је изјавила Бети да **елементарна и егзистенцијална криза породице доводи до повећаног броја интоксикације дјеце алкохолом, средствима за пољопривреду или медикаментима.**

Пошто је полиција успјела да смањи број нарко-дилера на подручју општине Смедерево, пише **Мирослав Пешић,** дописник Бете из Смедерева, **дјеца све више узимају таблете које користе њихови родитељи.** Зато је повећан и број наркомана у апстиненцијалној кризи који су „спремни на све" да би у болници добили замјену за наркотик.

Само на психијатријском одјељењу смедеревског Здравственог центра током 2003. године је било 40 пацијената који су покушали суицид медикаментима. Свртани су у „апел феномен", што је у психијатрији покушај да се скрене пажња на себе или лични проблем.

Јасна Недељковић наводи да је **током 2003. било и 11 озбиљних интоксикација због планираног самоубиства.** Такви пацијенти су упућени на Војномедицинској академији, а потом је лијечење настављено у Смедереву. Током 2004. на Токсикологију у Београд упућено је 14 пацијената.

- Када више нема здравих форми понашања тада се посеже за алкохолом и дрогом - сматра Недељковићева.

Начелник Ургентног блока смедеревског Здравственог центра „Свети Лука" **Владимир Војводић** потврдио је Бети да је **током 2004. и у јануару 2005. због интоксикације лијековима примљено 150 пацијената.**

- Највише случајева тровања је међу пацијентима старим између 20 и 35 година - рекао је начелник Ургентног блока.

На другом мјесту по броју покушаја самоубиства су пацијенти од 14 до 20 година.

Према евиденцији Ургентног центра, послије 35. године број случајева пада да би најмање пацијената са суицидним идејама било у старосном добу преко 50 година.

Током 2004. било је 15 покушаја самоубиства етиолом или пестицидима. У јуну и августу 2004. било је по 17 случајева тровања лијековима.

- Старосна граница пацијената које доводе у нашу службу због прекомјерног узимања алкохола, уживања дроге или покушаја самоубиства лијековима је све нижа а агресивност пацијената је све већа - изјавила је Бети начелник службе Хитне помоћи Анђелка Арсенијевић. ■

ПЕТЕРСЕН И ЧОВИЋ НА СЈЕДНИЦИ САВЈЕТА БЕЗБЈЕДНОСТИ

СТАНДАРДИ - ДА, НЕЗАВИСНОСТ - НЕ

Независност Косова и Метохије доводи у питање стабилност у региону, а од онога што се зове одрживо рјешење за Космет, нема ништа, каже Небојша Човић

НИЈЕДАН од осам задатих стандарда на Косову и Метохији није испуњен - изјавио је шеф мисије Уједињених нација на Космету **Серен Јесен-Петерсен.**

- Извјештај генералног секретара веома јасно каже да ниједан од осам стандарда није у потпуности испуњен - рекао је Јесен-Петерсен у телефонској изјави новинарима београдских редакција послије сједнице Савјета безбједности Уједињених нација у Њујорку.

Шеф Унмика је додао да је **сувише рано за процјену примјене стандарда и оцијенио да би то могло да се уради тек у мају ове године.**

Предсједник Координационог центра **Небојша Човић** изјавио је у Њујорку да **Република Србија треба на Косову и Метохији да буде укључена у остваривања стандарда прије разматрања статуса јужне српске покрајине, „наравно уколико тај процес не води ка независности Космета".**

Човић је у изјави Танјугу изнио да је сједницом Савјета безбједности Уједињених нација почела фаза контролисања стандарда и разматрање извјештаја да ли су они остварени.

- Оно у чему смо сви били сагласни, то је да ниједан од стандарда није достигнут, ни близу, и наравно на то смо додали да није добро имати нереалан оптимизам - казао је Човић.

У том оквиру он је истакао да „не може безбједност да се мјери бројем убијених или рањених Срба, па се каже мање је убијено, мање је рањено".

- На Савјету безбједности је било пријављивање резултата, а ја нисам само за пријављивање, ја сам и за остваривање резултата и волио бих да оно што је пријављено буде и остварено на терену, али у смислу тога да грађани то заправо и осјете - истакао је Човић.

Човић је навео да је на сједници Савјета безбједности јасно истакао да **Србија неће бити саучесник „у некаквој независности Косова и Метохије" и да у том случају „нема ништа од стабилности у региону и нема ништа од нечега што се зове одрживим рјешењем".**

Предсједник Координационог центра је, такође, примијетио да не могу локални Срби да уђу у привремене покрајинске институције уколико препознају да **поједини међународни фактори и институције гурају Космет ка независности. У том смислу је затражио и да престане трагање за „дежурним кривцима у Београду".** ■

КРСТОВИЋ

Посланик у Скупштини Косова Драгиша Крстовић оцијенио је у петак да би Савјет безбједности требало да, као један од стандарда за Косово, тражи од привремених институција да у њиховом раду учествују и представници Срба. Крстовић је, у изјави агенцији Бета, оцијенио да позиви Савјета безбједности косовским Србима да се укључе у привремене институције у покрајини нису ништа ново.

МАЊИНЕ

Стандарди за Космет обухватају функционисање демократских институција, владавину права, слободу кретања, одрживи повратак и права припадника мањинских заједница, одрживу и конкурентну тржишну привреду, заштиту имовинских права, дијалог Приштине и Београда и професионално дјеловање Косовског заштитног корпуса.

СРПСКА ЛИСТА ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

Траже јасан став

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Чланови Српске листе за Косово и Метохију затражили су у петак од представника власти и државног Савјета за Косово и Метохију да јасно кажу да ли Срби треба да се укључе у рад привремених косовских институција.

- Тражимо прије свега мишљење премијера Србије Војислава Коштунице јер је био противник изласка косовских Срба на изборе. Сматрамо да је веома битно да учествујемо у раду косовских институција како бисмо показали да се стандарди не поштују и не испуњавају - рекао је члан Српске листе за Косово и Метохију Ранђел Нојкић на конференцији за новинаре.

Лидер те листе Оливер Ивановић рекао је да су се они договорили да, уколико им Београд да зелено свјетло за улазак у косовске привремене институције, мјесто члана предсједништва Скупштине Косова припадне представнику Социјалдемократске партије, министарско мјесто члану Демократске странке, а мјесто шефа посланичког клуба и савјетника у кабинету шефа Унмика Српском покрету обнове. ■

СРПСКИ ПОКРЕТ ОТПОРА О КОСМЕТУ

Хуманитарна катастрофа на прагу

БЕОГРАД - Интерно расељени на Косову и Метохији, којих има око шест хиљада, налазе се већ шесту годину у најтежим условима и пријети им хуманитарна катастрофа, упозорили су у петак предсједник Српског покрета отпора Момчило Трајковић и представници Удружења расељених са подручја Грачанице „Опстанак".

На заједничкој конференцији за новинаре, Трајковић и предсједник Удружења Јефта Аксић саопштили су да се 200 расељених породица на подручју Грачанице налази у изузетно тешкој ситуацији, јер већ шесту годину живе као протјерани у ромским кућама чији су власници, такође, били принуђени да их напусте у јуну 1999. године.

Највећи број тих расељених породица живи у туђим кућама које су полусрушене, без струје и воде, а један број расељених је у колективном центру у Грачаници у контејнерима, док само мали број породица плаћа скуп приватни смештај.

- Људи који су остали на Косову, данас браће опстанак и част српског и ромског народа. Апелујемо за помоћ, јер је наша жеља да останемо на Косову или ћемо бити присиљени да затражимо уточиште у земљама 'трећег свијета' - упозорио је Аксић.

Он је нагласио да је протестно писмо, које је потписало 112 расељених, послато на адресе предсједника и премијера Србије Бориса Тадића и Војислава Коштунице, предсједнику Координационог центра Небојши Човићу, предсједнику Скупштине Србије Предрагу Марковићу, предсједнику Србије и Црне Горе Светозару Маровићу те предсједнику Покрет „Снага Србије" Богољубу Карићу и владики рашко-призренском Артемију.

Према ријечима Трајковића, тешка ситуација интерно расељених на Косову и Метохији један је од најозбиљнијих проблема који би морао да буде ријешен прије покретања процеса повратка расељених. ■

„Опстанак" и Покрет отпора: Шеста година прогонства

ФОРУМ ЗА ЕТНИЧКЕ ОДНОСЕ

„Жути картон" Београду

БЕОГРАД - Координатор Форума за етничке односе Душан Јањић оцијенио је вечерас да је извјештај генералног секретара Уједињених нација Кофија Анана о Косову и Метохији „жути картон" Београду, односно порука да је потребан у процесу преговора о Косову, али да у њих мора да уђе припремљен и активан, а не да их блокира.

Јањић је агенцији Бета рекао да је једна од порука извјештаја о коме је расправљао Савјет безбједности Уједињених нација да Београд у тим преговорима не би требало да представљају „они који се свађају са представницима међународне заједнице".

Према његовим ријечима, Анан је „у суштини поновио своје ставове из децембра прошле године", с једином разликом - у оцјени улоге српске заједнице због њеног одбијања да учествује у завршетку процеса формирања косовских институција. - То је помоћ Сорену Јесен-Петерсену и нисам сигуран да је то добра помоћ - рекао је Јањић, додајући да Срби јесу бојкотовали изборе, али да им ни ћевинска албанска заједница, а ни шеф Унмика „нису дали много шансе" да на њима учествују.

Јањић је оцијенио да се без обзира на добре намјере Анана да мотивише Србе да уђу у процес преговора, тиме „даје алиби за даљи наставак праксе искључења Београда и српске заједнице" из преговора. ■

ДЕМОКРАТСКА УНИЈА ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ

Лични став предсједника

СКОПЉЕ - Портпарол Демократске уније за интеграцију Ермира Мехмети рекла је да је изјава лидера те странке Али Ахметија да Косово треба да добије независност „његов лични став".

Лидер Уније, странке која окупља македонске Албанце и која је чланица владајуће коалиције у Македонији, у Тирани је изјавио да Косово треба да добије независност и оцијенио да би то стабилизовало регион југоисточне Европе.

Мехметијева је агенцији Бета рекла да је то Ахметијев лични став и да „он дубоко вјерује у то".

- Ми са нашим партнерима у влади Македоније отворено говоримо о свим проблемима, тако да и за Косово увијек наглашавамо да ће рјешавање статуса Косова дефинитивно стабилизовати стање у регион - казала је Ермира Мехмети.

Она додала да је на округлом столу у Тирани с темом „Албанци на Балкану" Ахмети истакао велики напредак у положају Албанаца у Македонији примјеном Охридског договора. ■

ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА МАУРИЦИЈА МАСАРИЈА

Пут Србије и Црне Горе

БЕОГРАД - Књига шефа мисије Оебса у Србији и Црној Гори Мауриција Масарија „Који је пут Србије и Црне Горе са Европи? Демократија, владавина права - изазови", представљена је у петак у просторијама те организације у Београду.

Масари је рекао на конференцији за новинаре да је главна тема у књизи пут државне заједнице ка евро-атлантским интеграцијама.

Шеф мисије Оебса је нагласио да једна од кључних идеја у књизи јесте пут Србије и Црне Горе ка интеграцији у Европску унију, као и аспект сарадње земље са Хашким трибуналом. Та сарадња представља предуслов Србије и Црне Горе у даљем путу ка Европској унији, додао је он.

Масари је рекао да књига има четири теме, а као прву је навео „кључну улогу владавине права у утемељењу демократије и у подстреку процеса европских интеграција".

- Уколико је држава заснована на владавини права, онда се поштује људска права и права мањина, што ће привући стране инвеститоре - рекао је шеф мисије Оебса.

Масари је истакао да је Србија и Црна Гора доста напредовала, али да је потребно да уложи додатне напоре на пољу демократизације.

Шеф мисије Оебса је рекао да су приоритети мисије у овој години развијање капацитета да се домаћи судови баве ратним злочинима, реформа правосуђа посебно када је у питању борба против корупције, подршка парламенту и питање југа Србије и Косова. ■

Маурицио Масари: О демократији и владавини права

СЛОБОДА

Према анализама „Куће слободе", организације која се бави анализирањем слободе у земљама, Србија и Црна Гора је једна од најбоље котираних земаља југоисточне Европе у областима политичких права и цивилних слобода, навео је Маурицио Масари.

АМЕРИЧКИ ДИПЛОМАТА ФИЛИП ГОЛДБЕРГ

БУШ МИЈЕЊА КУРС

Питање Косова, према коме ће се, највјероватније промијенити и став Џорџа Буша, треба рјешавати уз сарадњу с Београдом, каже Филип Голдберг

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Шеф канцеларије Сједињених Америчких Држава у Приштини Филип Голдберг изјавио је Танјугу да не вјерује да ће послије европске турнеје америчког предсједника Џорџа Буша бити промијењена политика Вашингтона према Косову и Метохији.

- Вјерујем да је један од конкретних резултата посјете америчког предсједника Европи то што смо ускладили мишљење да је питање Косова веома важно и да ћемо заједно радити на процјени испуњења стандарда и отпочињању разговора о статусу, што ће бити наш заједнички подухват - рекао је Голдберг.

Он је у интервјуу националној новинској агенцији, првом који је дао неком београдском медију, нагласио да је **план Владе Србије о политичком рјешењу кризе на Косову и Метохији неприхватљив у дијеловима у којима нуди идеју о кантонизацији.**

Голдберг је подвукао да ће **статус Косова и Метохије бити ријешен у складу са резолуцијом 1.244 Савјета безбједности** Уједињених нација, која показује шта Унмик треба да ради и односи се на процес који ће резултирати коначним статусом Косова и **„одређене аспекте договора из Рамбујеа".**

Он је рекао да су **у овој години отворена многа питања, укључујући процјену задовољења стандарда средином године, послије чега ће почети разговори о статусу Косова „који веома укључују званични Београд исто као и Приштину и... нарочито међународну заједницу".**

Голдберг се сложио са високим представником Европске уније **Хавијером Соланом** да **питање Косова и Метохије треба рјешавати уз сарадњу с Београдом и додао да Срби из покрајине треба да учествују у раду привремених институција и да званични Београд у томе треба да их охрабри и подржи.** Оцијенивши да је **Србија деведесетих година прошлог вијека „имала оштар однос према Косову"**, шеф америчке канцеларије је рекао да **неће бити дозвољено понављање 1999. године, када се ситуација отела контроли.**

Голдберг је примијетио да то „није прејудицирање статуса Косова већ само показатељ у ком смјеру ће ићи Косово у будућности".

- Будућност овог простора биће у рукама људи који овдје живе а не неког ко не живи на овом простору. Ја не желим да спекулишем о коначном статусу Косова - одговорио је Филип Голдберг на питање да ли Косово и Метохија постаје независна држава.

Оцијенивши стандарде као листу различитих циљева, Голдберг је рекао да **постоји технички и политички начин гледања на стандарде и да је свеобухватан стандард стварање демократског и мултиетничког друштва на Косову и Метохији.** ■

СТАНДАРДИ

Филип Голдберг је оцијенио да до средине године неће бити могуће потпуно испунити све стандарде и да тада треба поставити питање да ли су они у довољном степену испуњени и колико су власти посвећене реализацији стандарда.

Према његовим ријечима, оцјена да ли су стандарди задовољени биће дата на „међународно договорен начин", што значи да ће бити укључене чланице и генерални секретар Уједињених нација те представници земаља Контакт групе.

СВЈЕТСКА ШТАМПА О САМИТУ БУШ - ПУТИН У БРАТИСЛАВИ

ЗАБОРАВИЛИ КРИТИКЕ

„Њујорк тајмс" сматра да је забринутост Запада за развој демократије у Русији изненада утихнула и да је Буш у великој мјери ублажио реторику

ЊУЈОРК, ЛОНДОН, ПАРИЗ - Европски и амерички листови опширно су у петак извјештавали о руско-америчком самиту у Братислави, анализирајући поруке које су двојица лидера изрекли послије састанка иза затворених врата, јавила је Бета.

Када су завршили разговор предсједници Русије и САД **Владимир Путин** и **Џорџ Буш** ријешили су да остану заједно и истакну оно о чему су успјели да се сложе, оцјењује „Њујорк тајмс".

Много тога речено је увијено, или је избјегнуто, макар у јавности, а предсједници су своја запажања послије састанка усмјерили на лично повјерење и **одлучност да се боре против тероризма и спријече ширење наоружања које би терористи могли да употријебе**, пише лист.

Амерички дневник додаје да је забринутост Запада за развој демократије у Русији утихнула, **а Буш је у великој мјери ублажио реторику, што је, по оцјени аналитичара**, доказ да је пропустио прилику да жестоко изазове Путина због његовог све више аутократског става, пише амерички дневник.

Уз оцјену да су плодови Бушовог преокоатлантског похода оскудни, британски „Дејли телеграф" наводи да у Француској, Њемачкој и Русији америчке потезе и даље прати подозрење.

Код првих је ријеч о отпору, како Париз то види, америчком хегемонизму, у Њемачкој израз пацифистичке црте склоније мекшем дипломатском убјеђивању него принуди силом, док ће када је о **Русији ријеч критике Путина због ауторитарних тенденција само ојачати његов пољуљани углед у земљи, пише лист.**

Са друге стране, како указује лист, нове источноевропске чланице ЕУ дијеле Бушову забринутост због Путинове нетрпељивости према опозицији страхујући да се иза ње крије руски неоимперијализам.

„Гардијан", како преноси Би-Би-Си у прегледу штампе, констатује да је америчко уважавање руске помоћи у борби против тероризма, **као доминантна тема у међусобним односима послије 11. септембра, почело да блиједи како су утицајни кругови у Вашингтону кренули да траже оштре мјере за спречавање назадовања демократије у Русији.**

Увјеравања из Братиславе како су двојица лидера сагласни да Иран и Сјеверна Кореја не би требало да посједују атомско оружје, могло би, по оцјени „Гардијана", **да умањи тај притисак.**

Европа би морала да буде јединственија, поука је коју, по оцјени „Индипендента", континент мора да извуче из турнеје америчког предсједника.

Европски приступ међународним односима утемељен на преговорима и, ако је потребно, интервенцији посредством међународних институција, за разлику од Бушове Америке одлучне да мијења свијет конфронтацијом па чак и силом оружја, етички је савршен.

Али, упозорава „Индипендент", да би био и ефикасан мора да буде јединствен. ■

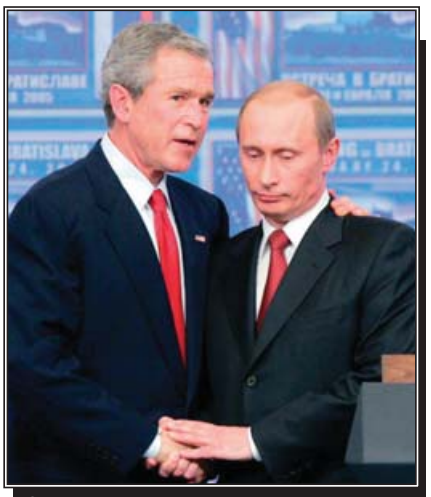

Сусрет у Братислави: Џорџ Буш и Владимир Путин *(Фото-Ројтерс)*

ЗВАНИЧНА ПОСЈЕТА

Предсједник Русије Владимир Путин почео је у петак ујутро званичну посјету Братислави одавањем поште совјетским војницима на Славину, код споменика палима у Другом свјетском рату.

Путин је у Братиславу допутовао јуче, на самит са предсједником САД Џорџом Бушом и у прву званичну посјету Словачкој.

Данас са највишим званичницима домаћина, шефом државе Иваном Гашпаровичем, премијером Микулашом Дзуриндом и предсједником парламента Павлом Хрушовским разговара превасходно о економским темама.

ГОРБАЧОВ

МОСКВА - Бивши предсједник СССР Михаил Горбачов оцијенио је у петак да је сусрет лидера Русије и САД Владимира Путина и Џорџа Буша у Братислави имао позитиван исход и показао да међу њима постоји повјерење.

- Мислим да се може извући закључак да се нису обистинила предвиђања скептика који су на сва звона најављивали могуће проблеме и тиме стварали напетост - казао је Горбачов, а пренијела руска новинска агенција Интерфакс.

Русија треба, сматра он, да тражи путеве за јачање сарадње са САД, док Вашингтон треба да схвати да је Москва озбиљан партнер и да не запада у искушење да се према Русији односи с висине.

ОДЛУКОМ СУДА У ШВАЈЦАРСКОЈ

„Бин Ладен" заштитни знак

ЖЕНЕВА - Швајцарско судство одобрило је Јеславу Бинладену, полубрату злогласног вође „Ал-Каиде" који живи у Женеви да користи своје презиме као заштићену марку, јавио је Танјуг.

Један локални апелациони суд објавио је ових дана одлуку донијету још у јуну прошле године на основу које марка „Бин Ладен" не ремети јавни ред.

У раније вођеном поступку Федерални институт за интелектуалну својину процијенио је да би таква марка „морално вриједала" Швајцарску, пренијела је агенција Ројтерс.

- За сада не намјеравам да име Бин Ладен користим у комерцијалне сврхе, али његово регистровање као марке спријечиће да га други злоупотријебе - изјавио је Јеслам Бинладен дневнику „Трибин де Женев".

Јеслам бин Ладен (54) који инсистира да његово презиме буде писано управо Бин Ладен, један је од бројне полубраће вође терористичке мреже „Ал-Каида". ■

СА ДИПЛОМАТСКЕ СЦЕНЕ РУСИЈЕ

Путин бира поклоне

***МОСКВА** - Домаћин америчко-руског самита у Братислави, словачки предсједник Иван Гашпарович, поклонио је лидерима Русије и САД, као добар домаћин, свакоме оно што највише воли: Владимиру Путину - кимоно, а Џорџу Бушу - пса домаће, словачке расе.*

О томе шта се највише свиђа гостима води рачуна и Путин који, додуше, одлучује сам шта ће некоме поклонити, али му увеликo помаже посебна протоколно-организациона управа, пише у осврту на братиславски самит новинарка Танјуга Тања Трикић-Васиљевић.

Она прије избора поклона, обавља читаво мало истраживање - труди се да сазна што више о човјеку којем је поклон намијењен, о томе шта му се свиђа, који му је хоби. Поклон не смије бити скуп, истичу у протоколу.

Објашњавају да поклоне проналазе на изложбама, по каталозима, па и у антикварницама, ако се ради о неком ко воли старину. Прије два мјесеца, рецимо, уочи Нове године, када је током посјете Њемачкој Путин ишао у госте код канцелара Герхарда Шредера, из кола је изашао с кофером у којем су се налазили украси за јелку за Шредерову дјецу, ручно осликани у руском стилу.

Шредеровој усвојеници, дјевојчици из Русије, која је од прошлог љета у дому њемачког канцелара, поклонио је плишану играчку Чебурашку, јунака из руских цртаних филмова, објавио је лист „Комсомолска правда". Француски предсједник Жак Ширак је, као љубитељ Арктика, једном приликом добио на поклон од Путина статуету бијелог медвједа.

Руски предсједник често поклања духовите поклоне: предсједнику Трговинско-привредне коморе Русије и бившем премијеру Јевгенију Примакову за рођендан је поклонио огроман тањир - вјерну копију једног који се налази у Оружаној палати у Кремљу.

На њему је приказан Александар Македонски како сјече Гордијев чвор, а Примаков је познат као човјек који умије да политичке чворове разрјешава на сличан начин. Најчешћи поклон су, ипак, слике, гравире и разна дјела обичног домаћих умјетника: британској краљици Путин је својевремено поклонио слику савременог руског аутора „Царско мјесто" на којој је приказан трон руских царева у Успенском сабору Кремља, а принцу Чарлсу је даровао штап који се лаким покретом руке претвара у дурбин. ■

ЧАСОВНИК

Руски предсједник Владимир Путин дуго је носио сат који му је на једним маневрима поклонио командант подморнице: с њим је размијенио сатове на лицу мјеста.

У Русији се лако могу наћи „фалсификати" оваквих сатова који достижу папрену цијену. Тако се недавно на једној изложби јувелира нашао сат са потписом „Предсједник Русије В. Путин" и његовим личним потписом уз цијену од 2.650 евра, наводно наручен из предсједничке администрације за специјалне прилике.

„Предсједнички" сат се може купити и преко Интернета, на пијаци, рекламирају их по часописима. Продају се и кошеве наградних сабља са урезаним иницијалима Путина - „ВВП" (Владимир Владимирович Путин) и портретом предсједника на корицама.

ФОТО-ВИЈЕСТ

Сок од шећерне трске

КАБУЛ - Лични продавач сока од шећерне трске циједи сок за муштерију која чека ово популарно улично освјежење у Кабулу, главном граду Авганистана.

Фришко исцијеђени сок од трске је веома популарна улична посластица. Цијена једне чаше је 0,20 америчких долара. ■

(Бета-Фото)

ЗАВРШЕНА КОНФЕРЕНЦИЈА О ПТИЧИЈЕМ ГРИПУ

Потврђен нови случај вируса

ХОШИМИН - Нови случај птичијег грипа у Вијетнаму још више је истакао потребу да се стручњаци из медицине и ветерине, окупљени на конференцији у Хошимину, договоре о дугорочној стратегији за борбу против овог смртоносног вируса, јавио је Танјуг.

Делегати су позвали међународну заједницу и погођене земље да предузму одлучну акцију како би спријечили да птичији грип прерасте у глобалну пандемију, пренио је Асошијетед прес.

У Вијетнаму је званично потврђен случај вируса птичијег грипа Х5Н1 код 21-годишњег младића из сјеверне провинције Тај Бин.

Он је примљен у болницу 21. фебруара са високом температуром, озбиљном плућном инфекцијом, потешкоћама у дисању и отказивањем рада јетре.

Од 30. децембра у Вијетнаму је од птичијег грипа умрло 13 људи, док је још четворо обољело, али су се опоравили. Званичници на подручју медицине и ветерине потврдили су да је мало вјероватно да ће птичји грип бити потпуно искоријењен из овог региона у кратком временском року.

Ипак је могуће држати вирус под контролом тако што ће преносиоци ове болести бити одвојени од људи и домаћих животиња.

Званичници Организације за исхрану и пољопривреду УН истичу да ће бити потребно да међународна заједница и погођене земље издвоје значајна средства у циљу борбе против птичијег грипа. ■

НАСТАВЉЕНО СУЂЕЊЕ БИВШИМ РУКОВОДИОЦИМА ФОНДА ПИО

ПО НАЛОГУ МИХАЈЛОВИЋА

Одлуку о изградњи стамбено -пословних зграда донио је Светозар Михајловић заједно са члановима Управног одбора, рекао је свједок Милорад Солаковић

БИЈЕЉИНА - У бијељинском Основном суду у петак је настављено суђење Светозару Михајловићу, Јови Космајцу, Биљани Мијатовић и Ристи Трбићу.

Некадашњи руководиоци Фонда Пензијско-инвалидског осигурања Републике Српске се терете да су у периоду од 1998. до 2001. године омогућили бесправну изградњу и продају стамбено-пословних објеката као и за кривично дјело злоупотребе службеног положаја и овлашћења.

У наставку извођења доказа вред судским вијећем, којим је предсједавао судија Душан Тошић, вјештак економске струке Драго Цацановић изложио је допуњене тачке налаза и мишљења вјештачења. То је од њега тражио тужилац на претходном рочишту.

Цацановић је изјавио да остаје при ранијем мишљењу да је уговорена вриједност радова већа од фактурисаних вриједности изведених радова.

Одговарајући на питање замјеника окружног тужиоца Данице Стјепановић, да ли су постојали оправдани разлози за изградњу стамбено-пословних објеката у Бијељини, Палама, Требињу, Скеланима и Власеници и ко је учествовао у доношењу ове одлуке, свједок оптужбе, бивши директор бијељинске филијале Фонда ПИО Милорад Солаковић је рекао:

- У току рата су формиране три Филијале Фонда ПИО: у Бијељини, Палама и Требињу. Оне су имале минималне услове за рад. Сходно томе, на сједницама Управног одбора наметнуло се питање оправданости и потребе изградње стамбено-пословних зграда. Одлуку о изградњи донио је директор Светозар Михајловић, заједно са члановима Управног одбора и представницима Регионалних удружења пензионера.

На питање тужиоца да ли су инвестиције у ове изградње имале за посљедицу смањење пензија, Солаковић је изричито одговорио да нису.

Светозар Михајловић: Наставак процеса 17. марта *(фото-архива)*

- Пензије су су до 30. септембра 2000. године исплаћивале комплетне, а тај се период поклапа са завршетком поменутих објеката. Фонд ПИО је у периоду од 1998. до 1999. године пословао са позитивним резултатима - рекао је Солаковић.

Сљедећи претрес заказан је за 17. март, када ће одбрана приступити извођењу доказа одбране.

■ С. РАЂЕН-ТОДОРИЋ

ДВА РАЗБОЈНИШТВА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Нападачи узели пазаре

БАЊА ЛУКА - Двије маскиране особе у четвртак око 19.30 часова извршиле су разбојништво над радницом у продавници „Пасаж" у Бањој Луци, саопштило је Министарство унутрашњих послова Републике Српске.

Нападачи су пријетећи ножем узели 250 марака пазара и седам картица за мобилни телефон послије чега су побјегли у непознатом правцу.

Друго разбојништво у Бањој Луци истог дана се догодило и у продавници „Дајана". Маскирани нападач је, такође пријетећи ножем, од раднице узео 50 марака пазара и затим побјегао.

Полиција трага за извршиоцима ових кривичних дјела.

■ Ж. Ма.

БАЊА ЛУКА

Фалсификовали документе

БАЊА ЛУКА - Криминалистичка полиција Центра јавне безбједности Бања Лука доставила је извјештаје Окружном тужилаштву против пет особа, саопштено је из републичког Министарства унутрашњих послова.

Због основане сумње да је почињио кривично дјело фалсификовања докумената извјештај је поднесен против Н. А. (52) из Бање Луке. Он је осумњичен да је фалсификовао царински документ за аутомобил „опел" на основу којег га је регистровао.

Д. Д. (35) је осумњичен за фалсификовање возачке дозволе. Због пријетњи упућених телефоном и путем СМС-порука са мобилног телефона извјештај је поднесен против Р. К. (51) из Бање Луке. У саопштењу се наводи да је Р. К. 11. фебруара ове године неколико пута пријетио А. Б. из Бање Луке.

Извјештаји су поднесени и против Н. М. и М. Ц. из Бање Луке. Они су осумњичени за неовлашћену производњу и промет опојних дрога.

■ Ж. Ма.

САРАЈЕВО

Одгођено изјашњавање

САРАЈЕВО - Изјашњење о кривици Хуге Шанте и Боже Медића, оптужених за такозвану „шећерну аферу", одгођено је у петак, јавила је Срна.

Разлог за то је што се првооптужени и његов адвокат нису упознали са оптужницом. Хуго Шанто се терети за фалсификовање исправа, утају пореза и прање новца.

Он и Медић ће се појавити пред Судом БиХ у петак, 11. марта када би требало да се изјасне о кривици.

У истрази о „шећерној афери", која није завршена, сумња се да су увозници шећера и трговци на велико увезли огромне количине субвенционисаног шећера из ЕУ, а затим га продавали на црном тржишту.

Тиме су утајили порез на промет, а да би прикрили своју обавезу плаћања пореза и да би опрали новац од продаје на црном тржишту, они су, како се сумња, успоставили мрежу фиктивних фирми, укључујући и „Ракић Пром" оптуженог Шанте.

■

КРАЂЕ АУТОМОБИЛА

Лопови одвезли „пасат"

БАЊА ЛУКА - У Бањој Луци су украдена два аутомобила, сазнајемо у бањолучком Центру јавне безбједности.

У Крфској је украден „БМВ 525" власништво П. М. који је оштећен за осам хиљада марака. Много више је оштећено предузеће „Еуроекспрестранс" којем је украден „пасат". Овај аутомобил процијењен је на 30 хиљада марака, а украден је у улици Војводе Степе Степановића.

Аутомобили су били и на мети провалника. Тако је из „реноа кангу" власништва „Елта кабела" украдено алата за хиљаду марака. Провалено је у још три аутомобила одакле су украдене ситне ствари мање материјалне вриједности.

Полиција је и одузела дије „опел вектре" за које је утврђено да су регистроване на основу фалсификоване саобраћајне дозволе.

■ В. Ј.

БИЈЕЉИНА

Илегалац нудио мито

БИЈЕЉИНА - Гранична служба БиХ ухапсила је на граничном прелазу Павловића мост Албанца М.Х. из Србије и Црне Горе због покушаја нелегалног уласка у БиХ, јавила је Срна.

Како је потврђено у Граничној служби, њему је онемогућен улазак у БиХ због непосједовања одговарајуће документације, након чега је покушао да подмити полицајца.

М.Х. је ухапшен због кривичног дјела давање мита и биће предат у надлежност Тужилаштва БиХ.

■

ПОЖАР У БАЊОЛУЧКОЈ ПИЛАНСКОЈ УЛИЦИ

Планула барака

БАЊА ЛУКА - Пожар који је избио у петак око 14.30 часова у монтажној бараци предузећа „Веком" у Пиланској улици у Бањој Луци није изазвао већу материјалну штету.

Према ријечима директора овог предузећа Милорада Вучковића, узрок пожара је пећ од које су планула даске смјештене у просторијама.

- На вријеме смо реаговали и позвали ватрогасце који су спријечили ширење ватре. Нема велике штете јер је ова просторија припремана за канцеларију па у њој није било вриједних ствари - рекао је Вучковић.

■ Ж. Ма.

Запалиле се даске: Пожар без веће штете *(Снимио М. ШУКАЛО)*

ТЕЛЕГРАФ

ЧЕЛИНАЦ - М. М. из Челинца истјерао је из куће своју супругу Ж. М. и сина М. М. пријетећи да ће их убити. У току је предузимање одговарајућих законских мјера против М. М.

■

• • •

БАЊА ЛУКА - Полиција је од Н. Л. одузела „опел вектру" због сумње да је саобраћајна дозвола фалсификована.

■ Ж. Ма.

• • •

БИЈЕЉИНА - Полиција Бијељине поднијела је извјештај против С. П. из Бијељине и Ђ. З. из Сандића код Брчког због основане сумње да су извршили десет крађа дијелова за аутомобиле.

■

• • •

БОСАНСКИ БРОД - Неко је из продавнице „Нешо" на градској пијаци у Босанском Броду украо стотину боксова скупоцјених цигарета.

■

• • •

ДОБОЈ - Возач „шкоде октавија" С.Ц. (53) из Дервенте тешко је повријеђен у саобраћајној несрећи која се догодила у четвртак око 21.15 часова у Руданци. Несрећа се догодила усљед неприлагођене брзине условима пута па је „шкода" слетјела са коловоза и ударила у зид надвожњака.

■ Сл. П.

• • •

БАЊА ЛУКА - Полиција је затекла А. Б. (34) како проваљује у кафић „Тиц" у улици Проте Ненада Костића, на платоу аутобуске станице. Он је ухапшен.

■

• • •

ГРАДИШКА - Полиција је поднијела прекршајну пријаву против М. В. (32) због тога што је прије неколико дана код њега пронашла четири „џонта" марихуане.

■

• • •

БАЊА ЛУКА - Полиција је ухапсила Р. Т. (50) јер су код њега пронађени предмети који потичу из кривичних дјела.

■

• • •

КОСТАЈНИЦА - У полицијску станицу у Костајници пријавио се хрватски држављанин Д. Т. из Сиска тражећи да га ухапсе и испоруче Србији и Црној Гори јер је наводно тамо почињио више кривичних дјела.

■

• • •

БАЊА ЛУКА - Провалници су из Хаџишабанове џамије у улици Краљевачких и Крагујевачких жртава украли простирку вриједну 150 марака.

■ В. Ј.

ИЗ ДОБОЈСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Ухваћен у крађи

ДОБОЈ - На подручју Дервенте у четвртак су регистроване три крађе, саопштено је у Центру јавне безбједности у Добоју.

Из управне зграде Грађевинског предузећа „Рад", послије извршене преметачине документације ове фирме, украдено је двадесет неонских лустера.

Из продавнице „Текила", власништва М.П. лопови су однијели телевизор са даљинским управљачем и стотину марака.

Међутим, Д.Н. (54) из Осиње, општина Дервента, није имао среће у златари „Бос" у том граду, јер га је власник Б.Ć. ухватио у крађи мушког часовника вриједног 270 марака и задржао до доласка полиције.

Послије извршене криминалистичке обраде, уз сагласност тужиоца, Д.Н. је пуштен.

■ Сл. П.

OBEZBJEĐENJE LICA I IMOVINE
Majke Jugovića b.b. L7, 78000 Banja Luka
Tel/fax::: + 387 51 432 000

PRAVNA LICA
- Naš alarmni sistem
- Vaša pretplata (priključak na dojavni centar uz intervenciju)
- Ugovor na dvije godine

FIZIČKA LICA
- Alarmni sistem već od 399 KM
- Pretplata (priključak na dojavni centar uz intervenciju)
- Ugovor na dvije godine

• IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE
• IZRADA SIGURNOSNOG ELABORATA

Halida Kajtaza 11, 71000 Sarajevo
Tel: + 387 33 263 510
Fax: + 387 33 263 511
Dožlina Lukića 9, 75000 Tuzla
Tel: + 387 35 265 510
Fax: + 387 35 265 511
Nikole Šubića Zrinskog 13, 88000 Mostar
Tel/fax:: + 387 36 310 216
www.gama-sigurnost.ba

ЧАЈНИЧЕ

Служила пијане госте

ЧАЈНИЧЕ - Полицијска станица Чајниче поднијела је прекршајну пријаву против раднице у грилу „С" у овом градићу Н. Т. (30), саопштено је из Центра јавне безбједности Источно Сарајево.

Радница је пријављена јер је у поменутом грилу пијаним гостима, што је било видљиво, давала пића. Тако је починила прекршај из Закона о јавном реду и миру Републике Српске.

■ В. Ј.

САОПШТЕЊЕ ЦЕНТРА ЈАВНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ БАЊА ЛУКА

ПОДМЕТАЊЕ ПОЛИЦИЈИ

У саопштењу се наглашава да не постоји ниједан званичник Министарства или Центра који има било какве везе са кинеским држављанима и да се манипулише именима

БАЊА ЛУКА - Наводна умијешаност „високог функционера Министарства унутрашњих послова Републике Српске" везна за добијање дозвола за боравак кинеских држављана у БиХ је апсолутна дезинформација и подметање појединих гласила, саопштено је из Центра јавне безбједности Бања Лука.

У саопштењу се наглашава да не постоји ниједан званичник Министарства или Центра који има било какве везе са кинеским држављанима и да се манипулише именима.

У саопштењу се изнијете чињенице у овом случају.

- Кинески држављанин Баи Лиу 3. августа 2004. године жалио се на једног инспектора Одсјека за странце истичући да злоупотребљава службени положај или овлашћења у вези с продужењем дозвола за боравак у БиХ. Послије жалбе, инспектори криминалистичке полиције предузели су низ активности у које је уврштено и узимање узјава кинеских држављана. Комплетан материјал, три мјесеца касније, достављен је Окружном тужилаштву Бања Лука.

Даље се у саопштењу наводи да је 15. фебруара ове године седам држављана Кине поднијело Сектору криминалистичке полиције и Окружном тужилаштву Бања Лука кривичну пријаву због злоупотребе службеног положаја или овлашћења против два инспектора у Одсјеку за странце.

У Центру су само два дана послије подношења пријаве са тужилаштвом договорени даљи кораци у истрази. На основу тога поново су узете узјаве од кинеских држављана а изузета је и потребна документација из Одсјека за странце.

- Послије прикупљања доказа узеће се и узјаве овлашћених радника Одсјека за странце Центра јавне безбједности Бања Лука. Комплетан материјал у овом случају, као и накнадно узете узјаве од једног кинеског држављанина, који се сам понудио за сарадњу у вези с утврђивањем чињеница у овом случају биће достављени Тужилаштву - наводи се у саопштењу.

На крају саопштења стоји да је извјештај о свему достављен Окружном тужилаштву Бања Лука и Инспекторату за унутрашњу контролу и праћење законитости о раду Министарства унутрашњих послова.

■ В. ЈАЊИЋ

ЗАГРЕБ

Отмичар на робији

ЗАГРЕБ - Десеторица оптужених за прошлогодишњу отмицу малољетног сина пензионисаног генерала Владимира Загорца су неправоснажном пресудом пред загребачким Окружним судом проглашени кривим и осуђени на затворске казне.

Како је јавила Срна осим за отмицу, првооптужени Ивица Матековић, те Маринко Гошуљевић, Синиша Језовита и Стево Смрчек проглашени су кривим и за удруживање у групу која је планирала отмице дјеце још неких богатих Хрвата.

Ивица Матековић, као главни организатор отмице, осуђен је на седам година затвора, Хрвоје Петрач, прије отмице најбољи пријатељ генерала Загорца, осуђен је на шест година затвора, а његов син Новица на 3,5 године.

Марко Гошуљевић осуђен је на 3,5 године затвора, док је Синиша Језовита осуђен на три године и три мјесеца, а Стево Смрчек на двије године и девет мјесеци.

Малољетни син генерала Загорца отет је 23. фебруара прошле године испред породичне куће на Пантовчаку, а отмичари су га пустили четири дана касније, након што је његов отац платио 750 хиљада евра, односно половину тражене откупнине.

Тај новац још није пронађен. ■

ГЛАВНИ ПРЕТРЕС АБДУЛАДХИМУ МАКТУФУ

ОПТУЖЕНИ МЕЂУ ОТМИЧАРИМА?

Свједок је објаснио да је сједио у пртљажнику на лијевој страни комбија иза возача и да је видио Мактуфа

САРАЈЕВО - Свједок Иво Фишић потврдио је у петак у наставку суђења Абдуладхиму Мактуфу пред Судом БиХ да је оптуженог препознао за управљачем возила којим је одведен у камп одреда „Ел муџахид" код Травника по потиљку и дијелу лица који је видио, пренијела је Срна.

Одговарајући на унакрсна питања одбране, након што га је о овим догађајима на прошлом претресу испитао тужилац, Фишић је објаснио да је сједио у пртљажнику на лијевој страни комбија иза возача, али да је видио дио Мактуфовог лица под углом.

Он није могао да каже који је тип возила био, наводећи да се радило о зеленом теретном возилу, које је препознао као Мактуфово.

Фишић није могао да се изјасни о фотографијама које му је понудио адвокат Исмет Мехић како би показао на који од понуђених личи комби којим су одвезени.

Он је објаснио како су га, заједно са комшијом Казимиром Побрићем, непознати војници, међу којима и странци, одвели након што су, представљајући се као полиција, ушли у његов стан у згради „Американка" у Травнику 19. октобра 1993. године.

Абдуладхим Мактуф: Возио заробљенике у камп *(фото - архива)*

Побрић је у свом свједочењу на једном од главних претреса рекао да му је стављена капуљача преко главе чим је убачен у комби, док је Фишић рекао да су им капуљаче стављене послије 200 до 250 метара вожње.

Фишић је свједочио и о своји активностима у влади Хрватског вијећа одбране, у којој је био до 1993. године, прије почетка сукоба између хрватских и бошњачких снага у јуну.

Он је рекао да је у тој влади био цивил и да је његова улога била да обезбиједи допремање хране и других потреба Хрватском вијећу одбране, али искључиво оних које нису биле за војну употребу.

Према његовим ријечима, ситуација у Травнику знатно се погоршала кад су, како је навео, на власт дошли радикалнији представници Бошњака и Хрвата.

Он је навео да представници Странке демократске акције Халид Геџић и Мухамед Ћурић нису ништа предузели након неких немилих догађаја, као што су били убиство Дане Гашо у Травнику или масовног хапшења Хрвата послије једне погрешне дојаве.

Фишић, који је 6. новембра из кампа одреда „Ел муџахид" доведен у војни притвор касарне у Травнику, рекао је да је касније отишао код предсједника ратног предсједништва у Травнику Мухамеда Ћурића да га пита зашто је био ухапшен и које све то организовао, али да није добио одговор.

Фишић претпоставља да су то били људи из цивилне и војне власти у Травнику.

О отмици и одвођењу он је исказ дао члану Комисије за размјену ратних заробљеника Армије БиХ Салку Беби, као и неким локалним тужиоцима, али је рекао да они нису били много заинтересовани, за разлику од неких међународних представника и хашких истражитеља.

Фишићу је прошле године о овим догађајима свједочио и пред Хашким трибуналом на суђењу бошњачким генералима Енверу Хаџихасановићу и Амиру Кубури.

Суђење Мактуфу, држављанину БиХ ирачког порријекла, за учешће у отмици пет цивила из Травника биће настављено 15. марта приказивањем снимка испитивања свједока оптужбе Вјенцеслава Топаловића, које је прошле недјеље обавио тужилац Џонатан Смит преко видео-везе између Загреба и канцеларије Хашког трибунала у Сарајеву. ■

НОВА АФЕРА У ХРВАТСКОЈ

Пицула прикрио пљачку

ЗАГРЕБ - Службеник хрватског Министарства спољних послова Даворин Загоршчак поднио је Управи за сузбијање корупције и организованог криминала пријаву против бившег шефа дипломатије Тонина Пицуле и још пет службеника, јавила је Бета.

Он је устврдио да су несавјесним радом омогућили, а потом и прикрили пљачку хрватске амбасаде у Београду 2002. године.

Како преносе хрватска гласила, поред Пицуле, Загоршчак је због злоупотреба службене дужности пријавио и хрватског амбасадора у Израелу Ивана дел Векиа, генералног конзула у САД Сању Бујас-Јурага, генералног конзула у Њемачкој Петра Узоринца и двије службенице министарства Татјану Краљ-Драганић и Мирјам Катулић.

У Министарству спољних послова је речено да немају званичне информације о пријави и њеном садржају, па тако ни коментар.

Тонино Пицула који у Бечу предводи делегацију Хрватског сабора на заседању скупштине ОЕБС рекао је Хини да је Загоршчак особа која је отворено пријетила другим људима због чега је као министар „наредио надлежној Управи да га повуче".

Загоршчак, иначе министар савјетник у Министарству спољних послова, у пријави терети Пицулу и остале да су несавјесним радом омогућили и прикрили пљачку више од 10.000 евра које је, како тврди, у првој половини 2002. украо благајник амбасаде у Београду, иначе држављанин Србије и Црне Горе ангажован по уговору.

Према његовим тврдњама Пицула и остали су одговорни јер након тога нису ништа предузели. Загоршчак тврди да је тада из амбасаде у Београду нестао и дио повјерљиве архиве и да је све то лично утврдио током боравка у Београду гдје је, како каже, цијело послат у јуну те године „ради отклањања уочених неправилности", као што су непрописна наплата такси, неуредно пословање и непоштовање поступка издавања виза.

У Управи за сузбијање корупције и организованог криминала се о овом случају ништа није могло сазнати. ■

ВОЗ УДАРИО ВОЈИСЛАВА РАДОЊИЋА НА СТАНИЦИ СУТИВАН

Кобно фотографисање

ПОДГОРИЦА - Војислав Радоњић (42) из Подгорице, познати црногорски умјетнички фотограф, погинуо је на жељезничкој станици Сутиван, код Бијелог Поља, када га је ударила локомотива путничког воза, који се сваког дана пругом Београд - Бијело Поље, јавила је Срна.

Радоњић је погинуо у четвртак док је правио снимке панораме нове бензинске пумпе која треба да буде отворена наредних дана.

Док је правио снимак, Радоњић највјероватније није ни чу воз који је долазио из мрака.

Машиновођа Александар Вукићевић рекао је да није видио Радоњића на вријеме и да је већ било касно када је почео да кочи, јер је композиција стала 200 метара од почетка кочења. Када су угледале воз, двије дјевојке су покушале да упозоре Радоњића, али је он био занесен снимањем и није успио да се склони на вријеме. Према ријечима очевидаца, све се десило муњевитом брзином.

На мјесту несреће, крај пруге, остао је Радоњићев фотоапарат на троношцу и кишобран. ■

У КИНИ УХАПШЕН КОРЕЈАЦ КОЈИ ЈЕ РУКОВОДИО ИЛЕГАЛНИМ МЈЕЊАЧНИЦАМА

Обрнуо милијарду и по долара

ПЕКИНГ - Кинеска полиција је ухапсила грађанина Јужне Кореје који је руководио мрежом илегалних мјењачница и у 155 трансакција прошле године обрнуо више од 1,5 милијарде долара, пренијеле су агенције.

Ким Чеон Ђае(45) је први странац који је у Кини организовао илегалне мјењачнице, констатовала је Синхуа. Он је ухапшен због „руковођења илегалном банком" у источној кинеској луци Ћиндао, одакле је из Кине годишње износио око 29 милиона долара у периоду од 2001. до 2004. године, саопштио је представник службе за јавну безбједност.

Полиција је ухапсила Кима и 17 његових помагача децембра прошле године након што је осам мјесеци надгледала њихове активности. Ким је оперисао у Ћиндау, Шангају и другим градовима мијењајући страну валуту углавном јужнокорејским компанијама и појединцима.

Представник полиције Џанг Ђинг је рекао да су истражитељи утврдили 155 илегалних операција у којима је размијењено најмање 1,5 милијарде долара од априла до децембра прошле године.

- Дивље банкарство и илегалне мјењачнице изазивају веома озбиљне посљедице јер угрожавају нормално пословање банака и уништавају финансијски систем земље - оцијенио је пекиншки професор права Лу Ђианпинг. Он је рекао да такве илегалне мјењачнице у многим случајевима олакшавају друге криминалне активности - шверц, трговину наркотицима и друге малверзације. ■

СОФИЈА

Продато 250 беба

СОФИЈА - Бугарска је једна од више источноевропских земаља из које се по разрађеној шеми, ван граница продају нерођене бебе, што потврђује откриће полиције 250 таквих случајева након 2001.године, јавиле су агенције.

Уз посредника у овој трговини, труднице претежно ромског порријекла, добровољно или под присилом, са туристичком визом, одлазе најчешће у Грчку или Италију и након порођаја њихове бебе се региструју на име„оца"- криминалца са којима је унапријед уговорена продаја.

Лист „Стандарт" наводи да цијела трансакција за једну бебу кошта 28.000 евра од којих породиља добија 3.000 евра ако је беба дјевојчица или 15.000 евра ако је дјечак. Преостали новац дијеле учесници у ланцу трговине. ■

ТРАГИЧАН БИЛАНС ЗЕМЉОТРЕСА У ИРАНУ

Остале само рушевине *(Фото-Ројтерс)*

Завршена потрага за мртвима

ТЕХЕРАН - Број погинулих у земљотресу јачине 6,4 Рихтерове скале, који је у уторак погодио Иран, повећан је на 602 лица, а не очекује се да испод рушевина има још затрпаних тијела, јавиле су агенције.

Епицентар земљотреса био је у граду Заранду, удаљеном око 700 километара југоисточно од Техерана.

- Према посљедњим подацима погинуло су 602 лица, а 991 је повријеђено. Највећи дио операција спасавања је окончан тако да неће бити већих промјена у броју погинулих. Сматрамо да је овај број настрадалих највјероватније коначан - рекао је гувернер угрожене провинције Керман Мухамед Али Карими.

Најтеже је погођено 12 села сјеверно од града Заранда, гдје је уништен велики број лоше грађених кућа. ■

У АФРИЦИ ДЈЕЦА ВЕЛИКЕ ЖРТВЕ

РОБОВИ, РАТНИЦИ, ПРОСТИТУТКЕ

У најновијем извјештају Уницеф тврди да је у свијету експлоатисано 210 милиона дјеце. Разне групе најчешће отимају малољетнике како би их искоришћавале на разне начине

ЈОХАНЕСБУРГ - Фонд Уједињених нација за дјецу (Уницеф) сматра да у свијету сада има око 210 милиона дјеце експлоатисане на разне начине, којој се једино може помоћи ако међународна заједница добије битку против сиромаштва, јавио је Танјуг.

Трагично је да се у 21. вијеку и даље догађа да се дјеца, узраста између пет и 15 година, купују и продају као некадашњи робови. Милиони дјеце се користе за ропски рад у каменоломима, на плантажама памука и другим пословима у Африци, посебно у неким земљама на западној обали тог континента. Њихов радни дан траје по 15-16 сати док им мјесечна надокнада не прелази један амерички долар!

Чак 41 одсто од укупног броја дјеце која су приморана да раде под таквим ропским условима се налази у Африци.

Стручњаци тврде да је Африка изгубила више генерација дјеце и због њиховог коришћења у ратничким јединицама. У грађанском рату у Либерији, који је трајао 14 година, као и за вријеме једне деценије ратовања у сусједном Сијера Леонеу, дјеца су често вијана како, под утицајем алкохола или дрога, пуцају из „калашњикова" или, чак, ручних бацача.

Устанници „Божје армије отпора" , који још ратују на сјеверу Уганде против регуларне армије предсједника Јоверија Мусевенија, досад су киднаповали на десетине хиљада дјеце, често из школских клупа, да би их под смртном пријетњом приморавали да се боре. Они су користили дјечаке за борбу док су дјевојчице употребљавали за ношење терета и сексуална иживљавања.

Преко 120 милиона дјеце се налази изван школских клупа. Претежно су то дјевојчице од којих многе завршавају као проститутке које најчешће неће дочекати свој 30. рођендан због разних болести, највише због епидемије сиде.

Дјевојчице из Африке, Азије и других региона свијета у развоју појављују се све чешће у борделима у Западној Европи и Сјеверној Америци. Неке азијске земље, као на примјер Тајланд, већ су постале симболи за „секс туризам", нудећи не само малољетне дјевојчице, већ и дјечаке.

Посебна је трагедија када се објелодане скандали о умијешаности „плавих шљемова", представника разних хуманитарних организација и других у проституцију дјеце. Најновији „примјери" таквог догађања су у Демократској Републици Конго, Сијера Леонеу и још неким афричким земљама.

У извјештају Уницефа се признаје да ће десетине милиона дјеце у земљама у развоју постати нови, дубок ожиљак на савјести човјечанства јер је за њих већ касно да им се помогне, чак и да се успије у кампањи чији је циљ да се преполови број сиромашних у свијету до 2015. године. ■

„ГЛАС СРПСКЕ" ПОНОВО ПОСЈЕТИО СЕДМОЧЛАНУ ПОРОДИЦУ ИЗ ПОТКОЗАРЈА

КОД ТОРБИЦА ЗАМИРИСАО РУЧАК

Још не знам шта нам се дешава. Прије десет дана нисмо имали шта да једемо, а сад смо добили свашта, каже мајка Мира. Помоћ коју је овај пут „Глас Српске" донио Торбицама обезбиједили су „Водовод", предузеће „Компекс" и фабрика обуће „Бема"

Када је „Глас Српске" у четвртак поново посјетио породицу Торбица из Поткозарја, у њиховом кућерку мирисао је ручак. Мајка Мира Торбица рекла је да, захваљујући људима добре воље, она и њена породица имају пун сто хране.

Седмочланој породици Торбица у четвртак је стигла нова помоћ. Овог пута родитељи Жељко и Мира и њихових петоро дјеце Милан, Рајко, Зоран, Ален и Сања **добили су дрва за огрјев, одјећу, обућу, доњи веш и школски прибор**.

Мајка Мира, трогодишњи Ален и малена Сања: Хвала свима на помоћи

- Још не знам шта нам се ово дешава. Прије десет дана нисмо имали шта да једемо, а сад смо добили скоро све што нам треба. **Хвала свим људима који су нам помогли, јер сте нас усрећили више него икад икога - каже мајка Мира Торбица.**

Помоћ коју је „Глас Српске" носио Торбицама обезбиједили су **„Водовод", „Компекс" и фабрика обуће „Бема".**

Власници предузећа „Компекс" **Зоран Вујић** и **Ненад Бодрожа** даровали си Торбицама пет метара дрва за огрјев, којих су прије почетка зиме имали само једну приконицу. **Посљедњих мјесец дана готово да нису имали чиме да наложе ватру.**

Власници „Компекса" сами су се јавили у нашу редакцију с жељом да Торбицама одвезу дрва, а школарцима су поклонили и руксаке препуне школског прибора.

Фабрика обуће „Бема" израдила је зимске ципеле за све чланове породице Торбица, а технички директор предузећа Маринко Умичевић купио им је топле чарапе, одјећу за једногодишњу Сању, доњи веш за цијелу породицу и играчке за најмлађе.

- Сви који могу помоћи треба да обрате пажњу на овакве породице, јер сигурно је да њих има још. Драго ми је да смо на неки начин могли да усрећимо дјецу која су у школу, по снијегу и хладноћи ишли у патикама - рекао је Маринко Умичевић.

Зоран, Милан и Рајко послије школе су отишли на игралиште с другом дјецом, па нисмо могли да видимо њихову радост због поклона. Али зато су малени Ален и Сања имали прилику да прије старије браће отворе поклоне и радују се играчкама.

Стигла дрва: Шпорет више неће бити хладан (Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ)

НАМЈЕШТАЈ

Салон намјештаја „Симпо сик" обећао је породици Торбица кревет, неколико душека и собну гарнитуру. Торбице не знају шта им је потребније од свега тога, јер до сада су спавали на два поломљена кревета, а у кући немају ни обичан ормар.

У „Симпо сику" су обећали да ће намјештај одвести кад се Торбицама нађе нови смјештај, јер га у садашњу кућу немају гдје да ставе.

Бањолучки „Водовод" купио је Торбицама тренерке и зимске јакне.

- Радо смо се укључили у акцију „Гласа Српске" јер „Водовод" увијек изађе у сусрет социјално угроженим породицама. Хтјели смо да им купимо нешто ново, а вјерујем да ће зимске јакне дјеци добро доћи - рекли су у „Водоводу".

- Све што имају од одјеће дјеца су добила из комшилука. Никад им нисмо могли купити нешто ново, а дјечаци су стално говорили да би вољели да имају тренерке - прича Мира Торбица.

Сада су, како Мира каже, добили свашта. Оно што јој још недостаје је суђе. Нема шерпи, тањира, чаша...

Нада се да ће у новом дому који очекују добити и то.

Представници Министарства за избјегла и расељена лица понудили су Торбицама два рјешења смјештаја. Прво је алтернативни смјештај у друштвеном дому у Верићима, а други је да им се пронађе кућа у Поткозарју.

ПОСАО

Мира и Жељко Торбица причају да никад нису тражили помоћ од других и да су настојали да преживљавају од свог рада.

- Не бојим се посла, радио бих било шта. Није важно да ли је посао тежак, важно је да могу прехранити и школовати своју дјецу - рекао је четрдесеттрогодишњи Жељко Торбица.

- Више би вољели да останемо у Поткозарју, да нас смјесте у неку кућу овдје, јер смо се навикли. Дјеца иду овдје у школу, а из Верића би морали путовати на наставу. Како год да буде, све је боље од овог гдје смо сада - каже Мира Торбица.

■ С. МИЛЕТИЋ
С. МИЛАНКОВИЋ

ОКОМ КАМЕРЕ

(Снимио Д. БОРКОВИЋ)

САВЕЗ СЛИЈЕПИХ СРПСКЕ

Нови број „Звучних прегледа"

Савез слијепих Републике Српске издао је нови број часописа за слијепе и слабовидне особе „Звучни преглед".

Часопис је снимљен на двије аудио касете у трајању од 180 минута.

Предсједник Савеза слијепих Бранко Сузић рекао је да ће „Звучни преглед" бити доступан слијепим особама широм Републике Српске и иностранства.

- Сматрам да ће слијепе особе бити задовољне садржајем 36. броја нашег звучног часописа, јер смо се потрудили да припремимо богат и занимљив програм - казао је Сузић.

Ових дана, каже Сузић такође припремамо часопис „Златне тачке", који се штампа на Брајевом писму.

- Планирали смо да нови број „Златних тачака" штампамо крајем марта - истакао је Сузић.

Поред овога, чланови Савеза раде на осмишљавању унутрашњости Дома за инвалидна лица, који ће у свом саставу имати звучну и Брајеву библиотеку.

Изградња Дома инвалида на Бањалучком пољу требало би да почне на прољеће.

■ М. Ф.

ЗАНАТСКО-ПРЕДУЗЕТНИЧКА КОМОРА

Још слободних мјеста

Занатско-предузетничка комора организује одлазак на Сајам занатства и мале привреде који се од 12. до 16. фебруара одржава у Минхену.

- Заинтересованост предузетника за одлазак на сајам није задовољавајућа, тако да имамо још слободних мјеста. Цијена аранжмана који укључује пут и два ноћења је 399 марака - каже секретар Занатско-предузетничке коморе Славко Којић.

Он додаје да се улагање овог типа увијек исплати јер предузетници који оду на сајам могу да се упознају са најновијим достигнућима у области занатства и модерног предузетништва.

До сада су привредници на сајам ишли углавном преко агенција које су имале само обавезу организовања превоза и смјештаја.

Ове године програм обиласка сајма организовала је Занатско-предузетничка комора.

- У сарадњи са Представништвом њемачке привреде, које се налази у Сарајеву, договорили смо да се за наше људе у Минхену одржи неколико округлих столова гдје ће их домаћини упознати са садржајем сајма - рекао је Славко Којић.

■ Д. Но.

ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ

Полицајци даровали крв

У организацији Градске организације Црвеног крста у Заводу за трансфузију крв је у петак даровало девет полазника Полицијске академије.

- Било је више полазника који су се пријавили за ову акцију, али нису сви могли да дарују крв - рекла је начелник Завода за трансфузију крви Гордана Гузијан.

У Градској организацији Црвеног крста казали су да планирају да у марту организују традиционалну акцију добровољног даровања крви у којој ће учествовати ученици четвртих разрада средњих школа. Ученици Електротехничке школе крв ће дати 10. марта, а гимназијалци 11. марта. Ученици Медицинске школе у Завод ће доћи 18. марта, а планирамо да акцију завршимо у априлу.

■ С. Ми.

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ГРАДА

Цијене пресуђују

Поводом текста „Цијене мјерене законом", објављеног у „Гласу Српске" 17. фебруара, огласило се градско Удружење пензионера. У саопштењу се наводи да „уговором између овог удружења и погребног предузећа 'Флор' пензионери нису обманути, како тврди директор Градског гробља Бошко Ђукић".

- Само породица може да одлучи које ће погребно предузеће презети покојника са одјељења патологије у Клиничком центру.

На јавном огласу, које је распису наше удружење, учествовало је и „Градско гробље", али није испунило услове које смо ми тражили. Иначе, наш основни услов био је комплетна погребна услуга уз што ниже цијене - наводи се у саопштењу.

С обзиром на то да су чланови Пензионерског демократског савеза тражили спискове умрлих за чију је сахрану исплаћен новац, у саопштењу се каже да овај савез „нема право да контролише Удружење пензионера".

■ Д. Р.

У ТЕХНИЧКОЈ ШКОЛИ ПРЕДСТАВЉЕН ПРОГРАМ ОМЛАДИНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

ИСКУСТВО ЗА БУДУЋИ ПОЗИВ

Циљ програма је да ученици прођу кроз процес стварања једног предузећа, да науче како да остваре идеју, оснују и воде предузеће, каже Марко Мартић

Ученицима трећег разреда Техничке школе у петак је представљен програм омладинског предузетништва у којем ће имати прилику да учествују до децембра ове године.

- Циљ програма је да ученици прођу кроз процес стварања једног предузећа, да науче како да остваре идеју, оснују и воде предузеће. То значи да сами израђују пословни план, прикупљају новац за оснивање и рад предузећа и на крају праве завршни рачун и гасе предузеће без обзира на то да ли је добро пословало или не - рекао је за „Глас Српске" локални координатор програма омладинског предузетништва **Марко Мартић.**

Према његовим ријечима, **суштина је да се ученици науче како треба да раде и убјеђују људе да инвестирају у њихову идеју, као што се ради у правом пословном свијету. Ово ће им помоћи да се одлуче чим ће да се баве и куда да се усмјере по завршетку средње школе.**

За остваривање пројекта у Техничкој школи и рад са ученицима задужени су професори **Дара Маричић** и **Симо Видовић**.

- Ово је добар програм јер омогућује дјеци да науче много тога о оснивању и раду предузећа. У нашој школи је сваке године активно шест-седам предузећа. Дјеца су заинтересована за рад, креативна, имају много нових идеја, желе да прођу процес обуке до краја - каже Маричић.

Професор Видовић истиче да је Техничка школа у протеклом периоду остварила најбоље резултате у БиХ на пољу омладинског предузетништва.

САЈАМ

- У Дворани „Борик" 1. априла биће одржан сајам омладинских предузећа БиХ. Први пут ће то бити сајам међународног карактера. Поред 80 омладинских предузећа из БиХ, учествоваће представници из Србије, Норвешке, Мађарске и Хрватске - истакао је Марко Мартић.

- Ученици су талентовани и креативни, воле да путују, да освајају награде. Програм је оправдан и надам се да ће предмет предузетништва бити уврштен у школски програм у завршне разреде средњих стручних школа - рекао је Видовић.

Ученици Техничке школе учествовали су и на Сајму омладинског предузетништва у децембру прошле године у Добоју и освојили неколико награда.

Програм омладинског предузетништва се од 2002. године спроводи у бањолучкој Гимназији и Техничкој школи, уз подршку Удружења грађана „Синергија" из Бање Луке. Ову радионицу су покренули и финансирају Фонд отвореног друштва БиХ и „Програм пословних иновација" из Норвешке.

■ М. МАЈСТОРОВИЋ

ПРОМОЦИЈА „РЈЕЧНИКА ГОВОРА ПОТКОЗАРЈА" СТЕВЕ ДАЛМАЦИЈЕ

ЖИВОПИСНОСТ СРПСКОГА ЈЕЗИКА

Рјечник је урађен савременим методама лексикографске обраде и представља значајан допринос нашој дијалектолошкој и лексикографској науци, рекао Милан Драгичевић

БАЊА ЛУКА - Књига професора српског језика на бањолучком Филозофском факултету Стеве Далмације одржана је у четвртак, у препуној вијећници Банског двора - Културног центра.

- Књига „Рјечник говора Поткозарја" настала је као резултат дугогодишњег стрпљивог рада аутора на прикупљању локалне лексике у више од 90 насеља. **Садржи 8.500 одредница са око 20 хиљада значења и представља срећну надопуну оних спознаја о говорима Поткозарја које је аутор изнио у књизи „Ијекавски говори Поткозарја"** - рекао је на почетку промоције професор **Милан Драгичевић**, који је присутне упознао са Далмацијином биографијом.

Рјечник је, према његовим ријечима, урађен савременим методама лексикографске обраде и као такав представља значајан допринос како нашој дијалектолошкој тако и лексикографској уопште.

- **Стицајем околности, од којих бар неке не служе на част језичким стручњацима са простора Хрватске и БиХ, неуједначеност у степену досадашње испитаности српског дијалекатског комплекса најизразитија је на полу дијалекатске лексике. Ствари се, срећом, покрећу са мртве тачке, а најбољи доказ томе је и ова књига Стеве Далмације** - истакао је академик **Слободан Реметић**.

Народни говори су, истиче Реметић, жива историја српског језика. Народна пословица из јужне Србије каже да језик мерку нема. Нема тако ни границе међу језицима, поготово у лексици. Све цивилизацијске посуђенице, било материјалне, било духовне садржине, са собом уносе и нове називе, нове термине.

- **У овом случају ми посуђеницама сматрамо углавном оне речи које су у наш језик ушле од времена најезде Селџука. Уз туризме, у које убрајамо и оно лексичко благо које су Турци успут покупили од других поробљених народа, за нас су битни германизми, знатно мање романизми и мађаризми, а однедавно и остали европеизми** - додао је Реметић.

Академик **Бранко Милановић** је казао да су примери, које је Далмација наводио у сваку реч веома занимљиви. Нарочито су занимљиви они примери, додаје он, који се тичу претакања речи. То рјечнику даје шароликост.

- **„Рјечник говора Поткозарја" није само субопарно набрајање речи већ панорама која говори о инвентивности аутора и живописности српског језика, који нам нуди свакојака блага и тера нас да истражујемо** - тврди Бранко Милановић.

Далмација је у „Рјечнику говора Поткозарја" показао велики смисао за евокацију места и простора. Он је, каже Милановић, открио мноштво лијепих ствари у старим ријечима.

- **Посебно би се исплатило листати ову књигу руком стилистике, у дијалектологији практично још неокушане дисциплине. Творба је управо она зона језичке структуре у којој маштовитост и луцидност писца могу понајвише да се размахну. Тако је и код Далмације** - каже Слободан Реметић.

Осврћући се на Поткозарје Реметић је рекао да садржај ове књиге иде у прилог тврдњи да су Козарчани, бар у прошлости, били добри православни хришћани. Ликови из баштине српскословенског језика, гдје свакако спадају **Заведеније, Сретеније, вавијек, зававрјек,** као и очувани **Васкрс** најбољи су доказ за то.

- **Систематско прикупљање и обрада дијалекатске лексике код нас одавно представљају реконструисање раније материјалне и духовне културе српског села. Две револуције, прва током Другог светског рата, а друга непосредно после њега, практично су са српских простора одувале многе обичаје и видове приређивања, а тиме из темеља измениле много тога у животу сеоског живља** - рекао је Реметић.

Данашњи истраживачи, каже он, су приморани да помоћу скица, фотографија и других помагала научених из литературе подсећају своје времешне информаторе на чињенице из њиховог ранијег живота. Уосталом, додаје Реметић, ко је од данашње омладине видео на дјелу **натру** и њене дијелове као што су **ните** или **статве**.

- Колики је проценат оних који суверено владају семантиком речи **опута, обојак, крчало** или за **оје.** Већини је далек и **лемеш,** рационик на дрвеном плугу. Механизована борба однеће у заборав и лепу реч **неруша**. Нисам сигуран да се пред детелином и другим, питомим, вештачким травама није већ повукла и **липица** - врста корова са бодљама - истакао је Слободан Реметић.

Најјача страна ове књиге је поузданост у бележењу језичке стварности на терену. Акцентуација је беспрекорна. Похватане су и оне најбитније фонетске нијансе. Лексикографски поступак спроведен је сасвим коректан, а уз одреднице су, по правили, закључује Реметић, дати богати примјери.

■ **Гр. ДАКИЋ**

Бански двор: Богатство народног говора *(Снимио Р. ОСТОЈИЋ)*

ИСПИТИВАЊЕ

Испитивањем говора Поткозарја почео сам се бавити прије више од 20 година. Проговорио сам на своме дијалекту, а и највећи дио живота провео сам у овим крајевима. Трагао сам за што старијом лексиком, али сам наишао на велике тешкоће зато што су нестали некадашњи занати. Начин живота становништва битно је другачија, нова лексика, и домаћа и страна, све је више у употреби - истакао је аутор Стево Далмација.

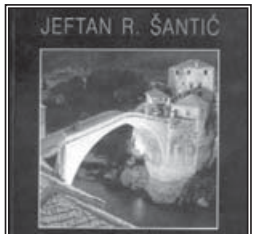

ОБЈАВЉЕНА ЗБИРКА ЈЕФТАНА Р. ШАНТИЋА

Цртице из Мостара

БАЊА ЛУКА - Књигу „Опроштај" Јефтана Р. Шантића, брата Алексе Шантића, по први пут је објавила Задужбина Петар Кочић Бања Лука - Београд и Српском просвјетном и културном друштву „Просвјета" из Мостара.

Шантић се напоредо бавио поезијом и прозом, али је као приповједач био значајнији. Штавише, по неким својим ставовима и особинама, тематиком и умјетничким методом он је претеча неких наших врло познатих писаца - Кочића, Станковића и Андрића.

- Млађи брат Алексе Шантића се истиче својим великим родољубљем и антиаустријским ставом. О својој поробљеној отаџбини пише отприлике онако исто као што је нешто касније творац „Јазавца пред судом" - записао је у предговору књиге приређивач издања професор доктор Драгољуб Влатковић.

У Нашој пјесничкој литератури има много пјесничких породица - само Илићи и Шантићи.

Они су дар и наклоност према литератури наслиједили су од оца. Стари Ристо, отац Алексе, Јефтана и Јакова, никада није објавио ниједну збирку пјесама, али је знао велики број народних пјесама и умјетничких умотворина.

Јефтан Р. Шантић је рођен у Мостару 22. августа, а умро је на Видовдан 1896. године. На његовој сахрани су говорили Јован Дучић и „побратим" Светозар Ћоровић. А Алекса, који је посебно био везан за њега, испјевао му је пјесму „На одру брата Јефтана" и дао да се уреже споменик.

Књига „Опроштај" ће почетком марта бити представљена и у Мостару.

- На овај начин желимо да успоставимо живи културни мост који је и Кочић имао са писцима и стваралацима из Мостара - казао је за „Глас Српске" главни и одговорни уредник Никола Вуколић.

■ **Д. Ма.**

СРПСКО ПРОСВЈЕТНО И КУЛТУРНО ДРУШТВО „ПРОСВЈЕТА" ИЗ ТЕСЛИЋА

Богат програм

ТЕСЛИЋ - Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета" из Теслића за наредни период припрема низ занимљивих садржаја.

У понедељак ће бити промовисан 20. број часописа „Духовност српска", а 3. марта Женска пјевачка група теслићке „Просвјете" припрема дружење „Жена - жени" Теслића.

- Планирали смо и размјену изложби чланова ликовних секција које раде при Српским просвјетним и културним друштвима „Просвјета" у Теслићу и Зеници - казала је за „Глас Српске" аниматор културе у теслићкој „Просвјети" Гордана Анђелић.

Она је додала да је и у априлу бити приређен низ занимљивих садржаја којима ће теслићка „Просвјета" обиљежити Дан општине.

- Већ су почеле припреме за 28. Сабор изворног и народног стваралаштва који се одржава у Бањи Врућици код Теслића - рекла је Гордана Анђелић.

Она је додала да је на првој сједници „Просвјетиног" Савјета друштва усвојен програм активности што значи да ће ово, и до сада активно друштво, постати још активније.

■ **Д. Ма.**

БАНСКИ ДВОР - КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

Матине у подне

БАЊА ЛУКА - Ученици Музичке школе „Опус" из Бање Луке у недјељу, ће одржати концерт у подне у Банском двору - Културном центру.

На програму су дјела Баха, Грига, Чернија, Моцарта и Николајева и других композитора.

Дјеца, од седам до 12 година, ће свирати на клавиру, гитари, хармоници и виолини. Наступиће између осталих, Иван и Милан Шуњка који свирају хармонику, Дарјана Мацановић, Ариел Богдановић и Наташа Иваниш клавир и Танкосава Врачар гитаристкиња. Улаз на концерт је слободан.

■ **М. Б. Г.**

МОЗАИК

БЕОГРАД - Представа „Хадерсфилд" Угљеше Шајтинца у режији Алекс Чизхолм из Велике Британије, премијерно ће бити изведена данас на сцени „Бојан Ступица" у Југословенском драмском позоришту, преносе агенције. ■

•••

ХЕРЦЕГ НОВИ - Монографију „Бојо и море", посвећену црногорском сликару и хуманисти Војиславу Воји Станићу, објавила је галерија „Спинакер" из Херцег Новог, јавио је Тањуг. ■

•••

БЕОГРАД - Народна библиотека Србије, основана 1832. године, прославиће 28. фебруара свој дан, а на свечаности ће бити додијељена награда за најчитанију књигу у библиотекама у Србији, преноси Срна. ■

•••

ПОДГОРИЦА - Изложбом „Савремени руски фрескопис и црквена архитектура" иконописца Александра Чашкина и архитекте Јурија Харитонова, у подгоричком Саборном храму Христовог васкрсења у четвртак су почели овогодишњи Светосимеоновски сусрети, јавио је Тањуг. ■

•••

БЕОГРАД - Браћа Ратко и Радиша Теофиловић, јединствени извођачи старе српске и балканске музике, одржали су у петак концерт на Великој сцени Београдског драмског позоришта.

Теофиловићи су до данас снимили више од 40 пјесама, од којих се 15 нашло на албуму „Чувари сна", пренијеле су агенције.

Наступали су на многим фестивалима и музичким смотрама у земљи, а 1997. године представили су се на етно фестивалу у Трондхајму у Норвешкој. ■

БЕРИНА ШУШЧЕВИЋ, АКАДЕМСКИ СЛИКАР

БОЈЕ КАО НАДАХНУЋЕ

Желим да публици кроз емоције покажем да постоји срећнији свијет, па макар и на платну

БАЊА ЛУКА - За мене је сликање стварање без муке. Кад осјетим тренутак да сам нешто добро урадила и да то и даље треба да радим, тај осјећај ме води да градим себе даље и да се усавршавам - рекла је за „Глас Српске" академски сликар и професор Ликовне умјетности Берина Шушчевић.

Рођена је у Бањој Луци 1978. године, завршила је Академију умјетности смјер сликарство у класи код професора **Милана Блануша**. Сада је на постдипломским студијима у Сарајеву у класи код професора **Радослава Тадића**. **Поред тога запослена је у Дјечијем позоришту Републике Српске као сценограф.**

- Кад станем пред слику дјело ме само води, немам одређене мотиве имам више феномен слике као посебног бића, као стварности саме по себи. **Може ме инспирисати одређени распоред боја у стварности да их пренесем на слику. Кад их поставим на слику добијају свој специфичан облик, тад постаје свијет унутар себе** - прича Шушчевићева.

Својим дјелима Берина **жели да публици кроз емоције покаже да постоји срећнији свијет, па макар и на платну.**

- Кад сам задовољна стварношћу у којој живим, кад ми више ништа не треба осим мира који ме окружује, трудим се да то пренесем на слику - истиче Берина Шушчевић.

Млада сликарка је недавно завршила један умјетнички циклус „Надвремена прича". Слике из тог циклуса представљене су на њеној првој самосталној изложби у Банском двору Културном центру.

- Техника која ме привлачи је експеримент као основа настајања слике. Утицај на моје стваралаштво имао је професор на бањолучкој Академији умјетности Милан Блануша, који ме је учио ставу о сликарству - говори наш саговорник.

Када заврши слику, каже Берина, осјети потпуну испуњеност не само у слици већ у цијелој околини.

- Постојање Академије умјетности у Бањој Луци ствара одређену публику, али и културну критику. Примјећује се недостатак галеријских простора и изложби. Таквих дешавања никад не може бити много - наглашава Берина.

Она додаје да је одушевљена Музејом Бељанског у Новом Саду, гдје је распоред слика и пуноћа боја оставила снажан утисак на њено ликовни рад.

■ **Б. ТЕШИЋ**

ПОЗОРИШТЕ

- Рад на сценографији Дјечијег позоришта пружа ми нова искуства у ликовном стваралаштву. Границе слике се шире тако да осјетим дубину сцене на сликарском платну - каже Берина Шушчевић.

Берина Шушчевић: Недостатак галеријског простора *(Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ)*

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ГРАДИШКА

Књиге - распродаја среће

ГРАДИШКА - У Народној библиотеци Градишка почетком ове године ушљањено је 450 чланова, а набављено 50 нових наслова.

- Нове књиге купили смо на сајмовима у Београду и Бањој Луци, а дио су нам поклонили људи добре воље. Нашу читаоницу посјећују студенти и средњошколци, који раде семинарске радове, али и пензионери, који ишчитавају старе и нове часописе - рекла је референт - администратор Народне библиотеке Градишка Маја Дејановић.

Она је истакла да су најчитанији свјетски и домаћи белетристички бестселери.

- Љубитељи књига у нашој библиотеци најчешће читају дјела Синди Шелдон, Кристине Фалкенланд, Сандре Браун, Барбаре Белински и друге. Ипак, најчитаније су књиге домаћих писаца Весне Радосиновић и Исидоре Бјелице - истакла је Дејановићева.

Књиге Весне Радосиновић „Она и он", „Острво жена", „Острво мушкараца" и „Распродаја среће", као и дјела Исидоре Бјелице „Последњи хришћанин" омиљене су књиге Градишчана.

Маја Дејановић истиче да у Народној библиотеци Градишка имају много литературе о ликовној умјетности и зато су и чести посјетиоци све установе млади ликовни умјетници.

■ М. Ј.

ИСТОРИЈСКО ОДЈЕЉЕЊЕ МУЗЕЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

КОПЉА СРЕДЊЕГ ВИЈЕКА

Велику пажњу посјетилаца привлаче средњовјековна бојна копља из периода од 12. до 15. вијека, као и средњовјековни мач из 14. и 15. вијека

БАЊА ЛУКА - У оквиру историјског одјељења Музеја Републике Српске, постоје бројни експонати који су свједок времена, постојања и борбе народа, који су живјели на простору БиХ.

Богата историјска збирка обухвата разнолике предмете из средњовјековног и османског периода, те народноослободилачке борбе и револуције. Посебно су **занимљиве разне врсте оружја, које су наши преци користили у свим временима.**

Када је ријеч о **средњем вијеку, који обухвата раздобље од 12. до 16. вијека, оно је на просторима данашње Крајине обиљежено постепеним успоном и наглим падом средњовјековне босанске државе.** Она се јавља крајем 12. вијека, а њени први познати владари били су бан Борић и бан Кулин.

Простор данашње Крајине у средњем вијеку називао се Доњи Крајеви и представљао је граничну област између Босне и Угарске, улазећи час у састав једне, час у састав друге државе, сходно политичким и војним околностима. Велику пажњу посјетилаца привлаче средњовјековна бојна копља из периода од 12. до 15. вијека, као и средњовјековни мач из 14. и 15. вијека.

Раздобље касног средњег вијека представљено је у изложби понајвише различитим оружјем и опремом феудалних ратника. **Изложено је неколико мачева, који су се тада највише употребљавали. Такозвани „готички мачеви", масивни и чврсти, били су главно оружје ратника 13. и 14. вијека.** Панцирска копља била је такође стандардни дио ратничке опреме тог доба.

ОРУЂЕ

За посјетиоце, који свакодневно обилазе Музеј Републике Српске и застајкују код предмета из историјског одјељења, посебно је занимљиво оруђе, које је коришћено у Саничкој жетви, 1942. године, као и болнички сто из Дринића, који је направљен исте године.

Братислав Теиновић: Занимљиви буздовани из 17. вијека *(Снимио Р. ОСТОЈИЋ)*

Састављена је од великог броја међусобно повезаних алки, а штитила је ратника од мача, ножа или копља. Ту су још и буздовани, копља и бојне сјекире, који временски припадају касном средњем вијеку и периоду турске владавине. Међу изложеним експонатима налази се и пушка „кукача" из 15. и 16. вијека са системом паљења на фитиљ.

Расположивим изложбеним материјалом, прије свега војно-историјским експонатима (буздовани, нацаци, копља, сабље, војни прибор, пушке система на кремен), покушало је да се приближи посјетиоцу период османске управе у овим крајевима.

Поред своје историјско документарне, многи од изложених експоната имају и умјетничку вриједност. Један од таквих предмета свакако је **хладно оружје османског војника из 17. и 18. вијека.**

- Период од 1918. до 1945. године представљен је хронолошки, у оквиру, условно речено двију међусобно повезаних цјелина - револуционарног покрета (1918-1941) и Народноослободилачког рата - истакао је за „Глас Српске" кустос историчар у Музеју Републике Српске, Драго Трнинић.

Први дио приказује развој радничког револуционарног покрета на подручју Босанске Крајине, те значајне политичке догађаје у Краљевини Југославији између два рата. У другом дијелу изложбе представљен је период послије окупације земље, припреме и подизање устанка у Босанској Крајини, те цијели ток Народноослободилачког рата до ослобођења.

- На крају другог дијела изложбе представљени су народни хероји Босанске Крајине, а у средишту музејског простора постављени су и већи експонати коришћени у току Народноослободилачког рата - додао је Драго Трнинић.

■ Д. МАЦУРА

ОДГОВОР ЛУКЕ КЕЦМАНА РЕДИТЕЉУ КАТАРИНИ ПЕТРОВИЋ

Музика из сјенке

БАЊА ЛУКА - Интересантно је и по много чему јединствено реаговање Катарине Петровић, редитеља представе „Мирандолина", на мој текст о овом позоришном комаду.

Није ми јасно и не знам зашто би се управо она *осећала* прозваном да стане у одбрану композитора Душана Шестића. Логично би било да то уради онај који је и прозван, ако је уопште и прозван.

Наиме, у моме тексту се указује на материјалну грешку која је наведена у програмској књижици (која је, мора се признати, урађена озбиљно и оригинално). У њој је требало да стоји, поштујући сва позоришна правила, аутор музике и избор музике. Друга варијанта, композитор музике и избор музике. Трећа варијанта, аутор музике и музички дизајн. Сваку од ових варијанти може да потпише Душан Шестић.

Овако како је, произилази да је Душан Шестић компоновао комплетну музику која се чула у представи, што не одговара истини и што и сама Катарина Петровић потврђује у свом реаговању. Надаље, 15 музичких нумера пучке музике, о којима пише Катарина Петровић, у потпуној су сенци доминирајуће поп музике осамдесетих година прошлог века и сигурно не могу бити заштитни знак обе представе. Али ни то није толико битно.

Битно је то да у објављеној критици позоришне представе ни једним словом није вредована музика, њена функционалност, нити је композитор Душан Шестић доведен у питање као музички стваралац. На крају, један пример за размишљање. Како би то било, и како би се то тумачило, када би неко узео дјелове из драмских текстова Шекспира, Молијера, Ростана..., дописао везивне текстове између његових оригиналних сцена и потписао се као аутор текста? Одговор на ово питање зна свако ко се иоле разуме у позоришну уметност. ■

МУЗЕЈ САВРЕМЕНЕ УМЈЕТНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Слике чувају салон

Љиљана Мисирлић: Изложбено-продајни салон увијек ширио ликовну културу *(Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ)*

БАЊА ЛУКА - Под мотом „Простор за слику - слику за простор" Музеј савремене умјетности Републике Српске покреће је хуманитарну акцију како би сачувао Изложбено-продајни салон.

Ово је јуче на конференцији Музеја савремене умјетности рекла Љиљана Лабовић-Маринковић, која је додала да Музеј Граду Бањој Луци дугује 19 хиљада марака за закуп овог простора који се налази у Улици Краља Алфонса XIII.

- У оваквој ситуацији били бисмо приморани да затворимо наш Изложбено-продајни салон. Међутим, Министарство просвјете и културе Републике Српске нам је дало 10 хиљада марака - каже Лабовић-Маринковић.

Она је додала да ће Музеј савремене умјетности 2. марта у 19 часова у Изложбено-продајном салону отворити продајну изложбу.

Приход од продаје слика бањолучких умјетника који су се одазвали овој хуманитарној акцији намијењен је за плаћање остатка дуга.

Ова изложба је, према ријечима Љиљане Лабовић-Маринковић уједно и најава неке нове будућности.

Историчар умјетности Љиљана Пердув-Мисирлић каже да је још од 1980. године, од када је отворен овај изложбено продајни салон, посматрала га као пункт ширења ликовне културе.

- Бројни су велики умјетници давали слике за овај салон. Нису то радили како би нешто зарадили већ како би ширили културу. Овај салон никада није био затворен, па чак ни у вријеме рата - истакла је Пердув-Мисирлић.

Она је додала да је Изложбено-продајни салон одувијек имао више функције, осим продајне, а навела је и излагачку, едукативну, стварања тржишта умјетнина...

- Затварањем Изложбено-продајног салона Град би можда био „богатији" за бутик или кафић, али био би сиромашнији за пункт умјетности - казала је Љиљана Пердув-Мисирлић. ■ Д. Ма.

ПОЕЗИЈА ЉУБОМИРА ЗУКОВИЋА У БИЈЕЉИНИ

Ода великанима

БИЈЕЉИНА - Књига академика Љубомира Зуковића „Песме о Првом српском устанку" промовисана је у Народној библиотеци „Филип Вишњић" у Бијељини.

Књигу је представила доктор Јелина Ђурковић која је, као и аутор, докторирала на народној књижевности.

- Издавач Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета" понудила је читаоцима још једну у низу значајних књига о догађајима, ствараоцима и великанима из Првог српског устанка чија је 200-годишњица, која је обиљежена прошле године, подстакла на стваралачки чин велики број аутора - казала је за наш лист директор бијељинске библиотеке Душанка Новаковић.

Она је додала да Народна библиотека „Филип Вишњић" у Бијељини представљањем оваквих књига испуњава трајни дуг према визионару, пјевачу и пјеснику Филипу Вишњићу, с чијим именом осигурава свој и културни темељ Вишњићевог завичаја.

■ Д. Ма.

НОВА ПРЕДСТАВА ОЕКС ТЕАТРА ИЗ БАЊЕ ЛУКЕ

Борба с навикама

БАЊА ЛУКА - Омладинска експериментална културна сцена, Оекс театар из Бање Луке, ради нову представу „Имам ли или нисам" аутора Биљане Брборовић, која и режира овај комад.

Представа говори о моћи прилагођавања, о мијењању животних навика, што понекад може да има трагичан крај.

Главни глумци су Сандра Станковић, која представља женски дио популације и Сњежана Рачић, која представља мушку страну и мишљење.

Костиме ради Ведрана Гајић, а музику припремају чланови Оекс театра.

Пробе се одржавају на Филозофском факултету, а представа „Имам ли или нисам" ће премијерно бити изведена почетком априла. ■ С. Д.

ЕТНО-ГРУПА „ЈАВОРИНА" ИЗ ПАЛА

ЗАПИСИ ДАВНИХ ВРЕМЕНА

Пјевамо изворне пјесме из крајева Републике Српске и Србије. Циљ нам је да, кроз народне мелодије, очувамо и његујемо обичаје, културу и традицију српског народа

ПАЛЕ - Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета" из Пала ради у оквиру Културног центра, а у духу њене стогодишње традиције дјелује и Етно-група „Јаворина".

„Јаворина" је основана крајем 2002. године и за свој рад има благослов митрополита добробосанског Николаја. Ову женску пјевачку групу чини 6 музички образованих дјевојака под руководством магистра **Биљане Радовић.**

Прије двије године „Јаворина" је објавила свој компакт диск на којем се налази 25 изворних српских пјесама по записима етномузиколога Владе Милошевића.

Ова популарна група је посљедњих година остваривала више од 300 наступа, а гостовала је на значајним републичким манифестацијама у Републици Српској и Србији.

Посебно је имала значајне наступе на државним телевизијама у Републици Српској и Србији.

СПИСИ

Група „Јаворина" је добила име по планини Јахорина, која се некада звала Јаворина. То потврђују и списи Вука Караџића, који је од дивљанина записивао пјесме у подножју планине Јаворине.

„Јаворина" је већ у овој години имала наступ на Светосавској академији у Приједору, а љубитељи етнозвука из Источног Сарајева моћи ће да присуствује њиховом наступу 1. марта. **У плану је и одлазак на Дане московске културе у Русији.**

- Ми пјевамо изворне пјесме из крајева Републике Српске и Србије. Циљ нам је да, кроз народне мелодије, очувамо и његујемо обичаје, културу и традицију српског народа. Иако нас у групи има шест, огроман је број заинтересованих за нашу пјесму. **Занимљиво је и то да би у нашу групу желио да се учлани и велики број мушкараца. Али, ми смо ипак женска група, која планира подмладак „Јаворине"** - казала је Биљана Радовић.

Она је додала **да „Јаворина" ради на освјежавању репертоара, а акценат ће бити стављен на обраде популарних старих пјесама.**

■ С. ДЕСНИЦА

Јаворина: Његује изворне пјесме

ВЕЛИКАНИ СРПСКЕ ГЛУМЕ 1.

Смех и сузе, *Николе Ж. Мајсторовића, о глумцима - позоришним легендама и чаробњацима сцене*

Приредио Жарко ЈАЊИЋ

ГЕНИЈЕ ЛИЧИО НА КРОФНУ

Имао је седамнаест година када је утекао из очеве бербернице у Београду и постао питомац глумачке школе у вароши београдској. Пера Добриновић је тада учинио први корак на путу до „чаробњака сцене" у Српском народном позоришту у Новом Саду. Прва знања из глуме добио је од Алексе Бачванског, тада чувеног глумца и редитеља

Доктор Хуго Клајн, заљубљеник позоришта, био је у Бечу студент Зигмунда Фројда. Велики научник му је једном рекао: „Господине Клајн, у српском народу има генијална изрека, ја је у својим сеансама примењујем: Удри бригу на весеље!

Баш од те реченице, што се нимало случајно није обрела у уводу сјајне књиге Николе Ж. Мајсторовића „Смех и сузе - анегдоте о великанима глуме" (која садржи око 600 анегдота о двадесет једном величанственом глумцу), започињемо кратку шетњу по свету позоришта, где падају маске и открива се, као на длану, још старија и памтљивија изрека: „Смех је само специфични плач човеков". А почети од почетка, значи од Пере Добриновића, оног генијалца што је личио на крофну, по коме једна сцена Српског народног позоришта у Новом Саду носи данашње име.

Обешењаковић

Рођен је у Београду 10. јула 1853. године. Отац му је имао берберницу у којој је био шегрт Илија (после Чича) Станојевић, а калфа Тоша Јовановић. Мали Пера помагао је оцу у радњи. Берберске радње тог времена биле су веома значајно стециште: новинара, трговаца, глумаца, књижевника, занатлија и студената. Ту су се слушале чаршијске приче и смејало се новом вицу. Ту су се добијали лекарски савети, вадили зуби, пуштала крв, читала штампа, водили разговори о политици и уметности. Из тог времена је песма:

„Бербери су први људи, то је стара ствар,
Бербер не мож' свако бити, зато треба дар.

Залуд глумац и глумица улогу студира,
Не може је одиграти, док се не фризира".

У седамнаестој години Пера Добриновић гледао је Тошу Јовановића у улози Цара Душана у Стеријином комаду „Смрт Стефана Дечанског". Одушевљен позоришћем напустио је берберницу - против воље оца - и уз препоруку Тоше Јовановића постао је питомац прве глумачке школе у Београду (1870).

Прва знања из глуме Пера је добио од чувеног глумца и редитеља Алексе Бачванског. Осам месеци је провео у глумачкој школи. Први пут је наступио у комаду „Пепељуга". Бачвански је у младом Добриновићу, којега је због несташлука називао Обешењаковић, одмах уочио необичан дар, поклонио му повереље и узимао га за сценаристу кад је сам играо или режирао.

У осамнаестој години због новца (помагао је незбринуту мајку, три сестре и сестриће), Пера Добриновић напустио је глумачку школу, не сачекавши диплому. Године 1871. ступио је у Горњем Карловцу у путујућу позоришну дружину Лазе Поповића. Дебитовао је у комаду „Вампир и чизмар" Јозефа Сигетија (као шегрт). У трупи је играла и режирала Поповићева супруга Марија Аделсхајм, некадашња чланица Карловог театра из Беча. Добриновић пише: „И дан дањи дугујем јој за многа поучавања... Више него игде, од ње сам научио вештину глуме".

Пера Добриновић као Кир Јања у Народном позоришту у Београду, 1920.

С деветнаест година Пера се враћа у Народно позориште у Београду и почиње да игра мале улоге - углавном пажева, дечака и слуге. Био је одмах запажен, захваљујући природној игри.

У јуну 1873. године Народно позориште било је у тешкој финансијској кризи. Затворено је за неколико месеци. Пери Добриновићу онда нуде ангажман у Загребу, али - задужен доброчинством Антонија Хаџића, управника позоришта у Новом Саду, који му је купио зимски капут - Пера одлази у Нови Сад и постаје, у двадесетој години, члан Српског народног позоришта. Прва му је улога у „Љубавном писму" Косте Трифковића (слуга Јован).

У двадесет петој години први пут игра Стеријиног Кир Јању, 1878. на новосадској сцени. Онда шња критика је писала: „Наш млади даровити комичар решио је своју задаћу на одличан начин... Врхунац је показивао је кад је, у два маха, гледао свој новац, кад је у њему уживао, кад је дрхтао над њим". У двадесет деветој години други пут игра Кир Јању. Тада критика другачије пише: „Грабљиво сева ге. Ја сам читала ову књигу, захватила ме је читава узбуна осећања. Заплускивали су ме таласи гађења и нежности према тим нашим великим песницима позоришта - који су знали тако заносно да певају о ономе што се са људским бићем догађа између живота и смрти, пакла и неба, сна и јаве".

Верност публици

Из вечери у вече годинама игра најразличитије улоге у комедији, грађанској драми, у народним комадима с певањем и у оперети. Постаје глумац огромног репертоарског распона - од лакрдије до трагедије. Једне вечери је био слепац Пантелија у „Сађурици и шубари" Илије Округића Сремца, а сутра Јаго у Шекспировом „Отелу", или Исидор Леша и Мирабоовом „Посао је посао", затим Гизеке у Блументаловом „Белом коњу", Мита Крадић у „Сеоском лоли" Тота - Дескашева.

Већ славан, Добриновић у четрдесет другој години (1895) постаје редитељ, а у педесет трећој управник Српског народног позоришта! Као управник је много кућио, због репертоара и завођења гвоздене сценске дисциплине. (Писало се да је „глумца терао педесет пута да понови једну сцену"). А као глумац хваљен је због изванредних креација. После пет година напушта управничко место - остаје глумац и редитељ.

Четрдесет година веран публици у Војводини, у Српском народном позоришту у Новом Саду, провео је Пера Добриновић у смеху, плачу, срџби или радости, играјући најразличитије улоге, увек другачије. Све до пензионисања 1913. године. ■

(Наставиће се)

ПЕСНИЦИ ПОЗОРИШТА

Књига „Смех и сузе" (анегдоте о великанима глуме) појавила се у трећем допуњеном и проширеном издању „Итаке", Београд, 2002. Њен аутор, глумац, суфлер и позоришни организатор, Никола Нијо Мајсторовић (рођен у Врднику на Фрушкој гори) сакупио је и обрадио податке о двадесет једном великану српске глуме, од Пере Добриновића до Бате Стојковића. Прича о њима садржи 587 згода и анегдота, које на јединствен начин обогаћују историју српског глумишта.

Фељтон „Гласа Српске", настао према овој књизи, представља само део опширне приче о бардовима позоришта.

Писцу књиге, Николи Мајсторовићу, у низу похвала позоришт параца, посебно су драге речи глумице Мире Ступице:

„Док сам читала ову књигу, захватила ме је читава узбуна осећања. Заплускивали су ме таласи гађења и нежности према тим нашим великим песницима позоришта - који су знали тако заносно да певају о ономе што се са људским бићем догађа између живота и смрти, пакла и неба, сна и јаве".

Све ће очију згрченог старчића, његове зверске скокове кад на кога посумња. Његова претворства, лукавства и бескрајно очајање на крају", Пера Добриновић, 'чаробњак сцене', постаје мајстор преображаја у глуми и природној игри".

Како је изгледала та „сценска чигра" дочарава Вељко Петровић: „Какав је само био, господе Боже... Малецан, прави патуљак, округао, пуначак, пупав, ноге, разуме се, кратке као у детета, а глава тако обла да су му у оно доба кад су клобуци стајали људима на врх темена, сви шепири склизали до ушију, образи дебели, округли, подваљак приличан, а очи велике, округле и доста буљаве. Али дивне, радознале, светле, свако их је волео и без снебивања стајао пред њима, како су биле паметне и продорне... Глас му је био звонак, нешто поцепан и резак, умео је њиме у октавама да жонглира, да шапће и грми, а музикалан, певао је њиме изванредно. Развијао га постепено, као оргуље, одвијао као заставу. А руке, шта је он све изводио тим ситним, пуначким рукама, кад мами, одбија, кад му прсти једва стигну један до другог на крстима, колико брига, скрушености, борбе у себи, страха, одушевљења, безазленог усхићења, грамзиве страсти изражавао је он њима".

ФОЧАНСКИ МАТИЧАР МИЛИЈА РАДОВИЋ

МОЈИ СЕ НЕ РАЗВОДЕ!

За 16 година Милија је вјенчао 1.600 парова. Од 1996. до краја прошле године у Фочи је рођено 1.715 дјеце, а умрло 1.348 становника. Најмање дјеце имају имућни

***ФОЧА** - Ови што би могли да се жене - бирају, они који имају више дјеце састављају једва крај са крајем, каже фочански матичар Милија Радовић, који, заједно са колегиницом Миром Маловић годинама ради у општинској служби, гдје се евидентирају рођења, умирања и вјенчања људи не само са подручја ове општине већ и из региона Стара Херцеговина.*

Према властитим подацима, Радовић је за 16 година, колико ради, вјенчао око 1.600 парова и нико се од њих, тврди, до сада није развео!

На питање је ли му то добра препорука за данашње младенце који желе да баш код њега склопе брак, Радовић вели да ни сунце више не гријe како је гријало, нити су бракови више оно што су прије петнаестак година били. Све их је више, додаје Радовић, који живе у ванбрачној заједници, па и број дјеце из таквих бракова је око 10 одсто.

- Иако нас на то нико не тјера, водим неку своју статистику и на основу ње закључујем многе ствари - каже Радовић. - Ето, од 1996. до краја прошле године у Фочи је рођено 1.715 дјеце. Највише се малишана родило прве поратне године - чак 238, а најмање 2002. године само 162.

Што се тиче умирања, за ових девет година умрло је 1.348, највише 1997 - 185. Умиру највише људи између 40 и 60 година од карцинома, што је, највјероватније, посљедица бомбардовања Фоче и рушења мостова од стране Нато 1995. године.

Кад је ријеч о склапању бракова, њих је од 1996. године до сада било 681, а у посљедње вријеме, каже Радовић, примјетно је повећање „интересних бракова", гдје се жене удају ради добијања визе и одласка у иностранство.

- Кад сам се запослио, свадбе су окупљале само ближу родбину и трајале неколико дана, а данас је свадба једна вечера, на којој се нађе и по 500 душа, са дуљим цепом, међу њима и неки које младенци и не знају.

Матичар Радовић каже да младожењина кућа за свадбу профитира, а младина падне у дугове. Карактеристика модерних бракова је, такође, да млада све чешће, своме презимену додаје мужево, а у својој пракси, Радовић је имао и један случај када је муж узео женино презиме.

Рекао је „кад узимам мираз, узимаћу и презиме, шта смета", сјећа се кроз смијех Радовић, који осим у општини, заједно са колегиницом Маловић, склапа бракове и на терену: у ресторану, кући, а вјенчавали су чак и у затвору фочанског Казненопоправном дому!

Што се тиче склапања бракова, нажалост, најтежа је ситуација у нашим остарјелим и запостављеним селима, гдје је момку тешко довести младу да живи.

За најдрастичнији примјер великог броја нежења Радовић узима свој завичај Челебиће, најудаљенију мјесну заједницу на истоку општине, уз саму Црну Гору, гдје живи око 1.300 становника.

- Према неким рачуницама, на подручју Челебића тренутно има око 250 нежењених момака, од којих су многи са почетком рата, стигли из бијелог свијета. Иако су некад радили и живјели у градовима широм некадашње Југославије и Европе, данас животаре у беспућу Челебића, готово 50 километара удаљених од општинског центра.

Напомињући да су само у челебићком селу Јечмишта тренутно дјевојчама на располагању 43 момка, Радовић нам саопштава још један невесео и упозоравајући податак: од завршетка рата до данас, у Челебићима се оженила само тројица: Предраг Остојић, Миле Дакић и син Миленка Радановића. Истина, у мјесној канцеларији Челебићи, која је старија и од фочанске, годишње се десе по три вјенчања, али су то људи који живе у Фочи, а родом су из краја под Љубишњом планином.

Позивајући државу да хитно учини нешто на заустављању „бијеле куге", матичар Милија Радовић казује да је просјек дјеце код нових супружника - једно, посебно међу имућним, а више дјеце, по правилу имају сиромашне породице, које једва састављају крај са крајем.

■ Д. ТОДОРОВИЋ

ИГУАНЕ - ХЛАДНОКРВНИ УСАМЉЕНИЦИ

ГУШТЕРИ ДОБРОГ СЛУХА

ИГУАНЕ, све популарније и у нашим домовима, потичу из тропских прашума. Живе на територији од Мексика до јужног Бразила, Парагваја и Кариба. Због тога захтијевају посебне услове као кућни љубимци.

Ако им се не омогући све што им је потребно, могу да угину полако и болно. Зелене игуане зову се још и циновске. Живе од 12 до 15 година, а четворогодишња животиња може да буде дугачка и до 160 центиметара и тешка до шест килограма - када планирате да је узмете за кућног љубимца, то не смијете да заборавите.

Прсти игуана су дуги, са канџама. Ови гуштери имају оштар слух, осјетљиво чуло мириса и изванредан вид. Њихов дуг реп је прилично оштар и служи им за самоодбрану. Ако их нека грабљивица зграби за реп, он може да отпадне и да касније поново израсте, као и код других врста гуштера.

Игуане обично живе усамљенички. Женка леже око 50 јаја одједном и закопава их у јаму у земљи, а онда одлази заувијек. Младунци расту без мајчине бриге. Од 50 младих игуана зрелост, која се достиже са двије године, доживи три до десет младунаца.

Игуане једу биљке, а понекад и месо. Обично се хране лишћем и воћем, а рјеђе једу и јаја, инсекте и мале кичмењаке. Месо више једу млађе животиње. У заточеништву једу зелениш, воће и свјеже поврће. Храна мора бити добро опрана, исјецкана или самљевена и прилагођена узрасту игуане.

Не треба им давати зелену салату - она нема хранљиву вриједност која би их одржала у животу. Такође, није добро хранити их ни куповном храном за игуане. Протини потребни овим великим гуштерима могу се наћи у грашку, боранији, а повремено им можете дати и сир или пржено јаје. Стручњаци упозоравају на то да их не смијете хранити протеинском храном за псе или мачке. Таква исхрана може да изазове поремећај метаболизма вашег љубимца, па и да му угрози живот.

Ови гуштери су дневне животиње. Као и други рептили, имају хладну крв. Да би се загријале, игуане се сунчају на топлим стијенама. Ноћу им треба мрак да би спавале. Међутим, температура не смије да падне испод 24 степена Целзијуса, ако имате младу игуану, односно 19, ако је ваш љубимац одрастао. Ноћну температуру нипошто не смијете да одржавате обичном сијалицом. Најбоље је да упалите плаву или црвену ноћну сијалицу од 75 до 100 вати, а требало би поставити и безбједан гријач испод терариј ума.

Природно станиште игуане одликује велика влажност, а ваздух у нашим становима је веома сув, поготово зими. Идеална влажност ваздуха за игуану је 70 до 80 процената. Ако свог љубимца држите у теаријуму, треба да имате базен у којем ће пливати.

Вода не смије да буде предубока, да се игуана не удави. Уколико је вода дубља, у њу треба ставити грану или камен на који животиња може да се попне. Базен треба свакодневно чистити антибактеријским средствима и врелом водом, јер ваш љубимац користи базен и као тоалет. Због своје захтјевности, игуане су кућни љубимци за одрасле и старију дјецу - не смијете да их купујете малишанима. ■

ЈЕЛЕНА ТОМАШЕВИЋ О „БЕОВИЗИЈИ"

Сигурна у побједу

ПОБЈЕДНИЦА овогодишње „Беовизије", Јелена Томашевић каже да је била сигурна у свој тријумф са пјесмом Жељка Јоксимовића „Јутро".

- Искрено, очекивала сам побједу зато што ми се пјесма много допада, захтјевна је вокално и много је квалитетна, а и цјелокупан наступ био је добро осмишљен - рекла је Јелена „Танјугу".

На питање шта мисли о текстовима објављеним у појединим медијима, у којима је наведено да је већ „била виђена као побједник", млада пјевачица одговорила је да такве ствари не жели да коментарише.

Томашевићева је рођена у Крагујевцу. Завршила је Прву крагујевачку гимназију. Студира енглески језик и књижевност. Побјеђивала је на дјечијим фестивалима, а популарност је стекла тријумфом у популарној емисији „ЗК дур". Касније је сарађивала с Бором Дугићем, пјевала пратеће вокале Влади Георгијеву и гостовала на албуму групе „Бибер" са три етно-пјесме. ■

НЕПОЗНАТО О ПОЗНАТИМА

МОНИКА БЕЛУЧИ, ГЛУМИЦА

ЗАВОДНИЦА МЕКОГ СРЦА

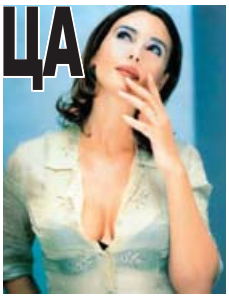

Док јој је каријера модела била у успону, почела је узимати часове глуме, те је дебитовала телевизијским филмом „Life With the Sons", 1990. године

ЈЕДНА од оних глумица чији глумачки талент пада у други план у корист физичког изгледа свакако је Моника Белучи, која је рођена 30. септембра у италијанском граду Перуђи.

Одрасла је у малом талијанском градићу Сита ди Кастело. Са 18 година се сели у Перуђу на факултет гдје је студирала право. **Због трошкова студирања почела се бавити манекенством, а двије године касније напустила је школу и преселила се у Милано, гдје је потписала уговор са модном агенцијом „Елит".**

Док јој је каријера модела била у успону, почела је узимати часове глуме, те је дебитовала телевизијским филмом („Life With the Sons") 1990. године. **Послије неколико италијанских дугометражних филмова, Моника је добила улогу у америчком филму као једна од Дракулиних жена.** Накратко се вратила у Италију како би глумила у „Херојима" и у дјечијем филму „Лопта до снијега", 1995. године.

С обзиром на то да течно говори француски, почела је да тражи послове у француској филмској индустрији. Дебитује на француском језику у награђиваној романси „Апартман", 1996. године, која јој доноси номинацију за „Цезара". **Тада је упознала француског глумца Винсента Касела, с којим започиње љубавну везу. Двије године касније су се вјенчали.** Глумили су заједно у романтичном филму „Желимо се", али и као сурови пљачкаши у Жан Кочуеновом трилеру „Доберман". У три ријечи, себе би описала као заводницу меког срца. Са првом ријечју свакако би се сложили милиони људи широм свијета, нарочито мушка популација...

Године 2000., вратила се у Холивуд због улоге „Малена", која јој доноси међународни успјех и публику. Слава није изостала ни послије сљедеће улоге у хиту „Brotherhood of the Wolf", 2002. године, који је био један од најбољих и најуспјешнијих у Француској те године. Након што је покорио Европу, постао је омиљен и у Америци, па је Моника номинована у категорији за најбољу споредну улогу од стране Академије за научну фантастику, фантазију и хорор филмове.

Затим је ова несвакидашња љепотица добила улогу краљице Нила у адаптацији „Астерикса и Обеликса" и „Мисији Клеопатре", послије чега ју је Брус Вилис изабрао за партнерку у остварењу „Сузе Сунца". Убрзо снима блокбастере „Матрикс".

Посљедњи филм који је снимила са супругом Каселом је „Отпозади", редитеља Гаспара Ное, дјело које је изазвало много дебата о свом квалитету, а најпознатија и најспорија сцена је десетоминутни приказ аналног силовања у мрачном ходнику у којем је она жртва. ■

ГОЦА ТРЖАН КУПИЛА СТАН

Поклон од момка

ЕЛИТНИ дио београдског насеља Вишњичка бања постао је богатији за још једног познатог становника - Гоцу Тржан. Још одраније у овом престижном насељу живе многе јавне личности: фолк пјевач Мирослав Илић, глумица Злата Петковић и њен супруг, композитор Сања Илић, фолк пјевачица Гоца Лазаревић...

Гоца је пазарила стан у поткровљу од сто квадрата, који је платила око 150 хиљада евра, а Гоци је финансијски помогао њен дечко, успјешни бизнисмен Дејан Драгојловић.

Иако Гоца крије дечка „као змија ноге" и упорно одбија да говори о њиховој вези, није могла да сакрије емоције на промоцији свог албума, а Дејан јој је дао подршку и на концерту који је прошле недјеље одржан у Дому синдиката. Гоца Тржан ових дана креће на турнеју по Србији, а уређење новог стана препустила је читавом тиму људи, који ће га средити док она буде одсутна. Архитекте и стилисти ужурбано бирају боје и ексклузивне комаде намјештаја, а све да би удовољили жељама популарне пјевачице. ■

БЕКАМОВИ ПРОТИВ ФОТОГРАФА

Беба вриједна милионе

ЕНГЛЕСКИ таблоиди очајнички се покушавају докопати првих слика малог Круза, трећег сина Викторије и Дејвида Бекама, али шминкерски пар већ је научио како доскочити досадним папарацима.

При изласку из мадридске болнице, Бекамови тјелохранитељи сакрили су Викторију и бебу иза огромне бијеле плахте, па су папараци могли фотографисати само лимузину с тамним стаклима како пролази поред њих.

Иако се службено тврди да желе заштитити приватност маме и сина, шапуће се и да је ексклузивно снимање Круза препуштено магазину „ОК", који је већ фотографисао за милион фунти вјенчање Бекамових, а сада би могао платити и више.

На енглеским кладионицама нико није могао погодити како ће се дјечак звати, а стручњаци за језик тврде да је Круз, што на шпанском значи крст, име које су некад добијале само шпанске дјевојчице. ■

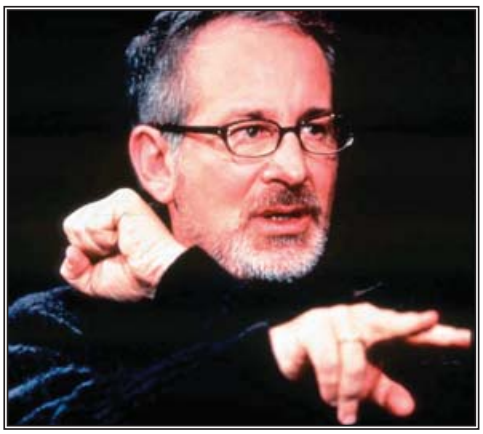

СТИВЕН СПИЛБЕРГ СНИМА НОВИ ФИЛМ

Олимпијада као инспирација

ПОЗНАТИ амерички режисер Стивен Спилберг одлучио је да сними филм о трагичним догађајима на Олимпијским играма у Минхену 1972. године.

Снимање ће почети овог љета, а филм би требало да почне са приказивањем већ послије неколико мјесеци, односно крајем децембра.

Главну улогу играће Ерик Бана, а уз њега у филму ће се појавити и Бен Кингсли који је са Спилбергом већ радио на снимању „Шиндлерове листе". Филм за сада нема званичан наслов, али како се може прочитати на једном интернет сајту посвећеном шоубизнису, највјероватније ће гласити „Освета". У новом остварењу режисер чувених филмова као што су „Ванземаљац" и „Индијана Џонс", бавиће се трагичним догађајима који су давне 1972. године потресли цијели свијет.

На Олимпијади, која је те године одржана у Минхену, осам Палестинаца, припадника организације „Црни септембар" отело је и као таоце држало извјестан број израелских такмичара. Послије интервенције власти, услиједила је драма у којој је живот изгубило 18 особа: 11 израелских спортиста, пет Палестинаца и двојица њемачких полицајаца. ■

ЗДРАВКО ЧОЛИЋ ПУНИ ДВОРАНЕ ШИРОМ СВИЈЕТА

КОНЦЕРТ У ЧАСТ РЕЈУ ЧАРЛСУ

СЈЕЋАЊЕ НА ЛЕГЕНДУ

Успомену на Реја пробудили су Маја Татић и чланови групе „WD 40", који су отворили концерт незаборавном пјесмом краља џеза „I Can' t Stop Loving You"

Маја Татић и група „WD 40": Концерт као духовни одмор (*Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ*)

КОНЦЕРТ у част великом џез и соул музичару Реју Чарлсу одржан је у четвртак у препуном бањолучком џез клубу „Гама".

Сјећање на Реја то вече пробудили су Маја Татић и чланови групе „WD 40", који су отворили концерт незаборавном пјесмом краља џеза „I Can' t Stop Loving You".

- Задовољство ми је што сам вечерас овдје, с обзиром на то да веома поштујем тог музичара, те да и сама на свом репертоару увијек имам неколико његових пјесама. Имала сам прилику да се са члановима „WD 40" удружим и пријетим Рејових великих дјела. **Ако неко свира џез или соул, мора да има на свом репертоару пјесме Реја Чарлса, јер је он легенда - рекла је пјевачица Маја Татић.**

На концерту у џез клубу то вече су се могле чути најпознатије џез и соул композиције. **Пјесме „Hit The Road Jack", „You are allways on my mind", „Unchain My Heart", „Crying Time" и дуге одушевиле су публику у препуном клубу.** Посјетиоци су са Мајом Татић пјевали и џез и соул пјесме и других извођача.

- Волим џез и волим Реј Чарлса. **Уживам док пјевам његове пјесме и тада размишљам само о музици. Овај концерт је за мене духовна храна и одмор.** Драго ми је што се овако велики број људи окупио на једном мјесту да се присјети једног од највећих џез и соул пјевача - додала је Татићева.

Реј Чарлс је рођен 1930. године у сиромашној породици. Ослијепио је као дјечак, али га то није спријечило да научи свирати клавир и да постане икона соула. Освојио је 12 „Гремија" и велики број златних плоча. Умро је у јуну прошле године. Данас за њега кажу „Он је музика, он је краљ соула". ■ **М. ЈОТИЋ**

Спектакл у Канади

ЛЕГЕНДАРНИ Здравко Чолић је из Канаде, гдје је имао веома посјећене концерте у Ванкуверу и Торонту, кренуо на Нијагарине водопаде да се кратко одмори прије наступа по Америци.

- Веома сам срећан што сам поново у Торонту. Презадовољан сам како ме је публика дочекала. Енергија са којом су све вријеме пјевали и играли помогла ми је да сав умор од јучерашњег концерта у Ванкуверу, пута и неспавања нестану и да моји музичари и ја направимо овакав један догађај који ће, вјерујем, да се памти - рекао је Чолић непосредно по завршетку концерта у Торонту.

Еуфорија за овим концертима трајала је данима, јер се не памти да је неко успио, у послиједњих неколико година, да окупи три хиљаде посјетилаца.

- Здравко је још једном показао да је професионалац и човјек који још има шта да каже на музичкој сцени. Заједно са осам музичара који су дошли са њим, три часа је без паузе пјевао и неуморно играо на бини. Ни у једном тренутку није се видио замор који се могао очекивати, будући да је претходног дана одржао концерт у Ванкуверу - рекао је организатор концерта Драган Ковач. ■

МАЛИ ОГЛАСИ ◇ МАЛИ ОГЛАСИ ◇ МАЛИ ОГЛАСИ

КУЋЕ

ПРОДАЈА

Продајем кућу у Хаџићима, тел. 065/528-320

Продајем кућу 10х9,15, друга плоча - уз асфалтни пут Бакинци - Александровац 3.650 м² земље, цијена 28.000 КМ, тел. 065/977-707

Продајем кућу усељиву 100 м² и 200 м² пратећих објеката, те 2.060 м² земље Повелич - Србац, тел. 051/464-665; 051/773-139

Продајем кућу са помоћном зградом у Лазареву код царине (плац 900 м²), тел. 065/628-990

Продајем кућу 10х9 - друга плоча - уз асфалтни пут Бакинци - Александровац, 3.650 м² земље-воћњака, цијена 28.000 КМ, тел. 065/977-707

Продајем или мијењам кућу у Јајцу за одговарајућу у Бањој Луци, тел. 030/657-772

Продајем кућу у Бањој Луци у улици Симе Милић Јоргић бр. 52, цијена 120.000 КМ, тел. 051/308-467; 065/760-790

Продајем у Драгочају мању викендицу са дунумом земље, струја, вода, асфалт, повољно, тел. 051/219-806

Продајем повољно у Томашици код Приједора намјештену кућу (вода, струја, телефон), пратеће објекте и 12 дунума квалитетне земље уз асфалт, Станко, тел. 065/426-355

Продајем мању кућу у Трну са мањим пом. објектом недалеко од католичке цркве, 1.000 м² земље, вода, струја, тел. 051/318-568

Продајем кућу у Б. Луци са пословним простором, може и замјена за кућу или стан на Црногорском приморју, тел. 065/635-904

Продајем кућу на три етаже на 1.350 м² плаца, Дебељаци бр. 112, цијена 30.000 евра, тел. 065/935-191

Продајем кућу на три етаже са центр. гријањем, на 680 м² плаца, (Петрићевац) 1/1 - грађ. дозвола, ул. Ј. Савиновића бр. 103, цијена 240.000 КМ, тел. 065/935-191

Продајем кућу у Градишци 10х10 м, (плац 700 м²), висока приземница у непосредној близини транзита за Подграђе. Кућа није потпуно довршена, тел. 051/813-525; 065/663-787

Продајем викендицу у Бошковићима 1,5 дунум земље и воћњака, повољно, тел. 051/354-004

Продајем приземље куће, дворишну зграду и гаражу у Српцу на путу за Дервенту, тел. 051/840-839

Продајем кућу, дворишна кућа 767 м² земље, тел. 051/341-309; 065/630-619

Продајем код Тарписког моста, призграду са дворишним објектом и гаражом, плац 535 м² - 59.000 КМ, тел. 051/310-017

Продајем уз аутопут код мотела „Нана“ приземницу са поткровљем, плац 700 м², цијена 160.000 КМ, или мијењам за стан или пос. простор код болнице, тел. 051/310-994

Продајем хитно кућу у ул. Илије Гарашанина - плац 400 м², цијена 72.000 КМ, тел. 065/549-687

Продајем кућу 1/1 намјештену, одмах усељиву и дунум земље у Приједчанима иза „Гајевапове“ кафане, цијена 60.000 КМ, тел. 065/649-064

Продајем викендицу у Пријаковцима са 3 дун. земље, тел. 380-586

Продајем кућу на три спрата, у улици Вида Њежића, код броја 110, тел. 051/483-944

Продајем - мијењам кућу 100 м² у Повеличу - Србац са пратећим објектима 200 м², земље обрадиве 2.060 м² за стан у Бањој Луци, тел. 051/464-665; 051/773-139

Повољно продајем кућу у Приједору, у близини велике пијаце, кућа је на спрат, са пословним простором и окућницом, тел. 065/659-433

Продајем кућу 100+50 м², плац 450 м² на транзиту, код мотела „Камел“, цијена 150 хиљада евра, тел. 051-347-326.

Продајем кућу на атрактивној локацији у Градишци - Брестовчина, и плац 1.000 м², повољно. тел. 813-906; 065/512-207

Продајем или мијењам кућу (стан) у Бијељини за сличну у Бањој Луци или околини, тел. 051/370-798

Продајем повољно намјештену кућу, 11х9 са дворишним објектом и два дунума земље у Адашевцима - Срем, Војводина, тел. 065/612-130; 051/282-287

Продајем или мијењам кућу 100 м² са пратећим објектима 2.500 м² земље, струја, градска вода, телефон, 1/1, за стан у Бањој Луци, тел. 051/464-665; 051/773-739

Продајем кућу 120 м² у Новој вароши, тел. 065/596-453

Продајем викендицу у Тилави 465, тел. 057/340-190; 057/340-918

Продајем или мијењам имање (кућа, шума, земља) 8 км од Градишке за некретнину у Градишци или Бањој Луци, тел. 051/811-174

Продајем кућу 120 м² у Новој вароши, тел. 065/596-453

Продајем кућу површине 90 м² са 1.350 м² земљишта, комфорно уређена, цијена повољна, тел. 051/785-654

Продајем кућу у ужем центру града, тел. 051/306-140; 464-294

Продајем кућу у центру Мркоњић Града, тел. 461-869 уз повољну цијену

Продајем хитно кућу код „Космоса“, плац 620 м², цијена 115.000 КМ, тел. 065/549-687

Продајем хитно кућу у центру, плац 360 м², цијена 295.000 КМ, тел. 065/549-687

Продајем кућу у Новом Саду повољно или мијењам за некретнину у Бањој Луци, тел. 065/540-257

ЗАМЈЕНА

Мијењам кућу са имањем у околини Илока за околину Бање Луке, тел. 463-890

ЗЕМЉИШТА

ПРОДАЈА

Продајем у Б. Луци плац за стамбено-пословни објекат са документима за градњу, може замјена за кућу или стан на Црногорском приморју, тел. 065/635-904

Продајем 2 дунума земље и 2 дунума шуме у Павловцу - 4 км од центра, тел. 282-106; 065/635-449

Продајем четири дунума земље уз главни пут (Клашнице), тел. 051/801-417; 460-591

Продајем земљу у Великом Блашку (Клашнице), 500 м од главног пута, тел. 065/634-222

Продајем плацеве у Ребровцу, градња дозвољена, вл. 1/1, цијена по договору, тел. 051/429-762

Продајем плац у Драгочају, вода, струја, асфалт, тел. 051/462-032

Продајем плац 2.300 м² на Крчмарицама, уз асфалт, струја и вода, тел. 065/595-497

Продајем имање од 116 дунума земље са шумом у Горњој Мравици, 7 км од Прњавора, 2 км од асфалта, тел. 051/318-296; 661-165

Продајем воћњак, 10 дунума, у Великом Блашку, повољно, тел. 051/318-609

Продајем у Јакуповцима 7 дунума земље, 1/1, повољна за све намјене, телефон, асфалт, струја и вода, тел. 065/650-289; 051/539-006

Продајем 1.600 м² земље у Пријаковцима уз главни пут Приједор - Бања Лука, тел. 393-356

Продајем хитно плацеве у Трну у ул. Млинска ријека, цијена 25 КМ/м², тел. 065/549-687

Продајем два дунума земље на путу Бања Лука - Мотике, тел. 051/483-944

Продајем четири дунума земље крај главне цесте Клашнице Слатина (обезбијеђене комуналије), може и у плаћевима, тел. 460-591; 801-417

Продајем повољно плац за кућу и 1.500 м² шуме у Карађорђевој ул. Б. Лука, може посебно, тел. 051/317-464

Продајем плац у Старој Тополи, преко пута „Актроса“, повољно за градњу, тел. 065/578-178

Продајем плац 7,5 дунума поред пута код школе у Мишковцима (Дервента), шуму 10 дунума са плацем поред пута, тел. 065/422-306; 053/333-037, Прерадовић

Продајем пет дунума земљишта код Душанова удаљено од цесте Градишка - Бања Лука 150 метара, струја, пут, цијена 15 хиљада марака, тел. 065/673-066

Продајем плац у Старој Тополи преко пута „Актроса“, повољно за градњу, тел. 065/578-178

Продајем плац 730 м², цијена 10.000 КМ, врло повољно, струја вода, ул. Вида Њежића 105, Ребровац, 1/1 власништво, дозвољена градња, тел. 051/429-285

Продајем 2 дунума земље у Драгочају и 1 дунум у Рамићима, повољно, тел. 051/308-202

Продајем 2,5 дунума земље у комаду уз асфалт у Шушњарима власништво 1/1, звати послије 16 часова, тел. 051/585-621

Продајем плацеве, градња дозвољена, цијена по договору, тел. 051/429-762

Продајем земљу у Пријаковцима, крај асфалтног пута, 500 м од Приједорске цесте, тел. 051/305-054

Продајем 10 дунума земље у Шушњарима, струја, вода, телефон, асфалт, тел. 051/216-140; 065/310-057

Продајем дунум земље са монтажном бараком 3х2 м², све ограђено, документација 1/1, дозвољена градња, 100 м од асфалтног пута Б. Лука - Приједор, тел. 051/469-906 Пријаковци

На продају 15 дунума оранице - погодна за плантажни воћњак и 13 дунума храстове шуме у Јелићима - Градишка, цијена 33.000 КМ или по договору, тел. 051/380-296

Хитно продајем грађевинске плацеве 1/1, Ребровац, дозвољена градња, комплетна инфраструктура, тел. 051/219-606; 065/920-428

Продајем плац са дозвољеном градњом и помоћним објектом у Дракулићу код нове цркве,Ловћенска код бр. 82, тел. 065/485-773

СТАНОВИ

ИЗНАЈМЉИВАЊЕ

Издајем собе, тел. 051/305-892

Издајем намјештене гарсоњере и собе са посебним улазом и централним гријањем, изузетно повољно, једно дајем на коришћење женској особи за мању помоћ у кући, тел. 065/636-195; 051/212-691

Издајем стан 60 м², 2 км од центра, тел. 281-447

Издајем празан једнособан стан - приземље куће у Росуљама, тел. 051/309-756; 065/635-030

Издајем лежај у двокреветној соби, употреба кухиње и купатила, централно гријање, посебан улаз, тел. 051/308-108

Издајем двособан стан у згради, Обилићево, 200 м од факултета, тел. 065/974-307

Издајем ненамјештен спрат куће у Чесми, посебан улаз, Лазарево, тел. 051/482-352

Издајем стан 30 м² у кући, улаз посебан, тел. 065/974-307

Издајем потпуно нову, супер намјештену гарсоњеру са централним гријањем у близини факултета, тел. 065/657-221

Издајем повољно стан у Лазареву тел. 065/546-654

Издајем два празна стана погодна за пословни простор, тел. 065/568-654

Издајем двокреветну собу дјевојкама тел. 051/347-855

Издајем двособан и једнособан стан у приватној кући, цијена 150,00 КМ, тел. 065/687-960; 051/306-770

Издајем једну собу са централним гријањем за ученицу средње школе или једну женску особу која је у радном односу, по повољном договору, звати до 20 часова, тел. 051/308-414

Издајем намјештен трособан стан на Лаушу, телефон, гаража, тел. 065/465-099

Издајем двокреветну собу са гријањем - посебан улаз и купатило, тел. 065/613-398; 051/463-440

Издајем стан за двије ученице или студенткиње, комфорно намјештен, 10 минута од центра града, тел. 051/213-494

Издајем двокреветну собу у центру града, тел. 051/300-171

Издајем гаражу у ул. Цара Лазара, Обилићево, тел. 065/668-877

Издајем собе близу факултета и мијењам стан за кућу, тел. 302-467; 314-692

Издајем празан стан 45 м² на Лаушу, тел. 051/281-186

Издајем намјештен једнособан стан под Старчевићем, цијена 300 КМ, тел. 065/523-751

Издајем собу са гријањем за двије студенткиње, Обилићево, тел. 469-363

Издајем, двособан ненамјештен стан, ул. Босе Живановић 3, тел. 051/281-163, звати послије подне

Издајем намјештену собу за двије дјевојке, повољно, Нова варош, тел. 305-042

Издајем, продајем или мијењам двоипособан стан на Старчевици, тел. 065/697-802

Издајем једнособан намјештен, комфоран стан, тел. 065/415-097; 065/911-060

Издајем двокреветну намјештену собу ђацима или радницима, тел. 469-734

Издајем зидану гаражу у центру града - ул. Јеврејска, тел. 065/357-622

Издајем двособан стан у Обилићеву тел. 467-433

Издајем двособан стан у Залужанима, ул. Благоја Паровића 2 Е, тел. 051/386-306

Издајем дјевојкама двокреветну собу са централним гријањем.

Посебан улаз тел. 466-348.

Издајем двокреветне собе, посебан улаз, централно гријање, цијена повољна, тел. 065/542-456; 051/465-927; 458-190

Издајем собу са два лежаја, тел. 065/757-872

Издајем једнособан стан, тел. 051/341-534

Издајем двособан ненамјештен стан на Петрићевцу, у ул. Јовице Савиновића, тел. 065/907-433

Издаје се двособан полунамјештен стан у улици Војводе Синђелића 46, тел. 051/281-575.

Издајем двособан стан у насељу Лазарево, Бања Лука, тел. 051/465-078

Издајем стан у Лазареву, повољно, тел. 065/546-654

Издајем кућу са два стана у Новој вароши, тел. 065/510-230

Издајем двособан намјештен стан, цијена 250 КМ, звати на тел. 065/573-475

Издајем намјештен двособан стан дјевојкама или млађем брачном пару у Новој вароши, ул. Стевана Мокрањца, информације на тел. 051/309-362; 065/859-025

Издајем ученицама собу са два лежаја, са употребом кухиње, зграда, звати од 7 до 9 и од 20 часова, тел. 051/313-755

Издајем трособан ненамјештен стан на Петрићевцу, цијена 300 КМ, тел. 051/314-920 звати послије 15 часова

Издајем гарсоњеру (дворишну кућу), посебан улаз, тел. 051/460-957; 065/611-359

Издајем једнособан и двособан стан у улици Божидара Аџије, тел. 051/281-491

Издајем ненамјештен двособан стан у Залужанима, тел. 065/439-980

Издајем повољно собу у центру града дјевојкама, тел. 051/312-133

Издајем собе, тел. 051/305-892

Издајем мању собу у згради дјевојкама ученицама, употреба кухиње, тел. 051/313-755, звати од 7 до 9 и од 20 часова

Повољно издајем мањи намјештен стан брачном пару без дјеце или двјема женским особама, ул. Љубице Мрконић 8, Бања Лука

Издајем ученицама собу у згради, гријање, употреба купатила и кухиње, тел. 065/341-157

Издајем собу студенткињи, тел. 051/313-487

Издајем собу студентима, близу Универзитета, тел. 051/462-032

Издајем празан или полунамјештен стан на Паприковцу поред болнице, тел. 051/212-094

Издајем двокреветну собу, ул. Наталије Јовић 6, тел. 051/356-780

Издајем стан у кући, 200 КМ, ул. Јовице Савиновића бр. 93, тел. 051/304-498

Издајем собе на Златибору, повољно, може и комплетан апартман, строги центар, тел. 00381 64 137-1255

Издајем намјештену собу и кухињу мушкарцима, трећи спрат, ул. Степе Степановића бр. 29, тел. 051/464-991

Издајем собу студенткињи, тел. 051/313-487

Издајем повољно лежај ученицама, тел. 051/312-133

Издајем гарсоњеру у Новом Саду, од 1.10.2004. године, тел. 065/834-753

Издајем повољно полунамјештен стан двјема дјевојкама, тел. 051/207-711

Издајем стан једнособан, тел. 051/306-770

Издајем намјештен једнособан стан, тел. 051/215-094

Издајем комфоран стан у Лазареву, звати од 16 часова, тел. 051/340-768

Издајем дјевојци намјештену собу у згради, тел. 065/768-847; 051/458-279

Издајем двокреветну собу са посебним улазом, тел. 051/214-472

Издајем двособан стан - кућа приземље, тел. 051/461-684

Издајем намјештену кућу, тел. 051/315-833

Издајем стан 30 м², улаз посебан, тел. 065/974-307

Издајем једнособан стан на Петрићевцу, ул. Јовице Савиновића 816, тел. 051/347-535; 065/696-676

Издајем стан 60 м² 2 км од центра, тел. 281-447

Издајем једнокреветну собу студенту или средњошколцу - Борик, тел. 306-270

Издајем трособан намјештен стан, повољно, могу и два самца, тел. 051/381-051

Издајем двокреветну собу, парно гријање, употреба кухиње, за студенте и ђаке, мушкарце. Равногорска 3, Бања Лука, тел. 051/307-736

Издајем приземље куће 70 м² полунамјештено, властито централно гријање - повољно, Лазарево, тел. 381-255

Издајем једнособну дворишну зграду, Росуље, тел. 051/308-320

Издајем двособан празан стан, нова градња, гријање изузетно, испод Дома стараца, тел. 271-801

Обилићево - двије двокреветне собе, намјештено, кухиња, купатило, ц, гријање, посебан улаз, тел. 051/463-434

Издајем трособан стан, почетак Старчевице, тел. 065/953-787

Издајем приземље куће 70 м² дјелимично намјештен, централно гријање, Лазарево, тел. 381-255

Обилићево, двије двокреветне собе, намјештено, кухиња, купатило, ц, гријање, посебан улаз, тел. 051/463-434

Издајем намјештену собу са употребом купатила и кухиње, цијена повољна, улица Бранка Кошчице 41, Б. Лука, тел. 051/464-695; 065/617-455

Издајем гарсоњеру са два лежаја, тел. 051/461-990; 065/413-764

Издајем трособан намјештен стан, повољно, могу и два самца, тел. 051/381-051

Издајем једнокреветну или двокреветну намјештену собу за студенте, средњошколце или раднике, Обилићево, код пумпе под Старчевицом, тел. 051/468-419

Издајем једнособан стан, Лазарево 3, тел. 051/370-088

Издајем двокреветну собу, парно гријање, употреба кухиње, за студенте и ученике, мушкарце, Равногорска 3, Бања Лука, тел. 051/307-736

Издајем намјештену гарсоњеру са два лежаја од 2.3.2005. године, тел. 065/977-707

Издајем кревет у двокреветној соби запосленим дјевојкама или студенткињама у Обилићеву, тел. 051/462-745

Издајем кућу у Рударској, тел. 319-223

Издајем намјештену собу са купатилом, тел. 319-223

Издајем једнособан празан стан, тел. 319-223

Издајем повољно двокреветну собу дјевојкама, предност имају запослене, тел. 051/307-408

Издајем повољно стан у Лазареву тел. 065/546-654

ЗАМЈЕНА

Мијењам трособан стан 74 м² у центру Шипова за Бању Луку, Добој, Бос. Брод и Брчко, а може и продаја, тел. 050/371-683

Мијењам једнособан стан под Старчевицом за исти или сличан на другој локацији, тел. 065/613-498

Мијењам двособан стан, 58 м² за већи, Тараса Шевченка, Нова варош, тел. 051/216-140; 065/310-057

Мијењам стан и гаражу у власништву, Сански Мост, за кућу у Бањој Луци, тел. 051/313-399

КУПОВИНА

Купујем гарсоњеру или мањи једнособан стан, звати на тел. 065/591-861

Купујем једнособан или једноипособан стан на подручју града тел. 065/510-746

Купујем гарсоњеру или мањи једнособан стан на подручју Лакташа или Прњавора (са уредном документацијом), тел. 065/597-988

ПРОДАЈА

Продајем стан 77 м², IV спрат, ул. С. Булајића бр. 36 (зелене зграде), цијена 1.200 КМ/м², 065/935-191

Продајем трособан намјештен стан 78 м² у Борику, врло повољно, тел. 051/314-940

Продајем двособан стан 61 м², 2. спрат, и једнособан стан 40 м², приземље, у насељу Хисете, тел. 051/310-933; 065/307-741

Продајем стан 66 м² са два балкона, високо приземље, ул. Бановић Страхиње, код стадиона ФК „Напријед“, тел. 065/684-311

Продајем двоипособан стан, Росуље, 71 м², 3 балкона, 6 уграђених плакара, зидани подрум за 100.000 КМ + порез, тел. 065/566-960

Продајем или мијењам за Сарајево двособан стан 54 м², VIII спрат, ул. Војводе С. Степановић 29, саниран, тел. 065/531-399

Стан у Добоју од 70 м² у самом центру, улица Цара Душана 17, 3. спрат, реновиран, са већим балконом, лоџом и подрумом, може и замјена за Бању Луку, за само 53.000 - ако желите да се договорите за разгледање тел. 065/625-125; 053/224-494; телефони власника - 065/638-986; 051/381-320

Продајем трособан стан 84 м² или мијењам за два мања стана или један мањи стан уз доплату, тел. 051/460-851; 065/597-636

Повољно продајем стан у центру Шапца, 50 м², тел. 00381-15-345-119/ 00381-63-7486894

Продајем два трособна стана у Градишци, 79 м², улица Хиландарска, и 83 м², улица Видовданска, тел. 051/813-525; 065/663-787

Подајем трособан стан на Старчевици - 80 м², контакт тел. 051/351-944 и 065/730-328 и до 15 часова на тел. 051/320-061

Продајем у Обилићеву трособан стан 83 м², 3. спрат, 1.100 КМ/м², тел. 051/310-017

Продајем у Обилићеву гарсоњеру 30 м², 1. спрат, 44.000 + порез на промет и једнособан 36 м², VIII спрат, 43.000 + порез на промет, тел. 051/310-994

Продајем у центру двособан стан 62 м², приземље, дозвољено претварање у пос. простор, 1.500 КМ/м² + порез на промет, тел. 051/310-994

Продајем двособан стан у ул. Петра Рађеновића, цијена 103.000 КМ + порез на промет, тел. 051/310-017

Продајем трособан стан у Бањој Луци, П - 71 м² у центру, бијеле зграде од фасадне цигле, тел. 065/638-472

Продајем или мијењам имање (кућа, шума, земља) 8 км од Градишке за некретнину у Градишци или Бањој Луци, тел. 051/811-174

Продајем двособан стан преко пута Универзитета, Бања Лука, тел. 051/304-279

Продајем трособан стан у Градишци, 80 м², 4. спрат, клима, централно, кабловска, гаража, тел. 051/814-311; 065/682-319

Продајем стан 34 м² у новоградњи, цијена 39.000 КМ, тел. 065/776-950

Продајем нов двособан стан, усељив у децембру 2004. године, 54 м², у центру - објекат 1, ламела 4, први спрат са припадајућом оставом, тел. 065/900-282

Продајем стан 87 м², 4. спрат, ул Симе Шолаје код кина „Козара“, тел. 065/684-311

ГАРАЖЕ

Издајем гаражу, ул. Коло српских сестара бр. 1, тел. 051/207-755

Продајем двије спојене зидане гараже по 17 м² у Б. Луци, Ј. Лучића 9, дворište до Амбасаде САД, тел. 065/513-071

Продајем гаражу испод стамбене зграде у улици Марка Краљевића, тел. 051/466-083; 065/597-700

ПОСЛОВНИ ПРОСТОРИ

ИЗНАЈМЉИВАЊЕ

Издајем пословни простор 120 м² у старом занатском центру у Бањој Луци, тел. 065/915-730

Издајем пословни простор 14 м² за насељу Нова варош, од 1.4.2005. године - документација уредна, тел. 051/315-890; 065/530-861

Издајем два празна стана погодна за пословни простор, тел. 065/568-654

Издаје се канцеларијски простор, строги центар, приземље, екстра уређен, 71 м², са употребом дозволом, тел. 065/531-545; 065/603-211

Издаје се канцеларијски простор, 55 м², у строгом центру Б. Луке (Јеврејска 24), тел. 065/902-567

Издајем локал на Ханишту, тел. 065/936-990

Издајем пословни простор у Лазареву 3, тел. 065/311-360

Издајем пословни простор 21 м² Бања Лука, Алеја Св. Саве, тел. 051/342-817; 065/623-830

Издајем 28 м² пословног простора на првом спрату зграде „Екватор“, тел. 051/306-406; 065/673-357

Издајем пословно-канцеларијски простор 78 м², ул. Кр. Петра I, тел. 065/663-288

Издајем пословни простор 30 м² за све врсте дјелатности, ул. Николе Пашића 5 (код Економске школе), тел. 051/301-689

Издајем пословни простор 57 м² у улици Веселина Маслеше 6б, тел. 065/527-758

Издајем пословни простор 100 м² у центру града, тел. 468-077; Исајија Митровича 2

Издајем пословни простор 20 м², у Интегралној згради код Творнице дувана, 065/566-142

Издајем пословни простор 70 м² у Борику, употребна дозвола, двије телефонске линије, властито централно гријање, звати послије 17 часова, тел. 302-046; 065/720-472

Издајем пословни простор 90 м², може било која намјена, тел. 065/680-909

Издајем пословни простор 20 м² у Новој вароши, 400 КМ урачунато и гријање, тел. 065/510-230

Издајем пословни простор - канцеларије, засебна кућа са паркингом, ул. Марије Бурсаћ 8, тел. 051/466-635; 213-159

Издајем киоск са употребном дозволом у ул. Триве Амелије бр. 21, тел. 065/490-365

Издајем 20 м² намјештеног канцеларијског простора у центру Бање Луке (телефон, клима, гријање, мокри чвор, чајна кухиња), тел. 065/546-272

Издајем канцеларијски простор, строги центар, приземље, екстра уређен, 71 м², са употребном дозволом; тел. 065/531-545; 065/603-211

Издајем пословни простор 15 м² у приземљу зграде Дирекције за путеве, ул. Васе Пелагића 10, повољно, тел. 065/517-804

Издајем канцеларијски простор у центру Бање Луке, 105 м², са гријањем и паркингом, тел. 065/474-080

Издајем локал 52 м², занатски центар Челинац, тел. 051/460-147 или 065/636-473

Издајем пословни простор 120 м² у Старом занатском центру у Бањој Луци, тел. 065/915-730

Издајем фризерски салон у центру града 15 м², тел. 065/514-117

Издајем у закуп пословни простор 230 м² у најужем центру Градишке. Може трговина, угоститељство, канцеларије, представништво, филијала банке, тел. 051/814-197; 065/861-770

ПРОДАЈА

Продајем пословни простор 230 м² у најужем центру Градишке. Може трговина, угоститељство, канцеларије, представништво, филијала банке, тел. 051/814-197; 065/861-770

Продајем пословни простор простор 65 м², у Добоју, Ж. Мишића, Б-2, испод Градине, Стари град, излози на двије стране, тел. 065/513-071

Продајем или мијењам за Бању Луку празан пословни простор у Ливну, Стјепана II Котроманића бб „Н4“, иза пијаце, површина 52 м², двије етаже, тел. 061/329-877

Продајем кафић и кућу, тел. 051/385-589; 385-411

Продајем 150 м² пословног простора на спрату, 40 м² подрума и 75 м² поткровља, цијена 323.000,00 КМ у

МАЛИ ОГЛАСИ

центру Бања Луке, тел. 065/649-232; 051/463-719

Продајем кафић и кућу, тел. 051/385-589; 385-411

ПОСАО

УСЛУГЕ

Овлашћени судски тумач - преводилац за њемачки језик повољно преводи све врсте текстова, тел. 065/491-152 и 051/218-959

Школа енглеског језика „Студиа" у библиотеци Обилићево уписује полазнике за курсеве енглеског језика, тел. 051/466-993 и 065/604-209

Повољно и успјешно терапија антицелулит програм, терапеутска масажа, relax масажа, тел. 051/224-662; 051/224-661

Стални судски вјештак машинске струке врши процјену машина и уређаја ради хипотеке или стечаја, посједује лиценцу, тел. 051/303-968; 065/895-971

Водим пословне књиге за самосталне радње звати послије 15 часова, тел. 051/465-372

Професор енглеског даје часове одраслима, тел. 051/462-086

Дјевојка са завршеном трговачком школом тражи посао, (трговина, бутик, пекотека), молер и фарбар са вишегодишњим искуством вам стоји на услузи, квалитетно и повољно, тел. 065/301-617

Брусим и лакирам паркет и бродски под, тел. 051/428-070; 065/785-769; 065/545-943

Дајем инструкције из енглеског језика, тел. 051/462-086

Услуге срећивања вашег пса: шишање, купање, фенирање, резање ноктију, итд. тел. 065/646-284

У вашем воћњаку, обављам кнјишки: резидбу, ђубрење и заштиту воћа, повољно, тел. 051/530-832

Тражим посао, ВКВ кројач, тел. 280-930

Пројектујемо и градимо монтажне куће и викендице по наруџби, зима није препрека, тел. 065/775-533

Вршим услуге превоза путника и робе луксузним аутомобилом на разне релације, веома повољно, тел. 065/834-011

Ауто-праоница на транзиту тражи раднике, тел. 065/528-872

„Адриа" - хитно потребни комерцијалисти, плата по договору, тел. 065/591-823

Искусан ТВ механичар тражи посао у струци, може и електроинсталације, те кућни мајстор, тел. 065/377-555

Тражим посао његе болесника или чишћења просторија, стубишта и остало, тел. 051/281-101

Потребни сарадници за продају увозних мебл-штофова за тапацирање намјештаја, по договореним условима, тел. 065/638-472

Овлашћени судски тумач за енглески језик, превод и овјера докумената, повољно, тел. 065/583-266

Услуге хемијског дубинског чишћења аутомобил лукс сједишта, тапацираног намјештаја, тепиха, полирање аутомобила, квалитетно, повољно, тел. 065/581-791; 065/641-010

Димњачар врши услуге чишћење димњака, пећи централног гријања и шамотирање, тел. 051/313-477; 065/969-636

Повољно режемо и возимо дрва, тел. 051/207-196; 065/324-114

Посао чишћења просторија и слично или његу болесника, тел. 051/281-101

Дајем часове из енглеског језика, 2 часа 8 КМ, и превод текста, страница А4/10 КМ, тел. 065/938-401

Интерниста обавља кућне посјете, 065/526-532

РАЗНО

Продајем у Градишци велики писаћи сто, тел. 051/814-050

Велико снижење тракторских корпи, може и на кредит, тел. 532-426; 065/483-598

Продајем мрвилицу која ради сљедеће радње: мрви, шротира, и мрви цијели кукуруз, тел. 051/532-426; 065/483-598

Подајем ТА пећ 4 KW, 120 КМ, тел. 281-447

Повољно нови мобилни телефон „нокиа 30-40" и „сименс А-57", тел. 051/312-922; 065/899-737

Хитно продајем алуминијумска луксирана врата 265х200 цм, бетонске стубиће ком - 8 КМ, зидана стијена - 50 КМ, тел. 051/303-472 065/874-020

Шлифер за тросјед, 2 застучнице квалитетне, 3 топла чаршафа, фланел 2 розебијели плус још квалитетне постељине, велики ручник за плажу, те мањи квалитетни прекривач од фротира за тросјед, тел. 316-540

Продајем електрични шпорет шпорет на дрва, замрзивач, фрижидер, плакар, тел. 319-223

Продајем револвер, „смит весон" магнум 357, са дозволом 065/425-120

За ваш козметички салон или ординацију „центтер" биоптрон лампа, цијена 300 КМ, тел. 065/817-311

Сто за стони тенис на точкиће, тел. 065/639-959; 051/429-941

Продајем велики ормар касу - сеф, благајничку касу - сеф; велики фрижидер са леденицом; замрзивач ладичар, тел. 065/649-232; 051/463-719

Продајем аут. дигитални апарат за мјерење крвног притиска, под гаранцијом, тел. 065/696-734

Продајем регал и плакар за обућу, тел. 463-175

Продајем појачало за бас гитару, тел. 065/329-759

Продајем повољно нов регал, тел. 065/522-170

Продајем угаону гарнитуру, угао са два кауча на развлачење у одличном стању, тел. 051/413-336

Продајем 2 кауча, 2 фотеље, 2 фрижидера, тел. 051/303-625

Продајем у Градишци велики писаћи сто, тел. 051/814-050

Продајем балирано сијено, тел. 050/213-382; 065/739-027

Нудим резервоар, зимске гуме и пртљажник за кола „рено 4 ТЈ". Санке дајем бесплатно, тел. 051/302-151

Продајем гробницу тј. у Пердувима, звати ујутро до 11 (пoподне од 15 часова), тел. 051/317-719

Продајем у Градишци велики писаћи сто, тел. 051/814-050

Продајем полован замрзивач „сандучар", „Горење" 300 литара, цијена 200 КМ, тел. 051/350-185; 051/350-196

Продајем опрему за роштиљ, тел. 065/517-351

Продајем машину за пржење кафе (скоро нова) са специјалним затвореним поклопцем, тел. 0038512859304

Продајем пикадо, тел. 065/624-626

Продајем дјечија мушка колица по цијени од 40 КМ, тел. 051/315-890; 065/530-861

Продајем ламелу корпу, друк лежај и водену пумпу за „опел аскону 1.600", задња вуча, тел. 052/333-666

Продајем расхладну витрину коришћену само пет мјесеци, дужина 120 цм, овално стакло, цијена 900 КМ, тел. 065/649-064

Продајем смедеревац полован, тел. 469-734

Продајем расхладну витрину дугу 2 м, тел. 463-890

Продајем 12 дужних метара украсног зимзелена, тел. 051/354-549

Продајем троја инвалидска колица, једна са столицом за WC, једна ручна, једна електрична, ваздушни јастук за сједење, све ново, врло повољно тел. 380-822

Продајем два кауча, висећу кухињу дужине 2,5 м, плакар, ормар као амерички плакар дужине 2,5 м, дјечији радни сто (као ормарић) повољно, тел. 065/357-622

Повољно продајем нов скутер, запремине 125 кубика, плаћени и порез и царина, тел. 051/318-376

Продајем пиљеће кости за кућне љубимце и професионалну машину за прање суђа, тел. 051/303-127

Продајем једно гробно мјесто у гробљу „Свети Пантелија" тел. 051/207-106; звати послије 20 часова.

Продајем дјечија колица, фрижидер комбиновани, ауто пактрегере, храстове летве, 250 х 745, канцеларијски сто 180х90 цм, тел. 051/461-684

Ново, ново, подно гријање (испод тепиха, 3 х 2 м'), 50 КМ, кућна достава, тел. 065/609-939

Купујем старине - зидне сатове, књиге, новац, ордење, намјештај, све старије од 80 година, исплата одмах тел. 065/510-766

Видовита кроз сан, шољу и пасуљ, скида црну магију, рјешава многе породичне и пословне проблеме, Медина, тел. 055/206-715

Куцам матурске, дипломске и остале текстове, цијена 0,60 КМ по страници, тел. 065/800-210

Лото, домаћи и страни, системско играње групе играча, тел. 065/416-723

Продајем крмачу, тешка 140 кг, екстра класе за приплод, тел. 380-629

АУТОМОБИЛИ

Продајем теретно возило „опел комбо", 1995. година производње, 60 кс, мотор 1,6, пређених 89.000 километара, сервисиран, неоцарињен, тел. 053/811-303 и 065/966-523

Продајем добро очуван камион „мерцедес", петнаест година био је паркиран, тел. 065/483-598; 051/532-426

Продајем „VW венто" 1,9 ТД, година производње 1995, прешао 140.000 км, 75 кс, боја плава металик, цијена 10,500 КМ, тел. 065/970-476

Продајем „мерцедес 123/300" турбодизел, караван, тел. 065/738-583

Продајем „југо 55" '89. годиште, у одличном стању, тел. 065/683-273

Продајем „ланчу Y", год. 1997, у одличном стању, мотор 1/1, бензин, тел. 065/565-209

Продајем ТАМ 75. Регистрованн, цијена повољна, тел. 051/482-183

Продајем „опел омегу" 1988. 2,3 кубика - дизел, цијена по договору, тел. 065/565-209

Продајем „нисан примеру" 1993. 2,0 дизел СЛХ, цијена по договору, тел; 065/565-209

Продајем „форд фијесту 1.6" дизел, 1987. година, цијена: 2.500,00 КМ, тел. 065/914-252

„Форд орион", '85 год. регистрован до 5.5.2005. године, повољно, тел. 051/281-044

Продајем камион „мерцедес 608", добро очуван, повољно, може и замјена за мањи „мерцедес" уз доплату, тел. 051/280-717; 065/575-157

Продајем „форд шкорпион" дизел, може замјена за мање ауто регистровано, тел. 065/609-939

Повољно продајем нов скутер, запремине 125 кубика, плаћени и порез и царина, тел. 051/318-376

Продајем ГТ 4 '89. годиште, регистрован до 6. мјесеца, тел. 051/458-126; 065/946-351

Продајем „форд фијесту 1.3", комплет опремљена, год. 2001. тел. 065/510-203

Продајем „голф 3", година производње 1997, бензинац 1.6 петоро врата, централна брава, прешао 50.000 километара, регистрован, цијена 13.100 КМ, тел. 065/437-967

Продајем ТАМ и „трабант" у исправном стању, тел. 051/781-202

Продајем „заставу 128", 1987. година производње, тел. 065/641-436; 051/219-214 (звати од 15 до 22 часа)

Продајем камион „мерцедес 508", исправан, у возном стању, веома повољно, тел. 065/687-960; 051/306-770

Продајем комби „рено трафик", г. п. '86, генерално уређен, истекла регистрација, цијена фиксна 1.800 КМ, тел. 065/510-766

Све врсте ретровизора за аутобусе, камионе и комби возила, ципове, те крива и резана огледала са уграђеном за путничка кола, фарови за „голф" и „мерцедес" - мајстор минута, тел. 065/538-048

ЛИЧНИ ОГЛАСИ

Интелектуалац из Сарајева тражи отмјену здраву даму до 50 година, без обавеза, за заједнички живот у Бањој Луци, тел. 065/713-512 молим звати од 9 до 19 часова

КУПОН ЗА БЕСПЛАТНЕ МАЛЕ ОГЛАСЕ

Можете предати у свим нашим објектима (књижарама - киосцима), путем поште на адресу: „Глас Српске" АД, Веселина Маслеше 13, Бања Лука или e-mail адресу: marketing@glassrpske.com

Текст: .....

.....

.....

.....

Телефон: .....

АД ТРАНСПОРТ „ВИХОР" БРАТУНАЦ п. о.

Мат. број: 1048279, 75420 Братунац, Дринска 10, тел/факс: + 387 (0) 56 881 874, 881 323

Број: 81/05
Братунац, 22.2.2005. године

ЈАВНИ ОГЛАС

за продају расходованих основних средстава, сировина и отпада

АД „ВИХОР" БРАТУНАЦ из Братунца расписује јавни оглас за продају расходованих основних средстава, сировина и отпада на основу Одлуке Управног одбора број: 52/05 од 4.2.2005. године.

Понуде се достављају у запечаћеној коверти на адресу предузећа до 13 часова дана 1.3.2005. године.

Све додатне информације могу се добити на телефон 056/881-520.

Predsednik komisije za prodaju
Milorad Lončarević s,r

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ДОБОЈ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
ДОБОЈ

На основу члана 8. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске" број 20/2001), начелник општине поново објављује

ОГЛАС

за прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача за извођење радова

I Предмет јавног огласа:
Предмет огласа је прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача за извођење радова на стамбеним објектима у улици Ђенерала Драже 24 - 26 и улици Краља Твртка 3 - 7 у Добоју:

- електроенергетски прикључак
- телефонски прикључак

II Инвеститор је општина Добој.

III Право учествовања:
Право учествовања имају сва правна лица регистрована у РС и Федерацији БиХ за обављање ове дјелатности и са лиценцом издатом од надлежног Министарства РС за ову врсту радова.

IV Услови за давање понуде:
Документација за давање понуда може се подићи у згради општине Добој, соба број 41, најкасније до 7.3.2005. године до 12 часова.
За преузету документацију понуђач је дужан да уплати износ од 100,00 КМ на жиро рачун број: 5620050000157390, врста прихода 729124, остали општински приходи, буџ. орг. 0028120.
Садржај понуде:
- назив и тачна адреса понуђача,
- извод из судског регистра (не старији од 3 мјесеца)
- лиценца за извођење радова,
- потврда о регистрацији код пореске управе понуђача (копија).
- преглед кадровске структуре запослених овјерен од ПИО,
- увјерење пореске управе о измиреним пореским обавезама (не старије од 3 мјесеца) или рекапитулацију исплате посљедње плате запосленим радницима овјерена од стране пословне банке преко које је вршена исплата за запослене раднике понуђача за списак овјерен код ПИО,
- референц листу досадашњих радова,
- овјерена изјава да понуђач према члану 24. Закона о поступку набавке робе и услуга и уступању радова нема сметње да учествује у јавном надметању.
- рок извођења радова
- гарантни рок

Све копије докумената морају бити овјерене.
б) Финансијски дио понуде:
- понуђена цијена,
- услови плаћања (тражи ли аванс или не)
- рок плаћања по завршетку посла.

V Критеријуми за евалуацију понуда:
Избор најповољније понуде извршиће се кроз бодовање у два дијела и то:
- бодовање техничког дијела понуде
- бодовање финансијског дијела понуде.

VI Подношење и отварање понуда:
Понуде, прописно затворене, доставити у коверти са посебно одвојеним ковертама техничког дијела понуде и финансијског дијела понуде. На коверти је обавезно назначити „Понуда за извођење радова на електроенергетском и телефонском прикључку стамбених објеката и ул. Ђенерала Драже и Краља Твртка, не отварај" до 7.3.2005. год.
Понуде се могу доставити писменим путем на адресу Општина Добој, Хиландарска бр. 1 или лично у канцеларију број 41, закључно 7.3.2005. године до 12 часова.
Отварање понуда обавиће се 7.3.2005. године у 13 часова, у згради општине Добој, соба број 28.
За све информације обратити се лично или на телефон 053/242-002.
О резултатима јавног надметања сви учесници биће писмено обавијештени у року од 8 дана од дана отварања понуда.

Апотеци „Althea" у Градишци потребни дипломирани фармацеут и фармацеутски техничар са положеним стручним испитом.
Тел.: 051/816-777

Дана 1.3.2005. године навршава се шест тужних мјесеци од како није с нама наша драга

МИЛКА ПОПОВИЋ

Ни сва љубав, ни све сузе не вратише твој живот, али осташе нам лијепе успомене на тебе!
У недјељу, 27.2.2005. године у 11 часова посјетићемо њен вјечни дом, положити цвијеће и запалити свијеће.
Твоји најмилији: супруг Драго, кћерке Слава и Невена, зет Милош, унучад Нада и Стефан, сестре Слоба, Рада и Вела са породицама

005127 А-8 Г

Дана 27.2.2005 године навршава се седам најтужнијих дана од губитка нашег јединог сина

ДРАГАНА (Владимира) ИВИЧИЋА

Овим путем захваљујемо свим пријатељима и познаницима који нам упутише изразе саучешћа и пружише нам утјеху у нашем великом болу. Посебно захваљујемо колективу ТАД „Грађа" Б. Лука и директору Мири Јунгићу.
Ожалошћени родитељи: отац Владимир и мајка Милкица

005151 А-8 Г

Тужно сјећање на драге родитеље

МИЛЕНКО БОЈИЋ
1999-2005.

и

НАДА (Клинцов) БОЈИЋ

Њихови најмилији: кћерке Дијана, Биљана и унука Аријана

005166 А-7 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се тужна година од смрти нашег драгог

НИКОЛЕ САМАРЏИЈЕ

Тога дана у 11 часова одржаће се једногодишњи помен на мјесном гробљу у селу Буковача, општина Петровац.
Ожалошћена породица, родбина и пријатељи

005154 А-3 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се тужна година од смрти нашег драгог

ДУШКА ШОБОТА

Тога дана посјетићемо његову вјечну кућу.
Увијек ћеш бити у нашим срцима.
Твоји: супруга Милкица, син Бранко, кћери Драгана и Мирјана, зетови Мирко и Ранко и унука Богдана

005155 А-3 Г

Поводом смрти нашег драгог

ЖАРКА ДАКИЋА

Одржаћемо четрдесетодневни помен 26.2.2005. године на Новом гробљу у 11 часова.
Породица Марјановић

005147 А-6 Г

Дана 27.2.2005. године навршава се 40 тужних дана од изненадне смрти наше драге мајке и баке

ЈОВАНКЕ МОМЧИЛОВИЋ

С љубављу и поштовањем, твоји најмилији: син Миливоје, кћерке Роса, Славојка и Зора, снаха, зетови и унучад

005092 А-3 Г

Тужно сјећање на драгог сина

НИКОЛУ ТРНИНИЋА

Дана 29.2.2005. године навршава се девет година од смрти. У недјељу, 27.2.2005. године у 11 часова на гробљу „Свети Пантелија" посјетићемо његов гроб и положити цвијеће.
Ожалошћена мајка Стојанка са породицом

005152 А-3 Г

Тужно сјећање на драгог брата

МИЛАНА САНДИЋА

Остаћеш вјечно вољен и незаборављен.
Сестра Славица и зет Вид са дјецом

005150 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог брата

МИЛАНА САНДИЋА

Вјечно ћемо те памтити и чувати у нашим срцима.
Сестра Љубица и зет Раде са дјецом

005150 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог брата

МИЛАНА САНДИЋА

Чуваћемо успомену на тебе и твој лик.
Сестра Милица и зет Гостимир са дјецом

005150 А-2 Г

Тужно сјећање на пријатеља

МИЛАНА САНДИЋА

Дарко Тадић

005158 А-1 Г

Тужно сјећање на пријатеља

МИЛАНА САНДИЋА

Шубара

005158 А-1 Г

Тужно сјећање на драгог зета и пашанца

МИЛАНА САНДИЋА

Свастика Биљана и пашанац Драшко

005156 А-1 Г

Дана 28.2.2005. године навршавају се двије тужне године од када нас је напустио наш драги

ГОЈКО ШИКМАН

У суботу, 26.2.2005. године у 10 часова посјетићемо његову вјечну кућу на гробљу у Агином Селу, положити цвијеће и запалити свијеће.
Твоји најмилији: Јованка, Момчило, Момирка, Јелка, Зорица, Новак, Момир, Радмила и Катарина

005146 А-4 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се тужна година од смрти наше драге супруге и мајке

ЦВИЈЕТЕ МИЛОШЕВИЋ

Супруг Глишо и кћерка Дубравка

005160 А-2 Г

Тужно сјећање на драгу мајку

ЦВИЈЕТУ МИЛОШЕВИЋ

Кћерка Дубравка, зет Жељко, унук Филип и унука Елена

005160 А-1 Г

Тужно сјећање на драгу сестру

ЦВИЈЕТУ МИЛОШЕВИЋ

Сестра Рада са породицом

005160 А-1 Г

Тужно сјећање на драгу сестру

ЦВИЈЕТУ МИЛОШЕВИЋ

Брат Зоран са породицом

005160 А-1 Г

Дана 27.2.2005. године навршава се тужних годину дана како нас је напустио наш вољени супруг и отац

ТОМА (Цвије) ДОЊАК

Тог истог дана посјетићемо његову вјечну кућу и запалити свијеће, те позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже.
Супруга Милена, син Цвијо и кћерка Драгана

005104 А-5 Г

Тужно сјећање на драгог брата

ТОМУ

Сестра Боса са породицом

005104 А-1 Г

Тужно сјећање на драгу мајку

ВУКИЦУ ВУЈАКОВИЋ
26.2.2003-26.2.2005.

Мајко,
била си и остала радост постојања.
Твоја кћерка Мира са породицом

005148 А-2 Г

Тужно сјећање на драгу сестру

ЦВИЈЕТУ МИЛОШЕВИЋ

Брат Жарко са породицом

005160 А-1 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се шест тужних мјесеци од како није са нама наш драги

РАДОВАН БЛАЖЕНОВИЋ

Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу на Ребровачком гробљу, положити цвијеће и запалити свијеће.
Ожалошћена породица: мајка Цвијета, супруга Миља, син Миленко, сестре Радмила и Радосава те браћа Родољуб и Душко са породицама

005153 А-5 Г

Тужно сјећање на вољеног сина

РАДОВАНА

Вјечно ожалошћена мајка Цвијета

005153 А-1 Г

Тужно сјећање на вољеног супруга и оца

РАДОВАНА

Увијек ћеш бити у нашим срцима, вољен и незаборављен.
Твоји: супруга Миља и син Миленко

005153 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог брата

РАДОВАНА

Сестра Радосава и зет Миливоје са дјецом

005153 А-1 Г

Тужно сјећање на драгог брата

РАДОВАНА

Сестра Радмила и зет Брацо са дјецом

005153 А-1 Г

Сјећање на драгог супруга и оца

СТОЈАНА БАЈИЋА
26.2.2001-26.2.2005.

Нека те у тишини вјечног мира прати наша љубав јача од времена и заборава.
Супруга Савка, кћерка Биљана и син Бране

005128 А-2 Г

Тужно сјећање на драгу сестру

ЦВИЈЕТУ МИЛОШЕВИЋ

Брат Милорад са породицом

005160 А-1 Г

Тужно сјећање на брата

РАДОВАНА

Брат Родољуб са породицом

005153 А-1 Г

Тужно сјећање на брата

РАДОВАНА

Брат Душко са породицом

005153 А-1 Г

СЛАВКО МИЛАНОВИЋ

Одржаће се шестомјесечни помен 27.2.2005. године у 11.30 часова, гробље Шљивице.
Захвална породица

005102 А-3 Г

Дана 28.2.2005. године навршава се тужних шест мјесеци од смрти наше драге

ДОБРИЛЕ ЦВИЈИЋ

Посјетићемо њену вјечну кућу.
Вјечно ожалошћени: супруг Миле, кћерке Јасмина и Сања и остала многобројна породица

005123 А-3 Г

Тужно сјећање на драгог сина, брата и оца

МИЛУТИНА МАЦАНОВИЋА
28.2.1994-28.2.2005.

У недјељу ћемо посјетити његов гроб, залити га сузама и окитити цвијећем.
Ожалошћена мајка

005078 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог супруга и оца

МИЛУТИНА МАЦАНОВИЋА

Осгаћеш вјечно вољен и незаборављен у нашим срцима.
Твоји: супруга Ружица, синови Бојан и Милан

005134 А-2 Г

Јављамо тужну вијест свој родбини, пријатељима и комшијама да је 25.2.2005. године у 69. години живота преминуо наш драги

ДРАГОЉУБ
(Бошка)
ТАДИЋ

Сахрана ће се обавити у недјељу, 27.2.2005. године, на Православном гробљу у Рамићима. Поворка крће у 13 часова испред куће жалости.
Ожалошћени: супруга Мира, кћерка Божана, зет Владо, унучад Синиша и Биљана, свастика Зорка и остала родбина и пријатељи

005176 А-8 Г

Посљедњи поздрав драгом оцу

ДРАГОЉУБУ

од кћерке Божане, зета Владе, унука Синише и унуке Биљане.

005176 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгом брату

ДРАГОЉУБУ

од брата Алексе са породицом.

005176 А-1 Г

Посљедњи поздрав зету

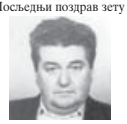

ДРАГОЉУБУ

од Предрага Доњка.

005176 А-1 Г

Посљедњи поздрав пашанцу

ДРАГОЉУБУ

од Мирка Шукала и Драгице са породицом.

005176 А-1 Г

Посљедњи поздрав пашанцу

ДРАГОЉУБУ

од Светка Малинића и Бијелице са породицом.

005176 А-1 Г

Посљедњи поздрав

ДРАГОЉУБУ

од свастике Крстине са породицом.

005176 А-1 Г

Тужно сјећање на драгог оца

СЛАВКО
ХАНГИ

С љубављу и поштовањем, твоје кћерке Љиљана и Снежана са породицама

005175 А-6 Г

Тужно сјећање

СЛАВКО
ХАНГИ

Породице Варунек, Инић и Тегел

005139 А-А-6 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се шест тужних мјесеци од смрти наше драге

МИЛЕВЕ
МИЧИЋ

Тога дана у 11 часова посјетићемо њену вјечну кућу на гробљу „Свети Пантелија".
Ожалошћена породица

005169 А-8 Г

Дана 25.2.2005. године навршава се седам тужних дана од смрти нашег драгог

ЈОВЕ
ГРБИЋА

У недјељу, 27.2.2005. године, у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу.
Ожалошћена породица

005167 А-8 Г

Са великом тугом обавјештавамо родбину и пријатеље да ћемо давати четрдесетодневни помен 27.2.2005. године на Новом гробљу Соколац

СЛОБОДАН
(Миливоја)
ГРУЈИЋ

Драги наш Слобо, заувијек си отишао у свој вјечни дом, али у тишини твога вјечног дома прати те неизмјерна љубав наша.
Ожалошћени твоји најмилији: супруга, син, кћерке, браћа, сестре, снахе, братићи, братичине и остала многобројна родбина и пријатељи
Нека ти је од Бога вјечни мир и памјат.
Породица Грујић

003175 А-8 ИП

Дана 26.2.2005. године навршава се 40 тужних дана откако је преминуо наш драги супруг, отац, брат и дјед

ВИТОМИР
(Светка)
ПОПАДИЋ

Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће.
Ожалошћени: супруга Анђа, син Радован, кћерка Мирјана, зет Раденко, снаха Драгана и унуци Марко и Давид

005063 А-4 Г

Тужно сјећање на вољеног супруга

ВИТОМИРА

од супруге Анђе.

005063 А-1 Г

Тужно сјећање на вољеног оца

ВИТОМИРА

од сина Радована и снахе Драгане.

005063 А-1 Г

Тужним срцем јављамо родбини и пријатељима да је дана 24.2.2005. године у 77. години живота, преминула наша драга

БРАНКА
(Војке)
КЕЦМАН

Сахрана ће се обавити 26.2.2005. године у 13 часова на Новом гробљу у Бањој Луци.
Ожалошћене породице: Дебељак, Мрак и Станимировић

005174 А-3 Г

Тужно сјећање на вољеног оца

ВИТОМИРА

од кћерке Мирјане, зета Раденка и унука Марка и Давида.

005063 А-1 Г

Тужно сјећање на вољеног деду

ВИТОМИРА

од унука Марка и Давида.

005063 А-1 Г

Тужно сјећање на вољеног брата

ВИТОМИРА

од брата Миломира и снахе Госпе.

005063 А-1 Г

Тужно сјећање на вољеног стрица

ВИТОМИРА

од синовке Раде и Невене.

005063 А-1 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге

МИЛИЈЕ
ДИЉЕВИЋ

Ожалошћена породица

005112 А-1 Г

РАДЕ
СУБАШИЋ
26.2.2004 - 26.2.2005.

Тужно сјећање на драгог супруга и тату. Твој племенити и добри лик живјеће вјечно с нама.
Супруга Даница, кћерке Звјездана и Свјетлана, зет Небојша и унучад Никола и Јана

005173 А-3 Г

РАДЕ
СУБАШИЋ

Година дана није умањила тугу за тобом. Сјећања и успомене трају и трајаће док живимо.
Твоја сестра Видосава

005170 А-2 Г

Тужно сјећање на ујака

РАДУ
СУБАШИЋА

Далиборка и Луне

005172 А-1 Г

Дана 26.2.2005. навршава се седам тужних дана од смрти нашег драгог оца и деде

ВИДА
ВИЦЕ
ДЕСПОТА

Тога дана посјетићемо његов гроб на Градском гробљу „Шушњар" у Санском Мосту.
Овом приликом захваљујемо доктору Мили Шолаји на свесрдној помоћи коју је указао нашем оцу.
Ожалошћене кћерке: Олга, Сава, Нада и Дара са породицама

005164 А-5 Г

Тужно сјећање на драгог

ВИДА
ВИЦУ
ДЕСПОТА

Даљина која нас је раздвајала није избрисала дивне успомене које ме за тебе вежу.
Вјечно захвалан твој Светислав - Свето из Аустралије

005164 А-3 Г

Дана 27.2.2005. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге

ВИДОСАВЕ
ОБРАДОВИЋ

Тога дана у 11 часова посјетићемо њену вјечну кућу на гробљу „Свети Пантелија".
Породица Обрадовић

005168 А-3 Г

РАДЕ
СУБАШИЋ

Година дана прође, заборав не постоји, утјехе нема. Колико је болан живот без тебе брате, то знају само они који те воле.
Твоја сестра Снежана са породицом

005171 А-3 Г

Драги брате

РАДЕ

Већ годину дана са тугом коју вријеме не ријечи. Бол и празнина остају.
Твој брат Миладин

005170 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог сина

ЉУБОМИРА
МАРЧЕТИЋА

Живјећеш вјечно у нашим срцима вољен и незаборављен.
Твоји: мама Милка и тата Боко

005135 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог брата

ЉУБОМИРА

Брат Душко, снаха Стојанка, нећакиња Љиљана и нећаци Љубиша и Синиша

005135 А-1 Г

Тужно сјећање на драгог брата

ЉУБОМИРА

од сестре Душанке, зета Васе, сестричине Тамаре и сестрића Немање

005136 А-1 Г

Сјећање на нашу драгу

КОВИЉКУ
ШИНДРАК
28.2.1999 - 28.2.2005.

Драга мајко, твој лик и твоја доброта живјеће вјечно у нама.
Твоји најмилији

005159 А-2 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се 40 тужних дана од смрти вољеног брата, шурјака и ујака

ГОЈКА
(Дојчина)
УДОВИЧИЋА

Ожалошћени: сестра Милица и зет Миломир са дјецом

005149 А-2 Г

In memoriam

БОРО (Фрање) ИТАЛО

25.2.1995 - 25.2.2005.

Никад те неће заборавити, тетка Финка и Љуба са породицом

А1-Р

Тужно сјећање

СЛАВКО МИЛАНОВИЋ

28.8.2004 - 26.2.2005.

С тугом и поштовањем га се сјећа брат Илија с породицом

004118-А1З

Дана 26.2.2005. навршава се шест мјесеци откако није са нама наш драги

ВАСКРСИЈА ШИПКА

С љубављу и поштовањем, син Ранко с породицом

005162 А-2 Г

Дана 26.2.2005. навршава се шест мјесеци откако није са нама наш драги

ВАСКРСИЈА ШИПКА

С љубављу и поштовањем, супруга Госпава и кћерка Косана с породицом

005162 А-2 Г

Тужно сјећање на драгог пашу, свака и тетка

ВАСКРСИЈУ ШИПКУ

С поштовањем, породица Граорац

005162 А-1 Г

Тужно сјећање на драгог пријатеља

МИЛАНА САНДИЋА

од пријатељица Јелене, Гоге и Драгане.

004119-А1З

Посљедњи поздрав драгој

КОВИЉКИ БЛАГОЈЕВИЋ

од Бране, Младена и Наде Велетић.

004114-А1З

Посљедњи поздрав тета

КОЋИ

Вјечно ћу те вољети и поштовати. Хвала ти што си моје дјетињство учинила безбрижнијим.
Твој Младен

004114-А1З

Тужним срцем јављамо родбини и пријатељима да је дана 25.2.2005. године, након дуге и тешке болести, у 52. години живота преминула наша драга

ЉУБИЦА (рођ. Љевар) БАЊАЦ

Сахрана ће се обавити у суботу, 26.2.2005. године, у 15 часова на Новом гробљу у Бањој Луци.
Ожалошћени: супруг Васо, син Саша, отац Анто, мајка Ружа, сестре Марица, Кате, Мира, Анкица, Љиља и брат Жељко, те остала многобројна родбина и пријатељи

005182 А-8 Г

Посљедњи поздрав драгој сестри

ЉУБИЦИ

од сестре Тонке, Душка и дјеце.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој ујни

ЉУБИЦИ

од Иле и Милија са дјецом.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој стрини

ЉУБИЦИ

од Драгане и Максе са дјецом.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој ујни

ЉУБИЦИ

од Драженка и Стојанке са дјецом.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој ујни

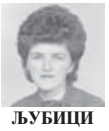

ЉУБИЦИ

од Стеве и Љиље са дјецом.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој јетрви

ЉУБИЦИ

од јетрве Јоке Бањац.

005181 А-1 Г

Посљедњи поздрав драгој ујни

ЉУБИЦИ

од Милке са дјецом.

005181 А-1 Г

Дана 26.2.2005. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог

ГОЈКА УДОВИЧИЋА

Тога дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу, положити цвијеће и запалити свијеће.
Ожалошћена породица

005183 А-3 Г

Тужно сјећање на драгог пријатеља

МИЛАНА САНДИЋА

од пријатеља Брајића.

004119-А1З

ГЛАС СРПСКЕ

У ГРАДИШЦИ

Првог Крајишког корпуса 2ц, Тел. 814-949
e-mail: biljana_v@gradiska.com.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Бесплатне мале огласе, комерцијалне огласе, рекламне поруке, обавјештења и читуље у Градишци можете предати дописништву „Гласа Српске".

ГЛАС СРПСКЕ

ЛИСТ О ЧЕЛИНЦУ И ЧЕЛИНЧАНИМА

Челиначке новине

Поштовани читаоци,
грађани Челинца,
не морате више ићи у Бању Луку да бисте у „Гласу Српске" објавили вашу рекламну поруку, мали оглас, читуљу и слично. Довољно је да дођете у редакцију „Челиначких новина" и ту по истој цијени завршите посао, а ми ћемо за вас прослиједити ваше поруке. Тиме ћете уштедјети вријеме и трошкове путовања.
Адреса редакције: Војводе Мишића бб,
телефони: 852-547, 851-695.
Очекујемо вас!

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ДОБОЈ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
ДОБОЈ

На основу члана 8. Закона о поступку набавке робе и услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске" број 20/2001), начелник општине објављује

ОГЛАС

за прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача

I Предмет јавног огласа:
Предмет огласа је прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача за набавку горива и мазива за 2005. и 2006. год, односно до 31.12.2006. године.

II Инвеститор је Општина Добој.

III Право учествовања:
Право учествовања имају сва правна лица регистрована за обављање дјелатност која је предмет набавке.

IV Услови за давање понуда:
Рок испоруке: према налозима издатим од стране наручиоца
Мјесто испоруке: општина Добој
Начин плаћања: по испоруци робе.
Садржај понуде:
- назив и тачна адреса понуђача,
- извод из судског регистра (не старији од 3 мјесеца)
- потврда о регистрацији код пореске управе понуђача (копија),
- преглед кадровске структуре запослених овјерен од ПИО,
- увјерење пореске управе о измиреним пореским обавезама (не старије од 3 мјесеца) или рекапитулацију исплате посљедње плате запосленим радницима овјерена од стране пословне банке преко које је вршена исплата за запослене раднике понуђача за списак овјерен код ПИО,
- овјерена изјава да понуђач према члану 24. Закона о поступку набавке робе и услуга и уступању радова нема сметње да учествује у јавном надметању.

Све копије докумената морају бити овјерене.
б) Финансијски дио понуде:
- понуђена цијена,
- квалитет,
- услови плаћања (тражи ли аванс или не)

V Критеријуми за евалуацију понуде:
Избор најповољније понуде извршиће се кроз бодовање у два дијела и то:
- бодовање техничког дијела понуде
- бодовање финансијског дијела понуде.

VI Подношење и отварање понуда:
Понуде, прописно затворене, доставити у коверти са посебно одвојеним ковертама техничког дијела понуде и финансијског дијела понуде. На коверти је обавезно назначити „Понуда за набавку горива и мазива за 2005. и 2006. год. односно до 31.12.2006. год.", не отварај" до 7.3.2005. год.
Понуде се могу доставити писменим путем на адресу Општина Добој, Хиландарска бр. 1 или лично у канцеларију број 41. закључно са 7.3.2005. године до 12 часова.
Отварање понуда обавиће се 7.3.2005. године у 13 часова, у згради општине Добој, соба број 28.
За све информације обратити се лично или на телефон 053/242-002.
О резултатима јавног надметања сви учесници биће писмено обавијештени у року од 8 дана од дана отварања понуда.

На основу члана 8. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Сл. гласник РС" бр. 20/01), генерални директор објављује:

ПОНОВНО ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

за прикупљање понуда за услугу превоза радника

I ОПШТИ ПОДАЦИ
1. НАРУЧИЛАЦ: Жељезнице Републике Српске, АД - Добој, Светог Саве 71.
2. ПРЕДМЕТ НАДМЕТАЊА: Прикупљање понуда ради избора најповољнијег понуђача за услугу превоза радника у трајању од 70 (седамдесет) дана на релацији Бања Лука - стара Дубрава (Укрина) - Бања Лука.
3. МЈЕСТО ИЗВРШЕЊА УСЛУГА: У претходно наведеним мјестима.
4. РОК ИЗВРШЕЊА УСЛУГА: У току 2005. године.
5. ЦИЈЕНЕ: У конвертибилним маркама, без пореза.
II ПРАВО НА НАДМЕТАЊЕ
У надметању могу учествовати понуђачи уколико су регистровани за обављање предметне дјелатности.
III ПРЕУЗИМАЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПОТРЕБНЕ ЗА НАДМЕТАЊЕ
Документацију потребну за надметање понуђачи могу преузети сваког радног дана на адреси: Жељезнице РС, АД - Добој, Светог Саве 71, соба 31 (у времену од 7 до 15 часова).
Тендер документација се може преузети на напријед наведеној адреси, уз неповратну уплату од 50,00 КМ.
Уплату је потребно извршити на жиро рачун број 5620050000303569 код Развојне банке Добој у корист Жељезница РС, АД Добој, са назнаком: **„Откуп документације за јавно надметање за услугу превоза радника".**
IV КРИТЕРИЈУМИ ОДРЕЂИВАЊА НАЈПОВОЉНИЈЕ ПОНУДЕ
- цијена услуге и
- услови и начин плаћања.

Приликом процјене понуда комисија може тражити објашњење одређених елемената понуде.
V ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА
Рок за приспијеће понуда је 4.3.2005. године до 12 часова на адресу: Жељезнице Републике Српске, АД Добој, улица Светог Саве 71.
Понуде доставити у запечаћеним ковертама са назнаком: **„НЕ ОТВАРАТИ - ЗА РАЗМАТРАЊЕ ПОНУДА ЗА УСЛУГУ ПРЕВОЗА РАДНИКА".**
Јавно отварање понуда извршиће се 4.3.2005. године у 13 часова у згради Жељезница РС, АД. Добој, ул. Светог Саве бр. 71, сала бр. 69.
Понуђачи или њихови писмено овлашћени представници имају право да присуствују отварању понуда.
Обавјештење о резултатима надметања биће достављено свим учесницима надметања у року од осам дана након избора најповољнијег понуђача.
Трошкови израде понуде падају у цијелости на терет понуђача.
Наручилац задржава право одбијања свих понуда, те право поништења надметања у било које вријеме прије закључења уговора, без сношења икакве одговорности према понуђачу или понуђачима и без икакве обавезе да информише понуђаче о разлозима за такво дјеловање наручиоца.
Све потребне информације можете добити на телефон 053/241-322, локал 350.

БАЊА ЛУКА 051

Важнији телефони

Телеком Српске, информације	1185
Ажурирање података и Информације из Централног регистра	1369
Информације о правним и физичким лицима	1370
Информације о берзи	1371
Буђење и позив у одређено вријеме	1372
Тачно вријеме и температура	1373
ЦЈБ	122, 301-300
Ватрогасци	123
Хитна помоћ	124, 216-725 лок. 282
Тачно вријеме, датум, температура, ваздушни притисак	125
Војна полиција	304-745
Сектор секјуритиа	460-140, 461-115
Болница (стара локација)	216-725
Паприковац	308-111
Градска управа	244-444
Аеродром „Бања Лука"	835-210
Управа аеродрома у Бањој Луци	305-895
Агенција за продају авио карата	219-973
Аутобуска станица	315-355, 315-867
Жељезничка станица	301-229
Билетарница (центар)	211-961
Такси станица	215-333
„А" такси	1500
„Бел" такси	1550, 1544
Еуро-такси	1555
Макси такси	1551
„Патрол"такси	1533
Мобил такси Бања Лука	1566
Водовод и канализација	212-316
„Електродистрибуција" (централа)	314-811
Пријава кварова	300-384
Центар за обавјештавање	121, 212-500
Апотека „Први мај"	223-540
Централна апотека	225-630
Апотека „Змијање"	329-870
Апотека „Звијезда"	433-070
Апотека „Боска"	226-990
Апотека „Палас"	222-860
Апотека „Нова варош"	329-842
Ветеринарска станица	303-113
„Чистоћа"	304-477
Метеоролошка станица	307-943
„Градско гробље"	051/305-182, 065/646-312
Кварови на телефонима	1275
Општински Црвени крст	301-065
Регионални Црвени крст	303-463 факс: 307-715
Међународни комитет ЦК	211-096, 211-010
Комисија за тражење заробљених и несталих лица Републике Српске	302-150
Туристичка агенција АРС - турс	305-881
Туристичка организација „Грађа"	212-323 218-241, 218-242
Топлана - рекламације	304-590
АМС РС	1285, 301-464, 349-412
Народно позориште РС	314-006
Галерија ликовних умјетности РС	215-364
Дјечје позориште РС	215-907
Универзитет у Бањој Луци	218-997
Музеј Републике Српске	215-973, 215-986
Народна и универзитетска библиотека РС	215-859, 215-866

Аутобуски ред вожње

Међународне линије

Бања Лука - Цирих, недјељом у 12 часова и сриједом у 12 часова

Бања Лука - Инзбрук, недјељом у 12 часова и сриједом у 13.30 часова

Бања Лука - Линц, недјељом у 9.30 часова и сриједом у 9.30 часова

Бања Лука - Беч, недјељом у 13.15 часова, сриједом и четвртком у 13.30 часова

Бања Лука - Минхен, суботом и недјељом у 14.00 и сриједом у 12 часова

Бања Лука - Београд у 6.30, 9.30, 12.00, 15.00, 17.00, 23.30

Бања Лука - Нови Сад у 13 часова

Бања Лука - Зрењанин у 22.00 часа

Бања Лука - Суботица у 7.30 и 19.00 часова

Бања Лука - Крагујевац у 5 и 6 часова

Бања Лука - Лозница - Ниш у 18.00 часова

Бања Лука - Београд - Ниш у 00.45 часова

Бања Лука - Црвенка петком и недјељом у 11 часова

Бања Лука - Зворник - Херцег Нови сриједом и недјељом у 15 часова

Бања Лука - Мостар - Херцег Нови петак, субота, недјеља, понедјељак у 20 часова

Бања Лука - Ливно у 6.30, 16 и 20 часова

Бања Лука - Загреб у 6.30, 8.45, 16 и 18 часова

Бања Лука - Задар у 7. 00 петком и недјељом у сезони

Бања Лука - Ријека, петком, суботом, недјељом и понедјељком у 22 часа

Бања Лука - Вуковар, уторком и сриједом у 7 часова

Међуентитетске линије

Бања Лука-Бихаћ, у 7.30 и 13 часова

Бања Лука - Јајце - Сарајево у 7.45 и 16 часова

Бања Лука - Ливно у 6.30 и 16.00

Међуградске линије

Бања Лука - Мостар - Требиње, у 6.00

Бања Лука - Вишеград, у 9.00

Бања Лука - Општра Лука, у 10.15 и 15.45 часова

Бања Лука - Градишка, свакодневно у 8.15, 9.15, 10.45, 13.05, 15.30 и 19.00 часова

Бања Лука - Кнежево, у 18.30 часова

Бања Лука -Нови Град, у 8.00 и 17.00 часова

Бања Лука - Костајница, у 11 и 13 часова осим суботе и недјеље

Бања Лука - Шипово у 7. 00 и 14.15 часова,

Бања Лука - Бања Врућица у 8.00, 12.00, 14.15 и 19.30 часова

Поласци возова

Бања Лука - Београд, у 21.14 часова

Бања Лука - Добрљин, у 4.10, 7.12, 15.26 часова

Бања Лука - Добој, у 4.15, 7.21, 10.06, 15.30, 19.20

Бања Лука - Нови Град у 4.10, 7.12, 12.06, 15.26, 19.16, часова

Бања Лука - Приједор у 4.10, 7.12, 12.26, 19.16 часова

Загреб - Плоче у 13.01 у Бањој Луци

Плоче - Загреб у 15.15 у Бањој Луци

Авионски саобраћај

Бања Лука - Београд: понедјељак, сриједа, петак и недјеља у 6.20; Београд - Бања Лука: уторак, четвртак, субота и недјеља у 21.10

Хотели

„Босна"	215-681
„Славија"	211-806
„Палас"	218-723
„Идеја"	217-444

Гарни хотели

„ Фиренца"	311-296
„Дамјан"	213-900, 213-880
„Castello"	371-286, 371-281
„Апартмани Олимпус"	211-230, 212-225, 212-335

Мотели

„Нана"	370-050, 370-471, 370-667
„Драгана"	413-050
„Гранд"	380-105
„Голден кард"	313-100, 313-122
„Видовић"	217-883
„Пансион Јети"	413-100
Самачки смјештај	310-543, 308-338, 301-993

ИСТОЧНО САРАЈЕВО 057

ЦЈБ И. Сарајево	226-930
СЈБ Касиндо	676-104
СЈБ Лукавица (саобраћајна)	340-785
СЈБ Трново	610-130
СЈБ Соколац	447-130
Станица полиције Пале	223-031
Ватрогасна бригада	123
Лукавица	340-734
Пале	223-159
Соколац	448-359
Болница Касиндо	676-054
Болница Соколац	448-177
Домови здравља	
Пале	223-256
Лукавица	340-782
Соколац	448-543
Трново	610-299
Скупштина града	
Пале	226-793
Лукавица	342-678
Општине	
Пале	226-593
Соколац	448-056
Касиндо	677-870
Лукавица	342-336
Трново	610-237
Аутобуска станица Источно Сарајево	677-377
Такси	340-200
„Електро- Сарајево"	226-626
„Сарајевогас", И. Сарајево	340-113
Водовод и канализација	
Пале	223-273
Лукавица	340-480
Апотеке	
Пале (приватна), нон-стоп	223-338, 223-326
Лукавица	676-260, 677-902
Матична библиотека	
И. Сарајево	340-778
Културни центар Пале	227-132
Топлане	
Пале	227-033
Соколац	447-125
Лукавица	340-610
ГП „Пут"	676-625
Ауто-мото савез Пале	223-842
Поште	
Пале	226-001
Соколац	448-752
Трново	610-201
Касиндо	676-168
Лукавица	340-139

БРЧКО 049

Полиција	216-855
Дом здравља	217-421
Болница	217-422
Електродистрибуција	216-119
Влада дистрикта	216-011
Комунално	216-713
Ватрогасно	216-511
Међународни прес центар	217-771
Дом културе	049/212-803
Библиотека	049/212-709
Фонд српске солидарности	218-989
Аутобуска станица	215-657
Служба за одржавање путева „Бијељинапутеви"	218-854
Удружење избјеглих и расељених	216-481
Гранд хотел „Посавина"	217-510
Хотел „Ревена"	216-301
Дописништво „Гласа Српске"	217-771
Царина	217-670
Црвени крст	214-789
Апотеке	217-308, 212-609, 213-150
Центар за социјални рад	215-164
Жељезничка станица	218-203
Такси	211-740

ДОБОЈ 053

Полиција	122
Ватрогасци	123
Хитна помоћ	124
Музеј	231-220
Умјетничка галерија	241-684
Народна библиотека	241-114
Жељезничка станица	221-569
Аутобуска станица	241-399
Водовод	231-381
Градска топлана	241-955
Такси	232-022
Општа болница	241-022
Скупштина општине	242-022
„Електро-Добој"	241-344
Хотел „Босна"	242-012
Радио Добој	241-401

ТРЕБИЊЕ 059

Аутобуска станица	220-466
Академија ликовних умјетности	224-703
Породилиште	261-246
„Херцеговина путеви"	260-205, 261-050
Центар јавне безбједности	260-926
Музеј Херцеговине	220-220
Хотел „Леотар"	261-084
Центар за информисање и културу Дом културе и Радио Требиње	260-248, 220-132

ПРИЈЕДОР 052

Полиција (централа)	232-811 или 122
Хитна помоћ	231-294
Ватрогасци	231-811
Водовод	213-300
Галерија	213-305
Музеј	211-334
Жељезничка станица	211-021
Аутобуска станица	234-141
Болница	231-911
Општина	231-149
Апотека Козара	231-202
Хотел „Приједор"	234-255
Кино	211-259

ГРАДИШКА 051

Станица јавне безбједности	813-522
Погранична полиција	813-901
Хитна помоћ	813-277
Општа болница	813-433
Водовод	813-624
Аутобуска станица	813-500
Скупштина општине	813-377
Електро-Градишка	813-344
Такси служба	814-765
Српски радио Градишка	814-900
Мотел „Тахи бар"	820-122, 816-810

БИЈЕЉИНА 055

ЦЈБ Бијељина	207-633
Ватрогасна јединица	204-366
Болница „Свети врачеви"	210-442
Музеј Семберије	201-292
Галерија „Миленко Атанацковић"	206-472
Библиотека „Филип Вишњић"	205-603
Жељезничка станица	204-275
Аутобуска станица	207-322
Водовод	209-259
Градска топлана	209-520
Метеоролошка станица	202-442
Такси	207-864

НОВИ ГРАД 052

Полиција	751-251
Дом здравља	752-231
Електродистрибуција	751-740
Водовод	752-674
Жељезничка станица - информације	752-150
Аутобуска станица - информације	751-411
Ватрогасно друштво	751-631
Царинарница	751-294
Народна библиотека	751-260
Радио Нови Град	751-271

ВЛАСЕНИЦА 056

Станица јавне безбједности (централа)	730-010
Дом здравља, прва помоћ	732-719
Аутобуска станица	731-045
Скупштина општине (централа)	731-710
Електродистрибуција	733-520
Хотел „Панорама" (рецепција)	730-192
Власеничка Радио-телевизија ВРТ	731-731
Комесаријат за избјеглице	734-208
Одсјек Министарства за избјегла и расељена лица	731-877
Дом културе	730-248

КОЗАРСКА ДУБИЦА 052

Црвени крст	731-660
Хитна помоћ	124
Ватрогасна служба	123
Апотека	410-333
Болница (централа)	410-663,
Такси служба	918
Аутобуска станица	410-585
Информације - Пошта	1185
Пријава сметњи, „Телеком"	1275
РЈ Електродистрибуција	410-066
Водовод	412-144
Комунално предузеће „Комуналац"	410-497

ЗВОРНИК 056

Станица полиције	122
Хитна помоћ	210-100
Полиција	210-008
Професионална ватрогасна јед.	210-133
Водовод	210-154
Народна библиотека и Муз. збирка	211-234
Болница	210-100
Аутобуска стан.	211-635
Хотел „Дрина"	211-603
Хотел „Видиковац"	210-245
Жељезничка ст.	210-041

ВИШЕГРАД 058

Аутобуска станица	620-873
Хитна помоћ	620-625
Дом културе	620-271
Радио Вишеград	620-701
Градска галерија	620-397
Станица полиције	620-346
Царинарница	620-654
Хотел „Вишеград"	620-224
Пошта	621-353
Библиотека „Иво Андрић"	620-635
Скупштина општина - централа	620-586
Рехабилитациони центар „Вилина влас"	620-311
Саобраћајна полиција	620-989
Апотека	620-150
Бензинска станица „Енергопетрол"	620-261
Романијапутеви	620-722

ФОЧА 058

Аутобуска станица	210-113
Хитна помоћ	124
Ватрогасно друштво	123, 210-199
Станица полиције	210-906
Регионална пошта	210-096
„Електродистрибуција"	572-993
АМД	210-349
Бензинска пумпа	210-863
„Србињепутеви"	572-991
Царина	575-045
Клинички центар	210-417
Црвени крст	210-098
Скупштина општина	210-202
Радио Фоча	210-095
Хотел „Зеленгора"	210-013
Хотел „Младост" Тјентиште	520-118
Комунално предузеће „Извор"	210-310

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

ФИЛМСКИ ПРОГРАМ

РТ РС 00.25 — ***Зрак сунца***

Улоге: Тран Ну, Ну Квин Нгуен

„Зрак сунца" је савремени вијетнамски филм, чији квалитет фотографије и спонтаност радње чини да носи фестивалску етикету. Без икаквих релација са морем ратних филмова „Зрак сунца" прати опуштен живот породично повезаних људи и бавећи се симпатичним љубавним проблемима приказује метафизички диван градић у близини Сајгона. ■

АТВ 14.00 — ***Велико дрвеће***

Улоге: Кирк Даглас, Ева Милер

Римејк филма „Долина џинова", „Велико дрвеће", прати прича о амбициозном дрвосјечи кога тумачи Кирк Даглас и његовим покушајима да стекне богатство тако што ће протјерати чланове религиозне секте са њихове земље из шуме Редвуд. Између осталог он их организује да се одупру својим непријатељима и предводи их у том сукобу, а једна од авантура је и спасавање главне јунакиње из одбјеглог воза. ■

АТВ 00.30 — ***Доктор Џекил и мистер Хајд***

Улоге: Фредерик Марч, Мириам Хопкинс

Један човјек је примјерен грађанин. Други је убиствена наказа лондонских ноћи. Они су доктор Џекил и мистер Хајд. Добитник Оскара Фредерик Марч игра човјека-чудовиште у експресионистичкој, примарној верзији овог филма, трансформишући се испред ваших очију у демона који је утицао на све будуће филмове те врсте. ■

ПИНК - БХ 23.45 — ***Ромпер Стомпер***

Улоге: Расел Кроу, Данијел Полок

Нацисти из Мелбурна искаљују свој бијес на групи Вијетнамаца, који „прљају" њихов крај. Али, Вијетнамци се групишу и успијевају да им узврате. ■

ПИНК - БХ 2.00 — ***Синови Кети Елдер***

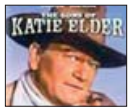

Улоге: Џон Вејн, Дин Мартин

Браћа Елдер враћају се у Клирвотер на сахрану мајци. Најстарији од њих, Џон, познат је по пријекој нарави и честим сукобима са законом. Одлучују да врате ранч који је њихов отац изгубио на покеру. ■

К3 14.05 — ***Помјери мој свијет***

Улоге: Питер О'Тул, Алишиа Силверстон

Лорд и леди Фоксли су ортодоксни британски пар, који је пао на ниске гране. Без средстава да одржавају свој луксузни стил живота, приморани су да издају свој дворац. Ствари постају још горе када морају да прихвате улоге батлера и собарице. Оно чега овај пар аристократа краљевског порријекла још није свјестан је да их тек чека највећи шок њиховог живота. У госте им долази америчка рок група. ■

К3 22.40 — ***Заборављена тајна***

Улоге: Емануел Вогиер, Ерик Робертс

Понекад је боље прошлост оставити иза себе. Приватна детективка Трејси је видовита и има своју малу тајну. У животу јој до њене девете године нешто недостаје - њена прошлост. Све се мијења кад је сенатор Армитаж, водећи предсједнички кандидат, унајмљује да нађе његову несталу кћерку. Трејси наилази на култ који води Дејвид Мендез, тајанствени гуру, чије су телепатске моћи јаче од њених. Уз Мендезову помоћ Трејси успијева да се сјети своје прошлости и схвати да је она, као и Мендез, производ насилно прекинутог хладнокрвног експеримента. Трејси је мирољубива, за разлику од Мендеза, који је манипулативни психопата. ■

БХТ 1 20.10 — ***Човјек који није био тамо***

Улоге: Били Боб Торнтон, Францис Мекдормандд

Ед Крејн, власник бријачнице у градићу у сјеверној Калифорнији, незадовољан је својим животом. Невјерност његове супруге Дорис даје му прилику за ујдену. Нада се да ће тиме промијенити ствари наболе. Међутим, убрзо ништа више неће ићи по његовом плану. ■

БХТ 1 23.40 — ***Враћање дуга***

Улоге: Стоми Багзи, Титоф

Заплет филма се дешава у Марсељу. Врло сумњиво убиство, приказано као самоубиство, долази под упитник, након што нестаје жртвина кћерка. Полиција је пред озбиљним изазовом. Морају дјеловати и то врло брзо и одлучно. У акцији позивају најбоље људе којима располажу - Гомеза и Тавареса. ■

ОБН 20.45 — ***Живот је лијеп***

Улоге: Роберто Бенини, Николета Браћи

Тридесетих година 20. вијека у Италији Јеврејј Гвидо, власник једне књижаре, започиње своју животну бајку тако што се удвара, а послије и ожени дивну жену из сусједног града. Гвидо и његова супруга имају сина и живе срећно све до тренутка када њемачка војска окупира Италију. У покушају да одржи породицу на окупу и помогне свом сину да преживи у јеврејском концентрационом логору, Гвидо замишља да је холокауст само игра. ■

РТРС

- 7.00 Јутарњи програм
- 9.30 Благоје у свијету играчака
- 9.40 Кенгури кошаркаши, цртани филм
- 10.05 Принц и сиромах, цртани филм
- 10.55 Трећа нота
- 11.30 Прозорница
- 12.00 Вијести
- 12.10 Емисија за тинејџере
- 12.50 Екологика
- 13.15 Жене говоре
- 13.25 **Кејт и Ели,** серија
- 14.00 Вијести
- 14.05 Кул тајм
- 15.25 Саобраћај и ми
- 15.55 Фудбал: Астон Вила - Евертон, пренос
- 18.00 Стоп бијелој куги
- 18.30 Синеманија
- 19.00 Благоје у свијету играчака
- 19.10 Цртани филм
- 19.30 Дневник
- 20.05 Монд
- 20.45 Планине у РС - Требевић
- 21.15 **Испод површине,** серија
- 22.15 Суботом о спорту
- 22.50 Вијести
- 22.55 Спорт
- 23.00 Под фењером
- 00.00 **Кети и Ели,** серија
- 00.25 **Зрак сунца,** филм
- 2.15 Музика

@

- 8.02 Хороскоп
- 8.05 Господин Лажнић, цртани филм
- 9.00 **Диско жаце,** серија
- 10.00 Лилихип
- 11.00 **Диск свијет,** серија
- 11.30 **Марсупилами,** серија
- 11.55 Вијести
- 12.00 Ауто шоп магазин
- 12.30 **Сви воле Рејмонда,** серија
- 13.00 Шоу Мирјане Бобић - Мојсиловић
- 13.55 Вијести
- 14.00 **Велико дрвеће,** филм
- 15.30 Свјетска баштина
- 16.00 Суботом уз „Дон кафе"
- 17.25 Синема магика
- 18.00 Спорт центар
- 18.05 **Динотопија,** серија
- 19.00 Вијести
- 19.30 Цртани филм
- 20.00 Док. програм
- 20.30 **8 једноставних правила,** серија
- 20.55 Спорт центар
- 21.00 Фудбал: Депортиво - Реал Мадрид, пренос
- 21.50 Спорт центар
- 22.00 Фудбал, друго полувријеме
- 22.50 **Дистрикт,** серија
- 23.50 Спорт центар
- 23.55 Вијести
- 00.00 Синема магика
- 00.30 **Доктор Џекил и мистер Хајд,** филм
- 2.00 Хороскоп

ВН

- 6.30 Јутарњи програм
- 8.30 **Тамна је ноћ**, филм
- 10.05 Нестрпљиви снови
- 10.40 Путопис
- 11.30 Пут вина
- 12.00 Стем
- 12.30 Ауто шоп магазин
- 13.00 Емисија Хелсиншког одбора за људска права
- 14.30 Стил
- 15.15 Витафон, звук који лијечи
- 15.50 Спортска галаксија
- 16.25 ВИП старс
- 17.55 Ало, оће мобилни
- 18.00 Новости
- 18.15 Свијет данас
- 18.55 Ало, оће мобилни
- 19.05 Грађани говоре
- 19.10 Брканина кухиња
- 19.30 БН монитор
- 20.10 Алтернатива медика
- 20.15 Уз шанк
- 22.20 Фолк парада Реномеа
- 23.00 Хороскоп
- 23.05 **Шкорпионов извор,** филм
- 00.45 **Пресретачи,** филм
- 2.15 **Тотална романса,** филм
- 3.55 Стем
- 4.30 Фри тајм
- 5.25 Мигавци
- 6.05 Мелос

PINK BH

- 7.10 Сити
- 7.20 Сарајево на линији
- 7.30 Међ ин Бања Лука
- 7.40 Спортисимо
- 7.45 Вријеме
- 8.00 **Срце у пламену,** серија
- 9.00 Балкан нет
- 10.05 Вријеме
- 10.45 Сити кидс
- 11.00 Нови дамар
- 12.10 **Муњке,** серија
- 12.40 Сити кидс
- 13.00 **Џордан,** серија
- 13.50 А сада Зијах
- 14.10 Голд мјузик
- 15.50 Скривена камера
- 16.10 Прет а Портер
- 17.00 **Срце у пламену,** серија
- 17.45 Вријеме
- 17.50 Укратко с. с.
- 18.20 **Муњке,** серија
- 18.50 Спортисимо
- 19.00 **Џордан,** серија
- 19.45 Вријеме
- 19.50 Сарајево на линији
- 20.00 Међ ин Бања Лука
- 20.10 Скривена камера
- 20.30 Фудбал
- 22.10 Укратко с. с.
- 22.20 А сада Зијах
- 22.25 Генерално Но. 1
- 23.15 **Ало, ало,** серија
- 23.45 **Ромпер Стомпер,** филм
- 1.20 Сити
- 1.30 Сарајево на линији
- 1.40 Међ ин Бања Лука
- 1.50 Спортисимо
- 2.00 **Синови Кети Елдер,** филм
- 4.00 **Џордан,** серија
- 5.00 Генерално Но. 1

G

- 8.00 Јутарњи програм РТС
- 9.15 Ко се игра тај се воли
- 10.00 Вуков видео буквар
- 10.45 БК избор
- 11.55 Телефакт
- 12.25 Музички интермецо
- 13.15 Бисери
- 15.00 Музички програм
- 15.55 Телефакт
- 16.35 Таблоид
- 17.00 Бисери
- 18.00 **Серија**
- 18.55 Телефакт
- 19.30 Дневник РТС
- 20.18 Музички интермецо
- 20.30 У гостима код
- 22.10 **Серија**
- 23.00 Бисери
- 23.55 Телефакт

4

- 10.05 22 часа
- 10.30 Круг, спортски преглед
- 10.40 Док. програм
- 11.05 Ипак се окреће
- 12.00 Цртани филм
- 12.10 Лијек из природе
- 12.35 Хиљаду лотуса
- 13.00 Таблоид
- 14.10 Док. програм
- 15.10 Остали, док. програм
- 15.55 Телефакт
- 16.30 **Филм**
- 18.00 Бел дан
- 18.30 Мобиле
- 18.55 Телефакт
- 19.30 Цртани филм
- 20.05 Астрожар
- 21.00 Док. програм
- 22.00 22 часа
- 22.35 Круг
- 22.45 **Филм**
- 00.15 Глас Америке

1K

- 9.40 Хороскоп
- 10.00 Опстанак
- 11.00 Међународни прес-центар
- 12.00 Скипијеве авантуре, цртани филм
- 13.30 Фолк шоу
- 14.05 **Помјери мој свијет,** филм
- 16.00 Национална географија
- 16.50 Хороскоп
- 17.00 **Крај рата,** филм
- 19.00 Новости К3
- 19.30 Дневник РТС
- 20.05 Панорама региона
- 21.05 Џери Спрингер
- 22.00 Новости К3
- 22.20 Спорт кафе
- 22.30 Хороскоп
- 22.40 **Заборављена тајна,** филм
- --- Програм РТС

ВИКОМ

- 6.00 Вијести РТС
- 6.05 Јутарњи програм РТС
- 9.00 Вијести РТС
- 9.05 У здравом тијелу
- 9.20 Кувати срцем
- 10.15 Радосница
- 11.15 Лијек из природе
- 12.00 Радио на ТВ
- 13.15 Културни мозаик
- 14.15 Метрополе и региони свијета
- 15.00 Жељотека
- 16.00 Виком тиновци
- 16.45 Шарене каже
- 17.00 Доказ стварања
- 18.15 Фолк 10
- 19.30 Дневник РТС
- 20.30 Хроника
- 21.15 Ваша жеља наша пјесма
- 23.00 Глас Америке
- 00.00 Ноћни маркетинг

osm.tv

- 9.30 ТВ берза
- 11.00 Хит дана
- 11.05 **Кривица**, репризе серије
- 14.05 Глас Америке
- 14.35 Гејм зоун
- 14.50 Хороскоп
- 15.00 **Кривица,** серија
- 15.50 Портал
- 16.00 Пут вина, репортажа
- 16.30 DW тајм
- 17.15 Пета ноћ
- 19.00 АТВ вијести
- 19.35 DW тајм
- 20.00 Екстра топ мјузик
- 21.05 Астро прстен
- 22.00 **Дечко који обећава,** филм
- 23.30 Глас Америке
- 23.58 Хороскоп за сљедећи дан
- 00.00 Најава програма за сутра
- 00.05 Репризни програм ОСМ ТВ

БХТ

- 13.55 Трибунал
- 14.20 БХТ вијести
- 14.25 **Глечер,** серија
- 15.10 Ски магазин
- 15.35 ЦИА, док. програм
- 16.30 Гудјер лига, магазин
- 16.55 Кошарка: Широки Херцегтисак - Шибенка
- 18.40 Програм за дјецу
- 19.00 БХТ вијести
- 19.30 Евроквиз

ТВ СТАНИЦЕ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЈЕНЕ ПРОГРАМА

20.10 **Човјек који није био тамо,** филм
22.00 БХТ вијести
22.10 БХТ спорт
22.25 Глобал
22.55 **Мјесто злочина,** серија
23.40 **Враћање дуга,** филм

RTL televizija

7.25 Бејблеј, цртани филм
8.55 **Моја дјевојка је звијезда,** серија
9.15 **Серија**
9.35 **Луд за тобом,** серија
10.00 **Забрањена љубав,** серија
12.20 **Амерички скандал,** серија
13.50 **Тарзан: Краљ Њујорка,** серија
14.35 **Цијена савјести,** серија
15.20 **Прави позив,** серија
16.10 **Сигуран план,** филм
17.50 Звијезде Екстра
18.45 Вијести
19.10 Експлозив викенд
20.15 **Операција: Сабљарка,** филм
21.55 **Змајев ударац,** филм
23.20 **Плејбој: Гријеси Холивуда,** филм
00.50 **Војник,** филм
2.25 **Бијели гавран,** филм

Pink

6.00 Покемони, анимирана серија
7.15 Сити кидс
7.45 **Љубав је коцка**, серија
8.30 Не може да шкоди
9.00 Балкан нет, јутарњи програм
10.55 Божен
11.00 **Смолвил,** серија
13.10 Голд мјузик
14.10 Ситиманија
15.00 Епицентар, политички магазин
16.00 **Силе природе,** филм
18.35 Магазин ИН
20.00 **Љубав је коцка**, серија
20.45 **Паклени торањ**, филм
22.40 **Инцидент високог ризика**, серија
00.45 **Силе природе,** филм
2.00 **На задатку**, серија

RTS 1

6.10 Јутарњи програм
9.05 Ово је Србија
10.05 Музички филм
12.00 Дневник 1
12.30 Шарене лаже Ланета Гутовића
13.00 7 ТВ дана
13.45 Саборник
14.05 **Лавиринт**, серија
15.05 **Боја мрака,** мини серија
16.05 Сасвим природно
16.45 Авантура
17.05 **Одведени,** филм 1. дио
18.45 Трагом Карађорђа
19.30 Дневник 2
20.05 Срећни телефони, шоу програм
21.00 **Одметници**, филм
23.00 Свијет спорта
00.00 Дневник 3
00.15 Фестиливте, хроника Феста
00.45 Реприза дневног програма

RTS 2

6.00 Музички програм
6.45 Снимак концерта
8.00 Мој љубимац
8.30 Образовна серија
9.00 Образовни програм
10.00 Анимирана серија
10.25 Серија за дјецу
11.00 Програм за дјецу
12.00 Унхцр - Повратак
12.30 Вреле гуме
13.00 Спортски програм
13.30 Фудбал ПСЦГ, комбиновани преноси
15.30 Фестиливте, хроника Феста
16.00 Фудбал: Астон Вила - Евертон, пренос
17.55 Кошарка ПСЦГ, пренос
20.00 **Зло међу нама**, серија
21.00 Балканском улицом
22.00 Музички програм
22.45 Свијет спорта
23.00 **Еквилибријум,** филм
1.20 Реприза дневног програма

БК

6.00 Дискавери
7.30 Ипак се окреће
8.00 Дјечији програм
10.00 **Удата за мафију,** филм
12.10 Лопта
12.30 Фар, документарни програм
13.00 Путописи
13.30 Улови трофеј
14.00 **Није лако са мушкарцима,** филм
16.10 У тренду
17.30 Може бити само један
18.55 Телефакт
20.00 Идол, музички шоу
21.00 **Шта ми спремаш**, серија
21.30 Шпански фудбал, загријавање
22.00 Фудбал, пренос
00.25 Идол, гласање
1.00 Глас Америке
1.20 Коњи поново јуре
1.30 Топ спид
2.00 Реприза дневног програма

Nova

7.00 Нова кидс, цртане серија
--- Супердјевојке
--- Дигимони
--- Невјероватни Хулк
8.20 **Динотофиа,** серија
9.10 **Дјевојке с Беверли Хилса,** серија
9.40 Скијање
10.25 Ски магазин
10.55 Скијање
11.55 Гудјер лига, преглед
12.25 Скијање
13.20 **Смолвил,** серија
14.10 Пут до славе: Бренди
15.00 **Зелена карта,** филм
16.50 Вијести
16.55 Кошарка: Задар - Загреб, пренос
19.00 24 сата
19.50 Да пукнеш од смијеха
20.00 Хрватски идол
21.30 **На селу,** филм
23.25 **Ментор,** серија
00.15 **Серија**

HRT 1

7.35 Вијести
7.40 **Обје стране закона,** филм
9.00 Парлаоница
9.50 Вијести
10.05 Бриљантин
10.55 **Кад звони?,** серија
11.25 Крушке и јабуке
12.00 Дневник
12.20 **Седам жена,** серија
13.10 **Срцоломци,** филм
15.15 Вијести
15.20 Образовни програм
15.50 Репортери
16.50 Вијести
17.05 **Инспектор Рекс,** серија
17.50 Док. програм
18.40 ТВ бинго шоу
19.30 Дневник
20.05 Студио 10, шоу програм
21.40 **Филм**
23.40 Дневник
23.55 **Магловити траг,** филм
1.35 **Филм**
3.20 **Њујоршки плавци,** серија
4.05 **Инспектор Рекс, серија**
4.50 **Симпсонови,** серија
5.15 Студио 10, шоу програм
6.45 **Седам жена,** серија

HRT 2

8.25 **Вила Марија,** серија
10.35 Кућни љубимци
11.05 **Галактичке стазе,** филм
12.40 Образовни програм
13.10 Духовни изазови
13.25 Призма
14.25 Кругови
14.45 Црно-бијело у боји
15.15 **Викинзи,** филм
17.10 Фудбал: Осијек - Хајдук, пренос
19.15 **Без одушевљења, молим,** серија
19.45 **Симпсонови,** серија
20.15 **Њујоршки плавци,** серија
21.00 **Закон и ред,** серија
21.45 Вијести
22.00 Фудбал, емисија
23.05 **Монк,** серија
23.50 **Обавјештаџи,** серија
00.40 Спорт данас
00.50 Сисор Систерс уживо из Брајтона
1.40 Репортери
2.40 Док. програм
3.30 Национална географија

obn

7.50 The best of OBN
8.00 Харви Тунс , серија (пет епизода)
10.05 Цртани филм
10.20 Улица Сезам
11.20 **Релик Хантер**, серија
12.10 **Краљица мача**, серија
13.00 **Андромеда**, серија
14.00 То сам ја
14.30 **Јелена**, серија (три епизоде)
17.00 То сам ја, риалити шоу
17.30 **Луде седамдесете**, серија
18.00 **Неки нови клинци**, серија
19.00 Музички програм
20.00 **Породичне слике**, серија
20.45 **Живот је лијеп**, филм
22.00 То сам ја, риалити шоу
1.05 **Породичне слике**, серија
1.50 **Живот је лијеп**, филм
3.15 Музички програм
4.00 То сам ја, риалити шоу

ПРОГРАМ РАДИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

6.00 Јутарњи програм
10.00 Вијести
10.05 Ризница знања
11.00 Вијести
11.05 Звјездано небо дјетињства
12.00 Подневне вијести
12.10 Музички програм
13.00 Вијести
13.05 Зврк
14.00 Вијести
14.05 Спортско забавно поподне
18.00 Вијести
19.00 Вечерње новости
19.45 Емисија народне музике
20.05 Евергрин клуб
21.00 Поетски ноктурно и мелодије звучних боја
22.00 Хроника дана
22.15 Музика народа
23.00 Музика за лаку ноћ
23.05 Поетски ноктурно
00.00 Поноћне вијести
00.05 Рада гука (р)
2.00 Музички програм
5.00 Емисија народне музике

Фреквенције: Бања Лука - 90.9; Бања Лука, Приједор Градишка - 92,7; Добој - 90,7; Петрово - 93,5; Бијељина - 89,9; С. Сарајево - 88,7; Требиње - 92,8; Хан Пијесак - 90,3; Србиње - 87,3.

КАБЛОВСКА И САТЕЛИТСКА МРЕЖА

Eurosport

8.30 Топ 24 клуба, 9.30 Боб санкање (Калгари), 10.00 Слалом (Крањска гора), 11.00 Спуст (ж), 12.30 Крос кантри, 14.00 Слалом (Крањска гора), 14.45 Ски скокови (Обердорф), 17.45 Тенис (Дубаи), 19.00 Боб четворосјед, 20.00 Тенис (Доха), 21.00 Атлетика у дворани, 23.00 Екстреми спортови, 23.30 Спортске вијести, 23.45 Супер лига.

DSF

6.30 Мотобајк, 7.00 Tuning TV, 9.45 Caravaning TV, 10.15 Мотобајк, 10.45 Аутомагазин, 12.15 Фудбал - Хеттрик Бундеслига, 13.35 Фудбал - Бундеслига, 13.55 Фудбал - Бајерн магазин, 14.45 Fujuma, 15.45 Бајкер Лајфстајл ТВ, 17.00 Caravaning TV, 18.00 Мотовизија, 18.45 Билијар, 19.45 Tuning TV, 20.00 Maxim TV, 21.00 Бокс, 23.00 Спортски квиз, 00.00 Спорт спотови.

Discovery Channel

9.00 Авантуре Р. Ханта, 9.30 Велика авантура, 10.00 Пророчиште у Делфима, 11.00 Планета диносауруса, 12.00 Ваздушни бродови, 13.00 Гомила старог гвожђа, 14.00 Ватрени мотор, 15.00 Вожње, 16.00 Подморнице, 16.30 Пољопривредне машине, 17.00 Венеција: Град који тоне, 18.00 Зашто тајне службе гријеше, 19.00 Умјетност: Кривотвореље, 20.00 Амерички казино, 21.00 Криминални досијеи, 23.00 Иницирање, 00.00 Медицински детективи, 00.30 Смртоносни комшилук, 1.00 Секс у будућности.

Hallmark

7.30 Прекршена обећања, филм, 9.15 Оркестар из Сенди Ботома, филм, 11.00 Инцидент, филм, 12.45 Зачарани принц, филм, 14.30 Прекршена обећања, филм, 16.15 Оркестар из Сенди Ботома, филм, 18.00 Инцидент, филм, 19.45 Закључани у тишини, филм, 21.30 Преузимање Пелхама, серија, 23.15 На плажи, филм, 1.00 Закључани у тишини, филм.

Rai Uno

7.20 Цртани филмови, 11.35 Кулинарски рецепти и вјештине, 15.05 Гостиона, шоу, 15.30 Кодекс Сан Рема, 17.45 Пролаз на Сјеверозапад, 18.40 „L´eredita", квиз, 20.00 ТВ дневник, 21.00 Le tre scimmiette, шоу програм, 21.00 Ballando con le stelle, шоу.

Cartoon Network

6.00 Рат звијезда: рат клонова, 6.25 Гецет бој, 6.50 Ед, Ид и Еди, 7.15 Џони Браво, 7.45 Близанци Крамп, 8.00 Рат звијезда: рат клонова, 8.05 Courage the Cowardly Dog, 8.30 The Powerpuff Girls, 8.55 Декстерова лабораторија, 9.20 Мајк, Лу и Ог, 9.45 Крава и кокош, 10.10 Ја сам видра, 10.35 Џони Браво, 11.00 Породица Адамс, 11.25 Џетсонови, 11.50 Кременко, 12.20 Looney toons, 12.50 Том и Џери, 13.15 Скуби Ду, 13.40 Дебели пас Мендоза, 14.05 Ед, Ид и Еди, 14.30 Рат звијезда: рат клонова, 14.35 Самурај Џек, 14.55 Авантуре Били и Менди, 15.20 The Powerpuff Girls, 15.50 Codename: Kids Next door, 16.15 Spaced Out, 16.40 Декстерова лабораторија, 17.00 Рат звијезда: рат клонова, 17.05 Courage the Cowardly Dog, 17.30 Том и Џери, 18.00 Скуби Ду, 18.30 Кременко, 18.55 Loneey toons, 19.20 Џетсонови, 19.45 Том и Џери, 20.00 Wacky races, 20.30 Top Cat.

MTV

5.00 Must See MTV, 10.00 New Releases, 11.00 Must See MTV, 13.00 Dismissed, 13.30 Must See MTV, 15.30 Becoming: Madonna, 16.00 TRL, 17.00 The Wade Robson Project, 17.30 Must See MTV, 18.30 MTV News, 19.00 Hit List UK, 20.00 MTB снимање филма, 20.30 Снимање спота, 21.00 Punk´d, 21.30 Озборнови, 22.00 Top 10 at ten, 23.00 The Base Chart Show, 23.30 Snoop Fizzle Telly Vizzle, 00.00 $Bill Presents: Missy Elliot, 1.00 Must See MTV.

VIVA

6.00 VIVA Wecker, 7.00 VIVA News, 7.15 VIVA Wecker, 9.00 Planet VIVA, 11.00 10 Jahre VIVA - Die Clips, 11.15 VIVA News Weekend, 11.30 Planet VIVA, 13.00 VIVA News, 13.15 VIVA Special, 14.00 Travel Sick, 14.30 Planet VIVA, Euroclash, 15.00 Interaktiv, 16.45 VIVA News, 17.00 VIVA Feat., 17.30 Travel Sick, 18.00 Planet VIVA, 19.00 Studio Line Special FX Sport, 19.30 Special 10 Jahre Clips, 20.00 VIVA News, 20.15 Euro Charts, 21.00 Da Ali G Show, 21.30 Crank Yankers, 22.00 Southpark, 22.30 Arjuna, 23.00 Fast Forward, 00.00 Southpark, 00.30 WOM Music shop, 1.30 Nachtexpress.

RTL

6.00 Punkt 6, 7.05 Unter uns, 7.35 Gute Zeiten, Schlechte Zeiten, 8.05 RTL shop, 9.00 Punkt 9, 9.30 Meine Hochzeit, 10.00 Dr Stefan Franck, 11.00 Einsatz in 4 Wenden, 11.30 Mein Baby, 12.00 Punkt 12, 13.00 Die Oliver Geisen show, 14.00 Das Strafgericht, 15.00 Das Familiengericht, 16.00 Das Jugendgericht, 17.00 Home Improvement, 17.30 Unter uns, 18.00 Guten abend RTL, 18.30 Exclusiv, 18.45 RTL Aktuell, 19.10 Explosiv, 19.40 Gute Zeiten, Schlechte Zeiten, 20.15 Nikola, 20.45 Mein Leben und Ich, 21.15 Ritas Welt, Elvis Mania, 21.45 Trautes Heim, 22.15 Stern TV, 23.15 Polizeiarzt Dangerfield, 00.00 Nachtjournal, 00.40 Golden Girls (р).

CNN

6.00 CNN Today, 9.00 Business International, 10.00 Лери Кинг, 11.00 World News, 11.30 World Sport, 12.00 Business International, 13.00 World News, 13.30 World report, 14.00 World News, 14.30 World Sport, 15.00 Business International, 16.00 World News, 16.30 World Sport, 17.00 Your World Today, 21.00 World News Europe, 22.30 World Business Tonight, 23.00 The Music Room, 23.30 Living Golf, 00.00 World News, 00.30 World Business This Week, 1.00 World News, 1.30 International Correspondents, 2.00 World News, 2.30 World Sport, 3.00 Лари Кинг уживо, 4.00 Newsnight With Aaron Brown, 5.00 World News, 5.30 Diplomatic License.

fashionts

6.00 Happy Birthday, 6.30 Fashion Around the World, 7.00 FTV Beach, 8.00 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 9.00 Model Talk, 10.00 F Men, 10.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 11.00 Hair & Make Up, 12.00 Фотографи, 12.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 13.00 Model Talk, 13.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 14.00 Flashback, 14.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 15.00 Happy Birthday, 15.15 FTV Beach, 15.40 Hair & Make Up, 16.00 Designer´s Talk, 16.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 17.00 F Men, 18.00 FTV Beach, 18.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 19.00 Hair & Make Up, 20.00 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 21.00 Фотографи, 22.00 Model Talk, 22.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 23.00 Happy Birthday, 23.05 Hair & Make Up, 1.00 FTV Beach, 1.05 Фотографи, 2.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 3.00 Model Talk, 4.00 F Men, 5.00 Designer´s Talk, 5.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан).

ТВ СТАНИЦЕ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЈЕНЕ ПРОГРАМА

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

ФИЛМСКИ ПРОГРАМ

АТВ 14.00 — ***Млади Дједа мраз***

Улоге: Лорен Холи, Џад Нелсон

У једној кући двоје дјеце затиче Дједа Мраза поред своје јелке. Њихова мајка одмах зове полицију. Полиција приводи младића у одијелу Дједа Мраза убијеђена да је провалник. Али имају проблем да идентификују младића који не постоји ни у једној бази података. Док покушавају ријешити случај, они наилазе на још много необичних и потпуно необјашњивих ствари које их чак наводе у то да почну вјеровати да је он заиста Дједа Мраз. ■

АТВ 22.50 — ***Мамфорд***

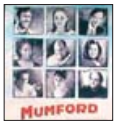

Улоге: Лорен Дин, Хоуп Дејвис

У градић Мамфорд досељава један психијатар који веома брзо постаје изузетно популаран и привлачи велики број пацијената, упркос својој веома сумњивој прошлости. Он својим здравим разумом помаже и својим сугрђанима у самом себи у потрази за новим животом. ■

БН 8.30 — ***Балкански шпијун***

Улоге: Бата Стојковић, Звонко Лепетић

Бивши информбировац Илија добије позив из полиције. Инспектор му тражи информације о подстанару који је дуго радио у Паризу. Иако у полицији не сазнаје ништа конкретно, Илија одлучи да на своју руку испита случај: купи фотоапарат, магнетофон, двоглед. Жену увјерава да је подстанар шпијун и почиње да га прати. Његова параноја из дана у постаје све јача. Позива брата који му свесрдно помаже у „раскринкавању" непријатеља. ■

К3 23.00 — ***Другачија слепстик комедија***

Улоге: Џери Луис, Медлин Кан

У овој комедији главну улогу тумачи познати комичар Џери Луис са Мадлен Кан, која у овом филму игра његову сестру близнакињу. Њих двоје заједно чине генијалан пар, а проблем је када су раздвојени: постају потпуни идиоти. Покушавајући да ријеше проблем, њихови родитељи аристократе користе све могуће и немогуће начине, што изазива праве драме у њиховом дому. ■

ОСМ 12.15 — ***Дечко који обећава***

Улоге: Александар Берчек, Дара Ђокић

Слободан Милошевић је узоран младић како од њега очекују његови угледни и ситуирани родитељи. Добар је студент, има дјевојку којом ће се оженити јер је из „праве" породице, док га једнога дана вјереница, у наступу љубоморе, не удари веслом по глави. Као да му је то и било потребно, Слободан постаје слободан, баца се наглавачке у свијет без обавеза, у свијет панка и рока, толико различит од онога у којем се до тада кретао. И у том свијету он има успјеха. То траје до тренутка кад падне са мотора који је саставни дио новог живота. И то опет на главу. ■

БХТ 1 19.30 — ***Досије: Доушник***

Улоге: Кас Јансен, Рики Кол

Каријера полицајца Едија не развија се како је он очекивао. Његова прилика долази кад од њега затраже да се састане са Џеком, пријатељем из дјетињства, а сада окорјелим криминалцем. Џек пристаје давати информације за полицију, али када све акције планиране по његовим дојавама пропадну, постаје јасно да у полицији постоји доушник. ■

ТВ ПИНК 22.00 — ***Мизери***

Улоге: Џејмс Кан, Кети Бејтс

Писац Пол Шелдон доживљава саобраћајну несрећу на сњежном путу у Новој Енглеској. Проналази га Ен Вилкс, његов велики обожавалац, као и његове јунакиње Мизери. Ен се представља као медицинска сестра и почиње да га лијечи. ■

РТС 1 21.50 — ***Плавооки Мики***

Улоге: Хју Грант, Џејмс Кан

Мајкл је Британац који живи на Менхетну где води успјешну аукцијску кућу. Упознаје Бину у коју се одмах заљубљује. Када је послије неколико мјесеци запроси, она га одбија уз објашњење да због своје породице никада неће моћи да се уда за њега. Ускоро сазнаје да је Бинин породични проблем - њен отац Френк, мафијашки бос. Иако је раније Бинине младиће, углавном, малтретирао, Френк је према Мајклу другачији. Мало по мало, Мајкл се увлачи у мрежу криминалних радњи како би удовољио Френку. ■

ОБН 23.00 — ***Догма***

Улоге: Бен Афлек, Мет Дејмон

Прародица Исуса Христа треба да спријечи два анђела да сиђу са неба и тако упропасте небеске намјере. У мисији јој се придружују два пророка, Џеј и Тихи Боб, те Руфус, тринаести апостол. Хоће ли они успјети спасити земљу од два одметнута анђела?! ■

СЕРИЈСКИ ПРОГРАМ

ПИНК - БХ 20.00 — ***Љубав, навика, паника***

Улоге: Марија Каран, Сека Сабљић

Док родитељи дијеле имовину, Маја покушава да се неопажено искраде из куће и оде на ексклузивну модну ревију, не толико ради гардеробе колико због манекена Ђолета. Позива другарицу Мацу, да је замијени у топлом породичном гнијезду. Успут, Маца држи кратки курс млађахној Јањи о заљубљивању мушкараца. ■

РТРС

8.00 Вијести
8.05 Недјељно јутро
9.05 Благоје у свијету играчака
9.15 Знате ли?
9.20 Кенгури кошаркаши, цртани филм
9.45 Синбадове авантуре, цртани филм
10.35 Ах, та планета
11.05 **Стижу долари,** серија
12.00 Вијести
12.15 Сноп
13.00 Православље
13.30 Из вјерских заједница
14.00 Вијести
14.05 Планине у РС - Требевић
14.40 **Кејт и Ели,** серија
15.25 Туристички магазин
16.00 Породични магазин
18.00 Мали екран
18.30 **Мушки свијет,** серија
18.55 Матура, репортажа
19.10 Цртани филм
19.30 Дневник
20.05 **Стижу долари,** серија
21.05 Амерички филм, док. програм
22.05 Вијести
22.10 Спортски преглед
22.40 **Кејт и Ели,** серија
23.05 **Марфијев закон,** серија
00.25 Вијести

@

8.05 Хороскоп
8.10 Господин Лажнић, цртани филм
9.00 **Диско жаце,** серија
10.00 Лилихип
11.00 **Диск свијет,** серија
11.30 **Марсупилами,** серија
11.55 Вијести
12.00 **Арлис,** серија
12.30 Не-шоу
13.00 **Миле против транзиције,** серија
13.20 **Црни Груја,** серија
13.55 Вијести
14.00 **Млади Дјед Мраз,** филм
15.55 Хороскоп
16.00 Недјељом
18.25 Спорт центар
18.30 **Симпсонови,** серија
19.00 Вијести
19.30 Ауто-шоп магазин
20.00 Сателит
20.25 **8 једноставних правила,** серија
20.55 Спорт центар
21.00 Фудбал: Валенсија - Бетис, пренос
21.50 Вијести
21.55 Спорт центар
22.00 Фудбал, друго полувријеме
22.50 **Мамфорд,** филм
1.00 Хороскоп

БН

6.55 Свијет Реномеа
8.30 **Балкански шпијун**, филм
10.00 Село, емисија за пољопривредике
10.30 Цврчак на сат
12.00 Клеопатра
12.30 ВИП звијезде
13.55 Мигавци
14.40 Стар
15.10 Репортажа
15.30 Недјељно поподне
19.30 БН монитор
20.15 Нител, наградна игра
21.00 Утисак недјеље
23.05 Савремена комуникација и едукација у сексологији
00.00 Случајни партнери
1.45 Сателитски програм

ПИНК БН

7.00 Сити
7.10 Сарајево на линији
7.20 Међ ин Бања Лука
7.30 Спортисимо
7.35 Вријеме
7.45 Једна бајка
8.00 Изи
8.20 **Ало, ало,** серија
9.00 Балкан нет
10.50 Вријеме
11.10 Голд мјузик
13.00 Скривена камера
13.10 Сарајево на линији
13.15 А сада Зијах
13.20 Међ ин Бања Лука
13.55 Вријеме
14.10 Ритам
15.00 Фудбал
17.00 Гранд парада
18.20 Магазин ин
19.55 Спортисимо
20.00 Вријеме
20.00 **Љубав, навика, паника,** серија
20.30 **Филм**
22.25 Скривена камера
22.30 Пиле и Маца шоу
23.35 Сити
23.45 Сарајево на линији
23.55 Међ ин Бања Лука
00.05 Спортисимо
00.10 Вријеме
00.15 А сада Зијах
00.30 Генерално
2.00 Магазин ин
4.00 Ритам
4.45 Пиле и Маца шоу

Г1

8.00 Јутарњи програм РТС
9.15 Ко се игра тај се воли
10.00 Вуков видео буквар
10.45 БК избор
11.55 Телефакт
12.25 Музички интермецо
13.15 Бисери
15.00 Музички програм
15.55 Телефакт
16.35 Таблоид
17.00 Бисери
18.00 **Серија**
18.55 Телефакт
19.30 Дневник РТС
20.18 Музички интермецо
20.30 У гостима код
22.10 **Серија**
23.00 Бисери
23.55 Телефакт

4

10.05 22 часа
10.35 Круг, спортски програм
11.00 Остали, док. програм
11.30 Музика
12.00 Из живота Православне цркве
13.00 Фарма, емисија о пољопривреди
14.00 Планета спорта
15.20 Коњи поново јуре
15.55 Телефакт
16.15 Мјеста, крајеви, занимљивости
16.35 Концерт
18.00 БЕЛ дан
18.15 Вријеме
18.55 Телефакт
19.30 Цртани филм
20.05 Закони здравља
20.45 Док. програм
21.15 Куда иде Војводина
22.00 22 часа
22.40 Круг, спортски преглед
22.45 **Филм**
00.35 Глас Америке

ТВ 9

9.00 Народно благо
10.00 **Хартови са запада,** серија
10.45 Народна кухиња
11.00 Хороскоп
11.10 Шоу
12.30 Мјесец опасног живљења, шоу
13.00 Панорама регије
14.00 Музика
15.00 **Тесна кожа 2,** филм
16.30 Хороскоп
16.35 Мјеста, крајеви и занимљивости
17.00 Фолк шоу
18.30 **Хартови са запада,** серија
19.15 Цртани филм
19.30 Дневник РТС
20.00 Нител, квиз
21.00 Национална географија
22.30 Хороскоп
23.00 **Другачија слепстик комедија,** филм
--- Програм РТС

ВИКОМ

6.00 Вијести РТС
6.05 Јутарњи програм РТС
9.00 Вијести РТС
9.05 У здравом тијелу
9.20 Кувати срцем
10.15 Аграрне теме и дилеме
11.15 Планета у објективу
12.00 Радио на ТВ
13.15 Пољопривреда
14.15 Недјељом поподне
16.00 Жељотека
16.45 Шарене каже
17.00 Мистерије постања
18.15 Фолк 10
19.30 Дневник РТС
20.30 Хроника
21.00 Вип старс
22.15 Ваша жеља наша пјесма
23.00 Глас Америке
00.00 Ноћни маркетинг

osm.tv

9.30 ТВ берза
11.30 Хит дана
11.35 Астро прстен
12.15 **Дечко који обећава,** филм
14.05 Глас Америке
14.35 Гејм зоун
14.50 Хороскоп
15.00 Екстра топ мјузик
16.00 Портал
16.30 DW тајм
17.15 Одјеци недјеље
17.50 Рекли су...
18.00 Музички програм
19.00 АТВ вијести
19.35 DW тајм
20.00 Pretty Dyana, документарни програм
21.15 Тренд сетер, музички програм
22.00 **Господин Фрост,** филм
23.30 Глас Америке
23.58 Хороскоп за наредни дан
00.00 Најава програма за сутра
00.05 Репризни програм ОСМ ТВ

БХТ

13.25 БХТ вијести
13.30 Магазин Лиге шампиона
13.55 Кухиња
14.25 Програм за дјецу
14.30 Образовни програм
14.45 Ски магазин
15.10 **Мјесто злочина,** серија
15.55 Фудбал: Челзи - Ливерпул, пренос
17.55 Глобал
18.25 Забавни програм
19.00 БХТ вијести
19.30 **Досије: Доушник,** филм
21.15 Док. програм
22.10 БХТ вијести
22.20 БХТ спорт
22.35 Либерти ТВ
23.05 **Мјесто злочина,** серија
23.45 Фудбал: Мидлсбро - Чарлтон, снимак
1.25 **Досије: Доушник,** филм

RTL televizija

7.10 Астробој, цртани филм
7.30 Декстерова лабораторија, цртани филм
7.55 Ед, Ед и Еди, цртани филм
8.20 Џони Браво, цртани филм
8.40 Бејблејд, цртани филм
10.10 **Моја дјевојка је звијезда,** серија
10.35 **Серија**
10.55 **Луд за тобом,** серија
11.20 **Псећа изложба,** филм
12.50 **Амерички скандал,** серија
14.15 **Операција: Сабљарка,** филм
15.55 Пријатељ на квадрат
16.50 Мијењам жену

ТВ СТАНИЦЕ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЈЕНЕ ПРОГРАМА

17.40 Салто
18.15 Ексклузив
18.45 Вијести
19.10 Нова звијезда
19.25 Експлозив викенд
20.15 **Велика фрка,** филм
21.40 **ФБИ,** серија
22.35 **Нови форензичари,** серија
23.30 **Аутопсија,** серија
00.00 **Змајев ударац,** филм
1.30 **Плејбој: Гријеси Холивуда,** филм
3.00 Експлозив викенд

PINK

6.30 Сити кидс
6.45 Покемони, анимирана серија
7.45 Сити
8.00 Не може да шкоди
8.05 Никад извини
8.10 Квиз за дјецу
9.00 Балкан нет, јутарњи програм
11.00 **Повратак Бетмена,** филм
12.55 Инфотоп
13.10 Гранд парада
14.00 Руски рулет
15.00 Италијански фудбал, пренос
17.00 **Мјешовити брак**, серија
18.05 **Округ Оранџ**, серија
19.05 ТВ на ТВ
20.00 **Љубав, навика, паника**, серија
20.30 **Рамбо 3**, филм
22.00 **Мизери,** филм
00.45 **Рамбо 3**, филм
2.30 Додјела Оскара, пренос

PTC 1

6.10 Јутарњи програм
9.05 Ово је Србија
11.05 Профил и профит
12.00 Дневник 1
12.05 Лети, лети песмо моја мила
13.15 Агроинфо
13.30 Глас разума
14.05 Ово је Србија
14.30 Недељно поподне
16.05 Иза завјесе
16.45 **Одведени,** филм 2. дио
18.15 Шоу Ђорђа Балашевића
19.15 Црвени лото
19.30 Дневник 2
20.05 **Лавиринт**, серија
21.00 Једноставан живот, реални шоу програм
21.50 **Плавооки Мики**, филм
00.00 Дневник 3
00.15 Фестилиште, хроника Феста
00.45 **Одведени,** филм 2. дио
2.05 Реприза дневног програма

PTC 2

6.00 Музички програм
7.00 Ромска музика
7.30 Амен Аџес
8.00 Бразде
9.00 Дозволите
10.00 Програм за дјецу
11.30 Серија за дјецу
12.00 УНХЦР - Повратак
12.30 Нешто више, образовни програм
12.55 Мост, програм за иностранство
13.25 Фудбал ПСЦГ, пренос
15.25 Фестилиште, хроника Феста
15.55 Фудбал: Мидлзброо - Чарлтон, пренос
18.00 Приче из Мексика, документарна серија
18.30 Економски пут у будућност
19.00 Траг у простору
19.30 Гениус домус, магазин
20.00 Политичка убиства, документарна серија
21.00 **Сага о Форсајтима**, серија
22.00 Музички програм
23.00 Беовизија, музички програм
23.30 Образовни програм
00.00 Реприза дневног програма

6K

6.00 **Ружна Бети,** серија
7.30 Коњи поново јуре
8.15 Балкански дјечији мозаик
9.00 Пиши бриши
9.30 Цртани филм
10.00 **Недостижни мост,** филм
12.10 Лопта
12.15 Топ спид
12.45 Нетворк
13.10 Улови трофеј
14.00 Није српски ћутати
15.00 Прије и послије
15.55 Телефакт
16.10 Таблоид
17.30 Од бисера грана
18.55 Телефакт
20.00 Ипак се окреће
21.00 Шпански фудбал, пренос
23.00 Дискавери
23.30 Арсенал
23.55 Телефакт
00.15 Лопта
00.20 Глас Америке
1.00 Улови трофеј
1.30 Коњи поново јуре
2.00 Таблоид
3.30 Није српски ћутати
4.30 Арсенал
5.00 Ипак се окреће

nova

7.00 Нова кидс
--- Супердјевојке
--- Дигимони
--- Дјеца из учионице 402
8.50 Школска рукометна лига
9.25 Скијање
10.25 Скијање
11.30 Тајне везе
12.10 Скијање
13.00 Аутомотив
13.25 Скијање
14.25 Голи кувар
14.55 **Све је релативно,** серија
15.25 Пет минута славе
16.15 **У седмом небу,** серија
17.05 Вијести
17.10 **Драга, смањио сам дјецу,** филм
19.00 24 сата
19.35 Лаку ноћ, Хрватска
20.00 **Зона смрти,** серија
20.45 Црвени тепих
21.45 **Седам година на Тибету,** филм
00.05 Хрватски идол
1.30 Лаку ноћ, Хрватска

HRT 1

8.10 Вијести
8.15 Програм за дјецу
9.30 Аладин, цртани филм
9.50 Тимон и Пумба, цртани филм
10.20 **Кандидат за злочин,** филм
12.00 Дневник
12.30 Плодови земље
13.20 Море
14.00 Недјељом у два
15.05 Вијести
15.20 Пјесме с потписом
16.10 **Филм**
17.40 **Кад звони?,** серија
18.15 Пирамида
19.15 ЛОТО
19.30 Дневник
20.05 Ко жели бити милионер?
21.05 **Дуга мрачна ноћ,** серија
22.00 Дневник
22.15 **Филм**
00.00 Додјела награде Оскар
6.00 Слободна зона

HRT 2

8.10 Најбољи
8.40 Радознали вртлари
9.10 **Вила Марија,** серија
10.40 Библија
10.50 Портрет цркве и мјеста
11.00 Миса
12.05 Национална географија
13.00 Мир и добро
13.30 Ф1 - увод у сезону
14.00 **Убиства у Мидсомеру,** серија
15.40 Музика
16.10 **Звјездани ратови: Фантомска пријетња,** филм
18.20 Спорт
19.15 Магазин Лиге шампиона
19.45 **Симпсонови,** серија
20.10 Пет плус
21.20 Вијести
21.35 Пет плус
23.50 **Звјездане стазе,** серија

obn

7.15 The best of OBN
8.00 Покемони, анимирана серија (пет епизода)
10.05 То сам ја, риалити шоу
10.20 Улица Сезам
11.20 **Господар звијери**, серија
12.40 Саутпарк, анимирана серија
13.10 То сам ја, риалити шоу
13.20 **Вили Фог**, филм
14.45 **Џеј и Тихи Боб узвраћају ударац,** филм
16.00 То сам ја, риалити шоу
17.30 **Талентовани господин Рипли**, филм
19.00 То сам ја, риалити шоу
19.15 У сусрет 77. додјели Оскара
21.00 То сам ја, финале, риалити шоу
23.00 Свијет славних
00.00 **Догма**, филм
1.45 Свијет славних, забавни програм
2.20 Музички програм
3.20 Реприза дневног програма

ПРОГРАМ РАДИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

6.00 Јутарњи програм
8.00 Вијести
8.05 Емисија за село
9.00 Вијести
9.30 Бајка
10.00 Вијести
10.05 Животок
11.00 Осјећања
12.00 Подневне вијести
12.10 Из вјерских заједница
13.00 Вијести
13.05 Зврк
14.00 Вијести
14.05 Причаоница, омладинска емисија
15.00 Недјељни радио магазин
18.00 Вијести
18.05 Медаљони у времену
19.00 Вечерње вијести
19.15 Емисија народне музике
20.00 Вијести
20.05 Разговорник
21.05 Староградска сјећања
22.00 Вијести
22.15 Топ-листа домаће забавне музике
00.00 Поноћне вијести
00.05 Култура у огледалу
1.00 Музички програм
2.00 Музички програм
3.00 Мелодије звучних боја (р)
4.00 Музички програм
5.00 Емисија за село

Фреквенције: Бања Лука - 90.9; Бања Лука, Приједор, Градишка - 92,7; Добој - 90,7; Петрово - 93,5; Бијељина - 89,9; С. Сарајево - 88,7; Требиње - 92,8; Хан Пијесак - 90,3; Србиње - 87,3.

КАБЛОВСКА И САТЕЛИТСКА МРЕЖА

EUROSPORT

8.30 Екстремни спортови, 9.00 Боб санкање, 9.45 Нордијска комбинација, 11.00 Ски скокови, 12.15 Слалом (Краљска гора), 13.00 Крос кантри, 15.30 Нордијско скијање, 16.00 Ски скокови, 17.00 Боб четвороседа, 18.00 Борилачки спорт, 19.00 Боб четвороседа, 20.00 Тенис (Дубаи), 21.00 Тенис (Шотсдејл), 22.30 Супербајк, 23.30 Ауто трке (Дејтона), 00.30 спортске вијести, 1.00 Бокс.

DSF

6.30 Tuning TV, 8.25 Репортажа, 9.45 Фудбал - Бундеслига, 11.00 Фудбал „Дуплиа пас", 13.00 Фудбал - Бундеслига, 14.15 Laola, 15.00 Фудбал - Бундеслига, старе сезоне, 16.40 Фудбал - Бундеслига, 17.30 Фудбал - Хетрик 2. Бундеслига, 19.15 Фудбал - Бундеслига, скраћени снимци, 20.15 Фудбал - Бундеслига, 21.30 Фудбал - Хетрик Бундеслига, 22.00 Laola, 23.30 Спортски квиз, 00.00 Спорт спотови.

Discovery CHANNEL

9.00 Авантуре Р. Ханта, 9.30 Авантура, 10.00 Најбољи водич, 11.00 Седам чуда древног Египта, 12.00 Несреће на мору, 13.00 Гомила старог гвожђа, 14.00 Потрага за планетом ванземаљаца, 15.00 Хитлерове жене, 16.00 Мотори од милион долара, 17.00 Планета диносауруса, 18.00 Око олује, 19.00 Обожаваоци митова, 20.00 Сурова природа, 21.00 Челични стомаци, 22.00 Екстремни аеријалисти, 23.00 Људска ђулад, 00.00 Траума, 1.00 Хитлерови доктори, 2.00 Спирални терор.

Hallmark CHANNEL

7.30 Окупљање и разилажење, филм, 9.15 Алиса у земљи чуда, филм, 11.00 Слаби изгледи, филм, 12.45 Хаклбери Фин и закопано благо, филм, 14.00 Окупљање и разилажење, филм, 15.45 Управљати дивљим пољима, филм, 17.30 Алиса у земљи чуда, филм, 19.45 Слаби изгледи, филм, 21.30 Карла, филм, 23.15 На плажи, серија, 1.00 Злочин и казна, филм.

Rai Uno

7.00 Свети Павле, серија, 8.25 Филм, 14.00 Domenica In, 18.00 Rai Sport 90 Minuto, 19.00 Domenica In, 20.45 Sospeti, серија, 23.45 Oltremoda, емисија о моди, 1.40 L´uccello dalle piume di cristalo, филм.

CARTOON NETWORK

6.00 Џетсонови, 6.25 Гецет бој, 6.50 Ед, Ед и Еди, 7.15 Џони Браво, 7.45 Дебели пас Мендоза, 8.00 Рат звијезда: рат клонова, 8.05 Courage the Cowardly Dog, 8.30 Породица Адамс, 8.55 Декстерова лабораторија, 9.20 Мајк, Лу и Ог, 9.45 Крава и кокош, 10.10 Ја сам видра, 10.35 Џони Браво, 11.00 Породица Адамс, 11.25 Џетсонови, 11.50 Кременко, 12.20 Looney toons, 12.50 Том и Џери, 13.15 Скуби Ду, 13.40 Дебели пас Мендоза, 14.05 Ед, Ед и Еди, 14.30 Рат звијезда: рат клонова, 14.35 Самурај Џек, 14.55 Авантуре Били и Менди, 15.20 The Powerpuff Girls, 15.50 Codename: Kids Next door, 16.15 Spaced Out, 16.40 Декстерова лабораторија, 17.00 Рат звијезда: рат клонова, 17.05 Courage the Cowardly Dog, 17.30 Том и Џери, 18.00 Скуби Ду, 18.30 Кременко, 18.55 Loneey toons, 19.20 Џетсонови, 19.45 Том и Џери, 20.00 Wacky races, 20.30 Top Cat.

MTV

5.00 Must See MTV, 10.00 New Releases, 11.00 Must See MTV, 13.00 Dismissed, 13.30 Must See MTV, 15.30 Becoming: Кристина Агилера, 16.00 TRL, 17.00 The Wade Robson Project, 17.30 Must See MTV, 18.30 MTV News, 19.00 Hit List USA 20.00 MTB снимање филма, 20.30 Снимање спота, 21.00 Репортажа, 21.30 Озборнови, 22.00 Top 10 at ten, 23.00 The Base Chart Show, 23.30 Snoop Fizzle Telly Vizzle, 00.00 $Bill Presents: Паф Диди, 1.00 Must See MTV.

VIVA

6.00 VIVA Wecker, 7.00 VIVA News, 7.15 VIVA Wecker, 9.00 Planet VIVA, 11.00 10 Jahre VIVA - Die Clips, 11.15 VIVA News Weekend, 11.30 Planet VIVA, 13.00 VIVA News, 13.15 VIVA Special, 14.00 Travel Sick, 14.30 Planet VIVA, Euroclash, 15.00 Interaktiv, 16.45 VIVA News, 17.00 VIVA Feat., 17.30 Travel Sick, 18.00 Planet VIVA, 19.00 Studio Line Special FX Sport, 19.30 Special 10 Jahre Clips, 20.00 VIVA News, 20.15 Euro Charts, 21.00 Da Ali G Show, 21.30 VIVA News, 22.00 Southpark, 22.30 VIVA Feat, 23.00 Fast Forward, 00.00 Southpark, 00.30 WOM Music shop, 1.30 Nachtexpress.

RTL

6.00 Punkt 6, 7.05 Unter uns, 7.35 Gute Zeiten, Schlechte Zeiten, 8.05 RTL shop, 9.00 Punkt 9, 9.30 Meine Hochzeit, 10.00 Dr Stefan Franck, 11.00 Einsatz in 4 Wenden, 11.30 Mein Baby, 12.00 Punkt 12, 13.00 Die Oliver Geisen show, 14.00 Das Strafgericht, 15.00 Das Familiengericht, 16.00 Das Jugendgericht, 17.00 Home Improvement, 17.30 Unter uns, 18.00 Guten abend RTL, 18.30 Exclusiv, 18.45 RTL Aktuell, 19.10 Explosiv, 19.40 Gute Zeiten, Schlechte Zeiten, 20.15 Nikola, 20.45 Mein Leben und Ich, 21.15 Music, 21.45 Trautes Heim, 22.15 Stern TV, 23.15 Serien, 00.00 Nachtjournal, 00.40 Golden Girls (р).

CNN

6.00 CNN Today, 9.00 Business International, 10.00 Лери Кинг, 11.00 World News, 11.30 World Sport, 12.00 Business International, 13.00 World News, 13.30 World report, 14.00 World News, 14.30 World Sport, 15.00 Business International, 16.00 World News, 16.30 World Sport, 17.00 Your World Today, 21.00 World News Europe, 22.30 World Business Tonight, 23.00 The Music Room, 23.30 Living Golf, 00.00 World News, 00.30 World Business This Week, 1.00 World News, 1.30 International Correspondents, 2.00 World News, 2.30 World Sport, 3.00 Лари Кинг уживо, 4.00 Newsnight With Aaron Brown, 5.00 World News, 5.30 Diplomatic License.

fashionts

6.00 Happy Birthday, 6.30 Fashion Around the World, 7.00 FTV Beach, 8.00 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 9.00 Model Talk, 10.00 F Men, 10.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 11.00 Hair & Make Up, 12.00 Фотографи, 12.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 13.00 Model Talk, 13.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 14.00 Flashback, 14.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 15.00 Happy Birthday, 15.15 FTV Beach, 15.40 Hair & Make Up, 16.00 Designer´s Talk, 16.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 17.00 F Men, 18.00 FTV Beach, 18.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 19.00 Hair & Make Up, 20.00 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 21.00 Фотографи, 22.00 Model Talk, 22.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 23.00 Happy Birthday, 23.05 Hair & Make Up, 1.00 FTV Beach, 1.05 Фотографи, 2.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан), 3.00 Model Talk, 4.00 F Men, 5.00 Designer´s Talk, 5.30 Fashion Weeks (Париз, Сао Пауло, Њујорк, Лондон, Милан).

ТВ СТАНИЦЕ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЈЕНЕ ПРОГРАМА

Нови рачун АД „Глас Српске" Бања Лука у платном промету отворен је код Нове бањалучке банке АД Б. Лука 551001-00016019-84, Развојне банке југоисточне Европе 56209900016587-09 и Zepter komerc banke 567-162-11005289-71. Рјешењем Министарства информација Републике Српске број 01-413-93 лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 35, а рјешењем Министарства просвјете и културе број 6-09-1581/03 од 12. маја 2003. године лист мијења назив у „Глас Српске".
Лист је ослобођен пореза на промет по Закону о акцизама и порезу на промет, чл. 33. тачка 9. („Сл. гласник РС" бр. 25/02).
Издаје и штампа АД „Глас Српске", ул. Веселина Маслеше бр. 13, Бања Лука.

НОВО СРЕДСТВО ЗА ОДВИКАВАЊЕ ОД ДРОГА

БИТКА КОЈА СЕ СИГУРНО ДОБИЈА

Доктори су открили начин којим се успјешно лијечи и најтежа зависност. Поступак траје неколико минута, а пацијент се пробуди чист, без криза, болова, зноја и суза

ЗДРАВ човјек то треба да види, а навучени на „дап" би то на властитој кожи морали пробати што прије. Ако је вјеровати ономе што се прича, напокон је измишљен чудесан поступак оздрављења.

Наводно, није ријеч о превари. Широм Америке отварају се центри за рапидну детоксикацију, а пацијенти чекају на ред, иако се третман масно плаћа. Али, за пет хиљада долара тамо вам нуде досад незамисливе ствари. Зависник уђе, легне на сто, љекар га успава и убризга му коктел лијекова који га готово тренутно скину с хероина или неког другог хемијског зла. Након 24 часа зависник бива проглашен чистим и тријезним и већ други дан може ићи кући.

Звучи супер, али како је то могуће и зашто се тога досад нико још није сјетио?! Пропагатори рапидне детоксикације имају одговор на свако питање, па и ово:

- **Само наивци још мисле како некога можете наговорити да се скине с дроге. Зависност није психички поремећај. То је тешка физичка болест.**

Наиме, молекул опијата има сличну хемијску структуру као ендорфин - природни хормон који регулише чула бола и уживања. Кад се човјек „ушлагира", опијати се укључе у нервне рецепторе које иначе зауздају такозвани хормони среће.

Редовним фиксањем тијело смањује ниво ендорфина и убрзо се у природном регулационом систему догађа кратки спој. Али, права фрка почиње тек кад се прекине доток опијата. Без „допа" или природних ендорфина, рецептори за бол престају регулисати мождане сигнале. Јавља се акутна бол и хрпа других ужаса: знојење, прољев, повраћање, тешка депресија...

Није смртоносно, али је гадно и тешко подносиво, па се „наркићи" враћа дроги само зато да би прекинуо мучење. Сваки од њих зна да га, покуша ли се скинути „на суво", чекају двије до три седмице страшне патње. Толико времена треба да се у тијелу обнови производња природног ендорфина и поново успостави равнотежа чула уживања и бола. То је тешка и често узалудна битка, па се кризирањем успијева скинути тек сваки двадесети зависник. ■

ЊУЈОРК

Угодан за око и живот

УМЈЕТНИЧКИ приказ пејзажа са Стејтен Ајланда (држава Њујорк) један је од експоната изложбе под називом „Конструкција савремених пејзажа" која се одржава у њујоршком Музеју савремене умјетности. Приказана су 23 пројекта из цијелог свијета, захваљујући којима ће запуштена и напуштена мјеста поново постати угодна за око и за живот. ■

ШКОТСКА

Не види, а удара

ЈЕДАН Шкотланђанин ухапшен је и приведен у полицијску станицу у Единбургу након што га је један свједок пријавио да је зарио зубе у свог пса-водича и ударио га ногом тако јако да је јадни пас напросто прелетио на другу страну улице. Све то не би било ништа чудно да починилац није - слијеп.

Дејвида Тода (34) очекује оптужница за грубост према животињама и нарушавање јавног реда и мира. Портпарол полиције каже да је осмогодишњи пас предан у једну установу која се брине о напуштеним псима-водичима. ■

ГРАДЊА ЛУКСУЗНОГ ХОТЕЛА ПОД МОРЕМ

Очи у очи са ајкулом

СВАКО ко је спреман да плати 1.500 долара за ноћење, имаће прилику да се сретне очи у очи да ајкулама, посматрајући их из удобности и безбједности подводног хотела кога једно грађевинско предузеће са Флориде намјерава да сагради на Бахамима.

- Људи пунијег новчаника, спремни да пробају нешто што до сада нису нигдје доживјели ни видјели - каже Брус Џонс, идејни творац пројекта вриједног 40 милиона долара.

Хотел овакве врсте постоји за сада само на још једном мјесту. Ријеч је о малој преуређеној подводној лабораторији у суморним водама поред обале Ки Ларга, такође на Флориди.

Међутим, ово ће бити нешто сасвим другачије; гости неће морати облачити ронилачка одијела како би дошли до својих луксузних апартмана.

Хотел ће бити смјештен на 15 метара дубине у близини бахамског острва Елеутера. Са копном ће бити спојен помоћу два тунела и лифта, а притисак ће бити исти као и на површини. У плану је и властити ресторан, бар и 20 апартмана са провидним зидовима од акрила, тако да ће гости моћи уживати у погледу на оближњу коралну башту која ће бити освијетљена током ноћи.

Гости ће, такође, моћи да из удобности својих соба, па чак и док се брчкају у јакузију, виде разноврсне врсте тропских риба, туне и корњаче (а уз мало среће и понеку ајкулу). Услуге ће бити на нивоу пет звјездица са погледом на подводни свијет који оставља без даха.

Према прорачунима, подводни хотел ће бити спреман за дочек првих гостију 2006. ■

УМЈЕТНОСТ У СЛУЖБИ ПОМИРЕЊА

Санта леда хлади пакао

ЈЕДНА умјетница има занимљиву идеју како да врати повјерење међу дубоко подијељене становнике Сјеверне Ирске: довлачењем велике санте леда до Белфаста, град у којем је „рођен" фамозни „Титаник".

Рита Дафи каже да ће санта леда бити симбол препорода Белфаста, те средство хлађења жестоких супротности између тамошњих протестаната и католика који се гложе већ три деценије.

- То је технички сасвим могуће. Одабраћу једну од санти леда на норвешкој обали и он, тегљач и ја ћемо, старим викиншким поморским путевима, пловити дуж западних острва до Белфаста - каже за АФП Дафијева, која је иначе по умјетничкој вокацији сликар, али је позната и по свом помало саркастичком хумору.

Основан је и фонд за донације, а Рита тврди да ће за неколико година успјети да сакупи потребан новац.

Међутим, Белфаст Лаф, лука у којој је саграђен „Титаник" нема довољно дубок газ, па ће санта леда морати да буде довучена до оближњих обала Дауна у југоисточном дијелу града.

- Данте је писао о силаску у пакао. Слична ситуација је и у Белфасту. Још смо међу живима, али стојимо на мјесту. Влада потпуни мањак било каквог напретка. Можда је умјетност та која ће успјети да нешто промијени - додаје Дафијева. ■

ŠARENI KUVARI

Сваки радни дан на BN телевизији у 18.42 часа

Викенд салата

Састојци:
једна мања диња
двадесетак зрна црног и бијелог грожђа
неколико листова зелене салате
150 грама димљене паштрмке
1 кашика мајонеза
3 кашике павлаке
1 шејецкан киселi краставац
10 зрнца капара
мало сенфа
мало бијелог вина
мало рузмарина

Припрема:

Павлаку, мајонез, сенф, киселi краставац, капари, бијело вино и рузмарин помијешати и сјединити. Дињу шејецкати на коцкице, сервирати на листове зелене салате и сложити шејецкану димљену паштрмку. Неколико листова зелене салате шејецкати на резанце и распоредити по рубу тањира и прелити припремљеним преливом. Украсити са црним и бијелим грожђем.

ДНЕВНИ ХОРОСКОП

Ован 21.3-20.4.

Пословна ситуација није једнозначна као што на први поглед изгледа, стога немојте дозволити да вас неко употријеби за своје скривене намјере. Пажљивије анализирајте нове догађаје или своје сараднике и њихову реакцију. Вама недостаје нечија пажња, а партнеру добра воља да испуни сва ваша очекивања. Поново претпоручујте у овојмо захтјевима. Немојте дозволити да вас неко психолошки узнемирава.

Бик 21.4-20.5.

Вјерујете у себе и у своје психофизичке способности, тако да се не обазирете превише на различите несугласице које постоје међу сарадницима. Успјех је могуће остварити, ако рачунате на своје богато искуство или на неке скривене адуте. Имате добар предосјећај, одговорите на нечији позив или на љубавну поруку. Планирајте романтичну забаву удвоје. Зрачите позитивном енергијом.

Близанци 21.5-20.6.

Нове информације које добијете иду у позитивном правцу и потврђују ваша пословна очекивања. Прихватите нечију идеју о заједничкој акцији, исплатиће вам се у дужем периоду. Нема разлога да потискујете своје емотивне потребе. Постоји особа која може да вам угоди, уживајте у заједничким љубавним чарима. Обратите пажњу на правилнији начин исхране.

Рак 21.6-20.7.

Неко провјерава вас начин рада или пословне резултате, будите промишљени и стрпљиво сачекајте на завршне коментаре. Значајно признање импонује вашој сујети, али вас и додатно обавезује на континуирани напор и залагање. У односу са вољеном особом упорно покушавате да отварите своје намјере. Смирите своје узавреле страсти. Посветите пажњу недрим сарадјама, пријаће вам релаксација.

Лав 21.7-21.8.

Неко вас доводи у незахвалну ситуацију, осјећате потребу да одбраните своја права или пословно-финансијске интересе. Уколико размишљате о промјени посла, пролонгирајте своју одлуку и сачекајте на боље услове. Дјелујете узнемирено, не можете да се устежете пред особом која не мари за ваша осјећања или не поштује дату ријеч. Потрудите се да контролишете импулсивну страну своје природе.

Дјевица 22.8-22.9.

Имате добар предосјећај и вјешто избјегавате нове интригантне ситуације. Покушавате да избалансирате различите пословне интересе. Али у настојању да се проблеми рјешавају на миран начин, морате имати и нечију подршку. У сусрету са вољеном особом пажљивије бирајте ријечи којима покушавате да оправдате своје понашање или одлуку. Налазите се у сјајној психо-физичкој форми.

Вага 23.9-22.10.

Гоји вам сазнање да неко брине о томе шта радите и чиме се бавите, што је добар предзнак да вам се посвеђује велика пажња. Дјелујете самоуверено и одлучно, јер ваши резултати на најбољи начин илуструју професионалне способности које посједујете. Потисните глас разума и слиједите своја осјећања. Планирајте љубавни сусрет или омиљену забаву у друштву блиске особе. Подстичите код себе ведар дух и позитивно расположење.

Шкорпија 23.10-22.11.

Желите да представите нове пословне идеје и могућности. Стога, немојте дозволити да вас неко спутава или да вам у одлучујућим моментима недостаје оптимизам и јака воља. Сви тежући проблеми се рјешавају промишљено и уз нечију асистенцију. Приушћите себи добар провод у одабраном друштву. Пријаће вам сусрет са блиском особом и заједничка осврт на средну тему. Налазите се у креативној фази и зрачите позитивном енергијом.

Стријелац 23.11-20.12.

Потребно је да се правилно организујете на различитим странама. Ваши сарадници имају добре намјере, без оклијевања прихватите нечија упутства која гарантују пословно-финансијски добитак. Партнер очекује више иницијативе са ваше стране. Ако сте слободни, упутите љубавну поруку или позитиван сигнал особи коју вам се допада. Важно је да усклађите свој разум и осјећања.

Јарац 21.12-19.1.

Потребно је да прихватите нечију идеју, зарад бољих пословно-финансијских услова и личне сигурности. Примјењујете да ваши пословни проблеми постају тема о којој се прича на различитим странама и мимо ваше воље. Дјелујете узнемирено и не можете да предахнете, партнер од вас очекује неке необориве доказе или признавање истине. Избјегавајте напорне ситуације и будите пажљивији у сваобраћају.

Водолија 20.1-18.2.

Налазите се у прилици да отварите нове пословне контакте и да проширите своје сазнање видике. Подстичите код себе креативну радозналост и ангажованост у различитим правцима. Важно је да даласирате своје идеје на правом мјесту. Осјећате нови узлет и бескрајно задовољство, када са неким умјете да подијелите заједничке тренутке радости и среће. Емотивна афирмација у вама покреће нову енергију.

Рибе 19.2-20.3.

Особа која мисли попут вас има и сличне пословне интересе, тако да вам неће дозволити да остварите своје циљеве. Ипак, пријатно изненађење вас очекује на неко другој страни. Сачувајте присебност духа. Нови догађај или емотивни неспоразум који вас забрињава не оставља битне последице на однос са вољеном особом. Подстичите код себе позитивне мисли, опустите се.

ГЛАС СПОРТ

ПРЕДРАГ СТОЈАКОВИЋ О ОДЛАСКУ ПРВЕ ЗВИЈЕЗДЕ САКРАМЕНТА

Нисам отјерао Вебера

САКРАМЕНТО - Један од најбољих кошаркаша Сакраменто Предраг Стојаковић изјавио је да он нема ништа са одласком Криса Вебера у Филаделфију. Репрезентативац Србије и Црне Горе категорично тврди да су приче, по којима је он проглашен највећим кривцем за размјену прве звијезде тима, потпуно нетачне:

- Покушао сам да га позовем, ипак смо били саиграчи седам година, али се није јавио. Сигурно је био у шоку због размјене. Вебер је заиста добар човјек и мој однос са њим је био више него коректан. Желим му све најбоље у каријери, а приче које круже да сам ја разлог његовог одласка чиста су глупост - каже Стојаковић.

Он даље наводи да су сви играчи Сакраменто били изненађени када су чули да Вебер напушта главни град Калифорније:

- Нико није очекивао да ће бити размијењен, нити је било говора о томе. Једноставно се десило. ■

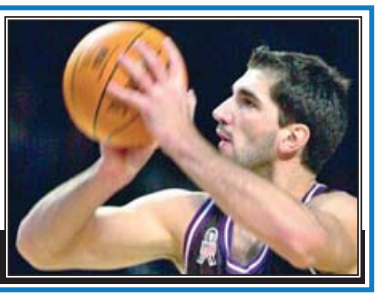

Предраг Стојаковић: Све најбоље о бившем саиграчу

ХРАБРОМ ИГРОМ ФУДБАЛЕРИ ПАРТИЗАНА СТИГЛИ ДО ОСМИНЕ ФИНАЛА КУПА УЕФА

РАДОВИЋЕВ ГОЛ КАРИЈЕРЕ

Испоставило се по ко зна који пут да срећа прати храбре. Успјели смо да побиједимо и тако обрадујемо армију наших навијача, каже Мирослав Радовић

Мирослав Радовић и Никола Грубјешић: Честитке стријелцу побједоносног гола

БЕОГРАД - Мирослав Радовић има 21 годину и одиграће у каријери још много утакмица, али ону у Дњепропетровску памтиће цијелог живота. Његов хитац са 20 метара у 87. минуту реванша са Дњепром увео је Партизан у осмину финала Купа УЕФА, а њега у галерију незаборавних у срцима „гробара". Побједом у гостима послије београдских 2:2, играјући скоро 50 минута без искљученог Илића, „црно-бијели" су остварили истински подвиг.

- Не могу да вјерујем да ми се ово десило и да сам одлучио меч иако сам играо само полувријеме. Заслуге припадају Одити који ми је сјајно сервирао повратну лопту и моје је било само да прецизно шутнем. Ово ми је најдражи гол у каријери и не знам да ли ће бити још оваквих. Није ми криво што сам због радости и скидања дреса добио жути картон. Прошли смо даље са десеторицом играча и то је подвиг за понос - каже Радовић, иначе фудбалски поникао у Рогатици.

Млади нападач је додао да срећа прати храбре и да је Партизан заслужено прошао даље:

- Сигурно је да смо прије утакмице гајили наде да ипак можемо у осмину финала. Послије искључења нашег капитена знам да су многи посумњали у наш успјех.

КУШЕРСКИ

Тренер Дњепра Генадиј Кушеревски био је депримиран послије елиминације од Партизана.

- Тешко је коментарисати овакву утакмицу. Ово је тежак ударац за наш клуб и фудбалере. Требаће нам времена да се опоравимо од пораза. Шокирани смо и разочарани оним што смо доживјели на крају сусрета, али то је фудбал - изјавио је Кушеревски.

Он је подсјетио да је његова екипа имала више шанси да постигне гол:

- Да смо барем једном затресли мрежу Партизана слика на терену била би потпуно другачија - сматра шеф стручног штаба Дњепра.

Испоставило се по ко зна који пут да срећа прати храбре. Успјели смо да побиједимо и тако обрадујемо армију наших навијача.

Украјина је прошлост. Већ је познато да ће Београђани у наредној рунди на мегдан московском ЦСКА, који је у два сусрета елиминисао португалског великана, Бенфику.

- Показали смо да можемо доста тога направити у овом такмичењу. ЦСКА је сигурно квалитетан тим, али не бојимо се Руса - истакао је Радовић.

Поносан је био и стратег „црно-бијелих" Владимир Вермезовић, чија тактика све више подсјећа на фамозног Португалца Муриња:

- Рекао сам да смо боља екипа од Дњепра и то смо потврдили играјући добар дио меча са играчем мање. И Украјинци су велики тим и штета је што су се опростили од Европе. Памтићу ову утакмицу док сам жив, али немамо времена за славље. У недјељу за нас стартује првенство у коме имамо максималне амбиције, а Сутјеска је опасан ривал. Тек послије тога размишљаћемо о сљедећем ривалу, московском ЦСКА, који дочекујемо 10. марта.

■ Б. МАРКОВИЋ

ЖЕНСКИ РУКОМЕТНИ КЛУБ ВРБАС 2000 У ТЕШКОЈ СИТУАЦИЈИ

ЖЕЉЕ ИМА, ПАРА НЕМА

И поред огромне жеље да се боримо за неопходне бодове, морале смо одустати од прољећне премијере, рекла је Бојана Бијелић

БАЊА ЛУКА - Иако су очекивале успјешну прољећну премијеру, рукометашице Врбаса 2000 у посљедњи час морале су одустати од пута у Мостар. Беспарица, као и тешка ситуација у овом клубу, натјерала је ове играчице да се боре за своја права.

- Овако више не може. И поред огромне жеље да се боримо за неопходне бодове, морале смо одустати од прољећне премијере против Зрињског. Чак ни минимална средства нису постојала за наш пут, а о превозу и да не причамо. Било је немогуће отпутовати у Мостар - рекла је капитен Врбаса 2000 Бојана Бијелић.

Рукометни клуб Врбас 2000 већ дуго нема генералног спонзора. То је и највећи проблем овог спортског колектива.

- Сви су нас заборавили. Очекујемо помоћ од града и Секретаријата за спорт и омладину у Влади РС, али све је још увијек на обећањима и у магли. Сви знамо да се од обећања не живи. Надам се да ће нам неко убрзо изаћи у сусрет, јер ако се то не деси, не знамо шта ћемо. И поред све жеље и воље да репрезентујемо наш град у елитном такмичењу БиХ, бићемо принуђени да одустанемо од такмичења. Ипак, мислим да до тога неће доћи и да у Бањој Луци има још људи који воле спорт и рукомет - истакла је играчица Врбаса 2000 Јасмина Јокић.

Иако управа још увијек није измирила дуговања према играчицама, оне и даље настављају са тренирањем.

МАЛИЋ

Директор Врбаса 2000 Вељко Малић истиче да је овај клуб имао запажене успјехе и на међународној сцени.

- Љетос смо наступили на турниру у Килу и остварили добре резултате, а прије двије године на највећој смотри омладинског рукомета, Партиле купу у Гетеборгу, освојили смо друго мјесто. Била би срамота за град Бању Луку и читаву Републику Српску да се наш клуб угаси - истакао је Вељко Малић.

- Немамо квалитетне опреме за рад. Чак три наше играчице немају ни патике у којима би могле да наступе на утакмицама, а ни нормално да тренирају. И поред тога, свима нама је рукомет највећа љубав и све смо подредиле овом спорту. Због тога не желимо да одустанемо од Заједничке лиге БиХ. Борићемо се свим снагама до краја и мислим да ћемо изаћи из ове кризе - нагласила је Тања Јоксимовић.

Колективни дух је био и остао највећа снага рукометашица Врбаса 2000.

- Иако сам јесенас наступала за екипу Крајине из Цазина и имала редовна примања, све сам то напустила и дошла у Врбас 2000. Нисам се покајала зато што волим овај клуб. Вјерујем да ћемо заједничким снагама наћи излаз и из ове тешке ситуације - додала је Слађана Топић.

■ С. П.
Ј. Ч.

Рукометашице Врбаса 2000: Неизвјестан наставак такмичења *(Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ)*

РЕАКЦИЈЕ КЛУБОВА НА ДОГОВОР ИЗ ЛОЗАНЕ

Ко чека и - дочека

БАЊА ЛУКА - У многим одбојкашким клубовима из Републике Српске са одушевљењем су примили вијест да је коначно утврђен датум Оснивачке скупштине Одбојкашког савеза БиХ, односно да ће од 9. априла сви бити под једним кровом.

- Од силног ишчекивања још увијек не могу да вјерујем. Дуго, предуго сви смо то чекали, али срећом и дочекали. Када будемо играли Заједничку лигу биће већа конкуренција, много квалитетнијих утакмица дјевојке ће одиграти током сезоне. Осим тога, биће то и додатни мотив за играчице да остану на овим просторима - ријечи су тренера Јединства Моби'С Горана Хаџића.

Квалитет одбојке требало би да буде много већи.

- Спонзори, тренери и играчи имаће далеко већи мотив, него што су имали до сада, а појачана конкуренција довешће до пораста квалитета. Коначно ће и наши одбојкаши и одбојкашице изаћи ван граница Српске, а то им много значи. Сви смо са много стрепње чекали извјештај из Лозане и сада сви можемо да одахнемо - нагласио је предсједник ХЕ на Дрини Милош Нешковић.

Актуелни шампиони Републике Српске одбојкаши Модрича Оптиме са великим интересовањем ослушкивали су догађаје у Лозани.

- За све наше клубове то је један велики плус. Имаћемо сада, између осталог, мотив звани Европа. То много значи за све спортисте. Пресрећан сам што ћемо се ускоро придружити свим осталим спортовима који већ дуго имају заједнички савез. Са друге стране, то много значи за напредак одбојке на овим просторима, за њену афирмацију - ријечи су тренера Модрича Оптиме Зорана Гаврића.

Вијест о одржавању Оснивачке скупштине новог Одбојкашког савеза БиХ обрадовала је и одбојкаше Јединства, који иначе воде на табели Прве лиге Српске.

ЗАЈЕДНИЧКА ЛИГА

- Још увијек нисмо расправљали о систему такмичења. Сада нам је најважније да се одржа Оснивачка и Генерална скупштина новог Одбојкашког савеза БиХ. Но, логично је да послије уједињења играмо Заједничку лигу. Према томе, вјерујемо да ћемо од јесенас наступати у јединственом такмичењу - нагласио је члан делегације и Управног одбора Одбојкашког савеза Републике Српске Ђорђа Ликића.

- Сви смо пресрећни и са великим одушевљењем примили смо вијест која нам је стигла из сједишта Свјетске одбојкашке федерације. Заједничка лига ће бити много занимљивија, екипе ће бити квалитетније, конкуренција јача. Уз то се надам да ћемо сви имати више спонзора, што је један од предуслова за нормално функционисање клуба - истакао је техничар Јединства Игор Скелић.

■ Т. П. Ц.

ТРЕНЕР МИТАР ЛУКИЋ ВЕЋ ЗНА ТИМ КОЈИ ЋЕ ИГРАТИ ПРОТИВ ЧЕЛИКА

ЛУКИЋ УЗ ЈЕЛИЋА

Фудбалер који је зимус дошао из Славије заједно са талентованим голгетером предводиће напад „ујара"

МОДРИЧА - Коцкице су већ сложене! Шеф стручног штаба Модрича Максиме већ сада има визију тима који ће се на премијери 5. марта супротставити Челику на зеничком стадиону „Билино поље".

- Нема ту шта да се крије - открива карте Лукић. Сасвим је сигурно да ће на голу стајати Трипић, док ће мјеста по боковима заузети Зелинчевић и Раилић. Задњу линију чиниће искусни Љубичић те Васић и Васиљевић, а за везу биће задужени Магазин, Савић и Шећковић. Своје позиције у нападу „капарисали" су Јелић и новајлија Лукић.

Стратег Модрича Максиме вјерује да овај састав може против Зеничана остварити позитиван резултат.

- Вјерујем у своје играче и сигуран сам у добар старт у наставку такмичарске сезоне. Ако су они јесенас однијели бод из Модриче, онда не видим разлог да им се реванширамо истом мјером. Такође, морам нагласити да у борби за бодове са Челиком имамо позитиван скор - увјерава Лукић.

ОСЛАБЉЕНИ

Фудбалери Модрича Максиме на премијери против Челика наступиће ослабљени.

- Због парних картона са овог сусрета изостаће Драган Јоловић, а због повреде изостаће и искусни штопер Марко Стојић - још је додао Митар Лукић.

Модричани посљедњих дана због нових сњежних падавина имају великих проблема за рад.

- Да нам у сусрет нису изашле комшије из Орашја питање је гдје би тренирали. Као што је познато, они имају терен са вјештачком травом и нама су омогућили да обавимо неколико тренинга. Стога ћемо у потпуности испунити план, а једино остаје жал што нисмо успјели одиграти више контролних утакмица. Планирали смо да у недјељу одмјеримо снаге са прволигашем Републике Српске из Лакташа. Међутим, због посљедњих падавина овај меч је под знаком питања - сумирао је Митар Лукић.

■ С. БАБИЋ

Милисав Шећковић (Модрича Максима): Задужен за „везу" *(Снимио Р. ВАСИЋ)*

ОМЛАДИНАЦ МОБИ'С

Глазура у Лазареву

ВИШЕГРАД - Фудбалери Омладинца Моби'С завршили су седмодневне припреме у Вишеграду.

У редовима друголигаша из Лазарева могу бити задовољни урађеним, без обзира на чињеницу што у поменутом периоду нису одиграли ниједну контролну утакмицу.

- И поред тога што нисмо успјели одиграти ниједан припремни меч, мислим да смо направили прави потез што смо један дио рада обавили у Вишеграду. Играчи су имали доста добре услове за тренинге, а морам посебно да похвалим љубазно особље хотела „Вилина влас". Што се тиче тренутне спремности екипе, она је на завидном нивоу. Оно што нас радује је да су сви кандидати за први тим здрави, баш као и Ненад Вујичић и Дамир Варошић који су имали стомачних тегоба - истакао је члан управе Омладинца Моби'С Момо Кљунић.

Друголигаш из Лазарева остали дио припрема обавиће на свом терену.

- Сада предстоји глазура, а поред редовних тренинга екипа ће одиграти неколико тест мечева. Сигуран сам да ће фудбалери овај период добро искористити како би максимално спремно дочекали прољеће у Другој лиги „запад". Зна се да у наставак улазимо са циљем да освојимо шампионску титулу која нам омогућује повратак у елитно друштво Републике Српске - закључио је Кљунић.

И фудбалери тима из Лазарева задовољни су припремама које су обавили у Вишеграду.

- Све захтјеве стручног штаба испунили смо онако како се од нас и очекивало. Још да смо могли играти утакмице онда би били још задовољнији. С обзиром на то да има још доста времена до почетка прољећног дијела такмичења на друголигашком западу сигуран сам да ћемо успјети одиграти одговарајући број тест мечева. Исто тако могу да кажем да ћемо бити спремни за борбу за друголигашке бодове. Оптимиста сам и очекујем повратак у Прву лигу Републике Српске. Свака част трнској Слоги и Жупи из Милосаваца, али сматрам да у овом тренутку ми имамо квалитетнији тим, те да ћемо у наставку шампионата то и доказати - рекао је поуздани фудбалер Омладинца Моби'С Миленко Девушић.

■ С. В.

СЕМИНАР ЗА СУДИЈЕ И ИНСТРУКТОРЕ

Ненад Кнежевић: Судије стичу нова знања

Јокић за катедром

БАЊА ЛУКА - Удружење фудбалских судија и инструктора града Бања Луке води рачуна о својим члановима. Тако ће у уторак, првог марта, у сали Економског факултета (почетак у 15 часова) организовати занимљиво предавање. А предавач ће бити секретар Судијске организације Србије и Црне Горе Здравко Јокић из Београда.

- На овом скупу појавиће се и чланови судијске организације из Градишке и Приједора. Ово је за њих добра прилика да науче нешто ново, а мора се признати да имају од кога, јер је Здравко Јокић дуго година био један од најбољих судија у бившој Југославији. Да је тако потврђује и податак да тренутно обавља дужност посматрача и контролора на међународним утакмицама које организује УЕФА и ФИФА - рекао је предсједник Удружења фудбалских арбитара и инструктора Бање Луке Ненад Кнежевић.

О теми коју ће учесницима презентовати Здравко Јокић, први човјек бањолучких арбитара, каже:

- Он ће одржати предавање о измјенама и допунама Међународног борда везано за правила фудбалске игре. Исто тако пренијеће им и своја искуства са међународне сцене. Оно што би још напомеју је да смо за све судије и инструкторе обезбиједили бесплатно присуство на поменутом скупу - нагласио је Ненад Кнежевић.

■ С. Б.

ДУЕЛ ТРНСКЕ СЛОГЕ И ЛАКТАША ЗАВРШЕН БЕЗ ПОБЈЕДНИКА

Одлични Миљевић

СЛОГА 0:0 ЛАКТАШИ

СТАДИОН: Слоге у Трну, гледалаца: 50, судија: Ратко Кунић (Бања Лука).

СЛОГА: Цричевић, Мучаловић, Грмуша, Озрен, Лакић, Мијатовић, Граховац, П. Мајкић, Ђурић, Тепић, Ђурђевић. Још су играли: Миљевић, Јокановић, Д. Мајкић, Галић, Манојловић, Врљановић, Кукић.

ЛАКТАШИ: Мејакић, Слијепчевић, Вишић, Чеко, Ђорић, Секулић, Лукендић, Халиловић, Савановић, Остојић, Здјелар. Још су играли: Рачић, Мариновић, Зрнић, Ловрић, Радуловић, Коковић, Баровић, Гачић, Брљић, Новаковић.

ТРН - Најнепопуларнијим резултатом (0:0) завршен је меч између фудбалера Слоге и Лакташа. Оба ривала имала су своје прилике за постизање голова, али су мреже, ипак, остале нетакнуте.

У најповољнијој шанси нашао се гостујући нападач Саша Новаковић. Он је средином другог полувремена изашао сам испред голмана Слоге Огњена Миљевића. Међутим, овај талентовани чувар мреже, који на себе све више скреће пажњу, чудесном интервенцијом спријечио је погодак. Ова два ривала идућу тест утакмицу одиграће у понедјељак на терену са вјештачком травом у Орашју.

■ С. Б.

ЛИЈЕВЧЕ

Стручни штаб Лакташа за суботу је планирао тест утакмицу са некадашњим прволигашем Републике Српске, екипом Лијевча из Нове Тополе. То би требало да буде још једна прилика кормилару Лакташана Влади Јагодићу да види колико је до сада урађено у припремном периоду.

ДРУГОЛИГАШ ИЗ БОСАНСКОГ БРОДА РЕМИЗИРАО СА ТИМОМ ИЗ ТИВТА

Полет одолио Арсеналу

АРСЕНАЛ 0:0 ПОЛЕТ

СТАДИОН: Градски у Тивту, гледалаца: 50, судија: Радуковић (Тиват).

АРСЕНАЛ: Франовић, Стеановић, Фатовић, Кастратовић, Бановић, Радуловић, Митић, Батута, Мудреша, Љесковић, Гојковић.

ПОЛЕТ: Ћерић, Малешевић, Инђић, Кокић, Митровић, Петрић, С. Видић, Стринић, Жилић, Ђукић, Б. Видић. Још су играли: Пантић, Лазукић, Вукман, Врач, Рашић, Миловац.

ТИВАТ - Фудбалери бродског друголигаша Полета у склопу „морских" припрема одмјерили су снаге са екипом Арсенала из Тивта. Послије 90 минута занимљиве игре меч је окончан мирољубиво, 0:0.

Најзрелије шансе за „црвенобијеле" из Босанског Брода имали су Б. Видић, Жилић, Ђукић и Митровић, али нису успјели постићи ниједан погодак. На другој страни своје прилике прокоцкали су Радуловић, Мудреша и Гојковић.

■ Р. М.

ПОЧИЊУ ПРИПРЕМЕ ТИМА ИЗ РОСУЉА

Стартује и Крајина

БАЊА ЛУКА - Фудбалери Крајине, лидер Треће лиге, група Бања Лука, припреме пред прољећни дио сезоне почињу у уторак, 1. марта. Тада ће шеф стручног штаба тима из Росуља Божидар Петровић са почетком у 16 часова обавити прозивку играча на које рачуна за наставак шампионата.

- Због лоших временских услова били смо приморани припреме почети нешто касније. Ипак, вјерујем да то неће покварити наше планове, те да ћемо остварити наш циљ, а то је освајање титуле и пласман у виши ранг такмичења - рекао је стратег Крајине Божидар Петровић.

Клуб је у првом дијелу сезоне остварио фасцинантан скор - осам побједа у исто толико мечева и суверено држи лидерску позицију са осам бодова предности испред Челинца.

- Кључ успјеха је у томе да је екипа сазрела. Већ дужи низ година је на окупу, а уз то смо обавили и квалитетне припреме па резултати нису изостали. Такође, сви фудбалери су исказали велику жељу и хтјење и то се исплатило - додао је Петровић.

О амбицијама у наставку трећелигашког шампионата и плановима за будућност Петровић истиче:

- Мислим да је вријеме да клуб обезбиједи пласман у виши ранг такмичења. Стекли су се сви услови за то, имамо велику предност и било би право чудо да не дођемо до титуле. Што се тиче планова за будућност, главни задатак управе је да обезбиједи средства за функционисање у Другој лиги, како ту не би остали само једну сезону - резимирао је Петровић.

■ Де. М.

НАСТАВЉА СЕ ЛИГА МАЛОГ ФУДБАЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ДЕРБИ НА КРАЈУ

Меч између Леотара и Слога Столарије „Зрнић" одиграће се у суботу са почетком од 17 часова

ТРЕБИЊЕ - Посластица остављена за крај! У суботу у Спортској дворани „Брегови" одиграће се мечеви седмог и осмог кола Лиге малог фудбала Републике Српске. Најзанимљивији сусрет одиграће водећи Леотар и Слога Столарија „Зрнић", два састава који су најозбиљнији кандидати за титулу. Ко побиједи у овом дуелу може се надати пехару, а овај окршај заказан је за 17 часова.

- Имамо прилику да на свом паркету још више одмакнемо пратиоцима и надам се да ћемо то и остварити. Вјерујем да смо бољи од ривала из Трна, што ћемо доказати у међусобном сусрету. Ако их побиједимо, у што нимало не сумњам, све ће бити ријешено у борби за прву позицију - каже први тобџија Леотара Слободан Кокић.

Екипа Слога Столарије „Зрнић" највјероватније ће у Требињу наступити у ослабљеном саставу.

- Није нам на руку ишла промјена термина, јер имамо неколико играча који имају обавезе у својим клубовима. И поред тих недаћа надамо се најбољем - кратко је истакао провјерени чувар мреже „столара" Радован Гајић.

Минулог викенда селекција Бање Луке направила је изненађење одигравши нерешено са фаворитом из Трна, 3:3. Овог пута у оквиру седмог кола састаће се са другим кандидатом за титулу - Леотаром.

- Најважније за нас је да ћемо наступити у тренутно најјачем саставу. Требињци нису непобједиви, и мислим да брзом игром и са доста трчања можемо направити изненађење. Покушаћемо да се из другог плана умијешамо у борбу са водећима - оптимиста је узданица Бање Луке Предраг Мајкић. **Седмо коло:** Леотар - Бања Лука (9.45 часова), Невесиње - Слога Столарија „Зрнић" (12.10), Никић компани - Добој (13.20).

Осмо коло: Бања Лука - „Никић компани" (14.35), Добој - Невесиње (15.45), Слога Столарија„ Зрнић" - Леотар (17).

■ М. П. - Н. Д.

ТАБЕЛА

1. Леотар	4	3	1	0	18:10	10
2. С. С. „Зрнић"	4	2	2	0	14:8	8
4. Никић К.	4	2	0	2	10:10	6
3. Добој	4	2	0	2	12:16	6
5. Бања Лука	4	1	1	2	10:14	4
6. Невесиње	4	0	0	4	8:14	0

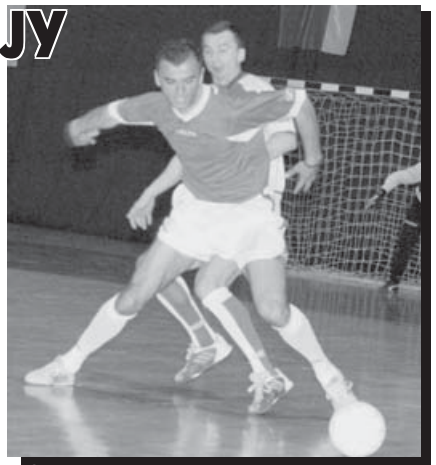

Слободан Кокић (Леотар): Побједа за титулу *(Снимио М. МИХАЈЛОВИЋ)*

У СУБОТУ СЕ НАСТАВЉА ФУДБАЛСКИ ШАМПИОНАТ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

ПАРТИЗАН ИЛИ ЗВЕЗДА

Као и у претходних седам сезона, битку за прво мјесто водиће клуб из Хумске и екипа са „Маракане"

БЕОГРАД - Зимска пауза је истекла. Од суботе ће на фудбалским теренима Србије и Црне Горе „бубамара" наставити да скакуће. Дилема која ће гријати срца навијача своди се по осми пут заредом на исто питање: Партизан или Црвена звезда? „Црно-бијели" улазе у наставак са три бода предности, а комшије са „Маракане" са великом жељом да их што прије достигну и престигну.

Ријечи двојице тренера, Владимира Вермезовића и Ратка Достанића, илуструју очекивања вјечитих ривала.

- Биће то вруће прољеће и за нас и за Црвену звезду. Наш ривал је у завршници првог дијела првенства играо у одличној форми, коју је потврдио и у припремним утакмицама у Турској. Сваки бод биће злата вриједан, а нама се не смије поновити прошлогодишњи кикс када смо испали из трке поразом од посљедњег Кома - истакао је Владимир Вермезовић, а затим је наставио анализирати предстојећу трку „вјечитих".

О РИВАЛУ: „Црвено-бијели" очекују много од „вјечитог дербија", али сам сигуран да та утакмица неће одлучити о титули. Сваки бод имаће једнаку важност.

О ПОЈАЧАЊИМА: У зимској паузи добили смо што смо жељели - јачу конкуренцију у екипи. Корејац Чи Ву Ким је употребљив у задњем и везном реду, а Нигеријац Обиора Одита је головима против Дњепра показао да ће бити наш велики адут у шпицу напада.

ЕВРОПА

Првак Србије и Црне Горе за сезону 2004/2005 пласираће се у квалификације за Лигу шампиона, гдје ће стартовати од другог кола. Другопласирани и трећепласирани тим, уз побједника или финалисту Купа, играће у квалификацијама за Куп УЕФА. У Интертото Купу СЦГ ће имати два представника. Слабијепласирани ће стартовати од првог, а бољепласирани од другог кола. Прволигашко друштво напустиће четири посљедњепласирана клуба.

ЈЕСЕН

1. Партизан	15	13	2	0	39:8	41
2. Црвена звезда	15	12	2	1	38:11	38
3. Зета	15	11	1	3	30:12	34
4. ОФК Београд	15	8	1	6	22:18	25
5. Будућност	15	7	2	6	20:20	23
6. Земун	15	6	4	5	18:19	22
7. Војводина	15	5	4	6	18:18	19
8. Сутјеска	15	5	4	6	13:21	19
9. Хајдук (К)	15	4	6	5	16:18	18
10. Смедерево	15	4	5	6	9:15	17
11. Раднички ЈП	15	4	4	7	13:20	16
12. Чукарички	15	4	4	7	15:18	16
13. Борац	15	4	4	7	12:22	16
14. Обилић	15	3	4	8	16:27	13
15. Хајдук (Б)	15	1	5	9	11:29	8
16. Железник	15	1	4	10	12:26	7

Ратко Достанић (Црвена звезда): Циљ - одбрана дупле круне

О НОВОМ ТАЛАСУ: Јесенас смо лансирали 16-годишњег Ненада Маринковића као најмлађег дебитанта у историји Партизана. Овог прољећа даћемо шансу још неким момцима из подмлатка.

ЦИЉЕВИ: Желимо повратак титуле у Хумску и даље усавршавање модела игре који градимо више од годину дана. Пратимо физичку и општу спремност сваког играча, инсистирамо на најситнијим детаљима и резултати су видљиви. Уз све то, покушаћемо да у Купу УЕФА стигнемо што даље - закључио је Партизанов стратег.

Његов колега са „Маракане" Ратко Достанић имао је врућу јесен кад је наслиједио Љупка Петровића, а дигао је прашину и зимус.

- Неки су ми замјерили што сам инсистирао да са играчима буду продужени уговори, а да пустимо оне који то не желе. Мој резон је јасан: планирам рад на дуже стазе и не желим сваких шест мјесеци да правим нови тим - објаснио је Достанић и додао:

- Ту могућност су за сада искористили голман Владимир Дишљенковић и бек Маријан Марковић, а од појачања довели смо Ардијана Ђокаја из ОФК Београда.

ЛИСТА СТРИЈЕЛАЦА

13 голова - Пантелић (Црвена звезда),
9 голова - Стојановић (Борац), Жигић (Црвена звезда),
8 голова - Трајковић (Зета),
7 голова - Радоњић, Илић (Партизан), Бокић (Обилић), И. Бурзановић (Будућност),
6 голова - Васиљевић (Хајдук Родић МБ), Милић, Нухи, Рашковић (Зета),
5 голова - Матић (ОФК Београд), Ђокај, Кривокапић (Црвена звезда), Вукчевић (Партизан),
4 голова - Пуровић, Вујовић (Будућност), Тадић (Смедерево), Илић (Земун), Грубешић (Партизан), Ђокај (ОФК Београд), Анђелковић (Раднички ЈП), Јовановић, Францишковић, Дунђерски (Војводина), Чађеновић (Сутјеска)...

О УГОВОРИМА: У екипи су остали неки играчи који су размишљали о одласку. Капитална ствар за нас је останак младог Јанковића, Ђорђевића, а вјероватно и Жигића и Коваћевића. Желимо да сви они растерећени уђу у наставак сезоне у којем нам је циљ одбрана дупле круне.

О ДОМЕТИМА: Имао сам времена да сагледам домете тима који сам преузео, послије неколико јесењих кола и у тренутку кризе. Екипа је стабилизована, упознао сам појединце и тврдим да нисмо ништа даље од титуле него Партизан! Наша рачуница је јасна: да бисмо стигли до трофеја морамо да побиједимо све редом! Значи, хоћемо 100 одсто бодова, оба трофеја, а потом слиједи велико спремање за Европу - најавио је кормилар „црвенобијелих".

Треба додати да се све утакмице 16. кола играју у суботу са почетком у 13.30 часова, изузев мечева Раднички Југопетрол - Зета, односно Партизан - Сутјеска, који су на распореду у недјељу у истом термину.

■ Б. МАРКОВИЋ

Владимир Вермезовић (Партизан): За титулу важан сваки бод

ПРОЉЕЋНИ ДУЕЛ ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ И ПАРТИЗАНА БИЋЕ ОДИГРАН У ОКВИРУ 24. КОЛА

ВЈЕЧИТИ ДЕРБИ НА „МАРАКАНИ" 23. АПРИЛА

16. КОЛО	26/27. ФЕБРУАРА	
Борац	1:0	Ц. звезда
Железник	0:1	ОФК Београд
Обилић	2:4	Војводина
Будућност	3:5	Земун
Раднички ЈП	0:2	Зета
Смедерево	0:0	Хајдук (Б)
Хајдук (К)	3:1	Чукарички
Партизан	4:1	Сутјеска

17. КОЛО	5. МАРТА	
Борац	1:1	Партизан
Сутјеска	0:0	Хајдук (К)
Чукарички	0:0	Смедерево
Хајдук (Б)	0:2	Раднички ЈП
Зета	0:1	Будућност
Земун	2:0	Обилић
Војводина	2:2	Железник
ОФК Београд	2:4	Ц. звезда

18. КОЛО	12. МАРТА	
Борац	0:2	ОФК Београд
Ц. звезда	3:1	Војводина
Железник	1:1	Земун
Обилић	1:2	Зета
Будућност	3:2	Хајдук (Б)
Раднички ЈП	2:0	Чукарички
Смедерево	1:1	Сутјеска
Хајдук (К)	0:5	Партизан

19. КОЛО	19. МАРТА	
Хајдук (К)	2:0	Борац
Партизан	3:1	Смедерево
Сутјеска	1:0	Раднички ЈП
Чукарички	0:0	Будућност
Хајдук (Б)	0:1	Обилић
Зета	3:1	Железник
Земун	0:1	Ц. звезда
Војводина	0:2	ОФК Београд

20. КОЛО	2. АПРИЛА	
Борац	0:1	Војводина
ОФК Београд	2:3	Земун
Ц. звезда	1:1	Зета
Железник	0:0	Хајдук (Б)
Обилић	1:2	Чукарички
Будућност	1:0	Сутјеска
Раднички ЈП	0:1	Партизан
Смедерево	0:0	Хајдук (К)

21. КОЛО	9. АПРИЛА	
Смедерево	0:1	Борац
Хајдук (К)	2:2	Раднички ЈП
Партизан	2:0	Будућност
Сутјеска	1:1	Обилић
Чукарички	1:2	Железник
Хајдук (Б)	0:5	Ц. звезда
Зета	1:0	ОФК Београд
Земун	0:1	Војводина

22. КОЛО	16. АПРИЛА	
Борац	2:2	Земун
Војводина	0:1	Зета
ОФК Београд	3:2	Хајдук (Б)
Ц. звезда	1:0	Чукарички
Железник	0:1	Сутјеска
Обилић	1:4	Партизан
Будућност	1:0	Хајдук (К)
Раднички ЈП	0:3	Смедерево

23. КОЛО	20. АПРИЛА	
Раднички ЈП	1:1	Борац
Смедерево	0:0	Будућност
Хајдук (К)	3:1	Обилић
Партизан	2:1	Железник
Сутјеска	0:3	Ц. звезда
Чукарички	0:2	ОФК Београд
Хајдук (Б)	1:1	Војводина
Зета	1:2	Земун

24. КОЛО	23. АПРИЛА	
Борац	0:4	Зета
Земун	0:2	Хајдук (Б)
Војводина	1:1	Чукарички
ОФК Београд	2:3	Сутјеска
Ц. звезда	0:0	Партизан
Железник	0:3	Хајдук (К)
Обилић	1:1	Смедерево
Будућност	1:2	Раднички ЈП

25. КОЛО	30. АПРИЛА	
Будућност	2:0	Борац
Раднички ЈП	1:1	Обилић
Смедерево	1:0	Железник
Хајдук (К)	1:2	Ц. звезда
Партизан	2:0	ОФК Београд
Сутјеска	0:3	Војводина
Чукарички	0:0	Земун
Хајдук (Б)	2:5	Зета

26. КОЛО	4. МАЈА	
Борац	2:1	Хајдук (Б)
Зета	1:0	Чукарички
Земун	0:1	Сутјеска
Војводина	0:1	Партизан
ОФК Београд	0:0	Хајдук (К)
Ц. звезда	2:0	Смедерево
Железник	0:1	Раднички ЈП
Обилић	1:3	Будућност

27. КОЛО	7. МАЈА	
Обилић	0:0	Борац
Будућност	2:2	Железник
Раднички ЈП	0:4	Ц. звезда
Смедерево	0:3	ОФК Београд
Хајдук (К)	1:1	Војводина
Партизан	5:0	Земун
Сутјеска	1:2	Зета
Чукарички	3:0	Хајдук (Б)

28. КОЛО	14. МАЈА	
Борац	2:3	Чукарички
Хајдук (Б)	0:0	Сутјеска
Зета	2:3	Партизан
Земун	1:0	Хајдук (К)
Војводина	0:1	Смедерево
ОФК Београд	2:1	Раднички ЈП
Ц. звезда	3:1	Будућност
Железник	0:2	Обилић

29. КОЛО	21. МАЈА	
Железник	0:1	Борац
Обилић	1:4	Ц. звезда
Будућност	0:1	ОФК Београд
Раднички ЈП	1:2	Војводина
Смедерево	0:2	Земун
Хајдук (К)	0:3	Зета
Партизан	3:0	Хајдук (Б)
Сутјеска	0:3	Чукарички

30. КОЛО	28. МАЈА	
Борац	1:3	Сутјеска
Чукарички	1:3	Партизан
Хајдук (Б)	1:1	Хајдук (К)
Зета	2:0	Смедерево
Земун	0:0	Раднички ЈП
Војводина	1:3	Будућност
ОФК Београд	0:2	Обилић
Ц. звезда	5:3	Железник

КУП

Куп Србије и Црне Горе за сезону 2004/2005 стигао је до полуфинала. За завршницу најмасовнијег такмичења пласирала су се четири београдска клуба.

У полуфиналу 20. марта снаге ће одмјерити: Партизан - Црвена звезда и Железник - Рад. Финале ће бити одиграно 11. маја на стадиону Партизана.

У случају нерјешеног резултата послије 90 минута изводиће се једанаестерци.

РУКОМЕТАШИ КОСИГ ДУНАВ ОСИГУРАЊА У СУБОТУ ДОЧЕКУЈУ СЛОГУ

„БОРИК" АДУТ ДОМАЋИНА

Гостујућа екипа је квалитетна, али ни ми нисмо без шанси. Наша главна предност у овом сурету биће наш терен и навијачи, каже Маринко Торбица

Данило Недовић (Косиг ДО): Очекује успјешну премијеру

БАЊА ЛУКА - Српски дуел у „Борику". Рукометаши Косиг Дунав осигурања на прољећној премијери дочекаће екипу Слоге. У такмица ће се одиграти у суботу са почетком у 17 часова. Иако је клуб из Добоја проглашен за фаворита у овом сусрету, шеф стручног штаба Бањолучана, Маринко Торбица, очекују право издање својих изабраника.

- Вјерујем у све играче и сигуран сам да ћемо разочарати. Слога је квалитетна екипа, али ни ми нисмо без шанси. Наши адути у овом сурету биће домаћи теренски навијачи. Пружићемо максимум, а побиједиће она екипа која буде боља. Сви рукометаши су здрави и спремни за окршај са Добојлијама - рекао је шеф стручног штаба Косиг Дунав осигурања Маринко Торбица.

Поред овог у суботу ће се одиграти још четири сусрета. Тим Бијељине ће угостити екипу Зрињског из Мостара. Обје екипе су подједнаког квалитета, а Бијељинци ће имати прилику да пред својим навијачима освоје прве бодове.

Рукометаши Борца Телеком Српске путују у Грачаницу, гдје ће снаге одмјерити са истоименим тимом. Иако су домаћини непријатни на свом терену, у табору „црвено плавих" вјерују у успјешну премијеру.

У 12. колу Заједничке лиге БиХ састају се: субота: БАЊА ЛУКА: **Косиг Дунав осигурање - Слога (17 часова)**, БИЈЕЉИНА: **Бијељина - Зрињски (16)**, ГРАЧАНИЦА: **Грачаница - Борац Телеком Српске (18)**, ЗАВИДОВИЋИ: **Кривација - Извиђач (19)**, ВИСОКО: **Босна - Коњух намјештај (19 часова)**, ТУЗЛА: Слобода Солана - Босна (С) - одиграно у петак.

■ Ј. ЧАНАК

ТЕНИСКИ ШАМПИОНАТ БиХ

Марковић фаворит

БАЊА ЛУКА - Два терена Тениског клуба Борац биће у суботу и недјељу поприште великих борби. Наиме, 26. и 27. фебруара на распореду је Дворански шампионат БиХ у конкуренцији јуниора и јуниорки до 18 година.

- За ово првенство влада велико интересовање. Већ сада имамо 58 пријављених тенисера и тенисерки. Ту су такмичари из Бањe Луке, Добоја, Приједора, Брчког, Посушја, Љубушког, Мостара, Зенице, а сигуран сам да ће се још клубова појавити до самог почетка такмичења - ријечи су предсједника Борца Петра Трикића.

Турнири почињу у суботу у 9 часова за јуниоре, односно у 12 за јуниорке.

- Уколико не буде неких проблема, а надам се да их неће бити, финални мечеви ће се играти у недјељу у 13 часова. Што се тиче организације све смо привели крају. Два терена, која су прекривена „балонима", потпуно су спремна за окршаје који предстоје - ријечи су Трикића.

Подсјетимо да титулу јуниорских шампиона бране Синиша Марковић, члан Борца односно тенисерка зеничког Челика Селма Бабић. Но, њих двоје ће, сасвим сигурно, имати изузетно тежак задатак како би одбранили титуле јер ће конкуренција бити изузетно јака.

■ Т. П. Ц.

ЗАЈЕДНИЧКА КУГЛАШКА ЛИГА БиХ

Козара руши Книн

БАЊА ЛУКА - Одлука о новом куглашком шампиону БиХ могла би пасти већ у недјељу послије дербија 15. кола Заједничке лиге БиХ у којем се састају Козара и Книн Гагитранс. Дуел два клуба која су одличним резултатима у шампионату обиљежила сезону, привлачи велики пажњу спортске јавности у граду на Сави.

- Книн је добра екипа, али нема шансе у Градишци - каже адут Козаре Драган Тркуља. Сигуран сам да ћемо побиједити, без обзира на податак да Бањолучани још нису осјетили горчину пораза на гостовањима. Бољи смо и то ћемо показати у недјељу.

Биће ово окршај и бивших саиграча, који су прошле године освојили титулу са Бањалучком пиваром. На једној страни Драган Тркуља и Синиша Чалић, а на другој Борис Новаковић и Чедо Андрић.

- Они су моји велики пријатељи, али попуста нема. Дају све од себе да Козара освоји бодове и стигне до коначног циља - првог мјеста у шампионату - нагласио је Тркуља.

У Книну ГТ улогу фаворита препуштају домаћину.

- Козара је у благој предности, прије свега јер тешко губи мечеве у својој куглани. Улог је огроман, а видјећемо ко ће издржати велики психолошки притисак. Надам да ћемо послије овог дуела бити ближи титули - рекао је куглаш Книн Гагитранса Чедо Андрић.

Парови 15. кола: субота: БИХАЋ: **Бихаћ - Борац Нова Бањалучка банка,** САРАЈЕВО: **Жељезничар - Слобода,** ПРИЈЕДОР: **Рудар Агромарић - Зрински,** БАЊА ЛУКА: **Бањалучка пивара - Рудар Какањ, недјеља:** ГРАДИШКА: **Козара - Книн Гагитранс.**

Сви мечеви почињу у 11 часова.

■ Д. Пр.

ЛИГА СРПСКЕ

У 11.колу Прве куглашке лиге Републике Српске састају се: **субота:** ГРАДИШКА: **Лијевче - Требишњица,** ДЕРВЕНТА: **Дервента - Витаминка,** ЗВОРНИК: **Српски соко - Херцеговац, недјеља:** ЛАКТАШИ: **Лакташи Астра СБ - Рудар Угљевик.**

Сви мечеви су почињу у 11 часова.

У НЕДЈЕЉУ ВЕЛИКА БОКСЕРСКА РЕВИЈА У БИЈЕЉИНИ

Војводина гост Српске

БИЈЕЉИНА - Послије пуне четири године највећи град Семберије, у бившој Југославији, један од центара „племените вјештине", биће у недјељу домаћин боксерске ревије у којој ће рукавице укрстити репрезентација Републике Српске и селекција Војводине.

- Првобитно је било замишљено да се у пријатељском одмјеравању снага састану екипе Радника и новосадске Војводине, тако да су и плакати штампани са називом овог меча. Међутим, због чињенице да најбољи боксери Војводине наступају на међународној ревији „Београдски победник" нису могли доћи у најјачем саставу. Због тога је договорено да селекцију Војводине чине боксери из неколико клубова, а нашу репрезентацију такмичари из бањолучке Славије, брчанског Јединства и наравно бијељинског Радника - истакао је један од организатора овога меча и тренер репрезентације Српске Миленко Томић.

Судећи по списку боксера из Републике Српске, поштоваоци „племените вјештине" у Бијељини имаће прилику да виде занимљиве и квалитетне борбе.

- За селекцију Српске, између осталих, наступиће Марио Перковић, Горан Малић и Дарко Кучук из Славије, Дејан Исмић и Сањин Копривица из Јединства, те чланови Радника Аднан Хаџихајдић, Идриз Бараковић, Славиша Симеуновић и Младен Стјепановић. Дакле, све афирмисани и квалитетни борци. Речено ми је и да ће селекција Војводине доћи у јаком саставу, тако да очекујемо добре мечеве и доста узбуђења - додао је Томић.

Организатор ревије је Боксерски клуб Радник. Ова ревија ће се одржати у спортској дворани Основне школе „Кнез Иво од Семберије", а почетак је у недјељу у 15 часова.

■ Т. Н.

КАРАТЕ

Судијски семинар

БАЊА ЛУКА - Едукативно лиценцни семинар за карате судије одржаће се у суботу у Добоју са почетком у 9 часова. Организатор овог семинара је Карате клуб Слога Нова форма и Спортски савез Добоја.

- Поред судија, који ће учествовати на семинару и полагати за добијање лиценци, у Добоју ће бити присутни и чланови тренерско-стручне комисије. Они ће имати задатак да усвоје календар такмичења за ову сезону. Он је већ окривно усвојен и надам се да око њега неће бити проблема. Они требају само да га потврде како би он био званичан и како би могли све клубове обавијестити о терминима такмичења - рекла је генерални секретар Карате савеза Републике Српске Невенка Лекић.

■ С. П.

БАЊА ЛУКА ДОЧЕКУЈЕ СПИН

Тријумф за треће мјесто

БАЊА ЛУКА - Стонотенисери Бање Луке на домаћем терену угостиће екипу Спина. Охрабрени тријумфом из прошлог кола, Бањолучани и у овом дуелу очекују нове бодове. Тренутно се налазе на четвртом мјесту првенствене табеле, а побједа против Спина обезбиједила им би пласман на трећу позицију.

Лидер првенства, Боснам, у Сарајеву ће дочекати екипу Жељезничара, а у овом граду снаге ће одмјерити и тимови Алаца и Босне. У овом колу Младост игра против Креке.

У седмом колу Заједничке лиге БиХ за стонотенисере састају се: БАЊА ЛУКА: **Бања Лука - Спин**, ЗЕНИЦА: **Младост - Крека**, САРАЈЕВО: **Алаца - Босна**, САРАЈЕВО: **Боснам - Жељезничар**. Одиграни су и одгођени мечеви шестог кола: ЗЕНИЦА: **Младост - Босна 4:2**, ДОБОЈ ИСТОК: **Спин - Алаца 1:4.**

■ Ј. Ч.

ЛИГА БиХ ЗА СТОНОТЕНИСЕРКЕ

Креки ни грам наде

БАЊА ЛУКА - Лидер првенства, стонотенисерке Приједора, у дерби сусрету дочекаће другопласирану екипу Креке из Тузле. Приједорчанке очекују наставак побједоносне серије.

- До сада нас нико није успио савладати и мислим да ни овог пута изненађења неће бити. Играмо на домаћем терену и очекујемо само побједу - рекао је тренер Приједора Славко Антонић.

Поред овог одиграће се још два меча седмог кола Заједничке лиге БиХ за стонотенисерке. Друга екипа из Републике Српске, Перућица, на свом терену ће снаге одмјерити са Бугојном. Тим Топ Стен '73 игра против Телеком из Тузле.

У 7. кола Заједничка лиге БиХ за стонотенисерке састају се: ПРИЈЕДОР: **Приједор - Крека**, ФОЧА: **Перућица - Бугојно**, ЦАЗИН: **Топ Стенс '73 - Телеком,** ТРАВНИК: **Борац - Витез 4:0**. Слободна је екипа сарајевског Жељезничара.

■ Ј. Ч.

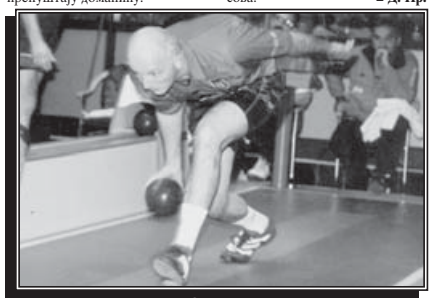

Давор Калат (Книн): Окршај за титулу

ПРВЕНСТВО СРПСКЕ У СЈЕДЕЋОЈ ОДБОЈЦИ

Добој брани примат

БАЊА ЛУКА - У суботу и недјељу почиње други дио шампионата Републике Српске у сједећој одбојци. Титула јесењег првака припала је тиму Добој Грађпрома који ће највјероватније и послије овог кола задржати прву позицију јер гостује у Книжеву. Побједник Купа Српске Крајишник такође не би требао имати већих проблема у првом колу наставка пошто ће се састати са екипом из доњег дијела табеле, Семберијом. Градски дерби и сигурно најзанимљивији сусрет овог кола одиграће се у Приједору гдје ће састати истоимени тим и Козара. Оба тима претендују за улазак у плеј-оф тако да ће се сигурно водити велика борба за бодове. Четврти меч осмог кола између Бање Луке и „фењераша" Маглића играће се тек 12. марта пошто ће Бањолучани овог викенда учествовати на међународном семинару у Београду.

Сусрети осмог кола првенства Републике Српске у сједећој одбојци играће се по сљедећем распореду: субота: БИЈЕЉИНА: Семберија - Крајишник (14 часова), недјеља: ПРИЈЕДОР: Козара Приједор - Приједор (10), КНЕЖЕВО: Кнежево - Добој Грађпром (12), БАЊА ЛУКА: Бања Лука - Маглић (12. март).

■ М. И.

ТАБЕЛА

1. Добој	7	7	0	21:4	20
2. Б. Лука	7	6	1	20:5	18
3. Козара П.	7	4	3	15:9	13
4. Крајишник	7	4	3	15:10	13
5. Приједор	7	4	3	13:11	11
6. Семберија	7	2	5	6:17	5
7. Кнежево	7	1	6	3:18	3
8. Маглић	7	0	7	2:21	1

КАРАТИСТИ „ШЕСНАЕСТЕ" СЕЛЕ СЕ У СВОЈУ СТАРУ БАЗУ

ПЕТЕ ПРИПРЕМЕ НА ЈАХОРИНИ

На „олимпијској љепотици" увијек смо имали одличне услове за рад, па се надам да ће тако бити и сада, каже Момир Црњак

БАЊА ЛУКА - Такмичари Карате клуба „Шеснаесте" почињу са другом фазом припрема. Они ће у наредних 13 дана боравити у својој старој бази, на Јахорини, гдје ће радити на општој физичкој спреми.

- Први дио припрема успјешно смо обавили у Бањој Луци. Сада се селимо на Јахорину гдје ћемо највећу пажњу посветити физичкој припреми бораца. У вечерњим часовима радићемо на техничко-тактичким варијантама. Ово ће нам бити пете припреме које ћемо обавити на „олимпијској љепотици". До сада смо увијек имали одличне услове за рад, па се надам да ће тако бити и овог пута иако знамо да је сњежни покривач изузетно висок - рекао је шеф стручног штаба Карате клуба „Шеснаеста" Момир Црњак.

За бањолучке каратисте по повратку са Јахорине неће бити предаха. Наиме, њих већ крајем марта очекује пут у Италију на Свјетско клупско првенство, а ту је и првенство Републике Српске.

- Вјерујем да ћемо испунити све зацртане планове на Јахорини и да ћемо потпуно спремни дочекати прве испите. Наравно, не треба очекивати да наши борци већ на старту такмичарске године буду у топ-форми, али сигуран сам да ће већ на првим смотрама остварити добре резултате. Сигуран сам да ће они дати све од себе да то и ураде и да ће нас по ко зна који пут обрадовати медаљама - истакао је Црњак.

На Јахорину је отпутовало осам такмичара. То су: Синиша Џида, Драженко Шкрбо, Сањин Шакић, Борис Поповић, Срђан Шакић, Борис Крешко, Милош Симић и Милош Јоловић, а са њима ће радити шеф стручног штаба Момир Црњак.

■ С. ПОПОВИЋ

Драженко Шкрбо: На планину по форму

ЗАЈЕДНИЧКА ЛИГА БиХ ЗА КОШАРКАШЕ, 13. КОЛО

КИСИЋ ОТПИСАО „ФЕЊЕРАША"

Тренер Требињаца вјерује како не би требало да буде већих проблема против Зеница Челика и да ће његов тим освојити бодове

БАЊА ЛУКА - Тим из водеће четворке на табели заједничке кошаркашке лиге БиХ, Игокеа у 13. колу имаће прилику забиљежити још један тријумф. Александровчани ће у суботу гостовати код Радника који се бори за опстанак и коме је сваки бод од велике важности.

- Ово ће бити прилика да се још једном увјеримо у снагу Бијељинаца са којима играмо и 8. марта у четвртфиналу Заједничког купа БиХ. Објективно смо јачи од Радника, али то треба да докажемо на паркету. Очекујем побједу којом би се још више приближили Лиги за првака - оптимиста је шеф стручног штаба Игокеа Слободан Симовић.

У редовима Бијељинаца свјесни су да је екипа из Александровца у овом сусрету фаворит.

- Игокеа је један од најквалитетнијих тимова у Заједничкој лиги. Међутим, ми се не предајемо и покушаћемо да савладамо фаворита. Биће то тешко урадити, али изненађења су увијек могућа - истакао је предсједник Радника Радомир Марјановић.

Послије побједе у одгођеној утакмици са Слободом Дитом, Леотар се прикључио водећој тројци. У суботу требињски „плаво-бијели" имају прилику за нови тријумф, пошто им у госте долази „фењераш" Зеница Челик.

- Против Зеничана играмо у комплетном саставу, јер се у тим враћа Марко Кандић, што ће нам знатно олакшати посао. Имаћемо једног играча више под обручем, гдје смо до сада имали проблема. Надам се новој побједи - нагласио је кормилар Леотара Радомир Кисић.

Лидер на табели, Бањалучка пивара не би требало да има тежак посао. „Пивари" ће угостити Богошћу, која се грчевито бори за опстанак.

- Иако су у доњем дијелу табеле играчи Богошће играју чврсто. Међутим, ми смо фаворити и вјерујем да ћемо забиљежити још једну побједу јер желимо остати на врху табеле. Због грипа не могу да рачунам на Пејовића и Мијатовића, а у тим се враћа Јоцовић - истакао је шеф стручног штаба Бањалучке пиваре Драго Каралић.

■ Д. П. - М. П.

ХЕРЦЕГОВАЦ

Послије неколико дана одсуствовања из Билеће и несугласица са руководством Херцеговца због неизмирених новчаних обавеза, тренер Драган Вашчанин вратио се у овај град. Билећани ће у суботу дочекати тим Посуђа.

- Очекујемо побједу, али истовремено се прибојавамо гостију јер нисмо тренирали током прошле недјеље. Такође, морамо бити опрезни јер нас је Посуђе у првом дијелу такмичења савладало. Покушаћемо им се реванширати без обзира на проблеме. У тим се враћа и Гојнић који је због повреде прста у прошлом колу паузирао - рекао је Вашчанин.

■ Ш. А.

УТАКМИЦЕ

У утакмицама 13. кола, које се играју у суботу, састаће се: БАЊА ЛУКА: **Бањалучка пивара - Богошћа (20 часова)**, ТРЕБИЊЕ: **Леотар - Зеница Челик (20)**, БИЈЕЉИНА: **Радник - Игокеа (19)**, ТУЗЛА: **Слобода Дита - Зрињски (18.30)**, БИЛЕЋА: **Херцеговац - Посуђе (18)**.

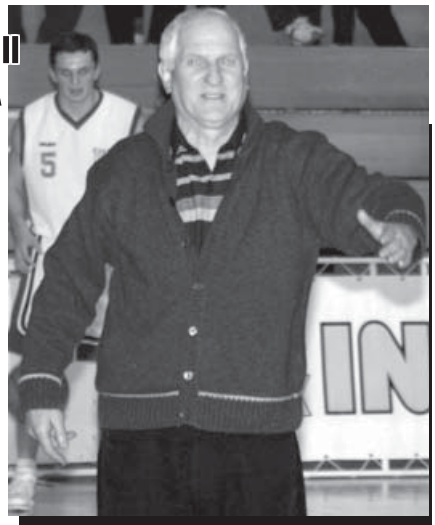

Перо Живковић (Радник): Испит против Игокеа

ОСМИ ФОРУМ ЕВРОПСКЕ МРЕЖЕ ТРЕНЕРСКИХ ШКОЛА

Бања Лука рукометни центар

Бранко Јанковић: У плану размјена професора

БАЊА ЛУКА - Директор Центра за спорт Бранко Јанковић, професори Милан Винчић и Драган Данелишен путују 11. марта у Варшаву, гдје ће се одржати Осми форум Европске мреже тренерских школа.

- Још 2002. године примљени смо у ову асоцијацију, а на Седмом форуму, који је одржан у Лозани, добили смо статус сталног члана. У Варшаву идемо са јасним циљем, а то је да спроведемо у дјело замисао чланика Европске мреже тренерских школа да Бања Лука буде центар рукомета за Југоисточну Европу - каже директор Центра за спорт Бранко Јанковић.

Он даље наводи да ће тročлана делегација Центра за спорт предложити челницима Европске мреже тренерских школа програм размјене професора:

- Понудићемо наша три професора: Слободана Симовића, Славка Сегића и Драгана Данелишена за размјену. Они би, према том програму, предавали по Европи, док би професори из других земаља своје знање преносили нашим студентима. Такође, у Варшави ћемо тражити њихову подршку, како би Центар за спорт прерастао у колеџ спортских наука - истакао је Јанковић.

■ Д. Пр.

ДЕРБИ СУСРЕТ У МОДРИЧИ

Одбојкашка посластица

БАЊА ЛУКА - Удариће јунак на јунака. У минилиги за првака на распореду је дерби сусрет двије најбоље екипе у Српској: Модрича Оптиме и Јединства из Брчког.

- Нашим спортским пријатељима и великим ривалима супротставићемо се у „окрњеном" саставу. На терен, по свему судећи, због повреде неће истрчати Ранко Пупић. Но, упркос томе нема предаје, па нека побиједи бољи - ријечи су капитена Модрича Оптиме Веселина Дробњака.

Одбојкаши Јединства свјесни су шта их очекује на „врућем паркету" у Модричи, али са доста оптимизма путују у град одбојке.

- Биће то права утакмица. Као и у сваком мечу и сада се надамо освајању три бода. Учинићемо све да се и овога пута у Брчко вратимо уздигнута чела. У нашем саставу неће бити Ђорђа Васића, за којег је због повреде сезона већ завршена - нагласио је првотимац Јединства Милош Митровић.

У мини-лиги за опстанак биће одиграна само једна утакмица, јер ће Зворник овога пута бити без одбојке. Наиме, у овом граду требало је да гостују играчи Градишке, но пошто су иступили из такмичења, првотимци Дрине имаће неочекивану паузу.

Парови: **мини-лига за првака**: БИЈЕЉИНА: **Радник Елвако - Студент**, МОДРИЧА: **Модрича Оптима - Јединство**, **мини-лига за опстанак**: ЉУБИЊЕ: **Љубиње - Гацко**. Све утакмице играју се у суботу са почетком у 18 часова.

■ Т. П. Ц.

ПРВЕНСТВО СРПСКЕ ЗА ОДБОЈКАШИЦЕ

Шампион у Вишеград

БАЊА ЛУКА - Дуел шампиона и вицешампиона. Одбојкашице Јединства Моби'С из Брчког, у оквиру другог кола мини-лиге за првака, гостују у Вишеграду код екипе ХЕ на Дрини.

- Улазимо у овај дуел потпуно неоптерећени. Друга позиција на којој се налазимо у потпуности нам одговара и то је са овом младом екипом и наша реалност. Морам нагласити да ни овога пута у нашем тиму неће бити капитена Ружице Милићевић, која ће, због повреде, још петнаестак дана бити ван терена - нагласио је други тренер ХЕ на Дрини Јово Сарић.

У редовима Јединства Моби'С вјерују да, ако савладају Вишеграђанке, до краја лиге могу да наступају чак и са подмлатком.

- Форма нам је у успону, играћемо у комплетном саставу и шта друго да очекујемо него побједу. Не потцјењујем ривала, али сматрам да смо тренутно најбоља екипа у Републици Српској - ријечи су другог тренера Јединства Моби'С Драге Давидовића.

У лиги за опстанак екипа Маглића из Србиња, у дуелу са „фењерашем" Фамос Кораном из Пала покушаће да се домогне нових бодова за бијег са дна табеле.

Парови: **мини-лига за првака**: БИЈЕЉИНА: **Радник Бијељина пут - Гласинац (18 часова)**, ВИШЕГРАД: **ХЕ на Дрини - Јединство Моби'С (17)**, **мини-лига за опстанак**: СРБИЊЕ: **Маглић - Фамос Коран (16)**, МОДРИЧА: **Модрича - Гацко (16 часова)**. Сви мечеви играју се у суботу.

■ Т. П. Ц.

ПРВЕ КОШАРКАШКЕ ЛИГЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Судар фаворита

БАЊА ЛУКА - Дерби 12. кола Прве кошаркашке лиге Републике Српске очекује се у Источном Сарајеву. Домаћа Славија која држи лидерску позицију у суботу ће дочекати тим Младости из Гаџка. Биће то борба два тима која претендују за врх табеле, односно титулу. Бодови извојевани у овом сусрету могли би да буду од великог значаја када је пласман у плеј-оф у питању.

Други занимљив меч сигурно ће бити онај у Рогатици, гдје ће Младост Волф јулен угостити комшијски тим из Вишеграда. У преосталим сусретима, барем по тренутном стању на табели, фаворити не би требало да имају већих проблема.

Утакмице 12. кола играће се по сљедећем распореду: субота: ИСТОЧНО САРАЈЕВО: **Славија - Младост Гаџко (18.30 часова)**, СТАМБОЉЧИЋ: **Филозофски - Нектар (17)**, РОГАТИЦА: **Младост Волф јулен - Варда (18)**, СОКОЛАЦ: **Гласинац - Младост Мрковић Град (19)**, недјеља: ЗВОРНИК: **Дрина - Рудар (18)**.

Кошаркашице ће овог викенда одиграти утакмице седмог кола, а састаће се: субота: НОВИ ГРАД: **Слобода - Младост (14 часова)**, недјеља: БИЈЕЉИНА: **Минг Кафа плус - Козара (17)**. Слободан је **Врбас**.

■ М. И.

ОДРЖАН ИЗБОР НАЈБОЉИХ СПОРТИСТА ПЕТРОВА

Радовановићева, Пуповац, Озрен...

ДОБОЈ - У Петрову на Озрену одржана је пригодна манифестација на којој су проглашени најбољи спортисти, екипе и спортски радници за прошлу годину.

За најуспјешнијег спортисту изабран је Небојша Пуповац, фудбалер друголигаша Озрена, а најбоља спортисткиња је каратисткиња Дајана Радовановић, чланица КК Слога Нова форма Добој.

На листи најбољих спортских колектива почасно мјесто припало је Фудбалском клубу Озрен, а епитет најуспјешнијег спортског радника понио је Зоран Катанић из Фудбалског клуба Звијезда (Какмуж).

За најбоље спортисте проглашени су шахиста Озрена Петрова Невен Алексић (сениорска конкуренција), затим каратиста Миодраг Петровић и каратисткиња Данка Милотић (јуниори), стонотенисери Озрена из Какмужа Дејан Томић и Ивана Томић (кадети).

Специјална признања за развој спорта додијељена су Миладину Благојевићу и Спортско-риболовном друштву „Спреча". Шахисткиња Горица Гаврић и каратисткиња Данка Дујковић проглашене су најперспективнијим спортисткињама.

Награде најбољим уручили су Миленко Лукић, шаховска легенда у овом крају, Урош Тодоровић, предсједник жирија, Душко Петровић и Младен Томић у име Организационог одбора и начелник општине Зоран Благојевић.

Ово је други пут да се у Петрову проглашавају најуспјешнији појединци и колективи у области спорта, а сви се надају да ће постати традиционалан.

■ Сл. П.

Добитници награда: Обиљежили 2004. годину

КОШАРКАШИЦЕ БОРЦА ПУТУЈУ НА ГОСТОВАЊЕ У БРЧКО

БИТКА ЗА ОПСТАНАК

Бањолучанке имају прилику да тријумфом у гостима обезбиједе бодове који би их оставили у елитном друштву

БАЊА ЛУКА - Кошаркашице Борца у 13. колу заједничког шампионата БиХ путоваће у Брчко гдје ће се састати са истоименом екипом из дистрикта. С обзиром на то да се и домаћи тим бори за опстанак, сигурно ће се водити велика борба. У табору Бањолучанки надају се да коначно послије дуже паузе могу славити и покушати сакупити довољан број бодова како би се сачувало мјесто у елити.

- Сваки пут се надамо побједи, па тако и сада. Покушаћемо савладати домаћина и коначно додати два бода на наш салдо. Остало је још мало времена до краја такмичења и морамо дати све од себе како би изборили опстанак - истакао је тренер Борца Ернест Басало.

Тим Младости овог викенда неће играти меч против Бротња, иако је раније то било предвиђено.

- Из Читлука су нам послали молбу да одгодимо сусрет јер имају проблема са грипом и тим је десеткован. Тако ће се највјероватније ова утакмица играти у уторак, 1. фебруара - нагласио је шеф стручног штаба Младости Ранко Ћузулан.

И кошаркашице Младог Крајишника одмараће у овом колу, јер су по распореду слободне.

■ М. ИЛИЋ

РАСПОРЕД

У сусретима 13. кола, који су на распореду у суботу, састаће се: БРЧКО: **Брчко дистрикт - Борац (18 часова)**, МОСТАР: **Зрињски - Јединство Трокал (15.30)**, ЗЕНИЦА: **Челик - Бановићи (19)**, БАЊА ЛУКА: **Младост - Бротњо (одгођено)**.

РЕВАНШ СУСРЕТИ ШЕСНАЕСТИНЕ ФИНАЛА КУПА УЕФА

ПОДВИГ СТЕАУЕ

Бивши европски шампион, послије бољег извођења пенала, елиминисао Валенсију

НИОН - Реванш утакмице шеснаестине финала Купа УЕФА донијеле су неколико великих изненађења. Тако су се од даљег такмичења опростили: Штутгарт, Шалке те два шампиона својих земаља Ајакс и Валенсија.

ПАРОВИ

У првим утакмицама осмине финала Купа УЕФА, које су на програму 10. марта, састаће се: Мидлзбро-Спортинг Лисабон, Севиља - Парма, Стеауа - Виљареал, Лил - Оксер, Олимпијакос - Њукасл, Шахтјор - АЗ Алкмар, Партизан - ЦСКА Москва и Атлетик Билбао/Аустрија - Сарагоса.

Реванш утакмице су на програму 16. и 17. марта.

Мало ко је вјеровао да ће Стеауа послије 0:2 у Валенсији, направити подвиг, али управо то се и догодило. Са два гола Кристее некадашњи шампион Европе славио је са 2:0, а пласман међу 16 најбољих изборио је послије једанаестераца. Шахтјор је, са Вукићем и Дуљајем у првој постави, поготком Агахове савладао Шалке у Гелзенкирхену са 1:0, што му је послије 1:1 у Дањецку било довољно за пролаз у осмину финала.

И друга два њемачка клуба претрпјела су поразе, па је домаћин наредног Свјетског првенства остао без представника у овом такмичењу. Парма се враћа у форму, а то је на својој кожи најбоље осјетио Штутгарт, који је елиминисан на свом стадиону и то послије продужетака. Ахен је водио у Холандији, али је Алкмар преокренуо резултат и отишао у наредну рунду.

Три минута дијелила су Ајакс од осмине финала. Оксер је повео поготком Калуа, а Холанђани су изједначили преко Бабела. Нову предност француској екипи донио је Шеиру, да би судбину Ајакса запечатио Матис у 87. минуту. Аустрија и Атлетик из Билбаоа одиграли су први меч који је завршен без побједника - 0:0. Реванш је на програму у недјељу.

Агахова и Вукић (Шахтјор): Изненадили у Гелзенкирхену

Резултати шеснаестине финала Купа УЕФА: Дњепар - Партизан 0:1 (први меч 2:2), (Радовић 87), **Шалке - Шахтјор 0:1** (1:1), (Агахова 22), **АЗ Алкмар - Ахен 2:1** (0:0), (Гален 62, Матијсен 80 - Мајер 32), **Сошо - Олимпијакос 0:1** (0:1), (Столтидис 67), **Стеауа - Валенсија 2:0 пенталима 4:3** (0:2), (Кристеа 49, 70), **Штутгарт - Парма 0:2** (0:0), (Маркони 98, Писану 116), **Оксер - Ајакс 3:1** (0:1), (Калу 32, Шеиру 50, Матис 87 - Бабел 36), **Фејенорд - Спортинг 1:2** (1:2), (Хофс 89 - Муниз 62, Рочембак 82), **Мидлзбро - ГАК 2:1** (2:2), (Морисон 19, Хаселбајнк 61 - Базина 9), **Њукасл - Херенвен 2:1** (2:1), (Бруер 10 аутогол, Ширер 25 - Бругинк 80 пенал), **Сарагоса - Фенербахче 2:1** (1:0), (Галети 12, Савио 72 - Соуса 87), **Лил - Базел 2:0** (0:0), (Мусилу 37, Аћимовић 78 пенал), **Бенфика - ЦСКА 1:1** (0:2), (Карадаш 64 - Игнашевич 50), **Севиља - Панатинаикос 2:0** (0:1), (Макукула 80, Кореира 90), **Виљареал - Динамо Кијев 2:0** (0:0), (Фигероа 20, Казорла 33). Први меч: **Аустрија Беч - Атлетик Билбао 0:0.** ■

МАДРИД - Наступ звијезда Реала из Мадрида, Роналда и Зинедина Зидана, за суботњи дерби у домаћем првенству против Депортива под великим је знаком питања. Наиме, Бразилац се и даље жали на повреду ликијевог стопала, која га мучи већ дуго, док је Зидан добио неугодан ударац у десно кољено и питање је да ли ће бити спреман за Депортиво.

•••

МОСКВА - Само пола године поштро је напустио клупу рукометне репрезентације Русије, Владимир Максимов враћа се на функцију селектора.

Досадашњи стратег „зборње" Анатолиј Драчев био је на удару домаћих новинара послије осмог мјеста на Свјетском првенству у Тунису, па је смјена била очекивана.

•••

РАБАТ - Марокански Фудбалски савез пријавиће голмана Марсеја и француске репрезентације Фабијана Бартеза Француском савезу због пљувања судије на пријатељској утакмици између Марсеја и Видад Казабланке.

- Такво понашање играча мора се казнити. Чекамо пријаву мароканског савеза, а затим ћемо одлучити о казни - рекао је нови предсједник Француског савеза Жан-Пјер Ескале.

•••

АМСТЕРДАМ - Роналд Куман више није тренер холандског великана Ајакса. Куман је одступио са клупе „копљаника" послије испадања из Купа УЕФА у шеснаестини финала од Оксера. Ајакс, осим што је испао из Европе, не стоји добро ни у домаћем првенству гдје се налази на трећем мјесту са осам бодова заостатка за водећим ПСВ из Ајндховена. ■

КОШАРКАШИ ЦСКА ЗАБИЉЕЖИЛИ 37. УЗАСТОПНУ ПОБЈЕДУ

Руси „маршираи" Каталонијом

БАРСЕЛОНА - Одигране су преостале утакмице првог кола друге фазе такмичења у Еврокупу. Кошаркаши ЦСКА остварили су и 37. узастопну побједу ове сезоне, иако су гостовали на „врућем" терену у Барселони. Изабраници Душана Ивковића нису имали милости према каталонском гиганту у којем је Дејан Бодирога одиграо једну од најслабијих утакмица у каријери. Капитен „плавих" је за 27 минута забиљежио само три поена, уз шут из игре 1-9. Код „армејаца" је блистао Андерсен са 27 поена и 11 скокова.

Убједљиве тријумфе на свом терену остварили су Макаби против Улкера, за који је Вукчевић постигао 12 поена, као и Монтепаски који је „демонтирао" Цибону. Реал је у „фото-финишу" био бољи од Скаволинија, док је једини тријумф на страни, уз ЦСКА, остварио Панатинаикос против Жалгириса. Меч је обиљежио Кутлај, који је у првој утакмици послије повратка из НБА постигао 16 поена, док је Шћепановић побиједи екипе из Атине допринио са пет поена.

Резултати: Група: „Д": Макаби - Улкер 90:59, Монтепаски - Цибона 90:62, **група „Е":** Барселона - ЦСКА 70:91, Реал Мадрид - Скаволини 75:71, **група „Ф":** Жалгирис - Панатинаикос 73:84. ■

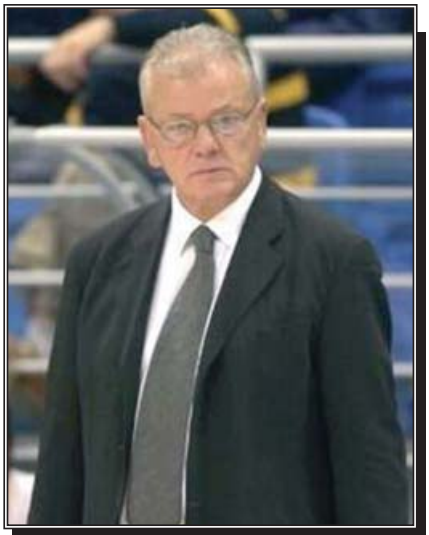

Душан Ивковић (ЦСКА): Лекција Барселони

У НБА ЛИГИ ОДИГРАНА ТРИ СУСРЕТА

„Краљеви" на кољенима

ЊУЈОРК - У најјачој кошаркашкој лиги на свијету одиграна су три меча, а у свим дуелима славили су домаћи тимови. Филаделфија је гостовала код Њујорка и са свега осам расположивих играча доживјела пораз 113:101. Никси су највећим дијелом сусрета били у заостатку, али су на крају ипак славили. Најбољи у побједничкој екипи били су Тим Томас са 27 и Курт Томас са 21 поеном, док је госте предводио Ален Ајверсон са 29 кошева и осам асистенција.

Далас је славио против Сакремента 122:113. Кингси су били у предности све до пет минута прије краја сусрета када је домаћин серијом од 8:0 преокренуо резултат и до краја меча рутинском игром стигао до новог тријумфа. Дирк Новицки предводио је домаће са 34 поена и 11 скокова, док се код „краљева" истакао Мајк Биби са 26 поена и осам асистенција. Предраг Стојаковић није играо због повреде.

Нови пораз забиљежили су Тимберволфси. Минесота је овог пута поражена на гостовању у Лос Анђелесу код Клиперса 92:86. Свих 48 минута тим из Лос Анђелеса био је у вођству и потпуно заслужено славио.

Резултати и стрелци: Њујорк - Филаделфија 113:101 (Т. Томас 27 - Ајверсон 29, 8 ас), **Далас - Сакраменто 122:113** (Новицки 34, 11 ск - Биби 26, 8 ас), **ЛА Клиперс - Минесота 92:86** (Бренд 24 - Спривел 17). ■

БЕНИТЕЗ УПОЗОРИО ЏЕРАРДА

МЕНИ ТРЕБАЈУ ПОБЈЕДНИЦИ

Тренер Ливерпула разочаран изјавом капитена да екипа неће освојити ниједан трофеј

ЛИВЕРПУЛ - Шпански стручњак на клупи енглеског Ливерпула Рафаел Бенитез изјавио је да је врло разочаран изјавом капитена свог тима Стивена Џерарда, који сматра да тим са „Енфилда" ове сезоне не може освојити Лигу шампиона или Карлинг куп.

Бенитез је упозорио капитена да буде већи оптимиста у вези са наступом клуба у најквалитетнијем европском такмичењу, Лиги шампиона. Џерард је недавно изјавио како не вјерује да ће Ливерпул ове сезоне освојити било који трофеј, јер сматра да немају квалитетан тим.

- Разговарао сам са Џерардом и рекао му да престане бити песимиста. Зашто не бисмо освојили титулу првака Европе? Мени требају побједници, јер сам и сам такав. Лига шампиона нам отвара велике могућности. Уколико прођемо Бајер Леверкузен, ко каже да нећемо имати лакшег противника у наредној рунди такмичења или да нећемо играти против тима који ће имати проблема са повредама и суспензијама - изјавио је Рафа Бенитез.

Прву прилику за освајање трофеја Ливерпул ће имати већ у недјељу када игра финале Карлинг купа у Кардифу против Челзија. ■

Рафаел Бенитез: Не жели песимисте

ГУЛИТ О ИНЦИДЕНТУ У РОТЕРДАМУ

Навијачи криви за елиминацију

РОТЕРДАМ - Тренер Фејенорда и некадашња звијезда холандског фудбала Руд Гулит оптужио је домаће навијаче као главне кривце за елиминацију Фејенорда из Купа УЕФА.

Утакмица, у којој је Фејенорд поражен од Спортинга из Лисабона 1:2, била је прекинута 20 минута због инцидента који су изазвале присталице тима из Ротердама. Наиме, када је у 62. минуту фудбалер Спортинга Леидон постигао погодак за госте, навијачи Фејенорда почели су да бацају петарде и друге предмете на терен. Један „пројектил" ударио је Португалца Руи Жоржеа, па је њемачки судија Мејер прекинуо утакмицу.

- Нереди су доста утицали на моје играче. У свлачионици, послије прекида, сви су ћутали. Нико се није могао концентрисати на игру у том тренутку. Навијачи су, уз нашу лошу игру, главни кривци за испадање - изјавио је тренер Фејенорда. ■

СЕП БЛАТЕР ЗНА КАКО СПРИЈЕЧИТИ КОРУПЦИЈУ

Судијама веће плате

ЦИРИХ - Предсједник Свјетске фудбалске организације ФИФА Сеп Блатер изјавио је да би волио видјети како професионалне судије зарађују 100 хиљада евра годишње, чиме би се спријечили нови скандали у вези са корупцијом.

- То би било рјешење и ја то говорим већ 10 година. Онда би суђење постало опсесија и када би људи ишли на посао не би варали никога - рекао је Блатер у интервјуу њемачком спортском часопису „Кикер".

Он је истакао да се у фудбалу зарађује довољно новца за испљаивање судија у великим лигама.

- Мислим да би плате могле да буду отприлике 100 хиљада евра годишње, али би то зависило од региона - нагласио је Блатер. Велики скандал избио је у Њемачкој када се открило да је судија Роберт Хојцер примао паре од кладионичара. ■

ДАНАС НА СПОРТСКИМ СТРАНАМА

ФУДБАЛ

Лукић отклонио дилеме

Митар Лукић

Страна 2.

КУГЛАЊЕ

Борба за титулу и примат

Дарко Лацковић

Страна 4.

КОШАРКА

Радник против Игокее

Перо Живковић

Страна 5.

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР БАЊА ЛУКА
Ул. Дванаест беба б. б.
78000 БАЊА ЛУКА

На основу чланова 5. и 7. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске", број 20/01) Клинички центар Бања Лука, објављује

ЈАВНИ ПОЗИВ

за прикупљање понуда

1. ПРЕДМЕТ ПОНУДЕ:
Предмет надметања је прикупљање писмених понуда и избор најповољнијег понуђача за периодични преглед лифтова у сврху добијања употребних дозвола.
2. ПРАВО УЧЕШЋА:
Право учествовања на јавном надметању имају све фирме регистроване за обављање дјелатности која је предмет надметања.
3. САДРЖАЈ ПОНУДЕ:
- назив, тачна адреса, телефон и телефакс понуђача,
- комерцијалну понуду доставити у једној коверти, а документацију о техничкој понуди у другој. Обје понуде морају бити спаковане у једну велику заједничку коверту.
- потврда о плаћеним порезима и доприносима,
- референтна листа,

4. ПРИЛОЗИ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ
- овјерена копија Рјешења о упису у судски регистар, са свим прилозима.
- Из права на јавно надметање, у складу са чланом 24. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова искључују се:

а) понуђач који није био успјешан у извршавању било којег уговора из јавног надметања у протекле три године до момента предметног јавног надметања;
б) понуђачи који су у поступку банкротирања или који су објавили банкрот, односно против којег се води стечајни поступак;
ц) понуђачи против којих се води поступак због неплаћања пореза или доприноса;
д) физичка лица која су правоснажно осуђена за било које кривично дјело због злоупотребе потписаних уговора;
е) правна лица која су кажњена за прекршај због злоупотребе потписаних уговора, а с циљем незаконитог стицања профита;
ф) физичка лица која су са одговорним лицем наручиоца или службеником наручиоца у крвној вези до другог кољена или је везано усвајањем или старатељством;
г) физичка лица која су у посљедње двије године радила као запослена лица на одговорним пословима наручиоца.

НАПОМЕНА: Техничка понуда је услов за отварање комерцијалне понуде, тј. техничка понуда је елиминаторна.
5. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЈЕНУ ЕКОНОМСКИ НАЈПОВОЉНИЈЕ ПОНУДЕ СУ:
- понуђена цијена у КМ, без урачунатог пореза на промет која укључује најнижу цијену са свим могућим попустима и слично
- начин и услови плаћања
- рок завршетка радова

6. ПОДНОШЕЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОНУДА
Понуде се достављају у посебно запечаћеној коверти са пуном адресом понуђача, именом контакт особе и са назнаком: „НЕ ОТВАРАЈ" - понуда за периодични преглед лифтова у сврху добијања употребних дозвола, на адресу: КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР БАЊА ЛУКА, ул. Дванаест беба б. б. Бања Лука.
Понуде се предају лично или поштом препоручено, а примају се до момента отварања.
Јавно отварање понуда ће се комисијски извршити 11.3.2005. године, у сали за састанке Клиничког центра Бања Лука на Паприковцу, ул. Дванаест беба б. б. са почетком у 10 часова, а уговор са изабраном фирмом склопиће генерални директор Клиничког центра.
Тендерска документација може се подићи сваки радни дан у времену од 8 до 14 часова код шефа Одјељења техничких дјелатности Клиничког центра на Паприковцу, ул. Дванаест беба б. б. Бања Лука.
На име откупа тендерске документације плаћа се 50 КМ, на благајни клиничког центра или на жиро рачун Клиничког центра број 551001-00003144-06 код Нове бањалучке банке.
Контакт телефон 051/308-864.

У складу са чланом 5. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС", број 64/02-II дио),

ДРАГО (СТОЈАН) МАЛИНОВИЋ, ЂУРЕ ЈАКШИЋА ББ, ПРЊАВОР

као понудилац, објављује

ЈАВНУ ПОНУДУ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ

акционарима „НОВА СИРОВИНА" АД БАЊА ЛУКА, ДУНАВСКА 23 А, БАЊА ЛУКА

1. ДРАГО (СТОЈАН) МАЛИНОВИЋ на дан објаве ове понуде власник је 2410563 акција емитента „НОВА СИРОВИНА" АД БАЊА ЛУКА, ДУНАВСКА 23 А, БАЊА ЛУКА, које су редовне појединачне номиналне вриједности 1 КМ, што представља 2410563 гласова у скупштини емитента или 40.95 % од укупног броја гласова.
2. Основни капитал емитента износи 5886822 КМ, подијељен је на 5886822 акција номиналне вриједности 1 КМ.
3. Ова понуда даје се свим акционарима „НОВА СИРОВИНА" АД БАЊА ЛУКА који су власници акција које дају право гласа на Скупштини Друштва.
Понудилац се обавезује да ће купити сваку акцију која даје право гласа у Скупштини Друштва, под прописаним условима и условима утврђеним у овој понуди.
4. За сваку акцију која је предмет ове понуде понудилац се обавезује да ће платити износ од 0,30 КМ.
5. Понудилац се обавезује да ће платити цијену наведену у овој понуди за све депоноване акције у року од 7 (седам) дана од дана истека рока важења ове понуде.
Плаћање ће се извршити преко „Центер комерц банке" а. д. Бања Лука, Јеврејска б. б., Бања Лука преносом новчаних средства са посебног рачуна понудиоца, отвореног код ове банке, на рачуне или штедне књижице акционара који су депоновали акције.
6. Депозитар је: „Централни регистар хартија од вриједности РС" а. д. Бања Лука, Бана Милосављевића 4 , Бања Лука.
7. Рок важења ове понуде за преузимање је 30 (тридесет) дана од дана њеног објављивања у „Глас Српске" Бања Лука и у „Службеном гласнику Републике Српске", с тим да рок почиње тећи од дана задњег објављивања.
8. Акционар који жели да прихвати ову понуду дужан је акције које су предмет ове понуде да депонује код депозитара, до истека рока важења понуде.
Своје акције с правом гласа акционар депонује тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности (брокерској кући) „Центер брокер", Бања Лука, Јеврејска б. б., Бања Лука даје писани налог за прихватање ове понуде.
Образац налога за прихватање понуде за преузимање може се преузет код „Центер брокер", Јеврејска б. б., Бања Лука. Акционар не може располагати акцијама које је депоновао ради прихватања понуде.
Истеком рока важења ове понуде сматра се да је акционар који је депоновао акције прихватио ову понуду.
Акционар може повући депоноване акције тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности даје писани налог за отказивање ове понуде који садржи исте податке као и налог за прихватање понуде.
Акционар може повући депоноване акције до истека рока важења понуде или ако понудилац не плати акције у року за плаћање наведеном у овој понуди или у случају објављивања конкурентске понуде за преузимање.
Повлачење депонованих акција сматраће се одустанком акционара од прихватања ове понуде.
Акционар се не може одрећи права на повлачење депонованих акција.
9. Циљеви понудиоца и његове намјере у вези са друштвом које преузима у случају успјеха понуде су успостављање контролног пакета акција. Ово ће омогућити да се активнијим управљањем побољша позиција друштва, акционара, менаџмента и запослених као и да се обезбиједе услови за повољније изворе финансирања нових развојних пројеката.
10. Понудилац неће купити акције с правом гласа на којима је заснован терет (заложно право, право плодоуживања, забрана располагања и други терети).
Понудилац сноси трошкове депоновања акција, све трошкове преноса акција, као и све остале трошкове који произађу из ове понуде, без обзира на коначне резултате преузимања.

ДРАГО МАЛИНОВИЋ
Заступан по Центер брокер

Радио-телевизија Републике Српске
Бања Лука

РТРС www.rtrs.tv

расписује

КОНКУРС

за избор композиција које ће бити изведене на међународном Ђурђевданском фестивалу дјечије пјесме Бања Лука 2005.

Услови конкурса :

1. потребно је доставити два примјерка текста и демо снимак пјесме на компакт диску,
2. да пјесма није јавно извођена, о чему аутори потписују посебну изјаву,
3. на Фестивалу могу наступити дјеца старосне доби од 8 до 12 година (рођена послије 10. маја 1993. године),
4. организатор за изабране композиције одређује солисте,
5. за композиције које ће бити изведене РТРС задржава ауторска, издавачка и извођачка права (аудио, видео касете и CD),
6. радови приспјели на конкурс се не враћају.

Конкурс је отворен до 1. марта 2005. године.

Радове искључиво под шифром слати на адресу:
Радио-телевизија Републике Српске, Бански двор
78 000 Бања Лука
са назнаком "за Ђурђевдански фестивал"

Све додатне информације могу се добити на телефон: 051/301-226.

E-mail: festival@rtrs.tv

Радио-телевизија Републике Српске
Бања Лука

РТРС www.rtrs.tv

организује

АУДИЦИЈУ

за избор извођача-учесника међународног Ђурђевданског фестивала дјечије пјесме Бања Лука 2005.

На конкурс се могу пријавити дјеца узраста од 8 до 12 година (рођена послије 10. маја 1993. године).

Телефони за пријаве и информације о терминима и мјесту одржавања аудиција:

У БАЊОЈ ЛУЦИ	***051/301-226***
У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ	***057/340-535***
У БИЈЕЉИНИ	***055/209-591***
У ТРЕБИЊУ	***059/270-260***
У ДОБОЈУ	***053/241-401***

Све додатне информације могу се добити на телефон: 051/301-226.

E-mail: festival@rtrs.tv

На основу члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске", број 41/03) и члана 120. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске", број 101/04), начелник општине Приједор, р а с п и с у ј е

ЈАВНИ КОНКУРС

за избор и именовање

1. Начелника Одјељења за општу управу,
2. Начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
3. Начелника Одјељења за просторно уређење,
4. Начелника Одјељења за финансије,
5. Начелника Одјељења за стамбено-комуналне послове и
6. Начелника Одјељења за борачко-инвалидску заштиту.

I Опис послова
Начелник одјељења руководи одјељењем и одговара за његов рад, те обавља и друге послове утврђене правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске административне службе.

II - Мандат
Начелника одјељења, на приједлог начелника општине, именује Скупштина општине на вријеме трајања мандата Скупштине.

III - Статус
Радно-правни статус начелника одјељења биће регулисан након доношења акта о именовању.

IV - Општи услови
Општи услови за кандидате су:
1. да су држављани Републике Српске и БиХ,
2. да су старији од 18 година,
3. да имају општу здравствену способност,
4. да нису отпуштени из државне службе на било којем нивоу власти у БиХ (било на нивоу државе или ентитета), као резултат дисциплинске мјере или на било којем нивоу власти у Републици Српској у периоду од три године прије дана објављивања овог конкурса,
5. да нису осуђивани за кажњиво дјело на безусловну казну затвора од најмање шест мјесеци или за кривично дјело које их чини неподобним за обављање послова у административној служби јединице локалне самоуправе,
6. да се против њих не води кривични поступак.

V - Посебни услови
1. За начелника Одјељења за општу управу:
- ВСС, правни факултет,
- пет година радног искуства у струци.
2. За начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности:
- ВСС, правни-економски или други факултет друштвеног смјера,
- пет година радног искуства у струци.
3. За начелника Одјељења за просторно уређење:
- ВСС, архитектонски, грађевински или правни факултет,
- пет година радног искуства у струци
4. За начелника Одјељења за финансије:
- ВСС, економски факултет
- пет година радног искуства у струци
5. За начелника Одјељења за стамбено-комуналне послове:
- ВСС, правни факултет или факултет техничког смјера,
- пет година радног искуства у струци.
6. За начелника Одјељења за борачко-инвалидску заштиту:
- ВСС, правни факултет,
- пет година радног искуства у струци.

VI - Потребна документа
Уз пријаву на конкурс кандидати су дужни да доставе доказе о испуњавању општих и посебних услова:
1. биографија о кретању у служби,
2. увјерење о држављанству (не старије од шест мјесеци),
3. родни лист (не старији од шест мјесеци),
4. овјерена копија личне карте,
5. љекарско увјерење о општој здравственој способности,
6. увјерење да се не води кривични поступак,
7. овјерена копија факултетске дипломе,
8. овјерена копија радне књижице,
9. потписана и од надлежног органа овјерена изјава о испуњавању општих услова из подтачке 4. тачке IV конкурса.

Сви кандидати који испуњавају услове из јавног конкурса биће позвани на интервју.
Пријаве са доказима о испуњавању општих и посебних услова доставити на адресу: Општина Приједор - Стручна служба начелника општине, Трг Ослобођења бр. 1. са назнаком: „Јавни конкурс за избор и именовање".
Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се узети у разматрање.
Конкурс је отворен 30 дана од дана објављивања у дневном листу „Глас Српске" и у „Службеном гласнику Републике Српске".
Уколико објављивање не буде истовремено, вријеме се рачуна од посљедњег објављивања.

Број 02-120-2/05
Дана 22. фебруар 2005. године
Приједор

Начелник Општине
Марко Павић, с. р.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Министарство трговине и туризма
Републичка дирекције за робне резерве
Бања Лука, Веселина Маслеше 1

На основу Одлуке Владе РС број 02/1-020-749/02 од 6.8.2002. год. о начину ускладиштења, чувања и располагања одузетом робом у поступку инспекцијског тржишног надзора („Сл. гл. РС бр. 55/02), комисија за продају робе

ОГЛАШАВА

директну продају

која ће се одржати дана 4.3.2005. год. у 12 часова у просторијама „Избор" Добој. Предмет директне продаје је разна роба, која је ускладиштена у складишту „Избор" Добој. Спецификација лицитиране робе, од ставке 1 до ставке 236 може се добити у Дирекцији робних резерви сваким радним даном од 8 до 15 часова. Роба се може погледати сваким радним даном у наведеном складишту од 8 до 14 часова.
Разлог директне продаје је неуспјела прва и друга лицитација.
За учешће у директној продаји могу се јавити правна лица која су регистрована за обављање трговинске дјелатности, која своју понуду достављају у затвореној коверти, најкасније 24 часа прије почетка продаје комисији у Републичку дирекцију за робне резерве, Бања Лука, ул. Веселина Маслеше 1/11.
Понуда треба да садржи: назив робе, количину и понуђене цијене.
За учешће у директној продаји мора се положити кауција у износу од 2.000,00 КМ у благајну Дирекције за робне резерве.
За све евентуалне додатне информације консултовати се на телефон 051/214-718.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПРИЈЕДОР
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

На основу Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник РС" бр. 20/2001) Општинска Управа Приједор објављује

ОГЛАС

за јавно надметање

1. ПРЕДМЕТ ПОНУДЕ
Набавка садног и сјетвеног материјала:
а) Винова лоза

Сорта	количина/ком.
- Мускат хамбург	600
- Грочанка	600
- Демир капија	600
- Шасла бијела	600
- Шасла црна	600
- Франковка	300
- Бургундац црни	700
- Гаме бојадисер	200
- Шардоне	900
- Ризлинг италијански	900
УКУПНО	6.000

б) Малина

Сорта	количина/ком.
- Микер	3.500
- Виламет	3.500
УКУПНО	7.000

в) Соја
Сорте I или 0 групе зрења у количини од 1.000 кг.
г) Сточни грашак
Јари сточни грашак у количини од 2.000 кг.
2. ПРАВО НА НАДМЕТАЊЕ
Право учешћа у јавном надметању имају сва правна лица, која испуњавају услове прописане Законом о поступку набавке робе, услуга и уступању радова и доставе понуду сачињену према условима из овог огласа.
3. САДРЖАЈ ПОНУДЕ
а) Назив и тачна адреса понуђача
б) Овјерена копија рјешења о упису у судски регистар произвођача садног - сјетвеног материјала
в) Фотокопија декларације надлежне институције о квалитету садног материјала
г) Фотокопија декларације надлежне институције о порријеклу садног материјала
д) Цијене - Франко Приједор са урачунатим порезом
Ваша понуда може бити и појединачна по ставкама из овог огласа. Такође, осим наведеног сортимента, ваша понуда може бити и проширена.
4. ПОДНОШЕЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОНУДА
Котизација за учешће на надметању износи 50 КМ и може се уплатити на жиро рачун Општинске управе Приједор бр. 5620070000417349 (врста прихода - 722521, буџетска организација - 0074170).
Понуде доставити до 3.3.2005. године до 15 часова на адресу: Општинска управа Приједор, комисија за спровођење поступка набавке робе, услуга и уступање радова за општину Приједор, са назнаком „за набавку сјетвеног и садног материјала" - НЕ ОТВАРАЈ. Комисија ће приспјеле понуде отворити 4.3.2005. године у 10 часова у просторијама општине Приједор, канцеларија бр. 52.
5. КРИТЕРИЈУМИ ИЗБОРА ПОНУЂАЧА
Општинска Управа Приједор не сноси никакве трошкове понуђача у поступку надметања и задржава право да прихвати или одбије понуде у било које вријеме до набавке садног - сјетвеног материјала и при томе не сноси никакву одговорност према понуђачима.
Комисија за отварање и прихватање понуда задржава право да у поступку одлучивања о избору најповољнијег понуђача од истог тражи објашњење за сваки елемент понуде.
Све потребне информације понуђачи могу добити на телефон 052/211-200, Пољопривредна савјетодавна служба.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
ПОДРУЧНИ ЦЕНТАР БАЊА ЛУКА

Ул. Војводе Момчила 18, 78000 Бања Лука; тел. (051) 242-820, 242-824, тел./факс 211-369, тел./факс 242-870, *„call"* центар: (051) 223-630; Интернет презентација: *www.poreskaupravars.org*, ел. пошта: *kontakt@poreskaupravars.org*

Број 02/0704-457-137-229/03-8
Дана, 25.2.2005. године

Пореска управа РС, Подручни центар Бања Лука, на основу члана 71. став 8. Закона о Пореској управи („Сл. гласник РС", број 51/01) и члана 56. и 57. Правилника о принудној наплати („Сл. гласник РС", број 10/02) о г л а ш а в а:

ДИРЕКТНУ ПРОДАЈУ

која ће се одржати дана 7.3.2005. године у 12 часова у просторијама Пореске управе, Подручни центар Бања Лука, IV спрат соба бр. 1 (десно), ул. Војводе Момчила бр. 18 Бања Лука.
Предмет директне продаје је роба одузета од ЗЗ „ШИПРАГЕ" из Шипраге - Котор Варош, ЈИБ 4401120810005 и то како слиједи:

Ред. број	Назив артикла	Јед. мјере	Количина	Цијена на првој лицитац	Вриједност
1.	Детерџент „арикс" 3/1	паковање	540	6,80 КМ	3.672,00 КМ
2.	Прашак за суђе „биско" 1/2	паковање	78	0,92 КМ	71,76 КМ

Сва роба као и доказ о власништву могу се погледати сваког радног дана почев од 26.2. до 6.3.2005. године, у времену од 11 до 12 часова у ЗДП „ПЕТРОЛ" у Врбањи.

За учешће на директној продаји могу се пријавити сва правна и физичка лица држављани БиХ старији од 18 година, који претходно доставе своје понуде у запечаћеним ковертама најкасније 24 часа прије почетка директне продаје.

Понуда мора да садржи назив и количину робе са ознаком редног броја са списка и понуђену цијену која не може бити нижа од 50% од почетне цијене на првој лицитацији.

Понуда се доставља комисији за директну продају у просторијама Пореске управе Подручни центар Бања Лука, ул. Војводе Момчила бр. 18 Бања Лука.
Сви учесници морају бити присутни приликом отварања понуда, а исте ће се отварати 7.3.2005. године у 12 часова.
Предност имају понуде којима се откупљује цјелокупна имовина.
Уколико дужник уплати укупан износ обавезе прије почетка директне продаје, иста се неће одржати.
Купац се обавезује да постигнуту цијену уплати у року од 8 (осам) дана од дана одржавања директне продаје.
Ако је купац физичко лице, дужан је прије преузимања робе извршити уплату пореза на промет примјеном прописаних пореских стопа на продајну цијену постигнуту на директној продаји, као и правна лица која купљену робу плаћају готовински.
Након продаје имовине Пореска управа ће издати потврду о продаји имовине којом се на купца преносе сва права, као и правни основ стицања.

ПОРЕСКА УПРАВА РС
ПОДРУЧНИ ЦЕНТАР БАЊА ЛУКА

У складу са чланом 4. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС", број 64/02-II дио), RiS Company ptp, Прњавор, као понудилац, објављује

ЈАВНУ ПОНУДУ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ

акционарима АД Бања Лакташи, Лакташи

1. Ri S COMPANY. PTP, ул. Живојина Прерадовића бб, Прњавор, на дан објаве ове понуде власник је 2.901.059 редовних акција појединачне номиналне вриједности 1 КМ емитента АД Бања Лакташи, Лакташи, што представља 2.901.059 гласова у Скупштини емитента или 42,24 % од укупног броја гласова.
2. Основни капитал емитента износи 6868062,00 КМ, подијељен је на 6868062 редовних акција номиналне вриједности 1 КМ.
3. Ова понуда даје се свим акционарима АД БАЊА ЛАКТАШИ, ЛАКТАШИ, који су власници акција које дају право гласа у Скупштини акционарског друштва.
Понудилац се обавезује да ће купити сваку акцију која даје право гласа у Скупштини акционарског друштва, под прописаним условима и условима утврђеним у овој понуди.
4. За сваку акцију која је предмет ове понуде понудилац се обавезује да ће платити износ од 0,28 КМ.
5. Понудилац се обавезује да ће платити цијену наведену у овој понуди за све депоноване акције у року од 14 (четрнаест) дана од дана истека рока важења ове понуде.
Плаћање ће се извршити преко HYPO ALPE - ADRIA - BANK АД, И. Ф. Јукића 9, Бања Лука преносом новчаних средстава са посебног рачуна понудиоца, отвореног код те банке, на рачуне или штедне књижице акционара који су депоновали акције.
6. Депозитар је Централни регистар хартија од вриједности РС, а. д. Бања Лука, Бана Милосављевића 6, Бања Лука.
7. Рок важења ове понуде за преузимање је 30 (тридесет) дана од дана њеног објављивања у „ГЛАСУ СРПСКЕ" и у „Службеном гласнику Републике Српске", с тим да рок почиње тећи од дана задњег објављивања.
8. Акционар који жели прихватити ову понуду дужан је да акције које су предмет ове понуде депонују код депозитара, до истека рока важења понуде.
Своје акције с правом гласа акционар депонује тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности (брокерској кући) „Hypo Broker", Краља Петра I Карађорђевића 109, Бања Лука даје писани налог за прихватање ове понуде.
Образац налога за прихватање понуде за преузимање може се преузети код „Hypo Broker", Краља Петра I Карађорђевића 109, Бања Лука.
Акционар не може располагати акцијама које је депоновао ради прихватања понуде.
Истеком рока важења ове понуде сматра се да је акционар који је депоновао акције прихватио ову понуду.
Акционар може повући депоноване акције тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности даје писани налог за отказивање ове понуде који садржи исте податке као и налог за прихватање понуде.
Акционар може повући депоноване акције до истека рока важења понуде или ако понудилац не плати акције у року за плаћање наведеном у овој понуди или у случају објављивања конкурентске понуде за преузимање.
Повлачење депонованих акција сматраће се одустанком акционара од прихватања ове понуде.
Акционар се не може одрећи права на повлачење депонованих акција.
9. Циљеви понудиоца и његове намјере у вези с друштвом које преузима у случају успјеха понуде су узети учешће у менаџменту, повећати производњу и повећати тржишно учешће те извршити докапитализацију фирме.
10. Понудилац неће купити акције с правом гласа на којима је заснован терет.
11. Понудилац сноси трошкове депоновања акција, све трошкове преноса акција, као и све остале трошкове који произађу из ове понуде, без обзира на коначне резултате преузимања.

За све додатне информације и објашњења о јавној понуди и начину депоновања акција ради прихватања понуде и начину исплате куповне цијене, обратите се брокерској кући HYPO BROKER, Краља Петра I Карађорђевића 109, као и на бројеве телефона 051/223-821 и 223-822, факс 223-828.

RiS COMPANY PTP
ПРЊАВОР
Заступан по Hypo-Alpe Adria Bank а. д.

У складу са чланом 4. став 1. Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС", број 64/02-II дио), РиС Company ptp, Прњавор , као Понудилац, објављује

ЈАВНУ ПОНУДУ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ

акционарима АД Гипсара Волари, Волари, Шипово

1. Ri S COMPANY. PTP, ул. Живојина Прерадовића бб, Прњавор, на дан објаве ове понуде власник је 2.305.291 редовних акција појединачне номиналне вриједности 1 КМ емитента АД Гипсара Волари, Волари, Шипово, што представља 2.305.291 глас у Скупштини емитента или 45,14% од укупног броја гласова.
2. Основни капитал емитента износи 5.106.590,00 КМ, подијељен је на 5.106.590 редовних акција номиналне вриједности 1 КМ.
3. Ова понуда даје се свим акционарима АД ГИПСАРА ВОЛАРИ, Волари, Шипово, који су власници акција које дају право гласа у Скупштини акционарског друштва.
Понудилац се обавезује да ће купити сваку акцију која даје право гласа у Скупштини акционарског друштва, под прописаним условима и условима утврђеним у овој понуди.
4. За сваку акцију која је предмет ове понуде понудилац се обавезује да ће платити износ од 0,20 КМ.
5. Понудилац се обавезује да ће платити цијену наведену у овој понуди за све депоноване акције у року од 14 (четрнаест) дана од дана истека рока важења ове понуде.
Плаћање ће се извршити преко HYPO ALPE-ADRIA-BANK АД, И. Ф. Јукића 9, Бања Лука преносом новчаних средстава са посебног рачуна понудиоца, отвореног код те банке, на рачуне или штедне књижице акционара који су депоновали акције.
6. Депозитар је Централни регистар хартија од вриједности РС, а. д. Бања Лука, Бана Милосављевића 6, Бања Лука.
7. Рок важења ове понуде за преузимање је 30 (тридесет) дана од дана њеног објављивања у „ГЛАСУ СРПСКЕ" и у „Службеном гласнику Републике Српске", с тим да рок почиње тећи од дана задњег објављивања.
8. Акционар који жели прихватити ову понуду дужан је акције које су предмет ове понуде да депонује код депозитара, до истека рока важења понуде.
Своје акције с правом гласа акционар депонује тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности (брокерској кући) „Hypo Broker", Краља Петра I Карађорђевића 109, Бања Лука даје писани налог за прихватање ове понуде.
Образац налога за прихватање понуде за преузимање може се преузети код „Hypo Broker", Краља Петра I Карађорђевића 109, Бања Лука.
Акционар не може располагати акцијама које је депоновао ради прихватања понуде.
Истеком рока важења ове понуде сматра се да је акционар који је депоновао акције прихватио ову понуду.
Акционар може повући депоноване акције тако да правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вриједности даје писани налог за отказивање ове понуде који садржи исте податке као и налог за прихватање понуде.
Акционар може повући депоноване акције до истека рока важења понуде или ако понудилац не плати акције у року за плаћање наведеном у овој понуди или у случају објављивања конкурентске понуде за преузимање.
Повлачење депонованих акција сматраће се одустанком акционара од прихватања ове понуде.
Акционар се не може одрећи права на повлачење депонованих акција.
9. Циљеви понудиоца и његове намјере у вези с друштвом које преузима у случају успјеха понуде су узети учешће у менаџменту, повећати производњу и повећати тржишно учешће те извршити докапитализацију фирме.
10. Понудилац неће купити акције с правом гласа на којима је заснован терет.
11. Понудилац сноси трошкове депоновања акција, све трошкове преноса акција, као и све остале трошкове који произађу из ове понуде, без обзира на коначне резултате преузимања.

За све додатне информације и објашњења о јавној понуди и начину депоновања акција ради прихватања понуде и начину исплате куповне цијене, обратите се брокерској кући HYPO BROKER, Краља Петра I Карађорђевића 109 као и на бројеве телефона 051/223-821 и 223-822, факс 223-828.

RiS COMPANY PTP
ПРЊАВОР
Заступан по Hypo-Alpe Adria Bank а. д.

ЈП „ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ НА ДРИНИ" АД
ВИШЕГРАД
СКУПШТИНА

Број СА-01-13/05. год.
Датум, 21.2.2005. год.

На основу члана 6. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске", број 75/04), члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именовањима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске", број 41/03) и 42. у складу са чланом 52. став 1. тачка 3. Статута ЈП „Хидроелектране на Дрини", а. д. Вишеград, Скупштина акционара ЈП „Хидроелектране на Дрини" а. д. Вишеград, на првом заседању одржаном 21. фебруара 2005. године, р а с п и с у ј е

ЈАВНИ КОНКУРС

ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ЧЛАНОВА НАДЗОРНОГ ОДБОРА
ЈП „ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ НА ДРИНИ", АД ВИШЕГРАД ИСПРЕД ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА

О С Н О В
Члан 1.

Скупштина акционара ЈП „Хидроелектране на Дрини", а. д. Вишеград испред државног капитала у складу са Законом о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске", број 75/04) и Статутом ЈП „Хидроелектране на Дрини", а. д. Вишеград, број СА-01-07/05. од 21. фебруара 2005. године

Н А Д Л Е Ж Н О С Т
Члан 2.

Надлежност, подручје дјеловања рада, овлашћења, обавезе и одговорности чланова Надзорног одбора регулисани су одредбама чланова 50. до 61. Статута ЈП „Хидроелектране на Дрини", а. д. Вишеград.

М А Н Д А Т
Члан 3.

Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године.

С Т А Т У С
Члан 4.

Одлуком о именовању Надзорног одбора утврђује се статус чланова Надзорног одбора, накнада за рад у Надзорном одбору и друга права по основу рада у Надзорном одбору.

О П Ш Т И У С Л О В И
Члан 5.

Кандидат за члана Надзорног одбора мора испуњавати сљедеће опште услове:
1. да је држављанин Републике Српске и Босне и Херцеговине,
2. да је старији од 18 година,
3. да има општу здравствену способност,
4. да није отпуштен из државне службе на основу дисциплинске мјере на било ком нивоу власти у БиХ или ентитета, у периоду од три године прије дана објављивања овог конкурса,
5 да није осуђиван за кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова у Надзорном одбору,
6. да се против њега не води кривични поступак и
7. да се на њега не односи члан IX - 1 Устава Босне и Херцеговине.

П О С Е Б Н И У С Л О В И
Члан 6.

Кандидат за члана Надзорног одбора мора испуњавати сљедеће посебне услове:
- висока стручна спрема (VII степен) техничког или друштвеног смјера,
- познавање проблематике из области електропривреде,
- познавање садржаја и начина рада органа управљања,
- доказане резултате на ранијим пословима,
- посједовање руководних и организационих способности,
- најмање пет година радног искуства у струци.

С У К О Б И Н Т Е Р Е С А
Члан 7.

Кандидат за члана Надзорног одбора не може обављати дужност, активности или бити на положају који доводи до сукоба интереса, сагласно одредбама:
- члана 5. Закона о сукобу интереса („Службени гласник Републике Српске", број 34/02),
- члана 13. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске", број 75/04) и
- члана 5. Закона о министарским, владиним и другим именовањима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске", број 41/03).

П О Т Р Е Б Н А Д О К У М Е Н Т А
Члан 8.

Уз пријаву на конкурс кандидати су дужни доставити доказе о испуњавању општих и посебних услова:
- увјерење о држављанству,
- извод из матичне књиге рођених,
- увјерење о општој здравственој способности,
- овјерену копију дипломе о завршеној школи,
- увјерење о радном стажу,
- биографију о кретању у служби,
- увјерење да нису осуђивани, односно да се против њих не води кривични поступак.

Као доказе испуњавања општих услова из тачке 2. и 5 кандидати достављају писмену изјаву о непостојању сукоба интереса.
Са свим кандидатима који испуне услове из овог конкурса, Комисија за избор чланова Надзорног одбора обавиће интервју, о чијем одржавању ће кандидати бити благовремено обавијештени.

О Б Ј А В Љ И В А Њ Е К О Н К У Р С А
Члан 9.

Конкурс ће бити објављен у „Службеном гласнику Републике Српске" и дневном листу „Глас Српске".

Р О К З А П О Д Н О Ш Е Њ Е П Р И Ј А В А
Члан 10.

Рок за подношење пријава је 14 дана од дана посљедње објаве.
Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се узимати у разматрање.
Пријаве се могу предати лично на протокол или послати на адресу; ЈП „Хидроелектране на Дрини", а. д. Вишеград, Незуци 42, са назнаком:„Комисија за избор чланова Надзорног одбора испред државног капитала".

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ИСТОЧНО САРАЈЕВО
ГРАДОНАЧЕЛНИК

REPUBLIC OF SRPSKA
CITY OF EAST SARAJEVO
MAYOR

Јахорински пут б. б., Пале, тел. 057/226-793, факс 057/226-787

Број 02-053-225/05
Датум 22.2.2005. год.

На основу чланова 7 и 8. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске" бр. 20/01), градоначелник града Источно Сарајево објављује:

ЈАВНИ ОГЛАС

За прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача

I ПРЕДМЕТ ЈАВНОГ ОГЛАСА:
Предмет јавног огласа је прикупљање понуда за избор најповољнијег понуђача за коришћење и газдовање објектом Аутобуске станице и простора око станице у Источном Сарајеву.
II ПРАВО УЧЕШЋА:
Право учешћа на јавном огласу имају сва правна лица регистрована за ову врсту дјелатности.
III САДРЖАЈ ПОНУДЕ:
Понуда треба да садржи:
- Назив понуђача са тачном адресом и идентификационим бројем;
- Овјерену фотокопију рјешења о упису у Судски регистар са свим појединачним овјереним прилозима које није старије од три мјесеца;
- Увјерење о измиреним порским обавезама не старијим од три мјесеца;
- Увјерење надлежног Суда да не постоје законске сметње, а које се издаје на основу података из службене евиденције коју води Суд;
- Овјерена изјава да понуђач према члану 24. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступања радова нема сметње да учествује у јавном надметању;
- Преглед кадровске структуре запослених овјерен од ПИО;
- Изјаву о прихватању тендерских услова;
- Референсна листа понуђача коју има у пословима сличног садржаја, а која је предмет овог тендера;
- Списак основних средстава;
- Овјерену копију „А" лиценце за превозника за обављање линијског превоза путника издате од Министарства саобраћаја и веза РС или лиценцу „Б" издату од надлежног органа града И. Сарајево за послове саобраћаја;
- Овјерене копије лиценци за аутобусе којима се обавља превоз путника.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА НАЈПОВОЉНИЈЕ ПОНУДЕ
- Квалитет услуга и професионална референца понуђача;
- Писмена гаранција понуђача за обезбјеђивање Аутобуске станице као I категорије, а према Правилнику о категоризацији аутобуских станица („Службени лист РС", бр. 23/00) овјерена код Основног суда И. Сарајево;
- Спремност понуђача за организовање јавног градског и приградског саобраћаја на цијелом подручју града, а према оправданим потребама становништва и редовима вожње које ће предлагати и одобравати Одјељење за саобраћај, везе и комуналне послове града Источно Сарајево;
- Писмена гаранција понуђача којом се обезбјеђује субвенционирање јавног градског превоза на подручју удружених општина града И. Сточно Сарајево, овјерена код Основног суда у Источном Сарајеву;
- Понуђена висина издвајања новчаних средстава на годишњем нивоу за инвестициона улагања Аутобуске станице и спољног уређења око објекта;
- Писмена гаранција којом се понуђач обавезује за потребу евентуалног организовања јавног градског превоза у складу са важећим редовима вожње до објављивања јавног тендера за линије градског превоза, овјерену код Основног суда Источно Сарајево;
- Гаранција банке на износ од 10% процијењене вриједности објекта са валидношћу од 60 дана;

У поступку вредновања приспјелих понуда, а према наведеним критеријумима висина понуђеног инвестиционог улагања ће бити важна, али не и једини и одлучујући критеријуми за избор најповољније понуде.
V ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА
Тендерска документација по овом огласу доступна је одмах по објављивању у дневној штампи.
Тендерска документација може се преузети у Скупштини града Источно Сарајево - Одјељења за саобраћај, везе и комуналне послове, улица Вука Караџића б. б., зграда Електротехничког факултета III спрат. Уз доказ о извршеној уплати неповратних средстава трошкова тендера од 500,00 КМ на буџет града - жиро рачун 562-012-00002304-76 код „Развојне банке Југоисточне Европе".
Уз назнаку **„Тендерска документација по јавном огласу"**
VI ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА
Понуде се подносе на оригиналној тендерској документацији прописно потписане од стране понуђача или од њега овлашћеног лица.
Затворене и запечаћене понуде (коверте) са пуном адресом понуђача достављају се уз назнаку „Понуда - тендер не отварај" Град Источно Сарајево - Одјељење за саобраћај, везе и комуналне послове, улица Јахорински пут б. б. Пале (објекат „Кикинда").
Оглас остаје отворен десет (10) дана од дана објављивања.
Достављање понуде је до 12 часова, дана 8.3.2005. године.
Непотпуне и неблаговремено приспјеле понуде неће бити разматране.
VII ОТВАРАЊЕ ПОНУДА
Отварање понуда ће се обавити 11.3.2005. године у 10 часова у просторијама Града Источно Сарајево (зграда Електротехничког факултета) Лукавица. На састанку комисије за набавку робе, услуга и уступање радова сваки од понуђача може присуствовати или послати овлашћеног представника (писмено овлашћење) јавном отварању понуда.
Понуде примљене послије истека рока за подношење понуда неће бити прихваћене и биће враћене понуђачу неотворене.
VIII ОСТАЛО
Град Источно Сарајево не сноси никакве трошкове у поступку јавног надметања, а с циљем евентуалних разрјешења нејасноћа из понуде могу се позвати одређени понуђачи да у току разматрања понуда, а прије доношења коначне одлуке о избору најповољније понуде дају додатне информације у вези са достављањем понуде.
Са понуђачем који буде најповољнији би ће закључен уговор о коришћењу и газдовању објекта Аутобуска станица и простора око станице.
О резултатима јавног надметања понуђачи ће бити писмено обавијештени.
Све потребне информације можете добити на телефон 057/340-868.

Трајан пренос одговорности за повратак на надлежне институције

Министарство за људска права и избјеглице БиХ
Европска унија
Развојни програм Уједињених нација

SUstainable Transfer to Return-related Authorities

BiH Ministry for Human Rights and Refugees
European Union
United Nations Development Programme

INVITATION TO BID

UNDP and representatives of the local authorities at the state, entity and municipal level, are jointly implementing the project **SUTRA – SUstainable Transfer to Return-related Authorities.** The Project is financed by the European Commission, UNDP and, as a joint project of the State Commission for Refugees and Displaced Persons, by the Ministry for Human Rights and Refugees of Bosnia and Herzegovina as well as the Federation Ministry for Displaced Persons and Refugees and Ministry for Refugees and Displaced Persons of Republika Srpska.
The Municipality of Bosanski Brod on behalf UNDP BiH, invites all interested parties to submit Sealed Bids for the procurement and delivery of:
LOT I – Greenhouse 100 m^2 – 13 pieces
LOT II - machines and tools as follows:
- Hoeing machine – 6 pieces
- Irrigation pump – 3 pieces
- Knapsack/ portable sprayer – 1 piece
- Plumbing tools – 1 set
- Motor-cutter – 1 piece
- High pressure washer – 1 piece
- Drilling machine – 1 piece
- Mowing machine – 1 piece
- Motor-saw – 2 pieces
- Universal joint trailer 1 ton – 1 piece
- Rotary cultivator – 1 piece
- Sowing machine for cultivator – 1 piece
- Generator – 1 piece
- Agricultural tools – 6 sets
- Cultivator diesel motor – 2 pieces

in the Municipality of Bosanski Brod
Participation
Participation in tendering is open on equal terms to all natural and legal persons registered to carry out activities that are subject to this invitation to bid.
Obtaining the tender documentation:
The tender documentation can be obtained in Counter Hall of the Municipality Bosanski Brod at the address Ulica Svetog Save 39, from 26 February 2005 until 07 March 2005 before 14:00. Tender documentation is free of charge.
Submission of bids:
Dully sealed and signed bids marked as "DO NOT OPEN BEFORE BID OPENING SESSION" must be submitted at the address of Municipality Bosanski Brod, Ulica Svetog Save 39, 74450 Bosanski Brod until 09 March 2005. before 12:00 by registered letter or hand-delivered. All late bids shall be rejected and thus will not be evaluated
Bid opening:
Bids will be opened in public session on 09 March 2005 at 12:30 local time at the address Municipality of Bosanski Brod, Ulica Svetog Save 39, 74450 Bosanski Brod.

ПОЗИВ НА ПОНУДУ

УНДП и представници домаћих власти на нивоу државе, ентитета и општина заједнички имплементирају пројекат под називом, **„СУТРА" - SUstainable Transfer to Return – related Authorities**. Пројект је финансиран од стране Европске комисије, УНДП и као заједнички пројекат Државне комисије за избјеглице и расељена лица, од стране Министарстава за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Федералног министарства за расељене особе и избјеглице и Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске.
Општина Босански Брод, у име УНДП БиХ позива све заинтересоване на достављање запечаћених понуда за набавку и испоруку:
ЛОТ I - Пластеник 100 $м^2$ - 13 комада
ЛОТ II - машине и алати како слиједи:
- Мотокопачица - 6 комада
- Пумпа за наводњавање - 3 комада
- Прскалица леђна - 1 комад
- Водоинсталатерски алат - 1 комплет
- Моторни сјекач - 1 комад
- Перач под високим притиском - 1 комад
- Моторна бушилица са сврдлом - 1 комад
- Моторна косачица - 1 комад
- Моторна пила - 2 комада
- Карданска приколица 1 тона - 1 комад
- Фреза за мотокултиватор - 1 комад
- Сијачица за мотокултиватор - 1 комад
- Агрегат - 1 комад
- Пољопривредни алат - 6 комплета
- Мотокултиватор дизел - 2 комада

на подручју општине Босански Брод.
Право учешћа
Учешће на тендеру је отворено на једнаким основама за сва правна и физичка лица која су регистрована за обављање дјелатности из предмета позива на понуду.
Преузимање тендерске документације:
Тендерска документација се може преузети у шалтер-сали општине Босански Брод, ул. Светог Саве бр. 39 од 26. фебруара 2005. године до 7. марта 2005. године у 14 часова. Тендерска документација је бесплатна.
Предаја понуда:
Прописно запаковане понуде са назнаком „НЕ ОТВАРАТИ ПРИЈЕ РОКА ЗА ОТВАРАЊЕ" треба доставити лично или препоручено поштом на адресу: Општина Босански Брод, ул. Светог Саве 39, 74450 Босански Брод, до 9. марта 2005. године у 12 часова. Све закасњеле понуде биће одбијене и неће бити узете у разматрање.
Отварање понуда:
Понуде ће бити отворене на јавној сесији 9. марта 2005. године, у 12.30 часова по локалном времену на адреси ул. Светог Саве бр. 39, 74450 Босански Брод.

UNDP, Marsala Tita 48, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 276800 Fax: +387 (0) 33 552 330 www.undp.ba
MHRR, Trg BiH 1, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 471630, 206273 Fax: +387 (0) 33 206140 www.mhrr.gov.ba
EC Delegation, Dubrovacka 6, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 254700 Fax: +387 (0) 33 666037 www.delbih.cec.eu.int

---

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ШАМАЦ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
КОМИСИЈА ЗА ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

Број 01-475-К/05.
Датум, 22.2.2005. године

На основу члана 8. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске", број 20/01), Комисија за спровођење поступка јавног надметања, расписује

ОГЛАС

о јавном надметању

1. ПРЕДМЕТ ОГЛАСА:
Обављање услуга одвожења и депоновања отпада из стамбених и пословних просторија, чишћење јавних површина, као и уређење зелених површина на подручју насељеног мјеста Шамац за 2005. годину.
2. ПРАВО УЧЕШЋА
Паво учешћа имају сва правна лица регистрована за обављање дјелатности која је предмет надметања.
3. САДРЖАЈ ПОНУДЕ:
Понуда треба да садржи извод из судског регистра, цјеновник пружања услуга, начин обављања предвиђених услуга, рокове и услове плаћања.
4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕ ПОНУДЕ
- цијена,
- услови плаћања,
- референце,
- рокови извршења,
- гаранције.

5. ДОСТАВЉАЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОНУДА
Понуђачи су дужни да доставе понуде у затвореној коверти на адресу: Општинска административна служба Шамац, ул. К. А. Карађорђевића бр. 4.
Рок за подношење пријава је до 9.3.2005. године.
Понуде ће бити отворене 10.3.2005. године у 11 часова у просторијама мале сале Општинске административне службе Шамац.
Све информације могу се добити на телефон број 054/611-800 - локал 107.

КОМИСИЈА

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ШАМАЦ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
КОМИСИЈА ЗА ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

Број 01-052-К/05.
Датум, 22.2.2005. године

На основу члана 8. Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске", број 20/01), Комисија за спровођење поступка јавног надметања, расписује

ОГЛАС

о јавном надметању

1. ПРЕДМЕТ ОГЛАСА:
Набавка канцеларијског материјала и материјала за одржавање хигијене.
Набавка безалкохолних пића и осталих потреба за општинске административне службе за 2005. годину.
2. ПРАВО УЧЕШЋА
Право учешћа имају сва правна и физичка лица регистрована за обављање дјелатности која је предмет надметања.
3. САДРЖАЈ ПОНУДЕ:
Понуда треба да садржи извод из судског регистра или другог регистра.
4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕ ПОНУДЕ
- цијена,
- услови плаћања,
- референце,
- рокови извршења,
- гаранције.

5. ДОСТАВЉАЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОНУДА
Понуђачи су дужни доставити понуде у затвореној коверти на адресу:
Општинска административна служба Шамац, ул. К. А. Карађорђевића бр. 4.
Рок за подношење пријава је до 10.3.2005. године.
Понуде ће бити отворене 11.3.2005. године у 11 часова у просторијама мале сале Општинске административне службе Шамац.
Све информације могу се добити на телефон број 054/611-800 - локал 107.

КОМИСИЈА

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИК И ТЕРМОЕЛЕКТРАНА ГАЦКО,
АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО, ГАЦКО
Број: 01-И-637
Гацко, 20.2.2005. године

На основу члана 6. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС" број 75/04), члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске („Службени гласник РС" број 41/04), члана 32. Статута Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво и одлуке Скупштине акционарско друштво Рудник и Термоелектрана Гацко број 01-I-639 од 20.2.2005. године, **расписује се**

ЈАВНИ КОНКУРС

за избор и именовање три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, испред државног капитала

I ОСНОВ
Јавно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, бира и именује три члана Надзорног одбора испред државног капитала у складу са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС" број 72/04) и Статутом Јавно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, број 01-НО-616 од 20.2.2005. године.

II ОПИС ПОСЛОВА
Надлежност, послови, обавезе и одговорности чланова Надзорног одбора регулисани су одредбама члана 40 - 51. Статута Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко.

III МАНДАТ
Мандат чланова Надзорног одбора је период од четири године.

IV СТАТУС
Актом о именовању Надзорног одбора утврђује се статус чланова Надзорног одбора, накнада за рад у Надзорном одбору и друга права по основу рада у Надзорном одбору.

V ОПШТИ УСЛОВИ
1. да има општу здравствену способност,
2. да није отпуштен из државне службе на основу дисциплинске мјере на било којем нивоу власти у БиХ или ентитета, у периоду од три године прије дана објављивања овог конкурса,
3. да није осуђиван за кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова у Надзорном одбору,
4. да се против њега не води кривични поступак,
5. да се на њега не односи члан IX 1. Устава БиХ.

VI ПОСЕБНИ УСЛОВИ
1. ВСС, друштвеног или техничког мјера
2. најмање 5 година радног искуства у струци.

VII СУКОБ ИНТЕРЕСА
Кандидати не могу обављати дужност, активности или бити на положају који доводи до сукоба интереса, како је то пописано одредбама:
- члана 5. Закона о сукобу интереса („Службени гласник РС" број 34/02),
- члана 13. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС" број 72/04),
- члана 5. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске („Службени гласник РС" број 41/03).

VIII ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА
Уз пријаву на конкурс кандидати су дужни доставити доказе о испуњавању општих и посебних услова:
- извод из матичне књиге рођених,
- увјерење о општој здравственој способности,
- овјерену копију дипломе о завршеној школи,
- увјерење о радном стажу,
- биографију о кретању у служби,
- увјерење да нису осуђивани, односно да се против њих не води кривични поступак.

За доказе из тачке 2. и 5. општих услова кандидати достављају писмену изјаву као и изјаву о непостојању сукоба интереса.
Са свим кандидатима који испуне услове из овог конкурса, комисија за номиновање чланова Надзорног одбора ће обавити интервју, о чему ће кандидати бити благовремено обавијештени.

IX ОБЈАВЉИВАЊЕ КОНКУРСА
Овај конкурс ће бити објављен у „Службеном гласнику Републике Српске" и дневном листу „Глас Српске".

X РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА
Рок за подношење пријаве је 14 дана од дана посљедње објаве.
Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се узимати у разматрање.
Пријаве се могу доставити лично на протокол или на адресу Јавно предузеће Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, Грачаница б. б., са назнаком „Комисија за именовање чланова Надзорног одбора испред државног капитала".

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
"Српске шуме"
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ - СОКОЛАЦ
ШГ "БОРЈА" - ТЕСЛИЋ

Број 427/05
Датум, 25.2.2005.

На основу члана 46. Закона о шумама („Службени гласник РС", број 13/94, 10/97, 23/98 и 43/02) и члана 6. Правилника о поступку уступања радова у шумарству и надзору над њиховим извођењем, директор ШГ „Борја" Теслић објављује:

ОГЛАС

ЗА ДРУГО ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ О УСТУПАЊУ СЉЕДЕЋИХ РАДОВА У ШУМАРСТВУ НА ИЗВОЂЕЊЕ

I

1. Пошумљавање	Површина	Цијена без превоза	Цијена са превозом
- припрема терена за пошумљавање	25 ха	313,00 КМ/ха	373.00 КМ/ха
- садња садница	40 ха	580,00 КМ/ха	680,00 КМ/ха
2. Попуњавање (садњом садница)	40 ха	580,00 КМ/ха	680,00 КМ/ха
3. Њега култура			
- окопавање и прашење	100 ха	251,00 КМ/ха	295,.00 КМ/ха
- чишћење од корова и непож. врста	20 ха	313,00 КМ/ха	373,00 КМ/ха
4. Њега природног подмлатка	27 ха	230,00 КМ/ха	274,00 КМ/ха

НАПОМЕНА:
Почетак извођења радова је 15.3.2005. године, рок завршетка радова 30.11.2005. године.

II

Учесници у јавном надметању морају испуњавати сљедеће услове:
- Да су регистровани за извођење радова у шумарству у надлежном суду (образац бр. 3. из судског регистра);
- Да имају Решење о испуњавању услова за извођење радова у шумарству издато од стране министра за пољопривреду Републике Српске;
- Да посједују средства рада потребна за извођење радова у шумарству који су предмет јавног надметања (пописне листе) и да запошљавају у сталном радном односу потребан број радника одговарајуће квалификационе структуре (образац М-I);
- Да су уплатили накнаду за коришћење тендерске документације у износу од 0,2% од предрачунске вриједности радова који су предмет јавног надметања. Накнада се бесповратно уплаћује на благајну предузећа
- Да су успјешно изводили радове у шумарству по претходно склопљеним уговорима са ЈПШ „Српске шуме" РС или другим предузећима шумарства ван граница Републике Српске (референца);

III

Понуде (прописно овјерене од овлашћеног лица) заједно са документима о испуњавању напријед наведених услова достављају се у затвореној коверти на адресу:
ШГ „Борја" Теслић, Комисији за отварање понуда, са назнаком за оглас број: 427/05 и напоменом НЕ ОТВАРАТИ.
Понуде се достављају препорученом поштанском пошиљком или лично на протокол наручиоца.
Рок за подношење понуда је 10 (десет) дана од дана објављивања огласа.

IV

Отварање понуда обавиће се јавно уз присуство овлашћених представника понуђача 14.3.2005. год. у 11 часова у просторијама ШГ „Борја" Теслић.

V

Неблаговремене, као и понуде уз које није приложена тражена документација или које одступају од утврђених услова надметања неће се узети у разматрање при одређивању најповољније понуде.

VI

Критеријуми за избор најповољније понуде су сљедећи:
- најповољнија укупна бруто цијена нижа од цијене назначене у овом огласу изнад које се не смију прихватити веће цијене, или цијене исте као у огласу
- референца о извођењу радова у шумарству по претходно склопљеним уговорима с ЈПШ „Српске шуме" РС или другим предузећима шумарства ван граница Републике Српске,
- квалификациона структура сталног запослених радника,
- техничка опремљеност и финансијска стабилност,
- динамика и рок завршетка.

VII

Заинтересовани извођачи радова могу код наручиоца, након уплате накнаде у износу од 0,2% од предрачунске вриједности радова преузети тендерску документацију и извршити увид (преглед) у објекте рада на терену сваки радни дан.
Тендерска документација се преузима до 10 часова, а након тога се одлази на објекте рада са одређеним представником наручиоца.
Овлашћени представник наручиоца за контакте са заинтересованим извођачима радова је Милорад Славуљица, број телефона 430-067.
НАПОМЕНА: За дане када се врши преузимање тендерске документације и увид (преглед) у објекте рада, одређују се посљедња два дана прве половине периода трајања огласа објављеног у дневном листу.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИК И ТЕРМОЕЛЕКТРАНА ГАЦКО,
АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО, ГАЦКО
Број 01-И-636
Гацко, 20.2.2005. године

На основу члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именовањима у Републици Српској („Службени гласник РС" број 41/03) и члана 42. став 1. тачка 1. Статута, Скупштина Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, на сједници одржаној дана 20.2.2005. године, **доноси**

ОДЛУКУ

о утврђивању услова, стандарда и критеријума за избор три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, испред државног капитала

Члан 1.

Овом одлуком се ближе утврђују критеријуми и услови за избор и именовање три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, испред државног капитала.
Под критеријумима за избор три члана Надзорног одбора сматрају се степен образовања, стручно звање, радно искуство као и други услови утврђени овом одлуком.

Члан 2.

Кандидати за избор и именовање из члана 1. ове Одлуке, поред општих услова прописаних Законом, морају испуњавати и посебне услове.
Општи услови за избор три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, испред државног капитала су:
- да су држављани Републике Српске и Босне и Херцеговине;
- да су старији од 18 година;
- да нису отпуштани из државне службе на основу дисциплинске мјере, на било којем нивоу власти у БиХ или ентитетима, у периоду од 3 године прије дана објављивања огласа;
- да нису осуђивани за кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова у наведеним органима;
- да се против њих не води кривични поступак;
- да се на њега не односи члан IX-1 Устава Босне и Херцеговине.

Посебни услови за три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, испред државног капитала су:
- висока стручна спрема (VII степен) техничког или друштвеног смјера;
- познавање проблематике из области електропривреде;
- доказане резултате на ранијим пословима;
- посједовање руководних и организационих способности;
- најмање 5 година радног искуства у струци.

Члан 3.

Три члана Надзорног одбора Јавног предузећа Рудник и Термоелектрана Гацко, акционарско друштво, Гацко, на основу спроведеног конкурса и приједлога конкурсне комисије именује Скупштина акционара.
Од пет чланова Надзорног одбора, три члана су представници државног капитала чији се избор врши путем јавног конкурса.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у „Службеном гласнику Републике Српске", „Службеном билтену Електропривреда Републике Српске" и дневном листу „Глас Српске".

На основу Одлуке Управног одбора од 30.12.2004. год. „МЕРИДИАН" АД Бања Лука, Веселина Маслеше 21/2 и расписане неуспјеле друге лицитације, објављује се

ОГЛАС

за продају основног средства путем слободне погодбе

1. Теретно возило (камион) марке „застава", год. производње 1990. рег. ознака 416-А-522.
Минимална вриједност 5.500,00 КМ.

Порез на промет плаћа купац.
Возило се купује у виђеном стању, а може се погледати сваки радни дан у времену од 8 до 14 часова у кругу пословне јединице Бања Лука, ул. Илије Гарашанина б. б. (царински терминал).
Ковертиране понуде доставити са пуном адресом и контакт особом у року од осам дана од дана објављивања огласа, на адресу:

„МЕРИДИАН" ПЈ Бања Лука,
Илије Гарашанина б. б., 78000 Бања Лука.

Комисијско отварање понуда биће обављено у понедјељак, 7.3.2005, са почетком у 12 часова у просторијама ПЈ Бања Лука.
Контакт особа Милован Јевтић, 051/314-219.

СПОРТСКО РИБОЛОВНО ДРУШТВО
БАЊА ЛУКА
Трг српских јунака 1.
Тел. 051/211-424

ОГЛАС

за прикупљање и избор најповољнијег понуђача
за изнајмљивање пословног простора

1. ПРЕДМЕТ ПОНУДЕ:
- Изнајмљивање пословног простора који се налази у Бањој Луци, Војводе Уроша Дреновића 120, површине 155 м² затвореног и 125 м² терасе
- Простор се издаје без инвентара, у виђеном стању, уз плаћање потрошње електричне енергије, воде, смећа, накнаде за коришћење земљишта и терасе, комуналне накнаде и пореза на закуп.
- Минимални рок закупа 5 (пет) година, а најнижа цијена не може бити мања од 1.000 КМ нето.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ ПОНУЂАЧА
- Цијена закупнине као и услови и начин плаћања закупнине
- Референце понуђача

3. ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА
- Рок за подношење понуда је 9.3.2005. године до 12 часова поштом или лично.

Спортско риболовно друштво Бања Лука задржава право да не прихвати ниједну, односно да понови или поништи надметање, а да при том не сноси никакву одговорност према понуђачима, нити се обавезује да објасни разлоге те одлуке.
Контакт телефон 051/211-424, 065/516-907.

„ДУБИЧАНКА"
Предионица чешљане пређе а. д.
Козарска Дубица

УПРАВНИ ОДБОР
Број УО-16/05
Датум, 16.2.2005.

На основу члана 21. Статута „Дубичанка" а. д. Козарска Дубица, члана 8. Пословника о раду Скупштине и Одлуке Управног одбора бр. УО-16/05. од 16.2.2005. године, Управни одбор

САЗИВА

девету сједницу Скупштине акционара, која ће се одржати дана 30.3.2005. године (сриједа)
с почетком у 11 часова у просторијама Друштва у улици Мајора Милана Тепића у Козарској Дубици

За сједницу Скупштине предлаже се сљедећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Избор радних тијела
2. Усвајање записника са претходне сједнице Скупштине.
3. Разматрање и усвајање завршног рачуна за 2004. годину.
4. Разматрање и усвајање извјештаја ревизора.
5. Разматрање и усвајање извјештаја Надзорног одбора.
6. Разматрање и усвајање пословне политике „Дубичанка" а. д. и бизнис плана за 2005. годину.
7. Доношење одлуке о измјенама и допунама Статута.
8. Доношење одлуке о измјенама и допунама Пословника о раду Скупштине.
9. Доношење одлуке о избору сталног ревизора на приједлог Управног одбора.
10. Доношење одлуке о разрјешењу и именовању чланова Управног и Надзорног одбора.
11. Разматрање извјештаја о раду Управног одбора.
12. Доношење одлуке о висини накнаде члановима Управног и Надзорног одбора.
13. Остала питања.

У случају недостатка кворума, поновљена сједница Скупштине одржаће се истог дана с почетком у 12 часова.
Сви акционари имају увида у материјале по дневном реду у просторијама Друштва, сваког радног дана до одржавања Скупштине, у времену 9 - 12 часова.

УПРАВНИ ОДБОР

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БИЈЕЉИНА
ОШ „ПЕТАР ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ"
ВЕЛИКА ОБАРСКА
Број 40/2005.
Датум, 3.2.2005. године

На основу члана 125. став 1. тачка 4. Закона о основној школи („Службени гласник Републике Српске", број 38/04) и члана 2. тачка 5. Правилника о избору и раду Школског одбора („Службени гласник Републике Српске", број 85/04), као и члана 6. Правилника о избору и именовању директора школа („Службени гласник Републике Српске", број 85/04), Школски одбор Основне школе „Петар Петровић Његош" Велика Обарска расписује

ЈАВНИ КОНКУРС

за избор и именовање директора Основне школе „Петар Петровић Његош"
Велика Обарска

Општи и посебни услови и критеријуми за избор директора основних школа у Републици Српској су:
- има одговарајућу високу или вишу стручну спрему за наставника, односно психолога или педагога;
- посједује важећу лиценцу за наставника;
- има положен стручни испит за обављање васпитно-образовног рада и најмање пет година радног искуства у настави, односно на педагошко-психолошким пословима у школи;
- стечено звање на основу стручног усавршавања и напредовања наставника;
- да није осуђиван правосудном судском одлуком на казну затвора;
- предложен програм рада.

Рок за подношење пријава на конкурс је петнаест (15) дана од дана објављивања.
Директор школе именује се на период од четири (4) године.
Кандидати морају доставити овјерене копије или оригинале сљедећих докумената:
- диплому о завршеном факултету или вишој школи;
- увјерење о положеном стручном испиту за самосталан васпитно-образовни рад;
- потврду о раду у настави или на пословима психолога, односно педагога;
- љекарско увјерење о физичкој и здравственој способности за обављање наставничких послова;
- увјерење да се не води кривични поступак;
- потврду да није осуђиван правосудном судском одлуком;
- извод из матичне књиге рођених;
- увјерење о држављанству.
- школски одбор ће писменим путем обавијестити све учеснике конкурса о одлуци о именовању директора у року од осам (8) дана од дана доношења одлуке Школског одбора.

Кандидати за директора могу документа доставити лично или путем поште на сљедећу адресу: Школском одбору ОШ „Петар Петровић Његош", Велика Обарска, 76329 Велика Обарска, са назнаком „За конкурс"
Непотпуне и неблаговремено пристигле пријаве неће се разматрати.
Јавни конкурс за избор и именовање директора Основне школе „Петар Петровић Његош" Велика Обарска биће објављен у дневном листу „Глас Српске".

ПРЕДСЈЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

ГЛАС ПЛУС

ИНТЕРВЈУ „ГЛАСА ПЛУС"

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ, СПЕЦИЈАЛИСТА МЕДИЦИНЕ РАДА

У ХАЏИЋИМА ПОСИЈАНА СМРТ

Страна 2.

СУДБИНА МИЛОСАВЕ КОЈИЧИЋ, БИВШЕГ ЛОГОРАША

НИКОМЕ СЕ НЕ ПОНОВИЛО

У Другом свјетском рату прошла је кроз праву голготу. Невоља је није заобишла ни у посљедњем рату у БиХ

Страна 3.

ДОНАЛД ХЕЈЗ ЗА „ГЛАС СРПСКЕ" О ЗАШТИТИ ШУМА

ШТЕТА УМЈЕСТО КОРИСТИ

Незаконита сјеча дрвета је проклетство дрвне и шумарске индустрије која би требало да доноси знатну корист

Страна 4.

О НЕОБИЧНОЈ ПОРОДИЦИ ИЗ МОСТАРА

ЧЕТИРИ ВУЧИЋА, ЧЕТИРИ УМЈЕТНИКА

Отац Јанко бави се дуборезом, а синови сликарством и музиком. Јанкове гусле и дуборези стигли у разне крајеве Европе

Страна 5.

О ЈЕЗИКУ У МЕДИЈИМА

ГЕНОЦИД НА ГЕНИТИВУ!

Генитив множине је компликован падеж, са највише наставака, али боље је једном научити него стално гријешити

Страна 11.

(Снимио Ранко ШИБАРЕВИЋ)

Ако немате идеју шта да поклоните драгој особи, покушајте са плишаним медом. Нема онога којег овај поклон неће вратити у дјетињство, призвати слике из безбрижних дана, отворити албуме успомена... Многи кажу да човјек, и кад одрасте, остаје дијете, а да у старости потпуно подјетињи. Ако је већ тако, онда је много боље играти се са плишаним медом, него са туђим и сопственом судбином. А и томе смо склони, зар не?

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ, СПЕЦИЈАЛИСТА МЕДИЦИНЕ РАДА

У ХАЏИЋИМА ПОСИЈАНА СМРТ

У Братунцу је још прије шест година стопа смртности избјеглица из Хаџића била два пута већа од стопе смртности осталих избјеглица, а око четири пута већа од стопе смртности домаћег становништва. Нажалост, неки Хаџићани су дијелове пројектила којима је Нато бомбардовао њихову општину, држали у кућама као сувенире. Још дуго ћемо се суочавати са штетним посљедицама дејства осиромашеног уранијума

Колико нас је, осим непосредних жртава и материјалне штете коштало својевремено Нато бомбардовање? Цијена је, свим сигурно - огромна. Многи људи из подручја на која су падале Нато бомбе данас имају великих здравствених проблема. Неки су већ подлегли.

Проблем штетног утицаја осиромашеног уранијума, којим су била „обогаћена" минско-експлозивна средства којима је Нато засипао Републику Српску, тешко је нашао пут до јавности, посебно западне. Ипак, овим питањем, за сада без значајнијих рефлексија на међународно јавно мњење бавио се и спеијални тим Уједињених нација. У нацрту резолуције о БиХ и спољнополитички комитет Европског парламента у Стразбуру недавно је изразио „дубоку узнемиреност" због проналаска осиромашеног уранијума у узорцима воде и тла, као и изостанком деконтаминације.

Но, ваља подсјетити да су домаћи стручњаци на овај проблем упозоравали још давно. Једна од првих била је примаријус др Славица Јовановић, спеијалиста медицине рада у Братунцу, која је истражујући смртност становништва ове општине, још 1998. године указала на сложену здравствену проблематику избјеглица, посебно са подручја Хаџића и других општина сарајевског региона.

Учесталост малигних обољења ове популације наводила су на сумњу да су фактори штетности у зонама ратних дејстава гдје су боравили могли да имају значајан утицај на здравље тих људи. То је својим обимним истраживањима др Јовановић успјела и да докаже.

?Почели сте да пратите здравствено стање становника општине Братунац и да прикупљате статистичке податке о смртности, 1996. године. Шта Вас је навело на то?

- Крајем 1995. и почетком 1996. године, за неколико мјесеци, број становника у општини Братунац повећао се за више од два пута. Град је постао претијесан, а скоро свака кућа била је мали колективни центар. Школе су биле претворене у центре за прихват избјеглица а услови живота, на различите начине унесрећених породица, били су испод сваког нивоа.

Дом здравља свакодневно је био препун болесних људи, здравствених радника није било довољно а лијекова премало. Већина становништва користила је избјегличке повластице јер нису били здрадствено осигурани. Уочила сам тада да су код доктора, углавном, долазили наши нови суграђани и да су медицинску помоћ најчешће тражили пацијенти са подручја Хаџића и других сарајевских општина.

?Да ли Вас је то навело да обратите посебну пажњу на ту популацију или је, можда, постојао још неки разлог?

- Један од разлога био је учесталост јављања љекару, али, овдје је било избјеглица из више од шездесет општина бивше Југославије - сви су они имали лоше услове живота, исхрану, сви су остали без своје имовине, а велики број породица без својих најмилијих. Међутим, код становништва са подручја Хаџића постојао је један ризико фактор више - од тих људи сазнала сам да су више пута били изложени бомбардовању.

Претпостављајући да би то могао да буде један од узрока који је нарушио здравље ове популације почела сам да прикупљам податке који би могли да разотркију неке моје сумње. Имајући у виду да радим у Дому здравља који није имао опрему ни за минимум услуга примарне здравствене заштите преостало ми је само да се усмјерим на прикупљање статистичких података на терену.

Код тих људи већ сам била уочила учесталост обољења од карцинома. Нажалост, у то вријеме код нас није постојао званични регистар за пријаву малигних обољења и остало ми је само да бележим број лица која су умрла од посљедица ове болести. Медицинска документација била је једина мјеродавна, али, често нисмо добијали повратну информацију са клиника на којима су се лијечили наши пацијенти, најчешће у Београду.

У тим случајевима прикупљала сам податке од чланова породице који су ми увијек излазили у сусрет. Велику захвалност дугујем свештеницима Српске православне црквене општине у Братунцу Душану Спасојевићу и Борисларву Тодићу који су ми дали на увид црквене књиге. Имала сам разумијевање и у Матичној служби општине.

?Када су статистички подаци почели да потврђују претпоставке од којих сте пошли у истраживању?

- Већ 1998. године подаци су потврдили претпоставку да је стопа смртности избјеглица већа у односу на домаће становништво. Године 1997. умрло је укупно 169 становника, од тога 79 домаћих и 90 избјеглица. Треба имати у виду чињеницу да је те године број избјеглог и домаћег становништва био приближно једнак. Сљедеће године на подручју Братунца било је седам хиљада избјеглица, а око 13 хиљада домаћег становништва. Број умрлих тада је био скоро исти - умрле су 83 расељене особе а 82 домаће. Статистички обрађено на укупан број те популације стопа смртности избјеглица већ је 11,85 промила а домицилних 6,3. Стопа смртности Хаџићана те године била је 15,66 промила. То је дефинитивно потврдило моје сумње.

?То је била и потврда претпоставке да је у порасту број малигних обољења?

- Наравно. Само 1998. године подаци до којих сам дошла потврђују ту претпоставку јер је те године од карцинома умрло 27 особа од којих осам домаћих, 13 избјеглица из Хаџића и шест са других подручја. Удио карцинома у укупној смртности је био скоро двадесет одсто.

Значајно је напоменути да је старосна граница код умрлих почела да се помјера надоле јер су људи средње животне доби чешће умирали и то, углавном, мушкарци.

То ме навело на сумњу да су управо фактори штетности у средини у којој су ти људи боравили могли имати утицаја на њихово здравље јер су били у зони ратних дејстава.

Углавном су то војно способна лица као и становници другог пола који су непрекидно боравили у тим подручјима, а било је и нешто дјеце. Београдски медији су те године почели да указују на чињеницу да су нека подручја БиХ била изложена бомбардовању пројектилима са осиромашеним уранијумом.

?Да ли сте тада знали да је Институт за нуклеарна истраживања у Винчи већ 1996. године имао одређене податке и узорке материјала са бомбардованих подручја?

- Нажалост, могла сам много више о том проблему да сазнам из медија из Србије, него из Републике Српске. Остварила сам контакте са еминентним стручњацима Војно медицинске академије у Београду који су углавном лијечили наше пацијенте. Наравно, нисам могла да тврдим да је осиромашени уранијум био један од потенцијалних штетних фактора јер нисам стручна ни компетентна за ту област, али, могла сам то поставити као потенцијални фактор штетности.

Те године, нажалост, прича о томе је завршена. Овај проблем код нас очито није био озбиљно схваћен и о њему се једноставно није желело јавно говорити.

Али, нисам одустала од прикупљања података о смртности становништва - истраживала сам то питање још 2.5 године. Подаци показују да је 1999. године стопа смртности код избјеглица два пута већа у односу на домаће становништво а код људи из Хаџића скоро три пута. Наредне године подаци су били поражавајући. Стопа смртности Хаџићана била је скоро четири пута већа у односу на смртност домаћег становништва.

Те године у Братунцу је било око двије и по хиљаде Хаџићана и око 18 хиљада домаћег становништва и свих других избјеглица.

Умрло је 105 људи, од тога педесет Хаџићана а 55 свих осталих. Закључила сам да је стопа смртности становника из Хаџића два пута већа од стопе смртности осталих избјеглица, а око четири пута већа од стопе смртности домицилног становништва.

?Послије пет година истраживања прекинули сте прикупљање података о смртности становништва, али сте и даље указивали да је здравствена проблематика становништва у Братунцу сложена. Који су разлози за то?

- Треба нагласити да се у Братунац крајем 1995. године и почетком '96. доселило око четири и по хиљаде становника из општине Хаџићи и око осам хиљада из других подручја. Неколико година касније већина породица из Хаџића одселила је у прекоокеанске земље а породице које су дошле са других подручја раселиле су се у земље окружења и неке општине Српске. Циљна група коју сам пратила пет година полако је нестајала.

Забиљежила сам да је у у том периоду у Братунцу умрло више од 750 људи. Сматрала сам да је тих пет година довољно и да сам у том периоду успјела да забиљежим један трагичан и тежак период живота у овој општини. У историји једног народа ријетко се дешава да се становништво цијеле једне општине пресели у другу, а недуго затим да се расели по цијелом свијету.

?Да ли сте очекивали да ће подаци до којих сте дошли понукати надлежне да се озбиљније позабаве овим проблемом?

- Била сам сигурна да се ради о озбиљном проблему и очекивала сам да ће бити започета озбиљна истраживања и научно доказивање да ли је осиромашени уранијум могао бити један од фактора штетности по здравље људи.

Моје претпоставке озбиљно су схватили универзитетски професори N. Priest и M. Thirlwell из Велике Британије који су боравили у Братунцу и на Косову. Они су анализирали узорке урина код 17 особа и то: четири из Хаџића, шест из Бакова, шест из Клине и једног новинара Би-Би-Сија.

Они су потврдили претпоставке да су људи из Хаџића били изложени осиромашеном уранијуму, и то вјероватно удисањем. Такође су закључили да уранијум одложен у плућима наставља да се мобилизује.

?На који начин осиромашени уранијум доспијева у организам човјека?

- Најчешће удисањем кроз систем органа за дисање и варење гдје се надуже задржава. Најмање штетности су путем радијације јер је тај начин могућ једино ако сте у директној близини неког таквог предмета - ако га држите у рукама или ако голим рукама копате по земљи на коју су падали такви пројектили.

Уједињене нације озбиљно су схватиле овај проблем и УНЕП је формирао тим предвођен Пеком Хавистом који су истраживали више од 15 локалитета. Чињенице до којих су дошли, мени нису довољно познате тако да не могу да их коментаришем. Сигнали који посљедњих дана стижу из Европског парламента упућују на чињеницу да је истраживачки тим Уједињених нација урадио значајан посао и да је дао смјернице како отклонити штетне посљедице. Да ли је нешто урађено и да ли је то довољно вјероватно знају људи који су били укључени у овај програм.

Постоји вјероватноћа да је осиромашени уранијум ушао у ланац исхране и водотоке због чега ћемо се сигурно још дуго суочавати са евентуалним здравственим посљедицама његовог дејства.

?Са каквим сте се проблемима суочавали током петогодишњег истраживања?

- Најтеже је било прве двије-три године јер се код нас мало говорило о томе. Као да је постојао неки страх од тога до какве ће се истине доћи. Чини ми се да нисмо били спремни и вољни да се укључимо у ову причу, али, као што сам на почетку рекла струка је ипак проговорила. Тако данас колеге из многих центара износе чињенице да су малигна обољења у драстичном порасту.

■ Крстина ЋИРКОВИЋ

БАЛКАНСКИ СИНДРОМ

?Чињенице да су пројектили којима су бомбардована подручја на којима је живјело српско становништво били пуњени осиромашеним уранијумом биле су све до почетка 2001. године мало познате јавност. Проблем је, изгледа, свјесно „гурнут под тепих"?

- То питање отворили су медији из Србије још 1998. године, али је врло брзо све утихнуло. Сљедеће године бомбардовано је Косово и многи градови у Србији што у наредном периоду отвара поново ову тему да би она кулминирала почетком 2001. када је цијела италијанска јавност била узнемирена смрћу неколицине својих војника који су боравили у мировним мисијама на Балкану.

Тада је овај проблем назван „балканским синдромом" и цијели свијет је био заинтересован тражећи да се испитају чињенице и територије које су биле изложене бомбардовању.

Велики допринос, можда и највећи, дали су медији који су тражили да се ово питање испита и да се каже истина о њему. Тражили су, такође, да се маркирају све зоне које су биле бомбардоване пројектилима са осиромашеним уранијумом, што је Нато и учинио објављујући мапе свих гађаних подручја.

Тек тада се и код нас почело озбиљније говорити о томе и надлежне институције су почеле да раде на прикупљању података са означених територија. Хаџићи су директно гађани стотинама таквих пројектила који су се могли на сликама видјети у гомилама или расути по кругу Техничко-ремонтног завода. Остатке тих пројектила многи Хаџићани су, нажалост, држали у кућама као сувенире, што се, нажалост, одразило на њихово здравље.

?Шта сте сматрали посебно важним у том истраживању?

- Да докажем да је начин избјегличког живота драстично нарушио здравље те популације у односу на домаће становништво. Сматрала сам, такође, да треба да обратим посебну пажњу на лица расељена са подручја Сарајева. У братунчком Дому здравља 1997. године је обављено више од деведесет хиљада прегледа, али, било је тешко ослонити се на те податке јер није било времена за детаљну анализу везану за врсте болести.

Међутим, свакодневне сахране а понекад и више њих у једном дану, навеле су ме на одлуку да прикупљам податке о броју умрлих, њиховој полној структури и подручјима са којих су дошли у Братунац.

Убрзо су се створиле три циљне групе: избјеглице, домаће становништво и људи који су дошли из Хаџића.

?Да ли сте већ тада „маркирали" Хаџићане?

- Да, на неки начин. Са већином сам се, лијечећи их, спријатељила и тако сазнала неке чињенице које су биле важне за истраживање.

РЕФОРМЕ

Становништво, посебно избјеглице у послијератном периоду било је изузетно лошег здравственог стања, а од 1998. године почиње нова пословна политика републичког Фонда здравства којом је уведено уговарање здравствених услуга за осигурана лица са домовима здравља.

Те установе су биле принуђене да наплаћују услуге неосигураним лицима. Укидају се и повластице за лијечење путем избјегличких легитимација, па проблеми ове популације постају још већи. Мислим да смо прерано након ратних догађања почели да спроводимо реформе по европском моделима не имајући при том у виду да нам се народ након голготе коју је преживио суочава са страховитим посљедицама рата.

РАДИЋИ

Бивши предсједник Скупштине општине Хаџићи Ратко Радић и његова супруга Љиљана остатке пројектила којима је Нато бомбардовао ову општину, држали су у својој соби. Обоје су убрзо по доласку у Братунац умрли од карцинома а исту судбину доживио је и велики број радника хаџићког Техничко-ремонтног завода, који је највише био на удару.

Посебно ме погађала чињеница да су умирали млади људи и да их је болест односила за неколико мјесеци. Често су се касно јављали љекару јер нису били здравствено осигурани, а лијечење је било веома скупо. Сјећам се случајева када су пријатељи прикупљали новац да би неки људи могли да оду у клиничке центре на лијечење од опаких болести.

ХРАБРОСТ

Све што се у послједњој деценији двадесетог вијека догађало на просторима БиХ, Косову и другим подручјима у свијету опомиње да струка мора бити изнад свега и да се не смије занемарити чињеница да рат, без обзира којим оружјима се води, наноси огромне штете. Савремена ратна дејства остављају несагледиве посљедице на здравље свих који у њему учествују, а посебно на људе на чијем подручју се води.

Здравствени радници не треба да траже кривца, нити да се баве политичком позадином проблема, али, морају увијек бити спремни, често и храбри, да својим знањем укажу на опасности и да покушају отклонити посљедице рата које могу да трају годинама.

Хаџићи: Стручњаци УНЕП узимају узорке тла *(фото-архива)*

ТЕМА О КОЈОЈ СЕ НЕРАДО ГОВОРИ У СРБИЈИ

Центар Ужица: Овдје је пала Нато бомба

НАРОД УМИРЕ, ВЛАСТИ ЋУТЕ

У ужичком крају све више обољелих од карцинома. Приликом Нато бомбардовања 1999. године само на аеродром „Поникве" пало више стотина пројектила

Ужички онколози упозоравају да се у овом граду са готово 70 хиљада становника, али и у околини, знатно повећао број оболелих од карцинома.

Поготову је у последњих пет година све више оних који се лече од рака плућа и других дисајних органа. На првом месту у Ужицу је, истина, и даље рак дојке.

Због ових узнемиравајућих података у Ужицу је формиран стручни тим лекара за превенцију и лечење од ове пошасти 21. века. Многи, међутим, постављају питање плаћа ли Ужице данак Нато агресији 1999. године, с обзиром на то да је само на аеродром Поникве, 17 километара од града, пало више стотина бомби.

Новинар и публициста Ђорђе Пилчевић је прошле године, поводом петогодишњице Нато агресије на Србију и Црну Гору, објавио хронологију догађаја у Ужицу и околини 1999. године.

Између осталог, у књизи „Трагично пролеће - ужички крај у агресији Нато 1999", навео је да је штета коју су Нато авиони нанели ужичком крају током 78 ратних дана већа од 500 милиона долара.

На десет општина Златиборског округа пало је више од 1.500 пројектила велике разорне моћи, што је, како објашњава Пилчевић, рачунајући њихову тежину - око 800 грама по глави становника. Сирене су се оглашавале 135 пута, а ваздушна опасност је током бомбардовања трајала у просеку по 18 часова дневно.

Током Нато бомбардовања ужичког краја порушена су четири ТВ-репетитора, три сателитске станице у Приликама код Ивањице, пошта у Ужицу, четири моста, складишта „Југопетрола" и ски-центар Торник на Златибору у коме су буквално угљенисана три млада човека - радника тог туристичког насеља.

Оштећено је више од две хиљаде разних стамбених и других објеката, али и велики број војних складишта и касарни, као и војни аеродроми Поникве и Дубње код Сјенице. Погинула је 21 особа.

- Књига има 300 страна и неколико стотина фотографија, али многи предсједници општина, поготову из реда Демократске странке, нису желели да је имају у општинској библиотеци. Једноставно, нерадо се говори о Нато бомбама. То је, могло би се рећи, табу тема у Србији и Црној Гори, а последице бомбардовања и дејства осиромашеног уранијума и плутонијума ће се тек показати наредних година - каже Ђорђе Пилчевић.

Онколози у Ужицу сматрају да порасту броја оболелих од рака, посебно дисајних органа, доприноси и енормно загађен ваздух у овом граду.

Мерења Завода за заштиту здравља показују да је у просеку 200 дана годишње загађеност у Ужицу чак седам-осам пута изнад дозвољене. Поред чађи и сумпор диоксида, прописане норме превазилази и концентрација азот диоксида, олова и угљен моноксида.

Овај град се налази у котлини, већим делом године нема струјања ваздуха, али нема ни решења за тај проблем. Једино локални медији скоро свакодневно упозоравају старије грађане и децу да поготову у вечерњим сатима не излазе из својих станова без преке потребе, па чак и да не отварају прозоре.

Недавно је са стањем квалитета ваздуха у Ужицу требало да се упознају и одборници Скупштине општине, али је та седница одложена из непознатих разлога.

У опширном материјалу на ову тему једино стоји да је „примећен пораст оболевања од респираторних болести". О упозорењима лекара онколога да је енормно порастао број оболелих од карцинома за сада нико од надлежних и не хаје, ваљда према оној народној: када питају попа у селу да ли се много умире, а он каже „мре се помало, мре". Када му умре попадија, он онда на исто питање одговори: „мре се још како, сви помреше".

■ Светислав ТИЈАНИЋ

СУДБИНА МИЛОСАВЕ КОЈИЧИЋ, БИВШЕГ ЛОГОРАША У ПУЉГАРУ КОД ЛАЈПЦИГА

НИКОМЕ СЕ НЕ ПОНОВИЛО

Баки Милосави су усташе одузеле кћерку, у Јасеновцу је изгубила мужа, а сама је три године била заточеница логора у Њемачкој. Невоље је нису заобишле ни у посљедњем рату у БиХ

Обиљежавање шест деценија ослобађања нацистичког логора смрти Аушвиц показало је да свијет жели, а ваља се надати да ће у томе и успјети, да заувијек покопа све оно што је у човјеку нељудско, укључујући, наравно и порив да другим људима наноси зло само због тога што није исте вјере, расе или убјеђења као он.

Подсјећања на страшне жртве Другог свјетског рата, а и протеклог рата на простору претходне Југославије упозоравају да ниједан злочин не смије бити заборављен, да не смије престати сјећање на њега да будуће генерације не би упале у спиралу насиља каква се често вртјела на Балкану.

Ево, зато и приче о старици која је у Другом свјетском рату преживјела праву голготу, и то сам зато што је носила српско име и презиме.

Милосава Војичић је данас 87-годишња старица. Живи у Мајевцу на Вучијаку и каже да ни сама не зна како је преко леђа претурила сијасет тешких година.

Преживјела је два рата, а у Другом свјетском рату доживјела несрећу каква се тешко може описати. Усташе су јој запалиле кућу, одузеле кћерку Дару а мужа одвеле у логор смрти у Јасеновцу. Милосаву су депортовали у такозвани радни логор, што је само еуфемизам за концентрациони логор, у Њемачку гдје је остала све вријеме рата, до доласка савезника који су ослободили преживјеле заточенице.

Послије све патње од Њемачке је успјела да наплати одштету од 2.500 евра. Па, иако је ова цифра увредљиво мала за страхоте које је преживјела, Милосава је задовољна, јер је, вели, једна од ријетких која је успјела било шта да наплати.

Каже да највеће заслуге за исплату одштете припадају - кашици коју је понијела са собом из логора. Наравно, поред кашике као доказног материјала, бака Милосава је пронађена и у евиденцији Црвеног крста Ирске, који је издао потврду о њеном логорашком статусу.

- Ропство нема цијену и не може се то платити, ал', ето, мене су пронашли и један дан ми јавили да су неке паре стигле. Е, шта смо пропатили, то се не може испричати, а за све то, тај присилни рад, гладовање и патњу сам добила око пет хиљада марака - каже бака Милосава о „цијени" свога робовања.

Крепка и доброг памћења, још се живо присјећа те 1942. године, трагедије њене породице и њене депортације у Њемачку.

- Дошле су једно јутро усташе, неке од њих сам познавала, и запалиле наше куће у Ритешићу. То је било око Мале госпојине 1942. године. Сабрали су са свих страна нашег народа и отјерали нас на жељезничку станицу у Комарици. Ту су нас предали другим усташама - присјећа се Милосава.

Била је са двогодишњом кћерком Даром, мужем Никицом и јетрвом Радојком, те дјеверима Жарком и Бошком. Одатле су потрпани у жељезничке вагоне, и „ниром" стигли у Босански Брод.

- Ту смо закључани у вагоне и послије неког времена нам рекоше да одатле крећемо за Јасеновац. Знали смо шта то значи, јер су тамо отјерани многи још 1941. а нико се није враћао.

Бака Милосава Војичић се сјећа да су у Јасеновац стигли пред вече. Пред капијом логора усташе су почеле да одвајају мушкарце од жена.

- Ту су многи одвојени, а међу њима и мој супруг Никица и дјеверови Жарко и Бошко. Никада их више нисам видјела. Имала среће да ме нису оставили у Јасеновцу. Одатле смо опет возом наставили за Сисак. Кад смо дошли тамо, узели су ми кћер Дару. Нисам могла да вјерујем да ме је снашла та несрећа. Још много дјеце која нису остала у Јасеновцу одузели су од мајки. Плакале смо и преклињале да нам не узимају дјецу, али они то нису хтјели ни да чују - вели Милосава, којој болно сјећање на растанак са кћерком и данас тјера сузе на очи.

У Сиску је скупа са другим заточеницама остала петнаест дана. Рекли су им да иду у Њемачку у ропство и да требамо добити пасоше.

- Ту у Сиску су нас сваки дан тукли да се то више није могло издржати, а стално смо били гладни. Само смо три пута јели за тих петн'ест дана, сваки пети дан су нам давали кувану огуљину од кромпира која је толико смрдила. Они који нису могли издржати батине и глад убијани су, а ови издржљивији су тјерани да раде - сјећа се бака Милосава.

Ипак, послије двије недјеље стигли су „папири" за одлазак у Њемачку. Претходно је извршен лекарски преглед преосталих логораша и они који нису били способни да наставе пут су враћени у Јасеновац. Остали логораши су потрпани у композицију од око седамдесет вагона и кренули у непознато.

Пут их је водио преко Загреба, до Марибора у Словенији. У Марибору су логораши поново раздвојени. Они са зеленим тракама упућени су у Берлин, они са жутим остали су у Марибору, а они са црним тракама, какву је добила и Милосава Војичић, упућени су у радни логор Пуљгар код Лајпцига.

Са Милосавом заједно је била и њена јетрва Радојка, али се она на путу између Сиска и Марибора разбољела, те по доласку у Словенију није могла наставити пут за Њемачку. Одведена је у болницу и послије изљечења остала је у заробљеништву у Марибору. Ту је дочекала крај рата и своје коначно ослобођење 1945. године.

За то вријеме Милосава Војичић је проводила логорашке дане у „радном логору" Пуљгар. Прошла је кроз разне тортуре, али се сјећа и добрих ствари. Између осталог, једне Њемице која јој је дала чизмице, јер се сажалила када је видјела да су јој ноге крваве и да са њих отпада кожа.

- У логору нас је било са свих страна. Видјела сам Енглезе и Американце. Према њима су Швабе биле боље него према нама. Било је и Руса, али су њих мучили и ударали највише - каже старица.

Логораши су свакодневно ишли да раде у поље. Радили су све што би им наредили. Милосаву су послије одредили да ради у једној болници: чистила је, слагала болничку одјећу, доносила болесницима храну и пиће. Тако је било све до краја рата. Каже да се „препородила" када је прешла у болницу, јер јој је било много лакше.

Радни логор у Пуљгару постојао је све до доласка савезника 1945. године. Прије тога, заточници су, уз пратњу Гестапоа, једне ноћи постројени у колону и поново кренули у непознато.

- Сјећам се да је била велика пуцњава, али ми нисмо знали да су стигли савезници и да рат само што није био готов. Пјешачили смо, не знам ни сама колико сати, и ту прву ноћ преноћили у неким бункерима. Послије смо опет наставили и тако равно 26 дана. Питали смо куда идемо а они су говорили да ћемо се вратити. Лагали су нам - описује своје посљедње логорашке дане Милосава Војичић.

Гестаповци су ишли на коњима а логораши су имали само једна болничка колица, па кад ко падне онда га положе на колица и вуку.

- Кад сам изнемогла и пала, вукли су ме три дана. Тако смо се спасавали да нас не убију, јер Гестаповци кад виде да неко не може да иде суде му по кратком поступку.

Слободу је, каже, дочекала у Чешкој. Сјећа се да их је америчка војска преузела у једној шуми. Видјела је заробљене Њемце и оне који су се стално предавали. Американци су их држали 15 дана, а онда су пребачени у Брно гдје је била команда руске војске. Из Брна преко Будимпеште, Суботице и Новог Сада бака Милосава је стигла у родни Ритешић.

Дочекала је толико жељну слободу која је многим Србима у фашистичкој Независној држави Хрватској и нацистичкој Њемачкој остала само недосањан сан.

Мука и невоља нису је, међутим, заобишле ни током протеклог отаџбинског рата. Опет јој је запаљена кућа, а она, већ дубоко загазила у осму деценију живота, морала је поново у избјеглиштво, код кћерке Даре, коју је пронашла у околини Загреба када је окончан Други свјетски рат.

Дара је данас мајка три кћерке: Мирјане, Наде и Драгице и сигурно уточиште за своју мајку Милосаву.

Своје нове избјегличке дане бака Милосава у шали коментарише ријечима: - Овај пут сам им измакла, али одмах додаје:

- Дао Бог памети, да никада више не буде рата.

■ Вито ТОПИЋ

Милосава Војичић: Болне успомене

ПРОНАШЛА КЋЕРКУ

У болници је бака Милосава уз помоћ једног љекара, коме је рекла да јој је одузета кћерка, успјела сазнати да је мала Дара жива и да се налази у Запрешићу код Загреба. О њој су се бринуле католичке часне сестре.

Уз помоћ тог љекара обратила се Црвеном крсту и сазнала за судбину дјетета, Милосава ће послије доласка из ропства отићи у Запрешић и пронаћи своје дијете. Дјевојчица је, међутим, имала друго име - Дора.

Дара или Дора већ је била дјевојчица од шест година и јако се обрадовала доласку мајке. Заправо, није било срећнијих особа на свијету од њих двије.

Кћерка Дара у Запрешићу: Радости није било краја

Из старог албума: Милосава са мужем Никифором

ЗАМЈЕНИК ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА ЗА „ГЛАС СРПСКЕ" О ЗАШТИТИ ШУМА

ШТЕТА УМЈЕСТО КОРИСТИ

Доналд Хејз: Општи интерес важнији од богаћења појединаца

Незаконита сјеча дрвета је проклетство дрвне и шумарске индустрије која би, да се прописно уреди, могла донијети знатну корист

Већ више од годину дана група пословних људи и академика је активно ангажована у покушају да направе нацрт законских рјешења која би помогла да се заустави извоз незаконито сјеченог дрвета из БиХ и да се тиме помогне да се спасу шуме ове земље од садашњег скандалозно лошег управљања.

Моћни лобији у шумарском сектору су само отежавали - никако помагали - у овом покушају што и није изненађујуће. Ови лобији раде у сопственом интересу, очигледно против, а не у корист економског развоја БиХ.

Штавише, они раде против легитимних интереса ове земље кад је ријеч о заштити животне средине, што значи да раде против интереса и здравља свих грађана БиХ.

Шуме спадају међу највеће природне потенцијале ове земље. Лоше управљање њима је знатно нашкодило читаву води што је резултат ерозије тла, и дрвној индустрији у цјелини што је последица недовољног пошумљавања.

Ако хоћете да одржите дрвну индустрију рентабилном, онда не занемарујете своје шуме. Ово је довољно лако разумјети, па ипак видимо у другим дијеловима свијета (а југоисточна Азија је врло добар примјер) како шумарске индустрије изазивају сопствену катастрофу и пропаст путем неограничене сјече дрвета и недовољног обнављања шума.

Уз исцрпљивање основног ресурса - дрвета, то доводи до ерозије тла, плављења, стварања клизишта и смањења обрадивих површина.

У БиХ одсуство одговарајућег надзора надлежних власти је створило доста простора за кријумчарење и незакониту сјечу и транспорт трупаца.

Ово наравно обезбјеђује краткорочну зараду малом броју оних који у томе виде опортунистичке пословне интересе. Али гледано средњорочно, то ће покопати ову индустрију.

Подразумијева се да они који уништавају шуме БиХ кроз неограничену сјечу и транспорт трупаца тиме такође врше безобзирну утају пореза, тако да они који се незаконито тиме баве, поред штете коју наносе животној средини, оштећују грађане који зависе од ових прихода неопходних за јавне услуге.

Утицај овога далеко превазилази дрвопрерађивачку индустрију.

Извјештај спецификалног ревизора о „Сриским шумама" је потврдио најгоре страхове свих у вези са лошим газдовањем у шумарском сектору.

Налази из извјештаја су јасни - злоупотребе појединачних руководилаца су идентификоване, као и конкретни поступци. Овом упозоравајућем прегледу се ипак није посветила потребна пажња.

Незаконита сјеча дрвета остаје проклетство дрвне и шумарске индустрије која би да се прописно уреди могла донијети значајну корист овој земљи. Нажалост, одрживо газдовање шумама остаје обећање а не пракса. Исто тако и корист грађана од ових средстава која су њихово власништво.

На основу налаза ревизора, несумњиво питање од највећег значаја је потреба да надлежне власти успоставе дјелотворне механизме за окончање незаконите сјече дрвета и стварање предуслова за одржив развој шумског сектора, усклађен са међународним стандардима.

Шумарска удружења су покренула иницијативу да се успостави механизам сертификације на нивоу БиХ за одрживо газдовање шумама. Канцеларија високог представника подржава ову иницијативу. Законска регулатива која је у припреми ће између осталог увести оквир за стандардизацију, акредитацију и сертификацију шумарских производа на нивоу БиХ.

Нажалост, неки од шумарских „експерата" желе да измијене тај закон у смислу да кључна одредба сертификације буде ствар избора. Само ова једна промјена би била довољна да учини закон потпуно недјелотворним.

Ако би се закон усвојио са одредбом „добровољности", нико га се не би придржавао и незаконита сјеча дрвета би се несметано наставила. Закон се мора написати тако да обезбиједи интересе цијелог народа, а не само малог броја предузећа која се баве сјечом и транспортом дрвета.

Шумарски званичници у БиХ, руководиоци предузећа која се баве сјечом и транспортом дрвета, академици и парламентарци морају признати да ове шуме припадају грађанима а не само њима. Закон, ако се нацрт направи и коначно усвоји на прави начин, ће имати огроман утицај на једну од главних индустрија ове земље, чије је досадашње лоше управљање довело до губитка послова и зараде од међународних трансакција.

Закон неће функционисати ако је заснован на добровољном придржавању. Једино ће функционисати ако успоставе један дјелотворан, *обавезан* систем цертификације који осигурава да сваки трупац који напусти БиХ долази из шуме којом се домаћински газдује.

Ово ће заштитити интересе грађана, заштите околине а дугорочно и шумарских предузећа, чак и оних који тренутно не изгледају способни да виде даље од своје овогодишње незаконите зараде.

■ **Доналд ХЕЈЗ**

СЕОСКИ ТУРИЗАМ

Шуме су природно богатство које може, ако се њиме правилно газдује, подржати друге елементе привреде. Туризам је само једна таква грана која може запослити велики број људи. Иако у почетним фазама развоја, туризам би могао дати огроман допринос напретку ове земље.

Али БиХ не може градити сеоски туризам ако се шумски ресурси у овој земљи пљачкају.

Не можете градити сеоски туризам у иначе сликовитим долинама које су сада уништене за око непријатним и еколошки неодговарајућим шумским стазама за одвожење трупаца.

Сигурно не можете привући туристе у подручја гдје су магистрални путеви запријечени непрописним теретњацима који превозе непрописне трупце у непрописно доба дана и ноћи.

НЕОПХОДНЕ ИЗМЈЕНЕ ЗАКОНА О ПРИВАТИЗАЦИОНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА И ДРУШТВИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ПИФ

БИЈЕГ ОД ПРОПАСТИ

Индустрија финансијског капитала не може бити сама себи сврха - крајњи циљ би требало да буде побољшање стања у привреди Републике Српске

Резултати приватизације у Републици Српској, која је практично почела још прије 17 година по програму Анте Марковића, настављена програмом Алексе Милојевића по завршетку рата у БиХ и данас траје кроз актуелни програм ваучерске приватизације, су катастрофални.

Такав резултат најбоље се види из јако лошег стања у којем се налази привреда Српске. Послије свих лутања и тражења одговарајућих програма, јасно је да је само брза приватизација праведна, добра и ефикасна.

Од ваучерског програма приватизације очекивао се раст привредних активности, повећање запослености и ефикаснија предузећа. Резултати су супротни: нема повећања привредних активности, повећана је незапосленост, предузећа су неефикасна. За протеклих пет година на нивоу БиХ створен је дефицит у размјени са иностранством од 17,6 милијарди евра. Од продаје државног капитала Република Српска је зарадила укупно 180 милиона марака, од чега скромних 25 милиона у готовини, а разлику у виду старе девизне штедње.

Банке са државним капиталом су приватизоване прве и по посебном програму, што је била стратешка грешка. Наиме, те банке су већ биле акционарска друштва. Да су прво приватизована предузећа која су имала оснивачки улог у банкама, и оне би аутоматски постале приватне. Осим тога, приватизована предузећа би постала ефикасна и својим активностима подигла потенцијал банака.

Међутим, по програму приватизације банака, искључен је оснивачки капитал фирми од неколико стотина милиона марака из обавеза банака. Те исте банке данас на суду наплаћују своја потраживања од истих предузећа и потпуно гасе и програме и предузећа, а истовремено преко властитих приватизационо-инвестиционих фондова имају акције у тим предузећима.

У програму ваучерске приватизације фондови су скупили 57 одсто од укупно емитованих ваучера и имају укупну нето вриједност имовине око милијарду марака.

Сматрајући да актуелни програм приватизације није дао ни приближно жељене ефекте, и да је постојећи Закон о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање ПИФ постао главна кочница за оживљавање привреде сматрам да се морају извршити радикалне измјене тог закона.

То је, због чињенице да је примјена постојећег програма одмакла, уз сва позитивна и негативна искуства, рационалнија варијанта од промјене цијелог концепта приватизације.

Циљ измјена закона је да се прекине легална пљачка од стране уских интересних кругова и да се створе законски предуслови за стављање у функцију огромне стваралачке енергије нашег народа под равноправним условима за сваког појединца. Јер, крајње је вријеме да се почну уважавати памет и способност. Морамо створити амбијент у коме ће креативни, образовани и способни људи, а има их свуда око нас, добити шансу да се искажу.

Анђелко Граховац: Натјерати друштва за управљање ПИФ да улажу

ОДЛУЧИВАЊЕ

У члану 22 требало би додати одредбу да Скупштина акционара фонда може одлучивати ако су присутни или представљени акционари који имају више од 20 одсто од укупног броја гласова, укључујући и гласове акционара који су се опредијелили да гласају писменим путем.

Поновљена скупштина акционара фонда може ваљано одлучивати ако су присутни или представљени акционари који имају 10 одсто и више од укупног броја гласова, укључујући и гласове акционара који су се опредијелили да гласају писмено. Тако би се остварио већи и ефикаснији утицај акционара на рад друштва.

Зато би требало присилити друштва за управљање приватизационим фондовима да улажу уколико желе да и даље управљају. Јер, изузев неколико изолованих случајева, на том плану није ништа урађено.

Пракса нам показује недостатке постојећег закона, па нико нема право да инсистира на његовој непромјенљивости. Индустрија финансијског капитала не може бити сама себи сврха - крајњи циљ би требало да буде побољшање стања у привреди Републике Српске.

Паралелно са измјенама поменутог закона мора се радити и на ојачавању социјалног програма и стварању услова за репрограм обавеза предузећима која имају шансу да оздраве, јер Међународни монетарни фонд нигдје није експлицитно навео да се то не може радити. Такође се морају користити и варијанте докапитализације предузећа емитовањем нових акција по принципу 50 одсто + једна акција, као и склапати уговори о давању предузећа на управљање на одређени период.

Због тога сматрам да би требало предузети радикалне измјене Закона у сљедећим сферама: повећању утицаја акционара на рад друштава и њихове конкурентности преко кворума скупштине акционара фонда; повећања одговорности друштава и санкционисање преко повећања износа основног капитала и његовог увећања за случај да друштво управља са више фондова; повећање броја запослених радника са дозволом за обављање послова инвестиционих менаџера, те установити обрачун и исплату провизије за друштво на основу остварене дивиденде увећане за камате на слободна средства и остварену капиталну добит.

Конкретно, у члану 9. Закона, у тачки 1. требало би да стоји да је минимални износ основног капитала милион марака, који у цјелости мора бити уплаћен у новцу, а у случају да друштво управља са више фондова минимални износ основног капитала се увећава за 250 милиона марака за сваки фонд и у цјелости мора бити уплаћен у новцу.

У тачки 2. требало би предвидјети постојање једног запосленог радника који посједује дозволу за обављање послова инвестиционог менаџера на сваких 15 предузећа у којима ПИФ којим друштво управља има уложене акције.

С обзиром на то да друштва управљају укупном нето вриједношћу од око милијарду марака, логично је да покажу више одговорности кроз оснивачки капитал према акционарима који су им повјерили своје акције.

Требало би, такође, измијенити и члан 14. Закона и утврдити да годишњи износ провизије за управљање фондом може износити највише два одсто од остварене дивиденде увећане за камату на слободна средства и капиталну добит.

Тако ће се постићи да провизија друштва зависи о квалитету и резултатима рада. Друштва морају више користити берзу за прометовање акција ПИФ и морају бити активни улагачи у предузећима гдје имају уложене акције, те сносити ризик и посљедице послова, јер су то основни постулати тржишне економије. У противном, постоји реална опасност да друштва „поједу" супстанцу сопствених ПИФ.

Друштвима чији је основни капитал мањи од овим измјенама прописаног минималног основног капитала, требало би оставити рок од 60 дана да ускладе висину основног капитала и да промјене упишу у судски регистар.

Структура управе и надзорног одбора друштва и фонда требало би да буду усклађене такође у року од 60 дана, а исто би важило и за акт из члана 12б, став 3 Закона, те опште акте друштва и фонда. Заправо, не би требало оставити времена за одуговлачење са формалним промјенама јер је стање у привреди веома лоше.

■ **Анђелко ГРАХОВАЦ,** дипломирани инжењер, Бања Лука

ЗНАЧАЈ

Свјестан великог отпора уских интересних група радикалним промјенама овог Закона, сматрам да су неопходне јер би у релативно кратком времену позитивно утицале на покретање привредних активности у Републици Српској.

Критична маса за доношење овог закона постоји: Комисија за хартије од вриједности, централни регистар, берза, ПИФ и брокерске куће ће подржати измјене закона, јер би се њима грађанима Републике Српске вратила нада у бољу будућност.

Имамо прилику да у оквиру БиХ направимо велики и храбар искорак који ће служити као добар примјер. У супротном не можемо се надати ничему другом него централизацији и у овој области.

Зато позивам све релевантне факторе у Републици Српској, а поготово Владу, да подрже ове измјене закона као стратешки народни и државни интерес.

У СЕЛУ ПОЈЕЗНА КОД ДЕРВЕНТЕ

ИСТОРИЈА НА СВАКОМ КОРАКУ

Село је вјероватно утемељено и прије 16. вијека. Прва богомоља била је такозвана „чадор-црква", потом ће бити направљена брвнара, а касније и зидана црква

Село Појезна код Дервенте у писаним историјским документима први пут се помиње 1570. године, када је, према турским тефтерима извршен попис. То су, заправо, први писани извори о нашим селима на подручју општине Дервента.

Подаци казују да ни Дервента, која се звала Горња и Доња Укрина није имала много више становника од Појезне. Истина, тада се као назив села помиње Чеслица, што је можда означавало шире подручје. Но, према том попису у селу су биле три муслиманске и 31 хришћанска кућа. Село је имало 70 пореских обвезника, што ће рећи пунољетних мушких глава.

Други попис је обављен 1600. године и већ тада се умјесто имена Чеслица помиње Појезна. И тада су у селу биле три муслиманске, али и 62 хришћанске куће, укупно 90 „пореских глава". Хришћани су у међувремену пристигли углавном са Влашића, али и из Херцеговине, па чак и Црне Горе.

Због сталних ратова, сеоба и премјештања становништва, ова слика ће се и даље мијењати.

У селу је још прије 17. вијека, а можда и много раније постојала црква. Служба је обављана у такозваној „шатор" или „чадор" цркви, а касније ће бити направљена брвнара. Служба Божија се у овој цркви служила на грчком језику, па су нека мјеста доскора називана као „Грчко гробље" или „Грчко зборište". Сматра се да су цркву брвнару запалили Турци, и да од тада једно вријеме у селу није било православне богомоље. Професор др Миленко С. Филиповић је 1937. године записао: „Прича се да је на старом православном гробљу у Појезни била и црква и да су је запалили сејмени"...

Из старих албума: Некадашњи изглед сеоске цркве

У Појезни је све донедавно чувано платно од првобитне „шатор-цркве". На том мјесту је подигнута мала црква, покривена дрветом, која и данас постоји. Прича каже да је у олтару била нека плоча са натписом, али је она наводно однесена у Прњавор. У цркви је један дискос од олова, а натпис на њему показује да је припадао некадашњој „чадор-цркви".

Интересантно је да се помиње и извјесна рукописна књига коју је из цркве наводно одније сакупљач старина из Сарајева А. Пољанић.

У давна времена свештници су сахрањивани у цркви или поред цркве. Приликом радова на учвршћивању темеља цркве, свјеновремено су нађене двије лобање. Протојереј појежњански Јово Марковић напомиње да је веома интересантно да нема осталих дијелова костура. Тајна би могла да буде расвјетљена само детаљним истраживањем. Претпоставља се, међутим, да је ријеч о свештеницима којима су у бунама против турске тираније одсјечене главе, које су касније ту сахрањене.

У деветнаестом вијеку у Појезни је изграђена нова црква која се одржала све до 1966. године. Била је направљена од прућа и земље, а кров од дашчица прикованим ексерима. Били су то ковани ексери (мулије), што значи да је у то вријеме рађена најбољим материјалом.

Али, од цркве посвећене Светом Илији Пророку није остало ништа, осим понеке изблијеђеле фотографије. Порушена је, а на истим темељима је 1968. саграђена нова, посвећена Светом цару Лазару. Она је недавно потпуно адаптирана.

- Били смо веома изненађени кад је црква обнављана. Пронашли смо месингани крст, те још много предмета који имају археолошку вриједност. Крст смо пронашли у откопу темеља са југоисточне стране, код олтара. Урађен је од месинга, са веома лијепом орнаментиком. Поједини дијелови су откивани, а неки рађени у дуборезу или одливу. На крсту се не може тачно прочитати година (1656. или 1856), што би се морало посебно утврдити. У близини смо нашли и остатке одежде у жутој, плавој, црвеној и зеленој боји - каже протојереј Марковић.

Ипак, на крсту је видљиво да је црква била посвећена Светом Николи, што потврђује да је она на овом мјесту постојала и прије градње цркве посвећене Светом Илији Пророку, која је срушена 1966. године. Ваља рећи и да је 1943. године запаљен парохијски дом у којем је, како се претпоставља, била и црквена архива. Тако не неки детаљи из историје цркве у Појезни, највјероватније, ипак остати у домену нагађања.

■ Савко ПЕЋИЋ

СЕЛО

У Појезни је 1875. године пописан 371 становник у 51 кући са 94 тежака, десет кметова и седам надничара и слугу. Село ће тек послије Другог свјетског рата, а посебно седамдесетих година прошлог вијека, доживјети препород. Данас је главни проблем у Појезни одлазак младих. Прије неколико деценија у сеоској школи су била пуна два разреда ђака-првака, а данас се они могу набројати на прсте.

Село је удаљено од Дервенте 28 километара, повезано је с њом асфалтним путем, а у њему је неколико занатских радњи, пилана, бензинска пумпа, трговина и кафана. Ипак, све више младих напушта Појезну.

Нова црква у Појезни: Посвећена Светом цару Лазару

КРСТ

Крст који је пронађен у Појезни је највјероватније донесен са истока, из цариградских умјетничких радионица и потиче из 19. вијека. Два слична крста су пронађена у пиротском крају у селу Орља. Једино по чему се разликују је што на доњем и горњем попречном краку имају додатне крстове.

За ове крстове историчар умјетности Радмила Влатковић тврди да су поријеклом са истока, па се отуда може извући закључак да и крст пронађен у Појезни припада истој радионици и истом времену израде. Претпоставља се да га је у Пеј зну донио неки свештеник. Иначе, познато је да су у Појезни некада службовали и свештеници из Грчке.

О НЕОБИЧНОЈ ПОРОДИЦИ ИЗ МОСТАРА

ЧЕТИРИ ВУЧИЋА, ЧЕТИРИ УМЈЕТНИКА

Отац Јанко бави се дуборезом, а синови сликарством и музиком. Јанкове гусле и дуборези стигли у разне крајеве Европе

Латинска изрека вели да се говорништво учи, а пјесник рађа. Ген је изгледа био кључни моменат и у случају Јанка Вучића из Билеће и његових синова Жарка, Драга и Рајка.

Сва четворица Вучића су у умјетничким водама и сви заточеници лијепог стваралаштва. Недавно су љубитељи умјетности имали прилику да у галерији Клуба Војске Републике Српске у Билећи погледају веома занимљиву изложбу, а излагали су отац и син - Јанко и Драго Вучић.

Јанко, самоуки умјетник, представио се дуборезима и прелијепим примјерцима гусала, на чијим врховима су израђене веома успјеле фигуре, а млађи Вучић, који је академски сликар, улама на платну, претежно са завичајним мотивима.

- Изгледа да смо породично везани за умјетност. Мој најстарији син Жарко је музичар и вешчан борави у Невесињу. Он и ја смо практично самоуки. Дошуе он се, за разлику од мене, усавршавао и донекле музички образовао послије завршене средње школе - код познатог музичара Љубише Павковића у Београду усавршавао је хармонику - вели глава умјетничке породице Јанко Вучић.

Данас Жарко поред хармонике свира и клавијатуре и пјева народну и забавну музику. Млађи Драго завршио је Школу примењених уметности у Новом Саду, а потом и Академију ликовних умјетности, смјер сликарство, у Требињу. Данас живи и ствара у Билећи, гдје ради и као професор ликовне културе. Најмлађи Јанков син Рајко је тренутно у Бањој Луци и студент је Музичке академије. Претходно је, такође у Бањој Луци, завршио Средњу музичку школу и доста успјешно свира на доста инструмената, а специјалност су му клавир, клавијатуре и хармоника.

- Ето, специјалност му је клавир, а вјероватно ће протећи још доста времена док тај инструмент набави. Клавир је скуп, а ми једва састављамо крај са крајем - каже Јанко.

Вучићи су из Зијемаља, села које се смјестило високо у брдима, између Невесиња, Мостара и Коњица. До рата су живјели недалеко од Мостара, гдје и сада стоје рушевине њихове запаљене куће, за коју нема наде да ће уско-ро бити обновљена. Јанко је радио у пошти у том херцеговачком граду све до почетка рата, а од тада је без посла. Сналази се како зна и умије, јер се од умјетности не може живјети. Због тога је често по грађевинама на надници: зида, шалује, малтерише... Али и у тој врсти посла потребно је мало дара, па је Јанко и у тим пословима помало умјетник.

Јанко је прве гусле направио прије двадесетак година.

- Увијек сам желио да имам гусле у кући, али нисам имао новца да их купим. У то вријеме су коштале око двије хиљаде марака, па сам одлучио да их направим. Традиција је код нас да висе гусле у кући на зиду, па сам и ја то желио иако нисам умио да гуслам. Зато направих те прве гусле - каже Јанко.

Послије тога направио је петнаестак лијепо израђених и богато украшених гусала. Оне се данас налазе од Шпаније до Грчке.

- За вријеме рата двоје гусала сам поклонио нашим људима из Француске који су довозили помоћ српским борцима на фронту, гдје сам био више од четири године - напомиње он.

Каже да се на сваким гуслама ради нове мотиве. Тако је теже, али тако воли.

Поред гусала и икона у дуборезу Јанко израђује и фигуре и скулптуре. Његови дуборези најчешће приказују Херцеговину, овдашње обичаје и тугу избјегличку.

Средњи Јанков син Драго завршио је Академију ликовних умјетности прије нешто више од четири године и са 23 године тада био најмлађи академски сликар у Српској. До сада је имао двије самосталне изложбе, а излагао је и на неколико заједничких изложби у Српској и Србији и Црној Гори. Слично као и оца и њега окупирају завичајни мотиви. Ради и иконе, а одсликао је и двије обновљене цркве у Херцеговини.

- Још као основац заволио сам умјетност и укључио се у ликовну секцију код наставника Сава Дуњића у Биједлом Пољу код Мостара. Он ми је и савјетовао да упишем школу примијењених умјетности.

Драго је први разред завршио у Сарајеву, али се тада заратило. Вучићи су избјегли у Зијемља, а он је наставио школовање у Новом Саду.

- Није било лако учити и школовати се у рату, без новца и без основних средстава за живот. Срећом прихватила ме као рођеног породица Богољуба Јанковића у Темерину, одакле сам и путовао у школу. Док сам жив, то не могу да им заборавим - истиче Драго и вели да су му посебно драге заједничке изложбе у Београду у галерији „Базалт", затим на 36. и 37. Златном перу Београда, Међународном и Југословенском бијеналу илустрације.

Отац Јанко вели да породици није било лако ни у рату, ни послије њега.

- За вријеме рата у појединим тренуцима нас петоро било је на пет страна. Ја на фронту, супруга у Зијемљима, а дјеца на три стране. Али, издржало се, иако ни данас није лако.

Данас Вучићи живе у старом дијелу Билеће у трошној бошњачкој кући, чији је власник у иностранству. Ријеч је о Дрљевићима, старој билећкој породици, за које Вучићи веле да су према њима максимално поштени и коректни.

Ту у скромном и трошном билећком дому отац и син Јанко и Драго живе и стварају. Успут, често и расправљају о умјетности Слажу се само у једноме - да се од тога не може живјети. А у тим расправама, како отац вели, синовска ријеч најчешће је старија. А отац је спреман да саслуша и критику од школована човјека, ако је и о сину ријеч.

■ Шћепан АЛЕКСИЋ

Драго и Јанко Вучић: Заједничка изложба

ДРАГИЊА

У цијелој породици Вучић једино супруга и мајка Драгиња није у умјетничким водама. Али и она је у породицу донијела умјетнички ген. Драгиња је од Рачића, такође из Зијемаља, а њен покојни отац Симо био је познати гуслар. Брат му Драго такође је лијепо гуслао и пјевао, а било је још доста Рачића склоних умјетности, наравно на начин како су то вријеме и мјесто дозвољавали.

ПОКЛОН

- У њемачком граду Кобленцу има наша црква посвећена Светом Николи, а у њој служи свештеник Нијемац, који је прешао на православље. У том граду сам 2000. године боравио три мјесеца, дограђивао олтар на цркви, зидао и малтерисао. Поклонио сам цркви икону-дуборез Светог Николе која се и данас тамо налази - каже Јанко Вучић.

СЕЛИДБА

Најмлађи Вучић, Рајко прави је ђак-путник. У Биједлом Пољу код Мостара завршио је први разред основне школе 1992. године када се заратило. Други је завршио у Зијемљима, али је тада на фронту погинуо његов учитељ Јовица Бојанић. Отишао је у Вршац код ујака Душана, гдје је завршио трећи разред. Кад су Вучићи 1995. године стигли у Билећу, стигао је и Рајко из Вршца у четврти разред. У Билећи је завршио основну школу. А онда је уписао Средњу музичку школу у Бањој Луци, гдје данас похађа Музичку академију.

НАШИ ГРАДОВИ У ПРОШЛОСТИ

БЕОГРАДСКА ТВРЂАВА КАЛЕМЕГДАН

БЕДЕМИ ДРЕВНОГ СИНГИДУНУМА

Београд је још у вријеме Римљана и Византинаца био незаобилазна капија ка југу и истоку Балкана и Блиском истоку

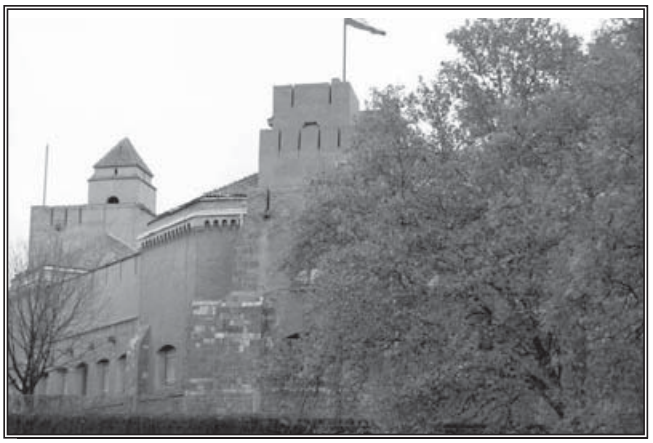

На простору између Бечa и Истанбула, Будимпеште и Солуна, нема већег и привлачнијег града од Београда. Он је средишна тачка и најзначајније размеђе југоистока Европе.

Смјештен уз обале Саве и Дунава, ту гдје се укрштају рјечни и копнени путеви, утврђен и добро заштићен већ и самим својим стратегијским положајем, још у давној прошлости сматран је главном капијом ка јужним и југоисточним просторима Балкана и Блиског истока.

За ову важну географску и војностратегиску чињеницу знали су и стари Римљани, њихови легионари и војсковође. Зато су још у оно предисторијско вријеме, с краја II вијека старе ере, на простору гдје се Сава улијева у Дунав, формирали војни каструм, назвавши га Сингидунум.

Прије овог каструма, како су показала археолошка истраживања, на том истом локалитету постојало је старо келтско насеље. Од њега је све почело. На његовим темељима је даље грађено и рушено, обнављано, па изнова разграђивано.

Историчари биљеже да је већ крајем првог вијека старе ере Сингидунум био у саставу Римске империје. Њена сјеверна граница ишла је линијом Дунава, који је као природна препрека био и најбоља заштита римских провинција у Подунављу. Изградњом друма дуж пловне ријеке Саве и њеним премошћавањем на самом ушћу у Дунав, под бедемима утврђеног града, Сингидунум је постао важна и практично незаобилазна раскрсница водених и копнених путева у овом дијелу континента.

Да би заштитили своје територије јужно од Саве и Дунава Римљани су уз токове ових ријека формирали и друге каструме. Једно од највећих и најзначајнијих био је Сирмијум, војно утврђење, а потом и једна од пријестоница Римске империје, на лијевој обали Саве, гдје је сада Сремска Митровица.

Овај, а и други (мањи) утврђени градови подигнути су послије Сингидунума, између првог и трећег вијека нове ере, али су сви били изложени жестоким нападима Хуна и Авара. Иза њих су остајали опустошени и порушени градови, што се догодило и са Сингидунумом.

Утврђеним градом на ушћу Саве у Дунав овладаће затим Византија, која је обновила разорено. Наслијеђени каструм, како су показала истраживања, послужиће јој као урбано и фортификационо језгро око којег ће касније, у средњем вијеку, бити изграђен велики и моћан утврђени град.

Током IX и X вијека Словени у све већем броју настањују овај дио Подунавља, па се постепено губи стари назив Сингидунум, а јавља словенско име Београд. У то вријеме на пространој заравни испод тврђаве према Дунаву, настаје пространо подграђе, које се касније шири и на десну обалу Саве, све до њеног ушћа.

Као гранични град са изванредним стратешким положајем Београд је током читава два миленијума постојања био стална мета околних земаља и империја. У крађним или дужим временским раздобљима он је био под влашћу Византинаца, Бугара, Мађара, Турака, Аустријанаца, али је најдуже био и коначно остао у посједу Срба.

Још у вријеме краља Милутина Београд је био у саставу српске средњовјековне државе, да би у вријеме деспота Стефана Лазаревића, који је претходно столовао у Крушевцу, постао и пријестоница Србије.

- Све до смрти деспота Стефана 1427. године - пишу хроничари - Београд се свестрано развијао и напредовао. У њему су грађене цркве, болнице, јавне зграде, коначишта. Међутим, даљи развитак Београда био је ометан појавом Турака, који га повремено опсједају. Први покушај био је 1439. године, потом 1441, 1456. и 1495, али без успјеха. Тек 1521. године Турци успијевају да освоје Београд.

За вријеме Турака, како се може закључити из старих докумената, постепено нестаје Горњи град, најстарији дио тврђаве. У њему сада борави само војска, уз коју је и османлијска власт. Тежиште привредне активности, трговина, занати и све друго, преноси се у подграђе, тј. у Доњи град. Он постаје средиште економског и свеукупног живота људи у граду.

Турци су током вишедеценијске управе Београдом у Доњем граду подигли многе значајне објекте: каравансараје, безистане, ханове, џамије, јавна купалишта, чесме... Истовремено, знатно су увећана и стамбена насеља око тврђаве, тако да је крајем XVII вијека Београд бројао око сто хиљада становника.

Године 1660. Београдску тврђаву захватио је велики пожар, када су уништени многи вриједни објекти. Само осам година касније Аустријанци су и са копна и са ријеке напали Турке и освојили Београд, али су га двије године касније морали препустити Турцима.

Битке за превласт над Београдским тврђавом, као важним граничним упоришћем као да никад нису ни престајале.

- Године 1717. Аустријанци су поново освојили Београд. За вријеме аустријске окупације, која је трајала од 1717. до 1739. године, нестало је средњовјековног утврђеног града. Тада је саграђена тврђава коју данас видимо, а њено грађење трајало је од 1723. до 1736. У новој тврђави, која је заузела мјесто старог утврђеног града, изграђене су многе касарне и магацини за војну опрему, а становништво са територије пресељено је у подграђе, које је такође било утврђено јаким бедемима и ровом.

За оно вријеме то је била врло јака и савремена тврђава у коју су полагане велике наде за одбрану Европе од Турака, које се нису остариле. Послије неколико пораза аустријске војске, а нарочито послије великог пораза код Гроцке 1739. године, град је без борбе предат Турцима.

Аутор овог описа Београдске тврђаве подсјећа да је београдска варош и у наредних стотину година остала под турском управом. Краћи прекид био је само између 1789. и 1791. када је био под Аустријанцима.

Међутим, како је вријеме одмицало бивало је очигледно да се турски феудални систем стално урушава и опада. Слабљење империјалне моћи исказивало се унутрашњим слабостима саме власти, војним неуспјесима и све чешћим поразима.

Послједње таквог стања увелико су се одражавале и на Београдску тврђаву, у којој је све мање грађено, а све више објеката остајало запуштено и пропадало. У послједњим деценијама турске управе улога утврђеног града свела се на заштиту досељеног турског становништва и одбрану војних постројења.

Такво стање трајало је до предаје турске власти у српским градовима 1867. године, када су Турци коначно напустили и Београд и Србију. Тада је београдски утврђени град, назван у турско вријеме Калемегдан, населила српска војска. Међутим, он је као војни фортификациони објект све више губио значај, јер се показало да у савременим ратним условима таква утврђења не представљају неку значајнију запреку за освајача.

Између два свјетска рата Београдска тврђава Калемегдан у цјелини је измијенила некадашњу функцију, тако да је читав простор уређен као парк са видиковцима, одакле се пружа диван поглед на Нови Београд, Велико ратно острво и сремску равницу.

■ Драгиша СПРЕМО

РИМСКИ БУНАР

У Горњем и Доњем граду Београдске тврђаве Калемегдан постоје бројни очувани остаци некадашњих зидина, кула, утврда, лагума... из свих периода постојања тврђаве.

Пажњу посјетилаца највише привлачи „Римски бунар", који дјелује импресивно. Он је у пречнику више него двоструко шири од уобичајених, а дубок 35 метара, тако да му је дно практично несагледиво. У старим списима Београда помиње се још у XVI вијеку, али нема поузданих података о његовом настанку.

„Римски бунар" на Калемегдану темељно су обновили и преуредили Аустријанци 1731. године.

ЗАШТО КАСНИ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОГРАМ О СРЕДЊОВЈЕКОВНОЈ ГОРАЖДАНСКОЈ ШТАМПАРИЈИ

ЗАПЕЛО КОД ПАРА

Умјесто да резултати значајног програма ускоро буду представљени културној и духовној јавности, недостатак пара озбиљно је довео у питање његов завршетак

У храму Светог Георгија у Доњој Сопотници код Гораждa, штампане су прве књиге на простору данашње БиХ.

Наиме, у манастиру који је задужбина Херцега Стефана Вукчића Косаче, смјештеном у тадашњем светосавском Захумљу, између 1519. и 1523. године штампане су „Служабник" (први који је штампан на Балкану), „Псалтир", те „Молитвеник-евголијан". Међутим, под најездом Турака штампарија 1523. године сели у Трговиште, у Румунији.

Чувене прве књиге у овом храму су штампали Божидар Љубавић, монах милешевски, познатији као Божидар Гораждaнин, те његови синовци Теодор и Ђурађ.

Прије него су комплетну штампарију донијели из Млетачке републике, Теодор и Ђурађ тамо изучавају штампарски занат. Гораждански „Молитвеник", познатији као „Требник", уз Љубавића, штампали су јеромонах Теодор и ђакон Радоје. Чувене црквене књиге штампане су уз помоћ покретних слова, по тада најсавременијем Гутенберговом принципу.

Близина важних дубровачких караванских путева омогућавала је непосредну и брзу дистрибуцију ових књига у све српске крајеве, цркве и манастире. Али, кроз вијекове су уништаване и спаљиване тако да је до данашњих дана остало мало оригиналних примјерака. Примјерак гораждaнског „Псалтира са последованијем и часловцем" чува се у архиву Српске академије наука и умјетности у Београду, а још један у дубровачком архиву. По један примјерак свих књига штампаних у овом храму чува се у Русији, у музеју у Санкт Петербургу.

У склопу обиљежавања 780 година Митрополије добробосанске и 480 година Гораждaнске штампарије, 1999. године усвојен је Програм којим је планирано да се уз обновљену цркву изгради и конак са просторијама за Спомен-штампарију и библиотеку, као својеврстан музеј српске ћирилице и штампарске технологије. Такође је планирана ревитализација првих штампаних књига у штампарији.

Саставни дио је и програм „Гораждaнска штампарија и њено мјесто у српском и румунском штампарству и значај ћириличног штампарства 16. вијека", којим руководи др Драган Бараћ, секретар Народне библиотеке Србије и професор на Филозофском факултету Источно Сарајево, иначе рођени Гораждaнин.

Ћирилица из 16. вијека: Из једне од гораждaнских књига

У извођењу овог програма чији је организациони дио преузео Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву уз помоћ Министарства науке и технологије Републике Српске, укључен је еминентни тим од 15 истакнутих научника и чланова из Српске академије наука и уметности, Академије наука и умјетности Републике Српске, Руске академије умјетности, Матице српске, Народне библиотеке Србије, Музеја Српске православне цркве, Богословског факултета Београд, Духовне Академије Фоча, и других.

Програмом, чија је реализација у току, предвиђено је објављивање, богато опремљеног комплета који ће садржати Зборник студија и репринт издања „Служабника" из 1519. године, „Псалтира" из 1521. и „Требника" из 1523. године, штампаних у Гораждaнској штампарији.

Планирана је и израда научних студија о језику књига гораждaнске штампарије, о књижевности Херцеговине у 16. вијеку, затим о књижевно-историјским записима у гораждaнским књигама, гораждaнским књигама у литургијској књижевности, штампаним књигама и штампарству у Херцеговини 16. вијека, историјату гораждaнске штампарије и њеним изданьима у Влашкој, кодикологошком опису штампаних књига, текстолошком поређењу гораждaнских књига са издањима штампарије Ђурђа Црнојевића и Божидара Вуковића Подгоричанина, те филиграноложком опису гораждaнских књига, као и библиографији гораждaнске штампарије.

Нажалост, умјесто да ускоро овај програм коначно буде завршен и да се његови резултати представе културној и духовној јавности Републике Српске и Србије и Црне Горе, његова реализација због недостатка новца најозбиљније је дошла у питање.

Општина Устипрача на чијој је територији храм Светог Георгија, заједно са Филозофским факултетом Источно Сарајево чине максималне напоре да до тога не дође, али су њихове финансијске могућности ограничене. С тим у вези, с правом се поставља питање зашто се у овај програм нису укључиле наше бројне штампарије, министарства, републичке институције, па и појединци.

Уколико се, ипак, финансијски проблеми разриједе, према ријечима др Драгана Бараћа, цио посао израде научних радова и студија могао би бити завршен до краја априла ове године.

С тим у вези наредних дана ће се одржати подстицајни састанци у општини Устипрача, а у изгледу је и значајнија помоћ од велике колоније Гораждaна у Кичинеру (Канада), који су у више наврата слали своје прилоге за обнову цркве Светог Георгија, колијеви нашег ћириличног штампарства.

Ваља се надати да због пара нећемо испустити ову изванредну шансу да овим програмом на својеврстан начин овјеримо историјат наше ћириличне штампане књиге.

■ Славко ХЕЛЕТА

ИСТРАЖИВАЊЕ

Предмет научног истраживања у оквиру програма је оснивање, рад и штампање црквених ћириличних књига до 1523. године, наставак рада ове штампарије посије пресељења у Трговиште (Влашка, у Румунији) и њено мјесто и улога у ћириличном штампарству 16. вијека, уз основни циљ да се расвиједе улога и значај ове штампарије на ширењу ћириличне штампе почев од Венеције, преко Гораждa, на све до Влашке у Румунији.

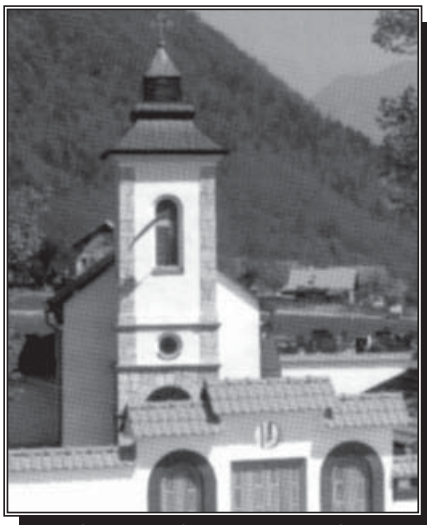

Доња Сопотница: Обновљена црква Светог Георгија

ЉУДИ У МЕЂУВРЕМЕНУ (13)

Цар „краја свијета"

Шта је све радио и чиме живот испунио инжењер машинства Јово Бањац Ћуни, рођен у Дринићу прије шесет деценија, гдје и сада живи

Постоје људи који укупним ангажманом, активношћу и садржајем од једног учине више живота, живећи интензивније и богатије од других.

Дипломирани инжењер машинства Јово Бањац Ћуни један је од таквих и за ових шест деценија, колико до сада живи, као да је живио бар стотину деведесет година. Многи су хобији и многа занимања чиме се бави, а значајан дио живота посвећује људованкама и људовању.

- Рођен сам у Дринићу и одатле сам, као многи из моје генерације, послије оног тешког и за наше крајеве крвавог рата, јер мало је мушких душа остало, кренуо у живот и његове спознаје, али увијек с мишљу да ћу се вратити завичају - каже Бањац.

- Сањао сам као и већина нас да се некада, под старост, посве скрасим овдје, али ни у најдаљем сну, ни у најцрњим слутња-

Јово Бањац: Буран и садржајан живот

ма, нисам имао примисао о оваквом повратку какав је овај мој и мојих суграђана. Па, ипак, вратили смо се и Дринићу удахнули живот - рећи ће Ћуни.

Пошто је у јесен 1995. године „изгубио" Петровац, неке дане је „губио", како сам признаје, на бањолучком асфалту и по овдашњим кафанама, а онда се међу првим вратио у Дринић.

- У једној сам трошној кућици, боље речно колиби, коју сам обновио, отворио, више због себе, али и других, драгих повратника, кафану коју сам назвао „Крај свијета". Тако је и дјеловало, баш као да је на крају свијета, без свјетла, са петролејкама, без неке опреме и намјештаја, са пањевима умјесто столица, шанком од клада и с подом од неуглачених дасака. Али, за кратко вријеме, пошто су се овамо настањивали моји сусељани и Петровчани, ова је крчма постала драг и топао кутак гдје смо, чак, почели одржавати неке наше, домаће, културне и ловачке садржаје - додаје Ћуни.

Када је, по завршетку осмогодишње школе у Дринићу и Петровцу, наумио у свијет по знање и „нови живот", Јово Бањац се обрео у Крагујевцу. Добио је стипендију војне индустрије „Братство" из Новог Травника и на тај се начин, некако нехотично, везао за војску. У Крагујевцу је завршио средњу техничку школу и студије машинства.

- Немири су ме опредијелили за буран и садржајан живот. Живио сам у многим срединама, на примјер у Јајцу, Петровцу и другдје, али сам, некако, волио доћи у Дринић. И, ево, дошао сам „за посве", јер другачије бити не може. Сада је то, захваљујући многима, предивна варош са доста животних садржаја, али с почетка оживљавања, одмах из рата, бијаше то права пустара. Ваљало је имати снаге и у том дијелу хаоса пронаћи смисао и животне садржаје - истиче Јово Бањац Ћуни.

Ћуни је активан радио-аматер, планинар, новинар, ловац, сликар, а понад свега - изванредан је хумориста и у ратним новинама Првог корпуса Војске Републике Српске, јер је у чину капетана „служио" у Трећој лаској бригади. Све вријеме водио је хумористички кутак „Из торбе капетана Ћуног".

- Мени је, као и многим земљацима, Бранко Ћопић и први и вјечити, увијек драги писац. По узору на његово „вођење", покушао сам да у тим најтежим, ратним данима смијехом ријечим првенствено наше ратничке, начете и тешке душе, али и све ране које су нас стизале и задешавале.

Не знам колико сам у томе успијевао, али по ономе како су то моји саборци примили, чини се, било је у томе нечега - каже капетан Ћуни.

Јово Бањац је седамдесетодстотни ратни инвалид, али то му не смета да по повратку у Дринић, називајући себе „Ми, цар краја свијета" одлучно и са доста снаге обнавља своје мјесто. Био је волонтерски предсједник општине, сада је прегалац у области комуналија, кафана је одавно „превазиђена", дошли су они којима је то „од заната" и учинили да угоститељство у Дринићу врати негдашњи сјај.

- Велика ми је радост то што смо смогли снаге и направили ловачки дом, па имамо гдје да се окупљамо, да причамо, вријеме садржајније траћимо. Лично сам започео нову кућу, још је нисам завршио, али Дринић је данас за не препознати. Толико је кућа и садржаја да је то право мјесто за миран живот. Мада, искрен да будем, лично не знам шта то значи „миран живот" и чему би требало да служи - истиче Ћуни.

Као радио - аматер током рата је много „породице" спајао и о њима „бринуо". И ту је, као и у другим областима којима се бавио, постигао изузетне резултате.

Сања да направи избор свог ратног хумора и објави књигу „Из торбе капетана Ћуног". Кћерка му Ана, колегиница са Алтернативне телевизије Бања Лука, иначе сликар по образовању, већ спрема ликовна рјешења. И бори се за природу и у њој здрав људски живот и вијек. Човјек какви би требало да су људи.

■ Ранко ПРЕРАДОВИЋ

МАЈКА ПРИРОДА

Јово Бањац је један од наглашених бораца за еколошку еволуцију, чистину животне околине, али првенствено за чисту храну. Чини све, улаже огроман напор да се на овим брдовитим просторима изнад Дринића, сачува и прошири рунолист, ријетка биљка која мало гдје успијева, а овамо је још има.

- Није само због тога што смо осиромашили, него из милион других разлога постоји потреба нашег потпуног повратка и посвећења мајци природи. Толико је укупне загађености да је човјек постао њен плијен. Видите и сами како се, лакше него ли икада, на овим просторима умире. Зашто не бисмо сви скупа учинили више како бисмо свему томе доскочили, а и биједу ублажили, на лагодније, с природом живјели? Ми, овдје, имамо за то заиста величанствене услове - каже Јово Бањац.

ЛИЦА, ПРЕДЈЕЛИ, ОБИЧАЈИ

СОКОЛОВИ ПОНОСНО ЛЕТЕ

Иако су Соколови били трн у оку и Бечу и Пешти, и фашистичкој коалицији и комунистима, нису им успјели скресати крила

Почак цивилизације ништа тако упорно не покреће као бунт. Жеља за промјеном постојећег стања човјека је извукла из пећине, послала га и у најзабитији дио копна и мора и подигла на Мјесец. Не би му ни то доста, па ено га, извиђа терен и на Марсу.

Младом чешком доктору Мирославу Тиршу било је дојадило да у свом гимнастичком друштву слуша команде на њемачком, и то усред Прага, па 1862. године основа прашко друштво за гимнастику и вјежбање којем са групом истомишљеника даде назив Сокол.

Будући да је међу словенским народима германизација већ била довољно мрска, Тирш је свакодневно имао све више сљедбеника, па се о његовом друштву вијест врло брзо раширила ван граница Чешке. Томе је нарочито погодовала чињеница да су Соколови проширили дјеловање са спорта на културу и просвјету.

Тако соколска удружења прерастају у чуваре словенског националног духа.

Беч и Пешта настојали су бројним активностима Соколских друштава и чета из Бање Луке, Опсјечкот, Врбање и Лакташа, Клашница... Пјешачки излети и витешка надметања најчешће су се приређивали у Бањи Слатини.

По неким рачуницама уочи Другог свјетског рата у Краљевини Југославији дјеловало је око 220 хиљада Сокола, а по другима било их је и преко 330 хиљада.

Фашистичка коалиција енергично је забранила дјеловање свих соколских организација и темељито радила на заметању свих трагова о њиховом дјеловању.

Богата архивска грађа свједочи да је у периоду између 1906. и 1941. године у Босни и Херцеговини успјешно дјеловало неколико Соколских друштава. Међу њима су и она у Челинцу које је дуго времена водио напредни учитељ Франо Вучак, и у Котор Варошу на чијем челу је био једно вријеме народни посланик Максим Тешић.

Челинački Соколови: Фотографија настала тридесетих година прошлог вијека

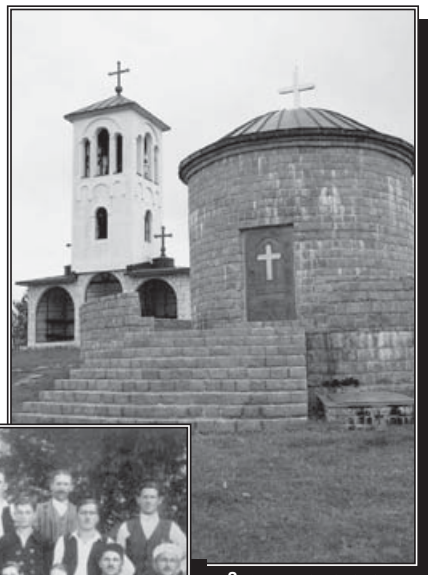

Зворничка капела: Мјесто гдје је сахрањен Мојсије Секуловић

- Челинački соколови су још двадесетих година прошлога вијека имали у насељу Житњак свој дом, а тридесетих већ су ишли на слетове, како по Босни, тако и ван њених граница, све до Бугарскег - забиљежио је Рајко Кузмановић у монографији „Челинац кроз вијекове".

Уочи Другог свјетског рата по челиначко-котворварошким селима било је учестало оснивање соколских чета. Према ријечима осамдесетогодишњег Боже Блаженовића из Поповца, предвиђајући развој догађаја, њихове старјешине, који су били махом искусни ратници, обучавали су младиће руковању наоружањем. Тако су се спремали за одбрану отаџбине и народа.

Александар Деспотовић Црногорац: Камен темељац донијели с Ловћена

- Када су усташе на Божић 1942. године извршиле масакр у Бабићима код Челинца и том приликом убили дванаест недужних цивила, међу њима су били они најбољи момци, све бивши Соколови - присјећа се Младен Џомбић, којем је том приликом убијен отац Бошко, а од посљедица усташког упада у село ускоро и мајка умрла.

Након рата према овој организацији истом жестином односила се и комунистичка влада, прогласивши је буржоаском тековином, па је завидну материјалну имовину Соколских друштава 1952. године поклонила Савезу друштава за тјелесно васпитање „Партизан".

Рад Соколског друштва у БиХ обновљен је 1991. године у Сарајеву. Старјешина Српских соколова Републике Српске био је све до смрти Мојсије Симовић Секуловић (1939-2002) из Зворника.

Александар Деспотовић Црногорац објашњава да је Мојсије био један од иницијатора изградње капеле посвећене преподобној мученици Светој Петки Трновској, заштитници Зворника.

- Храм смо саградили на темељима древног града Зворника (Звоника), а по камен темељац Секуловић нас је одвео на Ловћен. С разлогом, јер је и овај храм грађен по узору на ловћенску капелу - своцира успомене Деспотовић на свог пријатеља којег су по узору на Његоша и властитој жељи покопали код зворничке капеле да стражари над доњим Подрињем.

■ Боро МАКСИМОВИЋ

ОБНОВА

- У Сарајеву 1991. године обновљен је рад Српског сокола који је 5. марта исте године уписан у регистар Вишег суда, а како пише у рјешењу чине га соколска друштва организована у соколске области Босанску, са сједиштем у Сарајеву, Крајишку, са сједиштем у Бањој Луци, и Херцеговачку, са сједиштем у Требињу. Рат је проузроковао пререгистрацију, па се 1994. године у Регистар друштвених организација уписује Витешка организација „Српски соко" са сједиштем у Палама. Циљеви организације су обнова и његовање српске културе и традиције, физичке и моралне изградње српске омладине и унапређење њеног квалитета у сваком погледу - записао је старјешина Српског соколског друштва „Свети Петар Цетињски" из Теслића Славољуб Петричевић у својој књизи „Српски соко у слици и ријечи".

„ГЛАС СРПСКЕ" У ПОСЈЕТИ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ВУК КАРАЏИЋ" У НОВОМ ГРАДУ

РИЈЕЧ-ДВИЈЕ СА ДИРЕКТОРОМ ШКОЛЕ МИЛОРАДОМ КАНТАРОМ

ИЗЛИЈЕЧИЛИ РАТНЕ РАНЕ

Захваљујући средствима републичког Министарства просвјете обновљена је централна школа која је у рату била знатно оштећена. Адаптиране су и двије подручне школе

Школство у Новом Граду има дугу традицију. Прва школа основана је средином 19. вијека, а данашња школа „Вук Караџић" изграђена је 1980. године на некадашњем игралишту Фудбалског клуба „Слобода".

Школа располаже са 3.705 квадратних метара корисног простора: десет класичних и девет специјализованих учионица, пет кабинета, и фискултурном салом. Убраја се у веће школе, јер наставу у њој слуша 1.108 ученика који су распоређени у 49 одјељења, од који је шест комбинованих. Просјечан број ученика по одјељењу је 23.

Директор школе је професор Милорад Кантар, који истиче да се у овој школи постижу завидни резултати у настави и ваннаставним активностима.

Кантар објашњава да се, поред централне, у саставу школе налазе се и подручна деветогодишња школа у Добрљину, те петоразредна подручна одјељења у Пољавницама, Равницама, Доњем Водичеву и Великој Жуљевици.

- Школа је знатно оштећена у ратним дејствима у новоградској општини 1995. године. Захваљујући средствима републичког Министарства просвјете централна школа је обновљена 1999. године. Годину раније адаптирана је подручна школа у Добрљину, а подручна школа у Равницама 2001. године - истиче Кантар.

Он наглашава да је тренутно у најтежој ситуацији подручна школа у Доњем Водичеву, али је поведена акција да се у догледно вријеме она адаптира.

Један од приоритета у наредном периоду биће и изградња котла на чврсто гориво у централној школи, јер се постојеће гријање на лож-уље показало као нездовољавајуће.

Основна школа „Вук Караџић" већ је увела низ новина у наставном процесу које диктира реформа образовања.

Милорад Кантар: Добри резултати у настави и ваннаставним активностима

- Као и све школе у Српској, и ми уписујемо првачиће - шестогодишњаке, и настава с њима се изводи по посебном програму. Такође, уведена је информатика, затим енглески језик у свим одјељењима од трећег разреда - каже директор школе, додајући да се настава изводи полукабинетски.

Посебно је опремљен кабинет за први разред. У централној школи 80 одсто је новог намјештаја у кабинетима и учионицама. С обзиром на то да се школа налази на бившем игралишту ФК „Слобода" лијепо је уређен и ваннаставни простор, са игралиштима за рукомет и кошарку.

Тренутно је у школи запослен 91 радник, од чега 63 раде у настави.

Поред редовне наставе у школи су активне многобројне секције и ученичке организације.

- Наша школа је укључена у неколико програма за обнову библиотечког фонда и стручних књига за наставнике - каже Кантар.

Интересантно је да се у подручним одјељењима посљедњих година смањује број ученика. Примјер је подручна школа у Великој Жуљевици која је прије 30 година била самостална школа а данас има само седам ученика. Ако не буде првачића, настава у овој подручној школи ће наредне школске године бити укинута.

Милорад Кантар наглашава да су наставници прошли бројне семинаре и образовне курсеве да би могли да примјењују савремене методе у настави. Стога и не чуди добар укупан успјех школе.

У прошлој школској години десет ученика је добило диплому „Вук Караџић" јер су имали одличан успјех из свих предмета од првог до деветог разреда. Сада су они веома добри ученици средњих школа на што су њихови наставници поносни. ■

ПОВРАТНИЦИ

У посљедњих неколико година број ученика у овој школи варира. Тако је у школској 1999/2000. години било уписано 1.096, у прошлој 1.122, а у овој школској години 1.096 ученика.

- У школи наставу слуша и стотину ученика повратника. Ријеч је углавном о дјеци Бошњацима као и о три Рома. Сви они су потпуно равноправни са осталима - наглашава Милорад Кантар.

ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА И ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

Корисно и креативно

Једна од активнијих секција у школи је и драмско-рецитаторска. Она броји 23 члана а води је наставнице Тања Вујановић и Будимка Марчета.

Кроз рад секције ученици се подробније упознају са дјелима наших писаца, док одабране одломке драматизују и праве мини-представе.

Такође, дјеца бирају бајке од којих самостално праве игроказе у којима учествују. Чланови драмско-рецитаторске секције добро сарађују и са музичком и ликовном секцијом, посебно када припремају наступе.

Будући писци: Чланови литерарне секције

Чланови секције са наставницама: Припремају нове наступе

Иначе, редовно наступају за школску славу Савиндан, потом за Дан жена, 8. марта, те приликом пријема ученика у први разред. Према ријечима наставника који раде са младим глумцима и рецитаторима дјеца су веома заинтересована за рад у овој секцији, па најављују припрему нових представа и рецитација.

У школи ради и литерарна секција коју води наставница Блаженка Боројевић. Она истиче да има много талентоване дјеце која своју креативност исказују пишући пјесме и саставе. Најуспјешнији радови су изложени у школском холу. ■

КРАЈЕМ ОВЕ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Тројка за пензију

Колектив Основне школе „Вук Караџић" у Новом Граду важи као веома стручан и креативан. Осим тога, млађи наставници увијек имају подршку и помоћ оних са дужим просвјетним искуством.

Иначе, по завршетку ове школске године тројица наставника ће отићи у заслужену пензију.

То су наставник хемије и биологије Милутин Јањетовић, наставник историје и географије Милован Мајкић, те наставник разредне наставе Ранко Петић. ■

Наставници на окупу: Искуство и младост

ИЗ ШКОЛСКОГ ЉЕТОПИСА

Први часови у цркви

Прва основна школа Новом Граду, односно тадашњем Босанском Новом почела је да ради 1861. године и то у згради српске православне цркве која је подигнута те године. Школска зграда изграђена је пет година касније.

Према школском љетопису, први ђаци били су из православних породица из Новог: Николића, Тодића, Билчака, Челара, Радића, Тубина, Новаковића, Башића, Ерцега, Умићевића, Рајлића, Кондића, Карановића, Шендера, Мутића, Вукмира, Давидовића, Штековића.

Све до 1964. године ова школа носила је назив Прва основна школа. Потом је назив промијењен у „Добрила Грубор", а од 1992. године школа носи име „Вук Караџић". ■

ХУМАНА АКЦИЈА УЧЕНИКА

Помоћ Слађани Кобас

Ученици школе „Вук Караџић" већ неколико пута су показали своју хуманост. Ових дана у школи је по други пут организована акција прикупљања помоћи „тринаестој бањолучкој звјездици" Слађани Кобас.

Помоћ за тешко обољелу дјевојчицу којој је потребан новац за операцију у Америци прикупљао је подмладак Црвеног крста. Иначе, све хуманитарне акције у школи води наставница математике Славица Дамјанић. ■

У БИБЛИОТЕЦИ

Богат књижни фонд

Школска библиотека располаже са више од 11 хиљада књига. Једна је од највећих школских библиотека у регији. У школи се велика пажња посвећује обнови и одржавању књижног фонда.

Иначе, осим обавезне лектире ученици могу наћи и друге занимљиве књиге, па није чудно већина њих веома често навраћа у библиотеку.

У библиотеци се налази и велики број часописа и стручне литературе за наставнике, а њена врата су отворена свима онима који у њој пронађу наслов који их интересује. ■

СА НОВИГРАДСКИМ ПРВАЧИЋИМА

И игра и учење

Првачићи са учитељицом Миром Гојић: Весело на часовима

Првачићи шестогодишњаци који су од ове школске године кренули и у школу „Вук Караџић" веома добро су уклопили у школски амбијент. За њих је школа велика игра, али уз игру и добро расположење се доста тога и научи.

Цртају, пјевају, пишу, играју се - то је у најкраћем садржај трочасовног боравка првачића у школи. За њих оцјена нема па су стога безбрижни, а за разлику од вртића овдје нема плача. Сви проблеми рјешавају се разговором и договором.

- Успоставили смо врло добре односе који се заснивају на повјерењу. Првачићи су се добро уклопили, добро су се снашли и доживјели школу практично као другу кућу. Чак се догоди да неко од њих заплаче што мора након три часа ићи кући - каже Мира Гојић, која ради са највеселијим ђацима у школи. ■

МЛАДИ МУЗИЧАРИ

Сви желе у хор

Хор „Ђурђевак": Успјешни наступи

Захваљујући наставници музичког васпитања Смиљки Штрбац у школи веома успјешно ради и хор „Ђурђевак". Хор броји око 90 чланова, а наставница музичког каже да је интересовање дјеце знатно веће.

Хор наступа на многобројним приредбама током школске године. Композиције су прилагођене школском узрасту, а међу дјецом су веома популарне и пјесме са традиционалног Ђурђевданског фестивала.

Већ годину дана чланови хора раде на музичком колажу „Мачак у чизмама" у којем ће у богатој костимографији коју је израдила наставница ликовног, уз хор наступити и солисти. Представа ће, како је планирано, бити изведена на крају школске године. ■

„ГЛАС СРПСКЕ" У ПОСЈЕТИ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ВУК КАРАЏИЋ" У НОВОМ ГРАДУ

СПИСАТЕЉСКИ ТАЛЕНАТ САЊЕ ШАШО

Још мало па књига

Сања Шашо је ученица VIII разреда. Примјеран је ученик, а посебно воли српски језик. Зато је и истакнута у литерарној секцији. Јер, писање јој је, каже, једноставно „прирасло срцу".

Сања углавном пише саставе по слободном избору, али јој не смета ни када треба нешто да напише на задату тему.

Редован је учесник школских и међушколских такмичења у литерарним радовима.

- Највише пишем слободне саставе са разноврсном тематиком. За сада све своје радове сакупљам и чувам. Ко зна, можда ћу једног дана објавити и књигу - стидљиво додаје Сања. ■

Сања Шашо: Писање јој хоби

ШКОЛСКИ ПЕДАГОГ ЉИЉАНА ПОПОВИЋ

РЕД, РАД И РЕЗУЛТАТИ

Користећи савремене методе рада добили смо могућност да уважавамо личност дјетета, његово знање, способности и интересе и да стварамо здраве личности, корисне заједници у којој живе

Љиљана Поповић је дугогодишњи педагог-психолог у Основној школи „Вук Караџић". Истиче да су школа и дјеца велики професионални изазов и велика људска радост.

Поповићева наглашава да су у школи створене претпоставке за несметан рад, па су због тога и критеријуми доста високи.

- Наш мото је рад и ред и тога морају да се придржавају и ученици, али и наставници. Што се тиче наставног процеса најважнија је добра припрема, послије које је успјех загарантован. То се, заправо, доноси и на редовне, али и на допунске, додатне и слободне активности - каже Љиљана Поповић.

Она додаје да је успостављена и задовољавајућа сарадња са родитељима, као неизбјежним фактором за добре резултате у настави.

- Континуираним радом стручних органа у школи настава добија на квалитету и професионалности. Наши резултати се огледају у податку да је на крају првог полугодишта било 32 одсто одличних ученика, 33 одсто врло добрих, 21 одсто добрих, један проценат са довољним успјехом - каже Поповићева и додаје да од укупног броја ученика свега њих 12 одсто има негативан успјех.

Средња оцјена у школи је 3,67. У разредној настави од III до V разреда та оцјена је 4,01, а у предметној од VI до IX је 3,40. Треба напоменути да се ученици првог разреда не оцјењују, а ученици другог разреда оцјењују се тек у другом полугодишту.

Љиљана Поповић наглашава да је осим образовних и васпитних резултата важно поменути и учешће ученика у културним, спортским и научним активностима у којима развијају своје способности.

- На тај начин дјеца задовољавају своје потребе, што је основни предуслов за развој свестране личности. Тако имамо љубитеље писане ријечи, чланове литерарне, драмске и рецитаторске секције. Ту су и ритмичка, цвјећарска, хорска, ликовна, рукометна, фудбалска, информатичка секција и неке креативне радионице - истиче она.

На основу свих ових показатеља школски педагог констатује да су ученици Основне школе „Вук Караџић" достигли одговарајући степен зрелости и да могу бити активни учесници наставног процеса, у складу са узрастом.

Томе, према њеном мишљењу погодују и одређени реформски кораци у образовању, превазилажењу класичних метода које су занемаривале улогу ученика као партнера и активног учесника у процесу учења.

- Уз нове методе рада ми смо добили могућност да уважавамо личност дјетета, његово знање, способности и интересе и да стварамо здраве личности, корисне заједници у којој живе. ■

ВЛАДАЊЕ

- Што се тиче владања наших ученика довољно је рећи да до сада није било већих проблема. На полугодишту је 92 одсто наших ученика оцијењено примјерним владањем, а 8 одсто има снижено владање углавном због нередовног похађања наставе - каже Љиљана Поповић.

Љиљана Поповић: Ученици активни у настави

СА НАЈБОЉИМ УЧЕНИЦИМА ДЕВЕТОГ РАЗРЕДА

Бисери школе

У пет одјељења деветог разреда неки ученици се посебно истичу постигнутим успјехом. Осим што постижу добар успјех, они су примјерни у владању а постигли су и запажене резултате на општинским и регионалним такмичењима.

Њихови вршњаци из школске клупе опет истичу да се ради о добрим другарима, увијек спремним да помогну и осталима. Стога их с правом називају бисерима школе.

То су: Марко Ђукановић, Ања Вожни, Иван Станић, Душан Ољача, Недељка Пашић, Дајана Абдулај, Лариса Бркић, Сандра Зец и Бранкица Креља.

Њихови успјеси на многим такмичењима из разних наставних и ванставних области су бројни, а истичемо само неке: на општинском такмичењу из српског језика Лариса Бркић и Бранкица Креља освојиле су прво, односно друго мјесто;

Марко Ђукановић био је први на општинском такмичењу из математике. Екипа Основне школе „Вук Караџић" коју су чинили Бранкица Креља, Душан Ољача и Марко Ђукановић освојила је четврто мјесто на регионалном такмичењу на тему: „Мисли мине".

Организатор овог такмичења био је Подмладак Црвеног крста, који је веома активан у овој школи. ■

Ђаци за понос: Најбољи са наставницом математике Мирјаном Велетанлић

ГАЛЕРИЈА

Срећан ти осми март, бако

Моја стара бака добра је и брижна,
И стално се грије о своју стару пећ.
А дани теку,
И осми март је већ.

Мами ћу купити ружу,
Њој ћу поклонити нешто друго.
А бака поклон добила није,
Ни не памти колико дуго.

Купићу и баки неки цвијет мали,
Ма, шта ме кошта и шта ми фали.
Бака ће сигурно радосна бити,
И њу ћу мало развеселити.

Прилазим баки и носим цвијет мали,
Дадох цвјетић баки и она га узе,
Низ старо јој лице потекоше сузе.

Сузе јој само теку, мада и не жали,
Говорећи непрестано: „Драги мој ђулићу мали".

Саша Радуловић VIII$_3$

Даруј неком крв

Даруј неком крв,
Добро ће му доћи
И твоја му капљица
Може помоћи.

И зато даруј неком крв,
Добићеш и друга,
Вољеће те он и,
Проћи ће те туга.

И док постоји вијека и човјека,
Како се дрво наслања
На дрво тако
Човјек на човјека.

■ **Марина Ђукановић VIII$_4$**

У КАБИНЕТУ ЗА ИНФОРМАТИКУ

На часу: Основна знања већ савладана

Компјутери нису баук

У Основној школи „Вук Караџић" већ неколико година постоји кабинет информатике, опремљен са шест компјутера.

Наставник информатике Душко Ољача истиче да су дјеца веома заинтересована за овај предмет и да је то охрабрујућа чињеница јер се ниједан посао у савременом свијету не може радити без познавања основа информатике.

- Полазимо од оних једноставнијих ствари, па постепено прелазимо на сложеније. Морам да признам да је један број ученика захваљујући томе што им родитељи код куће имају компјутере успио да у потпуности савлада рад на рачунару. Ипак, кроз разноразне игре настојимо да све ученике обучимо у основним елементима рада на рачунару - каже Душко Ољача.

Због велике заинтересованости ученика у школи ради и информатичка секција. ■

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

Сликају срцем

Доласком младе професорице ликовног васпитања Сање Ступар у школи је активирана и ликовна секција. У рад секције укључено је 25 ученика, углавном старијих разреда.

У овој секцији су настали многобројни радови, а најуспјелији су учествовали на бројним такмичењима. Неки радови изложени су и у школском холу.

Чланови ликовне секције истичу да у овој секцији налазе свој мир и прилику да изразе своје склоности. Наставница Сања Ступар увјерена је да ће се из мноштва талената, неки одлучити и на студије ликовне академије. ■

Чланови секције са професорицом: Најуспјешнији на такмичењима

ЦВЈЕЋАРСКА СЕКЦИЈА

Уљепшали школу

У новиградској школи ради и једна необична секција - цвјећарска. Млади цвјећари се састају два пута седмично и настоје да одрже зеленило и многобројне саксије цвијећа у школи.

Секција броји 28 чланова и сви су веома активни. Кажу већи дио посла за њих тек долази почетком пољећа. Тада ће обновити увело и од зиме оштећено цвијеће и засадити нове врсте.

Иначе, чланови секције не одржавају само биљке у школској згради, већ су активни и на уређењу школског дворишта, одржавању украсног биља и садњи сезонског цвијећа.

Све активности у раду цвјећарске секције води наставница географије Драга Јока. ■

Млади цвјећари са наставницом: Биће посла на пољеће

■ *Припремио Вељко БАБИЋ*

КАЖУ ДА ЈЕ ИСТИНА

НЕМОГУЋА МИСИЈА

Први рели организован је давне 1907. године, и то на релацији Пекинг-Париз. Био је то велики изазов за групу авантуриста коју је предводио италијански принц Сципио Боргезе

Увријеме када су аутомобили били само забава за богате, а нико није вјеровао да ће икада ући у широку употребу, једних француских новина - „Ла Мартен" подигле су буру.

У чланку из јануара 1907. године ове новине су бациле рукавицу у лице и произвођачима и разноразним авантуристима, јавно објављујући питање да ли би се ико усудио да вози ту техничку новотарију од Париза до Пекинга. Једанаест људи са пет возила прихватило је изазов.

Најјаче возило у групи био је типа „итала", а возио га је италијански принц Сципио Боргезе, пропали аристократа који је требало да заврши у војсци али се предомислио и уз помоћ титуле путовао свијетом. Са њим су кренули механичар Еторе Гуизарди и новинар Луиђи Барзини.

Да би се избјегле монсунске кише одређен мај. Маршрута је водила такмичаре кроз мноштво планина и двије велике пустиње. У неким крајевима путева уопште није било, а појединим дионицама ни камиле нису пролазиле.

Боргезеу је ово била шанса за повратак у високо друштво па је уше одлучено је да трка почне у Пекингу а заврши у Паризу а за почетак је од---

ТЕЛЕГРАМ

Као прави новинар Луиђи Барзини је своје извјештаје слао телеграфом. У малом селу Хонг-Понг ушао је у пошту и затражио да пошаље свој дневни извјештај. Примијетио је да је телеграм имао ознаку „1" и мислио је да је то први телеграм тог дана. Био је изненађен када су му рекли да је то први телеграм из Хонг-Понга у шест година од када је постојала пошта овом мјесту.

ријe трке отишао у Пекинг како би се што боље припремио. Пропутовао је три стотине миља на коњу носећи бамбусов штап дужине „итале" преко планинских превоја како би утврдио да ли возило може проћи уским путевима. На мјестима гдје је штап запињао Боргезе је тражио друге правце.

Други возач, Шарл Годард, био је сушта супротност Боргезеу и у авантуру је кренуо без великих припрема. Највећи дио новца потрошио је на карту прве класе до Пекинга али је ипак тамо стигао потпуно изморен. Сапутницима је рекао да или више никада неће видјети Париз или ће у њега доћи у врелом „спајкеру".

Старт трке је помјерен за 10. јуни а возила су у Пекинг допремљена возовима и бродовима. Једини проблем представљала је кинеска влада која је прво издала а затим повукла дозволу за путовање кроз Монголију. Како се дан старта приближавао, Годард и Боргезе су се договорили да на пут крену са дозволом или без ње, а исто мишљење су имали и други возачи.

Заиста, трка је кренула. Француски војни оркестар испратио је возаче музиком а окупљена гомила народа пожељела им је сретан пут. Први проблеми јавили су се на само неколико миља од старта. Јака киша запљуснула је такмичаре у њиховим отвореним возилима, а путеви су били блатњави.

Прелазак кинеских планина показао је колико је изазов био тежак. На појединим мјестима екипе су унајмљивале сељаке са магарцима да их извлаче из блата а уски путеви водили су литицама тако да су само центиметри одвајали гуму од провалије. Када је „итала" дошла на низбрдицу кочнице је нису могле зауставити иако је Гуизарди, који је био за воланом, стискао папучицу пуном снагом. Само чудо зауставило је аутомобил на ивици литице.

Наредна препрека била је пустиња Гоби. Једно возило је убрзо остало без горива и возач је са механичарем кренуо назад у цивилизацију. Били су више сретни него паметни јер нису понијели довољно воде али су их номади спасили од сигурне смрти. Екипа је одлучила да не наставља даље и у трци су остала четири возила.

Боргезе се надао да ће кроз Сибир проћи без проблема јер је имао војну карту на којој је био уцртан сигуран пут. Оно што карта није показивала јесте да је пут био ван употребе од када је, четири године раније, прорадила Транссибирска жељезница.

Пут је био пропао, зарастао у шикару, а многи мостови били су уништени. На једном који се још држао, „итала" је умало завршила своје путовање. Под тежином возила труле даске су попустиле и поново се десило чудо па су сва тројица путника изнијели живу главу. Треће чудо се десило када је „итала" заглавила на шинама пред долазећим возом а екипа је успјела да склони возило у последњем тренутку.

Границу Азије и Европе „итала" је прешла 20. јула и седам дана касније „укотрљала" се у Москву, далеко испред других такмичара. Одатле до Париза није било инцидената осим што су у Белгији пребрзо возили па их је зауставио полицајац. На питање одакле путују Боргезе се представио и одговорио да долазе из Пекинга. Изгубили су неколико сати чекајући да збуњени представник закона провјери истинитост ове тврдње.

Трка је завршена 10. августа 1907. године ласком „итале" у Париз гдје их је дочекала одушевљена маса народа. Друго возило стигло је на циљ тек 20 дана касније, а једно возило је трку завршило у Берлину. Принц Боргезе и остали такмичари показали су шта све може да поднесе аутомобил.

Луиђи Барзини Млађи, син новинара Барзинија, покушао је 1957. године да поново прође ову маршруту али није добио дозволу руских власти за пролазак кроз Сибир.

■ **Припремио М. А.**

Фотографија за вјечност: Сципио Боргезе и Луиђи Барзини

Побједничко возило на старту: Гуизарди за „италиним" воланом

ДОСТИГНУЋЕ БРИТАНСКИХ ЉЕКАРА И НАУЧНИКА

Производе кожу и кости

Стручњаци у Великој Британији однедавно успјешно праве намјенску кожу и кости за људе, уз помоћ ћелијске регенерације.

Цијели процес у новом медицинском достигнућу би могао да измијени живот пацијената који чекају на веома болне операције пресађивања коштане масе, пренијела је вашингтонска радио станица „Глас Америке".

Љекари и научници на Британском универзитету у Манчестеру остварили су значајан напредак у процесу регенерације ћелија, што би можда могло да омогући да ускоро почну да узгајају било коју врсту костију, тачније, да по потреби производе резервне дијелове за организам.

Како се то постиже?

Ако пацијенту недостаје одређена кост или је нека од костију оштећена, направи се „скица" тог дијела тијела. Потом специјална машина направи од биоразградљиве пластике макету коста која недостаје. Онда се мале количине пацијентових ћелија убризгају у средиште вјештачке кости која је направљена у облику саћа.

Тек када се све то заврши, кост се усади у пацијента. Након неколико недјеља ћелије почињу да производе праву кост, док се пластична основа разграђује. На крају, пацијент има нову кост.

Ово је производња ткива гдје се дио произведе у лабораторији, потом се у њега убризгају ћелије које су узгајане у лабораторији, па се онда ткиво усади у пацијента.

- Други дио процеса се догађа у тијелу пацијента и то врши сам организам - казао је један од британских љекара.

Ова технологија је још на самом почетку. Међутим, за пацијенте који болују рецимо од „Течер Коленс синдрома", који се манифестује у томе да му недостају неке од костију лица, ово достигнуће би могло да представља крај њихових патњи. ■

ПОСЉЕДЊИ ДАНИ РАТА

Херојски страх

Њемачки аутоматичари у задњем, очајничком јуришу, а ја не могу да пуцам, дрхтим у рову од страха, записао је каплар Артур Хеар

Страх и кукавичлук нису исто. Храбар човјек, наравно, није кукавица, али он може и те како да доживи и осјети страх.

Године 1968. Бери Вин је објавио књигу под насловом „Снајпер". То је била компилација материјала из ратног дневника и писама која је са фронта својој жени слао снајпериста британске војске, каплар Артур Хеар (зец).

- У акцију бисмо увијек ишли по двојица. Пред свитање запосједнемо бусију, дању урадимо посао па сачекамо ноћ да се вратимо у команду. Већ 1944. године у Холандији смо осјетили да је Цери (Швабо) морално и психички готов. Њемачки официри и војници су потпуно изгубили концентрацију и опрез. Шетали су испред наших нишана као да су на излету, па смо их обрали као чунке на куглани.

- У прољеће 1945. године наша јединица је већ била ушла дубоко у територију Рајха. Зауставили смо се у неком селу, а онда су нам рекли да треба да очекујемо њемачки противнапад. Наредба: сваки војник мора да за себе ископа „слит тренч" - индивидуални ров-рупу. Тек што смо то урадили, њемачки аутоматичари су надрли у таласима. До зуба наоружани и очајнички одлучни у свом задњем напору, јуришали су као немани. Звијер је најопаснија кад је натјерана у угао.

- Наш капетан се не обазире на зрна која око њега фијучу, трчи од рова до рова: „Сачекајте команду за отварање ватре! Ништа нам не могу, готови су! Ово им је посљедње!"

- Дуж линије ровова грми и тресе, а ја се стиснуо у рупи, стежем пушку и не могу да пуцам. Знојим се и тресем од страха. Ја сам цијели рат снајпериста, нисам никада учио како се одбија непријатељски јуриш.

- Наши борци су разбили Њемце, а ја остао у рупи, престрављен, изгубљен, унижен.

- Имали смо само два рањеника. Њих су одмах смјестили у оближњи амбар. А онда су се сви окупили око мене, гледају ме као да ме први пут виде. Један подофицир ми пружа џепно огледало. Огледам се - па ја сам потпуно сијед!

■ **Велимир БОЈКО**

НАДИМЦИ

Цери је енглески ратни надимак за њемачког војника. Назив Цери је отуда што је њемачки борбени шљем обликом подсјећао на ноћну посуду, која се каже „цери". По другом извору, Цери је једноставна скраћеница од Џермен - Нијемац.

И други зараћени народи су имали свој назив за Швабу. Американци су Нијемце звали Краут - купус. Италијански партизани су, након пада Мусолинија, Нијемце називали Дајчи. И француски припадници покрета нису заостајали - Нијемац или Фриц.

СТОТИНУ ГОДИНА ОД РОЂЕЊА САРТРА

ФИЛОЗОФСКИ И КЊИЖЕВНИ ВУЛКАН

Био је члан Комунистичке партије Француске све док совјетски тенкови нису ушли у Будимпешту. Пред смрт је морао да се суочи с чињеницом да је револуција пролетаријата велика илузија

Стогодишњица рођења француског писца и најпопуларнијег филозофа свог времена Жан-Пола Сартра (21. јун 1905) за Французе је прилика да се без табуа осврну на његов лик и епоху у којој се његов утицај простирао од Кине до Америке и од Кубе до Совјетског Савеза.

Сартрова смрт, 15. априла 1980, извела је на улице више од 30.000 Парижана који су учествовали у погребној поворци, али су се у новинама могле прочитати и оцене да је он човек који је „нанео највише зла у модерној епохи" и да је његова улога била „сатанска".

Сартрови интелектуални наследници сматрају да су идеје тог бившег милитантног левичара, комунисте који је у књижарама на Сен-Жермен де Преу продавао забрањени маоистички лист „Народни циљ", у најмању руку - наивне.

Непријатељ средње класе из које је потекао, аутор књига „Прљаве руке", „Баво и Господ Бог", „Мучнина" и многих других, сањао је о свету у којем би било могуће спојити слободу појединца и бескласно друштво.

Његове егзистенцијалистичке идеје - филозофска струја према којој постојање (егзистенција) човека претходи његовој есенцији (суштини), остављајући му слободу и одговорност избора - обележиле су неколико послератних генерација широм света, баш као и његова теорија о ангажованој књижевности у којој је етику убеђења претпоставио етици одговорности.

Ватреним текстовима у часопису „Модерна времена", који је основао 1945. и уређивао до смрти, желео је да протресе малограђане у својој средини, да - како кажу Французи - „epater le bourgeois", али је најчешће наилазио на поругу десничарске штампе.

Аутор „Речи" - књиге за коју је 1964. године одбио да прими Нобелову награду, јер би „више волео да је прими постхумно", Сартр је био харизматична личност у центру егзистенцијалистичког начина живота.

Сартр је париски кварт на левој обали Сене, Сен-Жермен де Пре, претворио у свој Олимп, пре свега кафане у којима су се он и његови следбеници окупљали и које су по томе ушле у историју - „Флор" и „Де Маго".

Противник рата у Индокини и Алжиру, тај „револуционар без револуције" био је толико утицајан да је тадашњи председник републике, генерал Шарл де Гол, одбио да га затвори због јавне подршке покрету за независност Алжира, речима: - Не може се у затвор стрпати један Волтер.

Сартр је био члан Комунистичке партије Француске све до 1956. године - док совјетски тенкови нису ушли у Будимпешту, а испољао је симпатије и према Јосипу Брозу Титу, с којим се срео 1960. године.

Упркос кратком узлету током велике побуне студената у Паризу 1968. године, у којој му се учинило да је пронашао нову младост, пред смрт се морао суочити с чињеницом да је револуција пролетаријата велика илузија, као и с горким разочарањем у борбу левице за коју је рекао да је - сама себе уништила.

Сартрово дело и живот остаће упамћени међу његовим сународницима као вулкан који је оставио неизбрисив траг у француској књижевности и филозофији.

■ **Ана ОТАШЕВИЋ (Танјуг)**

Жан-Пол Сартр: Одбио Нобелову награду

РАТ

Слављен као прототип интелектуалца који се борио против нацизма, као припадник групе „Социјализам и слобода" коју је током рата основао с дугогодишњом животном сапутницом Симон де Бовоар (1908-1986) и писцима Андреом Жидом (1869-1951) и Андреом Малроом (1901-1976), Сартр је, ипак, одржао премијеру своје драме „Муве" у окупираном Паризу 1943. Што је најзанимљивије, представа је успела да прође немачку цензуру.

АЗБУКОВНИК (43)

СРПСКА КУЋА МАНАКОВА

Стална поставка у Манаковој кући је дио онога чиме је Христифор Црниловић задужио свој српски род. И казује нам шта смо били, шта јесмо и шта бисмо могли да будемо

Ко би и сањао да се ово догађа! Годинама пролазим београдском улицом Гаврила Принципа. То је она којом су спојени Бранкова (и „Бранков мост" - узгред, *недавно* је настала права и типична српска новинска „полемика" о питању по коме је незванично именован БЕЗИМЕНИ мост, по несрећном самоубици „митраљесцу голубијег срца" Бранчилу Ћопићу или по Бранку Радичевићу: *А за Бранком Бранко, у прах и комаде*, како је пјевао Ђорђо Сладоје; а ТО све док нам отимају Косово и Метохију, урушавају Републику Српску, уводе П/аре/Д/ај/В/ласти/ и сл.) и чувени парк испод Каменичке а испред Економског, преко пута Аутобуске станице.

Као и већина *фурешта*, шуљам се низ Бранкову, Принципову или Каменичку, или низ Балканску; не гледам ни лијево ни десно, не звјерам у излоге ни на фасаде изнад глава, журим... Журимо, као и да нисмо свјесни да су отишли и задњи аутобуси...

И, годинама, промичем поред *Манакове куће*!

Гаврила Принципа број 5, испод степеница које воде на Зелени в(и)јенац; отворено сваки радни дан, осим понедјељка. Чека посјетиоце. Отворено... Празно. *Пусто као књижево вече у Црвенки* (ИБИДЕМ).

Има улаз и „одоздо" (изложбени салон, радионице за израду керамике, ткање, обраду дрвета и слично) и „одозго" (музејски дио, стална етнографска поставка). Истински су се изненадили кад је НЕТКО позвонио! Провео сам чудесни сат времена у својој и вашој прошлости. А може и више. Зависи од тога колико смо спремни и способни да се упустимо у лов на снове и запретено памћење.

Народне ношње: Дио сталне поставке

Унутра, вријеме као да је стало. *Не може нам нико ништа...* Напољу, у простору, сви су журили. Као и обично. *Јачи смо од судбине.*

Тамо гдје ти је досадно, принуђен си да мислиш о себи више него што ти прија, упозорава нас савремена књижевност. На све стране нуде УБРЗАЊЕ, „брзина" а не „политика" је постала судбина; чак се организују курсеви брзог читања и тумачења, да би се било у складу са „транзицијом" и „напретком".

И не виде колико је оно што пропагирају у ствари супротно свему људском! Као да нас позивају да у спринту или „бришућем лету" (Т. Крагујевић) проживимо (дочекамо?) стоту. *А гдје сам ја ту*, пита се човјек. И трчи, трчи, трчи, да не заостане. ТЕРОР „ТРАНСПАРЕНТНОСТИ" одводи човјанство у свијет без тајне... Коме треба тај и такав свијет?

„Не интересује ме гдје је Америка. Мене занима ГДЈЕ НИЈЕ?"

Е, у Манаковој СРПСКОЈ кући није Америка. Нема гдје да стане. А нема ни зашто. И не зна ни како... како да стане тамо гдје су експонати старији од укупне америчке историје?

Свака везена *ркан синџирли* кошуља (блуза), *пафта* (копча за појас) или *тепелук* (украс за главу) грубо би подсјетиле на његову душевну и духовну пустош, рецимо неког „каубоја", можда неког В. К. ратоборног тенерала (нисте ваљда заборавили, ТО су ОНИ којима није часно ни достојно ни име да се помене). Да о одласку у Љевишку или Дечане и не говоримо...

Христифор Црниловић.

Упамтите ТО име и презиме. И улицу, Гаврила Принципа, и број, 5. па, кад се нађете у Београду, онако, између двије трке и три јурњаве - осим понедјељка - правац Манакова кућа.

Тако ћете сазнати зашто је најважнији „укућанин" ХРИСТИФОР, а не Манак(о); и још много шта ћете сазнати. О себи. О нама.... Уколико се и на вас не односи афоризам по коме је „*све мање Срба а све више Београђана*"...

Срби још ђене-ђене и нађу времена за себе. Београђани (у души, по вокацији; може се бити „Београђанин" и ако си становник неке друге Паланке; ТО вам је као и у случају по коме се људи не рађају као пси, него ТО неки постану касније, из убјеђења!), Београђани немају кад ни да се пронађу у простору...

Гаврила Принципа 5: Манакова кућа

Стидио сам се пред фотографијама реченог Христофора; на коњу, пјешице, у зноју лица свога, сваки слободан час и сваку (своју-властиту!) пару користио је да допре до најудаљенијих и забачених села, до скривених „сехара" и шкрина, да откупи и за свој РОД сачува предмете ексклузивне и раритетне, предмете који и нас значе, заступају и тумаче...

Христифор Црниловић је био *из Властотинце*, борио се за српску слободу, ратовао и љубио Отаџбину. Сматрао је ТО природним и нормалним. Није тражио признање, споменицу или захвалност. И, након ратова, након СЛОБОДЕ, ништа тражио није. Наставио је да ДАЈЕ!

Стална поставка у Манаковој кући је дио онога чиме је Црниловић задужио свој српски род. И, поред тога што нам казује и показује шта смо били и шта јесмо, ова „прича" упућује и у ТАЈНУ онога шта бисмо могли да будемо. У колико слиједимо свијетли примјер Христифора Србина...

■ Бранко БРЂАНИН

О ЈЕЗИКУ У МЕДИЈИМА

Геноцид на генитиву!

Генитив множине је компликован падеж, са највише наставака, али се може научити. Боље једном научити него читавог живота гријешити

Језично знање које се стиче у нашој школи, које је испод сваког очекивања, није довољно ни за обављање мноштва најзначајнијих послова него што је посао информисања у писаним и електронским медијима.

Зато медији морају (уз помоћ квалификованих лектора, путем курсева и семинара и сл.) доучавати своје послеников ради успјешности своје функције и очувања свога угледа код слушалаца, гледалаца и читалаца, а и одговорнијег односа према стандардном језику као општем добру и оруђу националне науке и културе.

Стотинама примјера показали смо да се у језику електронских медија код нас драстично крше ортоепске (акцентске) норме нашег језичког стандарда, јер се та језичка област потпуно заобилази у школи, тако да је непозната не само онима који говоре у програмима радија и телевизије него и њиховим лекторима, ако их и имају!!!

Није много боље ни познавање фонетике и морфологије, дакле граматике. Већ смо навели грешке које се чују на радију и телевизији, типа „хрвати се" - „умјесто *рвати се*, „палење", „оболење" - умјесто *паљење, обољење*, „донешен" и „уважен" - умјесто *донесен и увезен*, „наш гледаоц" - умјесто *наш гледалац*. Додамо ли томе и „гробове браниоца Београда" „мишљења наших гледаоца" и „пажњу бројних посјетиоца" - умјесто *бранилаца, гледалаца посјетилаца*, затим „обавезе свих носиоца јавних функција" „важних чиниоца за сузбијање сиве економије" те „налога хашких тужиоца" - умјесто: свих *носилаца* јавних функција, важних *чинилаца* и хашких *тужилаца* - видимо да нису посриједи спорадичне грешке, већ поприлично незнање основних норми свога језика.

Забиљежили смо и нежељене облике генитива као што су „било је ту нежељених госта" - умјесто *гости* или *гостију*, „поништавање карти у аутобусима" - умјесто поништавање *карата*, несташице воде „због прекомјерног заливања башти" - умјесто заливања *башта*, па чак и „нуклеарних проби" - умјесто нуклеарних *проба*.

У току предизборних активности, на нашим говорним медијима слушали смо о „роковима за подношење листи кандидата".

Било је ту и реклмних спотова. У једном од њих говорило се „о утицају странки" - умјесто *странака*. У упутству за гласање, које се мјесецима - по више пута дневно - емитовало на свим медијима каже се „унутар различитих листи политичких странака" - умјесто политичких *листа*. Будемо ли овако наставили, можда ће се јата *ласта* која су одлетјела на југ вратити као „јата ласти"!

Јесте да је генитив множине компликован падеж, са највише наставака, али се може научити - боље једном научити него читавог живота гријешити.

Најлакши пут је књига „Говоримо српски", која је писана практично, једноставно, чак и духовито, да у потпуности оправдава свој поднаслов „С лакоћом до језичке културе". Потврђују то три издања ове књиге на нашем малом тржишту. Много успјеха.

■ Милорад ТЕЛЕБАК

СУДБИНСКА КРИВУЉА ЏЕКА ЛОНДОНА

Краљ бијеле тишине

Необразован, Лондон је прионуо на учење да би могао да постане писац

Животопис писца није увијек само кључ за разумијевање његовог дјела и његових мисаоних струја, већ је и књижевников опус често и одраз кривуље његовог животног пута.

А живот Џека Лондона је слијед догађаја који нису само необични, већ и некако сувише обрнути.

Лондон је прво много тога проживио, а затим је о свему одлучио да пише. Али писац није могао да постане, јер није био образован. Зато се марљиво прихватио књиге - оно што је требао да уради кад је било вријеме, дакле много раније.

За добре ствари никада није касно. Из тог разлога је његова проза, кроз коју лелуја идеал Ничеовог хероја, квалитетом веома неуједначена.

Морнар-авантуриста и копач злата - два су магнета из младости, која су била привукла Џека Лондона. Као дјечак, попео се у Сан Франциску на брод да би учио поморски занат и почео је као „мали", морнарички шегрт.

Прокрстарио је Пацифик, доспио до Јапана и на Хаваје, а онда је на његовом животном хоризонту бљеснуо сјај злата - на Аљаски је 1897. године избила златна грозница.

И Лондон се придружио многобројним копачима. Злато није нашао, али јесте нешто много драгоценије - материјал за будуће романе и приповијетке, чија је највећа вриједност била у искуству доживљеног.

Зато је Лондон касније, кад је већ био при перу, своју прозу усмјерио на два главна географска и тематска одредишта - на приповијести са океана („Морски вук", „Цери са острва" и оне са Далеког сјевера, из Канаде и Аљаске - „Зов дивљине", „Бијела тишина", „Кћи снијега", „Бијели очњак"). Заједничка карактеристика свих његових јунака је да су они снажне личности пуне енергије, суочене са суровим елементима природе.

Али у Лондоновим дјелима главни ликови нису увијек људи. У његовим такозваним „животињским" причама и романима јунаци су пси, вукови и полувукови и ова литература је већ стотину година омиљена код младих.

Лондон је оставио и другачије радове. „Људи понора" је роман социјалне тематике, а „Гвоздена пета" нека врста друштвене утопије. „Мартин Иден" је аутобиографски роман у који, упркос свему, није могло много тога да стане, јер Лондон је напустио овај свијет исувише рано и апсурдно трагично.

Разочаран у себе и у све око себе, сматрајући свој живот промашеним, 1916. године је извршио самоубиство, у четрдесетој години живота.

Сав његов напор и јесте и није био узалуд.

■ Велимир БОЈКО

ВУЧИЦА

Најљепши од свих Лондонових романа је „Бијели очњак", о вучици Кајчи са леденог сјевера. То је огромна и сложена метафора, у којој пси и вукови, као у баснама, имају нијансе људских карактера. Заједништво, вјерност и пожртвовање су подједнаки и код људи и код животиња. Зато људски ликови у „Бијелом очњаку" дјелују као споредне улоге у епизодама које су потребне само зато да потаје освјетле догађања.

НЕПОЗНАТО О ПОЗНАТИМА

ВЕЛИМИР РАЈИЋ

БЕЗ СРЕЋЕ У ЉУБАВИ

Његова прва љубав Персида Веселиновић удала се за другога. Исто је било и са другом - Косаром Бобић. Велимиру није преостало ништа него да тугује и болује

Ниједан од српских пјесника није имао тако тужну судбину као Велимир Рајић (1879-1915). Болестан и несрећан, носио је своју болест (падавицу) као неподношљив терет, као неизбјежно, иако незаслужено, испаштање: у малобројним пјесмама које је оставио (међу њима су најпознатије „На дан њеног венчања" и „Завет") излио је свој очај и јад.

Рођен је у Београду, у кући коју је подигао његов отац, судија Јеврем Рајић. У Велимирову собу често су долазили они који су у то вријеме дјеца. На другој години Филозофског факултета загледао се у Персиду - Пепу, кћер славног писца Јанка Веселиновића.

У Велимирово пјесништво полагано је много наде. Знао је добро француски и руски, пратио те књижевности и преводио за часопис „Звезду", коју је уређивао његов несуђени таст Јанко Веселиновић. Али, Велимирова прва љубав Персида удала се за другога, а он је то одболовао и помирио се са судбином.

Касније је срео Косару Бобић. Студирала је на Филозофском, као и он, становала у његовом сусједству. А он је био несрећан: волио је, а због болести није смио да воли. У свом дневнику је забиљежио: „...Ја волим. А смем ли ја уопште волети? Младост, здравље, љубав, живот - све саме за ме непознате ствари, забрањени плодови"... Када је на свој 24. рођендан изашао из куће, упутио се на гробље - волио је да походи царство мртвих. „Између мене и њега нема друге разлике до те што је оно мртво, а ја живо гробље".

Шетње са Велимиром ни за Косару нису биле обично другарство, пријатељство с факултета, већ нешто више и љепше. Пламичак љубави лелујао је и у њеном срцу. Једног зимског дана сврати је Косариној кући, али она није била ту, па је сједио с њеном мајком. Изненада, добио је епилептични напад. О томе је записао: „Данашњи дан за мене је смрт... али не, не смрт, јер то би за ме био спас, већ нешто много горе, страшније, ужасније"...

Изгледа да је то био преломни тренутак. Послије тог догађаја у Рајићевом дневнику највише је записа о неизљечивој болци, а врло мало о љубави. Чак се једном зарекао да неће више умочити перо у мастило. Заклетву, међутим, није испунио. Тужног 29. септембра 1903. године његова Косара Бобић удала се за познатог филолога и историчара Глишу Елезовића. Утучен и резигниран, Велимир Рајић се латио пера и посљедњи пут забиљежио у дневник:„...Јутрос је одигран свршетак трагедије моје љубави. Она се јутрос, на јутрењу, венчала наравно с другим... По свршеном обреду, и ја сам, са осталима, пришао и честитао... Она ми је лепо захвалила. А можда она и не слути да је њено венчање било опело мојој љубави".

Те ноћи, из срца Велимира Рајића потекли су стихови пјесме „На дан њеног венчања", која је оставила снажан утисак.

Исте године Велимир је постављен за суплента у Другој београдској гимназији али слабо здравље не даде му да подуже остане у професорском позиву, који је волио. Прешао је у администрацију Министарства просвјете, али ни ту није дуго остао: постављен је за писара Народне библиотеке. Ту, у царству књига и тишине, као да се смирио.

Онда наиђоше ратови. Није могао на фронт. Далеко од ратишта Велимир Рајић пером изражава своје родољубље. Он је једини признати писац који борави у Београду 1915, у вријеме када је престоница пресељена у Ниш. Ту уређује „Ратне записе". Био је посљедњи који је напустио Београд.

Са запаљењем плућа, скоро на издисају, на колима са воловском запрегом 8. октобра довозе га у Горњи Милановац. Ноћ и сутрашњи дан проводи у кући своје стрине Јелке Рајић. Предвече око 6 сати грчевито се хвата за груди и узвикује: „Ах, моје песме"! Више нема ни даха, ни погледа. Умро је у тридесет и шестој години.

Ни његова несуђена љубав - Косара није била боље среће. У Скопљу је добила грип и убрзо умрла. Пренесена је на београдско Ново гробље. Смрт је исправила грешку живота: Велимир и Косара вјечно почивају једно уз друго, у сусједним парцелама.

■ Небојша ТЕЛЕБАК

ВОЈСКА

Болесног Велимира Рајића нису хтјели у војску. А он, унук Таваска Рајића, јунака Другог српског устанка, није могао да мирује међу књигама. Кад је избио Први свјетски рат написао је захтјев: „Сматрајући да као Србин, као син и пуноправни грађанин ове земље, имам права да се за њу и лично жртвујем - полазим сутра на бојиште". Међутим, војне љекарске комисије биле су неумољиве.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША СНИМИЛА СПОТ

ДОМАЋА ПАРИС ХИЛТОН

У новом Карлеушином споту гомила трансвестита пјева пратеће вокале и туче се за наклоност „газдарице", док она искаљује бијес на скупоцјеној будни

Контроверзна пјевачица Јелена Карлеуша у новом споту који је недавно снимила глуми размажену богаташицу, која уништава скупоцјену бунду, док гомила трансвестита пјева пратеће вокале и туче се за наклоност „газдарице".

Карлеуша је постала најскандалозниија звијезда у Србији. Сада већ бивша „Карића снајка" не престаје да шокира домаћу јавност. Након секс афере са тјелохранитељем, која је коштала развода брака са насљедником најбогатије српске породице, Јелена Карлеуша није, што се могло очекивати, збрисала у неку егзотичну земљу да на миру, далеко од јавности, преболи брачну хаварију.

Напротив, само неколико дана послије скандала, појавила се у згради телевизије „Пинк", гдје је предала пјесме и договорила кампању за свој нови албум, да би се протеклог викенда бацила на снимање спота за пјесму „Слатка мала". Судећи према ексклузивним фотографијама са снимања, скандали са потписом „ЈК" наставиће да забављају домаћу јавност.

Како, дакле, изгледа премијерни спот за албум „Магија" ексклузивне пјевачице нове Пинкове музичке куће „Браво мјузик"?

- У питању је најскупљи спот икада снимљен на овом простору. Урађен је у Ем-Ти-Ви фазону, а Карлеуша је представљена као српска варијанта холивудске богаташице и насљедница чувеног ланца хотела Парис Хилтон - каже аноним извор из музичке куће „Браво мјузик".

Према његовим ријечима, читава прича се дешава на огромној грамофонској плочи, која је, са све циновским грамофоном, конструисана специјално за ову прилику. Јелена улази у кадар у прескупој бунди, коју скида и почиње бијесно да скаче по њој. Затим се појављују два расна добермана, а онда у кадар улазе три трансвестита, који пјевају пратеће вокале и туку се за њену наклоности.

Албум „Магија" изашао је прошлог понедјељка, а први од пет најављених Карлеушиних спотова које ће урадити у сарадњи са „Енерџисом" режирао је Дејан Милићевић. За сталинг „слатке мале" био је задужен Дарко Костић, а фризуре је радио Александар Каприш. ■

СПЕКТАКУЛАРНИ КОНЦЕРТ У СЛОВЕНИЈИ

Анастасија у Љубљани

Америчка поп звијезда Анастасија одржала је прошле седмице велики концерт у хали „Тиволи" у Љубљани, у оквиру европске турнеје, на којој представља најновији, трећи албум, објављен прошле године.

Она је овом приликом у препуном „Тиволију" извела и хитове са ранијих издања „Not That Kind" и „Freak of Nature", којима се пробила на свјетској музичкој сцени.

Бројни посјетиоци пјевали су са њом највеће хитове са новог албума, међу којима су „Sick'n'tired" и „Left Outside Alone", као и исповједне пјесме „Welcome To My Truth" и „Heavy On My Heart".

Анастасија је почела каријеру као плесачица, а назапаженија је била у видео спотовима групе „Salt'n'Pepa".

Крајем деведесетих година ушла је у финале Ем-Ти-Вијевог такмичења талената „The Cut", када су је запазили представници издавачке куће „Дејлајт/Сони мјузик".

На недавној додјели Ем-Ти-Ви европских музичких награда у Риму, крајем прошле године, била је номинована у три категорије. Послије два успјешна албума, продата у више од десет милиона примјерака, Анастасија се почетком 2003. године суочила са озбиљним здравственим проблемима, односно раком дојке, али упркос томе, завршила је трећи албум који је назвала својим именом. ■

БИОГРАФИЈЕ ПОПУЛАРНИХ / МАРИ-МАРИ, ПЈЕВАЧИЦА

Запјевала у вртићу

Још у раном дјетињству, тачније у обданишту, васпитачица је примијетила да мала Марија има добар слух и то наговијестила њеним родитељима.

Пошто се родитељи нису бавили музиком, све то нису озбиљно схватали. Завршила је Основну школу „Бранко Радичевић" на Новом Београду. Главни кривац за њен улазак у чаробни свијет нота и виолинских кључева била је професорица Борика, која је водила хор „Полетарци" и узела Марију да пјева као солиста испред хора. Све то се дешавало у другом и трећем разреду. Убрзо је учествовала на „Београдском прољећу" и многим другим дјечијим фестивалима, којих је у то вријеме било много. С „Полетарцима" је снимила пет, шест дјечијих плоча, углавном у „Радио Београду".

Пјевала је и у дјечијим телевизијским емисијама попут „Децо, певајте са нама". У том периоду је доста путовала. Са десет година уписује нижу музичку школу, коју је убрзо и завршила.

Потом Музичку гимназију „Јосип Славенски", а послије гимназије конкурише на музичкој академији. Тада је доживјела и своје прво велико разочарење у животу, јер није била примљена. Паузира годину дана, па наредне године ипак стиже до академије. У периоду од 1998. године почиње да пјева по београдским клубовима. Годину дана касније до ње долазе људи из групе „Маг", на препоруку Маријине другарице из средње школе и колегинице Иване Јордан.

Договарају се да направе пјесму за фестивал у Херцег Новом. Међутим, због бомбардовања, фестивал није одржан. Онда су јој понудили да снима плочу у групи. Марија се мало двоумила због обавеза на факултету, али је пристала. Послије снимљеног албума и неколико телевизијских гостовања, схвата да жели да пјева нешто друго и да жели да наступа соло.

Убрзо напушта групе, и снима свој први соло албум симболичног наслова „Хоћу да певам". У читавој музичкој причи, подршку и ослонац добија од породице, маме која је по занимању економиста и тате Ђуре, који је у периоду од 1960. до 1970. професионално играо фудбал у „Партизану, а касније у „Расингу" у Француској.

Подршка је увијек стизала и од двије године старије сестре Јованке, која је по занимању инжењер шумарства. Музика је оно што је испуњава, оно због чега живи и како сама каже, бавиће се музиком докле год има снаге и гласа. ■

ПЈЕВАЧИЦА У УГОСТИТЕЉСКИМ ВОДАМА

Лела отворила кафић

Пјевачица Лела Андрић удружила се са двојицом фудбалера и отворила кафић. Тим поводом, организована је забава на којој су присуствовале бројне личности из музичког и спортског живота.

Успут речено, Лели ускоро излази и нови албум, који је, како тврди, другачији од свих осталих.

- Волим да пјевам брзе и веселе пјесме, јер је нашем народу доста кукања и плакања. Људи желе да се мало и провеселе - каже Лела.

Она додаје да је њен највећи адут у каријери - темперамент!

- Може нека пјевачица да буде и секс бомба, али ако не зна да пјева, шта ће да ради онда када треба да запјева уживо пред народом. Користити само стас, а немати глас је само обмањивање народа. Барем ја тако мислим - додаје Лела Андрић. ■

ЈЕЛЕНА ЈАКОВЉЕВИЋ ОДБИЛА ПОНУДУ „ДИПЕШ МОД"

Запело око хонорара

Позната српска манекенка Јелена Јаковљевић, која живи и ради у Дубају, одбила је да се појави у новом споту групе „Дипеш Мод".

Наиме, иако се ради о једном од најпопуларнијих свјетских музичких састава, Јелена сматра да хонорар који јој је понуђен није био довољно инспиративан.

- Уговор са групом „Дипеш Мод" требало је да потпишем прошле недјеље, али та сарадња на крају није остварена с обзиром на то да сам послије три недјеље, колико су трајали договори и преговори, одустала. У ствари била је дискутабилна висина хонорара. Ради се о томе да је цијена коју су ми понудили врло симпатична, али када се узме у обзир време колико би они користили музички видео, те колико бих обавеза имала око тог спота... Схватила сам да мени то не иде у прилог, тако да на крају нисам прихватила понуду - открива Јелена. ■

ГРУПА „357" ПРОМОВИСАЛА „ЖИВИ" АЛБУМ

Кад Срби запјевају

Београдски састав „357" промовисао је недавно у клубу „Академија" албум „Made in Serbia", на којем се налази петнаест најбољих пјесама изведених на концерту 30. јануара у Дому омладине.

Ово издање, објављено у продукцији ПГП РТС, увертира је за предстојећи наступ бенда, заказан за понедјељак управо у „Академији", и представља изузетно „музичко штиво" за све поборнике добре рокенрол свирке.

Диском „Made in Serbia" заокружено је првих осам година постојања бенда, док су из звучника одзвањали стихови хит пјесама „Идемо на село", „Мама", „Цигане", „Дан Светог Илије"...

Позиву Николе Хаџи Николића, фронтмена „357", на дружење уз опуштено ћаскање и пићенце, одазвали су се Вуду Попај, Лука Тешановић, Младен Делчић Делча, Пера Јањатовић, Бане Локнер и Влада Цет.

- Драго ми је што је на прошлогодишњем концерту било толико добро, да нисмо могли да одолимо изазову да ту атмосферу и пјесме „пренесемо" на албум. Нека свако види како је кад Срби пјевају - истакао је Николић. ■

РОК ЛЕГЕНДЕ ИПАК НА ОКУПУ

Брега закопчава „Дугме"

Иако је најава окупљања легендарног сарајевског бенда „Бијело дугме" многима у први мах дјеловала као јефтин маркетиншки трик, почетком прошле недјеље Горан Бреговић дао је свој коначан и дефинитиван пристанак за повратничку концертну турнеју.

Брега је, тврде добро обавијештени извори, спреман да одржи три велика концерта на стадионима у три велика града бивше Југославије. Турнеја би почела у Сарајеву, наставила са Загребом и Београдом, а резервна опција укључила би Скопље и Љубљану.

Планирано је да се на бину попну и пјевају сва три пјевача „Дугмића", а остаје само да се договоре датуми. Према неким процјенама, пројекат „Бијело дугме, 30 година послије" коштаће најмање два милиона евра. ■

ПРЕНОСИМО

АЛИШИЈА СИЛВЕРСТОН, ГЛУМИЦА

НОВАЦ ЈЕ ДОБРА УТЈЕХА

Није тачно да сам рекла да је чоколада боља од секса, каже Алишија која је своју линију дотјерала тек када је постала вегетаријанка

Понекад волим да окопавам врт гола јер у Лос Анђелесу зна да буде веома вруће, па кад радиш у врту, одјећа ти једноставно спадне - признаје позната глумица Алишија Силверстон у магазину „Холивуд репортер", која је коначно одрасла и постала права дама, али и даље одбија да се појављује гола пред камерама.

Некадашња „љепша половина" Адама Сендлера, која је већ три године у сретној вези с панкером Крисом Церекијем из групе „S.t.u.n." и данас је позната по сценама из филма „Лудо заљубљена", гдје „стручно" заводи Керија Елвеса.

Био је то њен филмски деби 1993. године, за који је освојила Ем-Ти-Вијеву награду за најпожељнију глумицу, коју данас коментарише да „кад ти људи већ с петнаест година говоре како си секси, тешко се с тим носиш и трудиш се да то игноришеш".

Од самог почетка каријере, Алишија је била миљеница јавности, не само због своје појаве, већ и због шармантних изјава. Властиту славну изјаву да је чоколада боља од секса касније је објаснила ријечима „Тада ми је било тек седамнаест, а то чак нисам ни рекла. То је најгори облик новинарства на који сам икад наишла".

ЖИВОТИЊЕ

- Често угостим псе луталице, а прије бих умрла него обукла право крзно. На забави поводом премијере „Дипломца", требала сам носити хаљину Ане Клаји, али кад сам сазнала да она уједно производи крзнене јакне од зеца, одмах сам то одбила.

Угодно сам се изненадила кад је та јакна због тога повучена из производње. Онда сам схватила да моја борба има смисла. Та компанија од тада нема везе с правим крзном.

Алишија је родом из Сан Франциска, а мрзи кад је зову „Аеросмит дама", иако се са Лив Тајлер појавила у њиховом споту „Crazy".

Године 2003. је добила улогу у успјешној Ен-Би-Сијевој телевизијској серији „Miss Match", у којој глуми брачног адвоката.

У припреми су и два нова филма: комедија „Beauty Shop", гдје ће заједно са њом глумити и Квин Латифа, те трилер „Silence Becomes You", гдје јој се придружује Тора Бирч.

? Изгубили сте неке улоге јер ● нисте били довољно мршави. Данас више немате проблема с тежином, изгледате савршено. Како сте то успјели?

- Постала сам вегетаријанка. Послије „Бетмена" била сам опсједнута својим изгледом, поготово кад бих се видјела у неком филму, јер та проклета камера увијек додаје килограме.

Онда сам одлучила преузети ствар у своје руке и прешла сам на вегетаријанство, првенствено зато што сам и даље хтјела јести све што ми падне на памет. За неколико недјеља сам се препородила, јер килограми су почели падати, а ја сам и даље јела. Свима препоручујем вегетаријанство, ја сам најбољи примјер да то стварно успијева!

? Прошле године сте проглашени ● ни најсекси вегетаријанком. Како се носите с тим титулама?

- Тешко. Мислим, ласкају ми, али ми је увијек мало непријатно. Једно је добити комплимент, а друго кад те баш тако прогласе нечим „ај". То ионако ниси ти него твој јавни лик, који нема превише везе с тобом као особом.

? Прошло је већ више од десет ● година како уживате у холивудској слави. Жалите ли за нечим?

- Мислим да је дио мене одувијек прижељкивао то што имам данас, иако сам у стварном животу све осим гламурозна. И данас ми се деси да се пробудим депресивна, као и други нормални људи. Слава није једнако срећа.

? А ● новац?

- Ма ни то, иако је одлична утјеха. Кад се осјећаш лоше, одеш у шопинг, накупујеш хрпу ствари за себе и пријатеље и онда си срећан.

? Кад резимирате своју каријеру, ● који је најгори филм у којем сте се појавили?

- Тешко је рећи, било их је доста. То ти се лако догоди кад си млад. Бираш улоге које су ти супер, а касније не можеш вјеровати у шта си се упустио.

Као кад данас гледаш неки филм који ти је био супер кад си био мали, а сад ти је глуп, не можеш вјеровати шта ти је било толико супер у њему. Вјероватно ћу се за десет година чудом чудити у којим сам филмовима данас глумила. ■

КЛУБ ПОЗНАТИХ

ХОЛИВУДСКИ „ЗЛАТНИ ПАР" И ДАЉЕ У ДОБРИМ ОДНОСИМА

Заједно на додјелу Оскара

Џенифер Енистон и Бред Пит: Остали добри пријатељи

Иако некадашњи „златни пар" Холивуда демантује било какву могућност помирења, процуриле су информације да би Бред Пит и Џенифер Енистон могли руку под руку да ушетају на додјелу „Оскара", у недјељу навече.

Њихови заједнички пријатељи тврде да ће тим потезом доказати свима да су и након прекида остали блиски и добри пријатељи.

- Сматрају да би појављивање на таквом догађању са неким другим могло изазвати претјерану медијску збрку - објаснио је неименовани извор.

Само недјељу дана раније процурила је и вијест да је Бред својој бившој супрузи приредио огромну рођенданску забаву, чиме су такође подстакнуте гласине о могућем помирењу пара који се разишао прије непуних мјесец дана. ■

НОВЕ ФОТОГРАФИЈЕ НАОМИ КЕМПБЕЛ

Обнажена за жртве цунамија

Британски топ-модел Наоми Кемпбел сликала се обнажена за Пирелијеву модну колекцију, чија кампања ускоро почиње у Паризу, и те фотографије биће продате на аукцији чији је циљ да се сакупи новац за дјецу настрадалу у децембарском цунамију у Азији.

Осим фотографија на којима је сама у веома интересантним позама, Наоми је снимила и фотографије са мушким моделом Тајсоном Бекфордом. Слике неодољиво подсјећају на оне, које је својевремено урадила контроверзна Грејс Џонс са својим братом. Слике које је радио чувени француски фотограф Патрик Демаршије изложене су у „Тони Шафрази галерији" у Њујорку. ■

РАСЕЛ КРОУ ОСУДИО КОЛЕГЕ КОЈИ СНИМАЈУ РЕКЛАМЕ

Разочарао га Де Ниро

Популарни глумац Расел Кроу је у интервјуу за магазин „Пипл" жестоко напао своје колеге који снимају рекламе.

- Не користим своју славу да бих зарадио за живот. Не снимам рекламе за одијела у Шпанији као Џорџ Клуни, или за цигарете у Јапану попут Харисона Форда. Људи ми кажу: „Слушај, ти си сам крив што не користиш прилику да лако зарадиш паре." Али за мене ту је ријеч о скрнављењу, које је у потпуној супротности са уговором, који имамо са публиком. Погледајте Де Ниро који рекламира „Америкен експрес". Додуше, то није први пут да ме је он разочарао, то траје већ дуже вријеме - каже Расел Кроу. ■

ВЕЗА ШАРЛИЗ ТЕРОН И СТЈУАРТА ТАУНЗЕНДА

Вјенчање у Ирској

Славна јужноафричка глумица и оскаровка Шарлиз Терон и ирски глумац Стјуарт Таунзенд намјеравају да своју везу ускоро крунишу браком.

Према писању америчког листа „Њујорк пост", Теронова и Таунзенд који су заједно већ двије године вољели би да се до краја ове године вјенчају у Даблину. Двоје заљубљених недавно су играли у филму „Head in the Clouds", ратној драми у којој су глумили управо - заљубљени пар. ■

АЛАНИС МОРИСЕТ ДОБИЛА ДРУГО ДРЖАВЉАНСТВО

И Канађанка и Американка

Канадска пјевачица Аланис Морисет постала је америчка држављанка. Тридесетогодишња пјевачица је била међу пет хиљада људи, који су положили заклетву као амерички држављани на свечаности организованој у Лос Анђелес Конвеншн центру.

Али, Аланис није тиме „окренула леђа" Канади, већ сада има двојно држављанство.

- Никада нећу одустати од канадског држављанства. Сматрам се Канађанком-Американком. Америка је била стварно добра према мени и осјећала сам се добродошлом чим сам дошла у ту земљу - истакла је Аланис Морисет. ■

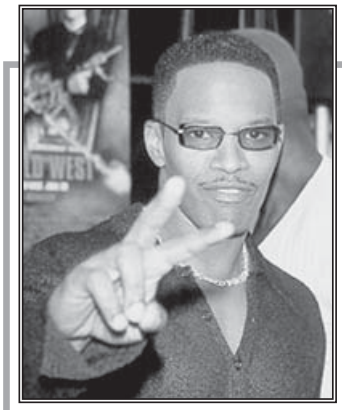

ЏЕЈМИ ФОКС О ЊЕЖНИЈЕМ ПОЛУ

Жена као „мерцедес"

Џејми Фокс, млади глумац номинован за најбољу мушку улогу у филму „Реј", открио је како је једном у кревету био с пет жена.

- Највећи број жена с којима сам био у кревету одједном је пет. Лежали смо и гледали телевизију, то је све што смо радили. Гледали смо заиста лијеп програм - нашалио се Фокс.

На везе са женама гледа као и на аутомобиле.

- Купиш „мерцедес", и то нов. Возиш га неколико година, али онда видиш други „мерцедес" и пожелиш га. Али, тада схватиш да ти тај новији заиста више одговара. А ја сам још у потрази за својим „мерцедесом" - признаје Џејми Фокс. ■

КОАЛИЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ВРБАСА СВЕ ЈАЧА

РИЈЕКОМ ТЕЧЕ ЖИВОТ

Активисти Коалиције сматрају да су аргументи у њиховим рукама и свјесни потреба за енергијом, траже да се она тражи мимо Врбаса

Прошле недјеље у просторијама Светосавске омладине у Бањој Луци одржан је изузетно посјећен састанак невладиних организација и пријатеља Врбаса.

Циљ овог састанка је био да се договоре начини даље борбе за заштиту „момчине" Врбаса од даље изградње брана и хидроелектрана. Иницијатори су били невладина организација „Млади истраживачи", Рафтинг клуб , „Еко мрежа", а одазвали су се и представници других невладиних организација, удружења пчелара, риболоваца, ловаца, потом шумари, извиђачи...

На задовољство организатора скупу су присуствовали и познати борци за очување здраве животне средине професори Бранислав Недовић и Васо Бојанић.

На самом састанку могло се чути доста аргумената за обустављање планираних активности на градњи хидроелектрана на Врбасу.

Закон о слободи приступа информацијама омогућио је да Коалиција за заштиту Врбаса дође до података из уговора о концесији за изградњу хидроелектрана на Врбасу. Према тврдњама чланова Коалиције учињено низ грешака у предрадњама прије потписивања тог уговора и усвајања у Народној скупштини Републике Српске.

У БиХ постоји чак шест важећих Закона о заштити животне средине који су у складу са нормама Европске уније из којих недвосмислено произилази да прво на 250 километара тока Врбаса, односно свих рјечних токова, припада свима, а не само уском кругу људи. Да ли ће овај аргумент Коалиција моћи да користи у својој борби, остаје да се види.

ДАТУМИ

Коалиција за одбрану Врбаса покушаће значајне датуме који су пред нама ставити у службу циљева за које се залаже. Тако ће се 14. март, међународни дан борбе против брана, 22. март Свјетски дан вода, 23. март Свјетски метеоролошки дан и 22. април, Свјетски дан планете Земље и Дан ослобођења Бање Луке искористити за јавне иступе и манифестације чији је циљ заштита Врбаса.

Иначе, познато је да у цијелом свијету влада енергетска криза, али су правила понашања јасна: наука након изучавања проблематике даје препоруке, а закон штити све природне ресурсе. Зато у Коалицији за заштиту Врбаса наглашавају да се студија утицаја на животну средину не може урадити преко ноћи, било ко да је потписује.

Данас, када се на нашој планети интензивно мијења клима, истовремено се мијења и водни режим, па и биланс вода. Цијена квалитетне питке воде у свијету рапидно расте (цијена литра питке воде и литра нафте су на свјетском тржишту приближиле), а зна се да је Врбас и његов слив имају у великим количинама.

Изградњом планираних хидроелектрана на Врбасу, ова ријека ће се, упозоравају у Коалицији, практично претворити у низ језера између Бање Луке и Јајца.

С обзиром на то да се ово подручје водом снабдијева највећим дијелом из фабрике воде у Новоселији, доћи ће у питање квалитет воде. Јер, добро је познато да је вода из акумулација знатно лошијег квалитета у односу на брзе ријеке. Зато заљубљеници у Врбас поручују: „Нећу бару..."

Неко од учесника овог скупа је нагласио да је и сам кањон Врбаса изузетан историјски споменик, а споменута је и стара прича према којој је, када се градио пут кроз кањон, килограм камена плаћан килограмом злата.

МЕДИЈИ

Учесници састанка су примијетили да су у почетку активности на заштити Врбаса домаћи медији били масовно на страни бораца на очувању здраве животне средине. Према оцјени учесника скупа, медији су се, међутим, „постепено повукли".

Било је и разноразних других аргумената против градње хидроелектрана. Међу њима и онај да њемачки конзорцијум који би требало да гради електрану у првом дијелу имена има назив „Месершмит", што алудира на нацистичке авионе који су током Другог свјетског рата бомбардовали наше градове.

Професор Бранислав Недовић је истакао да би нове акумулације сигурно учиниле екоцид и да се без озбиљне студије не би смјело приступити изградњи брана и хидроелектрана.

Чланови „Екомреже", „Младих истраживача" и других невладиних организација истакли су да су према мишљењу Свјетске комисије за бране, велике бране неодрживи и неисплативи објекти. Оне не доприносе смањењу сиромаштва, јер доводе до корупције међу елитом, а између осталог на оваквим објектима углавном доминирају страни консултанти и извођачи радова. Зато Свјетска комисија за бране препоручује преусмјеравање у друге, обновљиве и алтернативне изворе енергије.

У сваком случају јасно је да је енергија у данашњим условима неопходна, али постоје бројни аргументи који кажу да се и Врбас мора сачувати од уништавања. Ако је Уна једина, Врбас је сигурно једини...

Осим тога, не треба заборавити ни чврсту, готово емотивну везу Бањолучана и Врбаса. Неки од савремених хроничара Бање Луке кажу да он извире и улијева се у том граду, да никуда не иде...

Бања Лука се, уосталом, у средњем вијеку и звала Врбашки Град, и била утврђење које је чувало све остале градове на Врбасу од противника са сјевера. У том низу бјеху Звечај, Крупа, Бочац, Јајце, Вијенац... Подсјећајући на ову чињеницу, многи су склони тврдњи да је данас, у другачијим условима и са другачијим мотивима, поново потребно устати у одбрану Врбаса. Овога пута, са свих страна.

■ Небојша КУШТРИНОВИЋ

(Снимио Д. БОРКОВИЋ)

ЗАБИЉЕЖЕНО У ОКОЛИНИ ВЛАСЕНИЦЕ

Дамјан Остојић крај чесме: Попиј чашу умјесто лијека

Љековита Дамјанова вода

Поред макадамског пута од Власенице према питомом селу Козија Раван на западним обронцима брда Виселац, путник намјерник не може да не застане поред необичне чесме.

На њеном прочељу су исписани необични стихови: „Ова вода ради лијека/ Попиј чашу мјесто лијека/ Ја народу сад направих згоду/ Нека пије ову здраву воду".

Чесма је у власеничком крају позната као „Дамјанова вода", а име је добила по Дамјану Остојићу, старини из Козије Равни који је укротио планински извор. Власеничани ће вам, рећи да је „Дамјанова вода" најздравија и најчистија у Власеници и околини.

- Са покојним сином Владаном, који је као храбар борац у отаџбинском рату, несрећно погину поткрај 1992. године, саградио сама базен и чесму још 1987. године - вели шездесетосмогодишњи старина.

Желио је да квалитетну и чисту воду која извире на Виселцу, за коју је сазнао као дијете од свог дједа Неђе приближи свима које пут наведе стазом према Козјој Равни.

- Нека народ има гдје и са чим да се окријепи и одмори душу, а богами и да се лијечи од којекаквих болештина. У њену љековитост се, руку на срце, ја нисам увјерио али јесу неки који су је пили - вели Остојић.

Према причама Дамјановог дједа Неђе, још је његов отац, а Дамјанов прадједа тврдио да је вода љековита и да помаже мушкарцима и женама који не могу да добију дјецу.

- Неколико људи из Власенице ми је рекло да је вода њима помогла. Па, видите да и сада људи долазе са флашама и канистерима да наточе ове воде - вели Дамјан који је о свом трошку утврдио квалитет ове воде.

Наиме, њен узорак је носио на анализу у Лозницу и Нови Сад и увјерио се у њену чистоћу и исправност. Дамјан такође наглашава да у прољеће кад се отапају сњегови и на јесен кад су велике кише, скоро све воде у власеничкој општини се замуте, а, ова никада.

Међу многобројним путницима намјерницима који су походили „Дамјанову воду" било је и злонамјерника који су више пута кварили славину, зачепљавали цијеви, па је Дамјан морао стално да поправља.

- Досјетио сам се 1990. године, па сам на бочној страни исписао нове стихове: „Ко поквари ову воду / Нек му одмах на гроб оду!", и вјеровали или не више никада нико није ни покушао да је поквари - каже уз смијех Дамјан.

Старина се нада да ће се наћи неко да му помогне да пошаље узорак воде на још једну анализу, која би заиста утврдила да ли је његова вода љековита. А чиста и здрава јесте сигурно.

■ Зоран ЈОВАНОВИЋ

МАЛА ШКОЛА ПЧЕЛАРСТВА

ИПАК НИСУ САВРШЕНЕ

Поред свих задивљујућих особина, пчеле имају и неке које кваре „општи утисак о њима". На примјер, не помажу се у невољи, а у борби против непријатеља једна другој сметају

Пчеле могу да живе само у заједници. Пчелиња заједница нема услова за живот ван саћа. Ако одвојимо пчеле од саћа оне ће изградити ново саће или ће угинути.

У воштаним ћелијама саћа расте пчелињи плод. Само у гнијезду, на саћу, пчеле су у стању да одржавају температуру при којој се развијају ларве. Ван ћелије не могу да се роде ни пчеле радилице, ни матица, ни трутови.

Ако нема ћелије, матица неће снијети ниједно јаје. Кад немају саће, пчеле не скупљају ни нектар ни цвјетни прах. Само у воштаним ћелијама саћа нектар се претвара у мед, а цвјетни прах у зрелу поленску храну.

Ако пчелиња породица има и најмање услове за живот, као што су дупља, празан сандук, сламена корпа, земљана цијев или нешто слично, она одмах почиње да испуњава шупљину саћем.

Гнијездо од воштаног саћа у коме расте пчела и тијесне уличице у којима тече њен живот су природни услови потребни за живот и рад овог корисног инсекта. Та насљедна потреба одвија се са веома прецизном тачношћу и подјелом рада да се може говорити о „запрепашћујућој архитектонској способности обичне пчеле", о „апсолутном савршенству саћа с тачке гледишта економије рада и воска", о томе да је грађевински инстинкт пчеле „највеличанственији од свих инстинката"...

Међутим, поред ових значајних корисних и задивљујућих особина, пчеле имају и неке које се, на први поглед, не би могле од њих очекивати.

Доказано је да пчеле не помажу једна другој у невољи. Ако је нека пчела запетљана у пауковој мрежи, многе ће пролетјети мимо ње, али јој ни једна неће прићи да јој помогне. Такође, стотине пчела ће наставити мирно да пију воду поред неке утопљенице; ниједна јој неће помоћи.

У борби пчеле с непријатељем, с мувом или осом, учествују једна до двије, а са бумбаром и пет до шест пчела. Примијећено је да та борба није синхронизована, тако да пчеле сметају једна другој. Док једна покушава да жаоком убије противника, друга га дрмуса тако да покушај удара жаоке не погађа циљ. Што се противник енергичније брани, то су и пчеле више усмјерене на њега.

Ако убацимо у кошницу неку лутку бумбара или стршљена, видјећемо с каквом жестином пчеле нападају убачену лутку и брзо је уништавају.

Сматра се да је природно да већина пчела не обраћа пажњу на борбу у њиховој близини. То се објашњава тиме што младе пчеле које излазе из кошнице на учење првих полета или да прихватају нектар, тако да оне нису дорасле да се боре, нису дорасле нити су оспособљене за стражарску службу.

Пчеле које се враћају са товаром труде се да се што прије ослободе терета које су донијеле. На тај начин само мали број пчела може учествовати у одбрани гнијезда. Остале иду својим путем и обављају свој дио посла.

Но, пчеле знају да буду и солидарне. Уколико пчела услед невремена потражи уточиште у туђој кошници биће примљена.

Пчеле препознају да ли је „колегиница" која се појавила на лету кошнице крадљивица или није. Уколико она носи товар нектара или полена и жели да уђе у кошницу која није њена, пчеле те кошнице ће је примити. Њима је у интересу да нектар уђе у кошницу те благонаклоно примају пчелу из туђе кошнице.

■ Живко ВУЈИЋ

ТЕСЛА О ПЧЕЛИ

Велики је човјек онај који својим умним даровима и способностима надкрије остале људе, који као што пчела прикупља мед, прикупља знања и открива нове истине, али све то крунише љубављу према човјечанству, да му помогне да што прије изађе из биједа које га притискају: страха, гладі, незнања, болести. Нису велики они који понижавају човјека, већ они који обогаћују његово духовно насљедство и тиме помажу његовој срећи.

Гледајући у далеку будућност, ја видим друштво врло слично пчелињем, са укинутим свим расним и националним разликама.

(Из књиге „Тако је говорио Тесла")

МЕД И МЛИЈЕКО

Кад се користи као храна мед се у организму искориштава 100 одсто. То потврђује и примјер америчког љекара који се добровољно у току четири мјесеца подвргао дијети која се састојала само од млијека и меда и осјећао се одлично.

АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ У ИНДИЈИ

ЦУНАМИ ОТКРИО ГРАД

Индијски археолози почели су подводна истраживања мјеста на којем се, како вјерују, налазе древни град и дијелови храма откривени послије удара цунамија на обале стољетног свјетилишта Махабалипурам.

Три камене структуре осликане цртежима животиња откривене су у близини тог обалског града који је погодио велики плимни талас. С повлачењем воде и уклањањем наслага пијеска, на свјетло дана избиле су структуре које су највјероватније дијелови луке изграђене у седмом вијеку.

Махабалипурам је одавно познат по својим раскошно украшеним храмовима који су уврштени на попис свјетске баштине и које годишње посјете хиљаде туриста и хиндуистичких ходочасника. Према писању британских путописаца, на том подручју је некад било седам пагода, од којих је шест потопило море.

Археолози кажу да су цртежима лавова, слонова и паунова редовно украшавани зидови храмова током периода Палаве у седмом и осмом вијеку. Пронађене структуре могле би бити дијелови познатих пагода. Повлачењем мора и помицањем обале очекују се нови докази. ■

ИСТРАЖИВАЊЕ ОСНОВА ЉУДСКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ

Језик није кључ

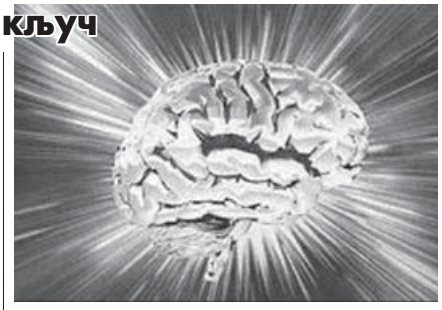

Према извјештају научника интелигенција вјероватно није зависна од језика. Тим британских научника утврдио је да пацијенти који су изгубили способност разумијевања граматике и даље могу обављати математичке операције.

То указује да математичко разумијевање може постојати и без говора. Научници су досад вјеровали да је језик кључна особина која процесе људског размишљања чини развијенијима од животињских, те да је он основа других, виших интелектуалних функција.

Међутим, истраживање британског тима указује да интелигенција и језик не морају бити тако блиско повезани. Стручњаци су проучавали три пацијента који су боловали од тешког облика афазије - нису могли да разумију граматику нити да се правилно граматички изражавају.

Међутим, када су им представљени математички задаци сличне структуре нису имали потешкоћа у њихову рјешавању. У ранијем истраживању помоћу магнетне резонанце француски стручњаци су утврдили да се за рјешавање математичких задатака користи лијеви предњи режањ мозга који такође служи за процесуирање језика, те су закључили да су ове двије функције повезане. Ако се резултати студије британских научника потврде поново ће се отворити питање што је то што људе разликује од животиња. ■

КВИЗ

Провјерите своје знање

Рајко ПУШИЋ

1. Чистилиште је дио:
а) Гргантуе и Пантагруела
б) Божанствене комедије
в) Злочина и казне

2. „Павиљон број 6" написао је:
а) Чехов
б) Крлежа
в) Мопасан

3. Чернозем је врста:
а) птице
б) оморике
в) земљишта

4. Чарапићева буна је подигнута против:
а) Кнеза Милоша
б) Вожда Карађорђа
в) Дахија

5. Ријеч „цунами" је:
а) индонежанска
б) јапанска
в) кинеска

6. Милош Црњански је рођен у:
а) Пољској
б) Мађарској
в) Румунији

7. Црни сљез или:
а) гушчија трава
б) пачији кљун
в) лисичији реп

8. Код Сребренице је бања:
а) Топли Губер
б) Бијели Губер
в) Црни Губер

9. Црвени вјетар је:
а) руска коњица
б) запаљење коже
в) оркански вјетар

10. Соли лимунске киселине су:
а) цитрати
б) цитрити
в) цитрони

11. Чемерно (1579 м) је планина у:
а) Србији
б) Хрватској
в) БиХ

12. Бесемеровим поступком се добија:
а) бронза
б) сребро
в) челик

13. Предио између С. Митровице и Шапца је:
а) Мишар
б) Чеврнтија
в) Делиград

14. Један чвор износи:
а) 1852 м/час
б) 1010 м/час
в) 988 м/час

15. Водени часовник је:
а) аквамер
б) хидростат
в) клепсидра

16. Цитологија је наука о:
а) дрвећу
б) сателитима
в) ћелији

17. Чардаш је народна игра:
а) Пољака
б) Мађара
в) Козака

18. Флора је богиња:
а) рађања
б) цвјетања
в) среће

19. Цирка је:
а) тачно
б) отприлике
в) нетачно

20. Чимборазо је:
а) вулкан
б) планина
в) језеро

Одговори:
1-б, 2-а, 3-в, 4-а, 5-б, 6-б, 7-а, 8-в, 9-б, 10-а, 11-а, 12-в, 13-б, 14-а, 15-в, 16-в, 17-б, 18-б, 19-б, 20-а.

НЕДЈЕЉНИ ХОРОСКОП

Ован (21.3 - 20.4)
Све се одвија споро и мукотрпно, али успјех неће изостати. Евидентни су губици и неадекватно руковање новцем, што потенцира стање незадовољства.
Посао: Могуће су драстичне промјене. Уколико не укључите разум, послједице ће бити далекосежне. Стресови и свађе могу пореметити неке планове.
Здравље: Нервоза и стресови утицаће на погоршање здравственe ситуације. Колико ћете моћи овим темпом да издржите? Проблеми са органима за варење.
Љубав: Једина покретачка снага у наредном периоду јесте сазнање да сте вољени. Планирате да са партнером отпутујете на неколико дана. Исправно.

Бик (21.4 - 20.5)
Због нечега ћете морати да се лишите сопственог комодитета. Покоравате се тренутној ситуацији, све зарад будућег успјеха.
Посао: Бићете у ситуацији да доносите важну одлуку. Иако је присутан страх од промјене, он је безразложан, пошто сте на прагу успјеха.
Здравље: Није најбоље. Могући су боравци у болницама и установама неадекватног типа; ако не због вас, оно због неког из ближе околине.
Љубав: На емотивном плану можете очекивати драстичну и изненадну промјену. Схватићете да партнер ни издалека није онакав каквог сте га замишљали.

Близанци (21.5 - 20.6)
Под снажним сте утицајем осјећања, што баш и није добро. Комуникација је слаба. Морате повести рачуна о изговореним ријечима. Понекад је боље ћутати.
Посао: Због преосјетљивости, можете запасти у лоше односе са колегама. Планирате нове потезе, али на саму реализацију морате сачекати.
Здравље: Оно је склоп тренутних осјећања, па је стога на удару. Пошто прикривате незадовољство, осјетићете послједице стреса.
Љубав: Ушли сте у нов, повољнији период, бар кад су емоције у питању. Одлука коју ћете донијети из коријена мијења животни ток. Свјесни сте грешака према партнеру.

Рак (21.6 - 20.7)
Патње кроз које пролазите помажу вам да духовно напредујете. Оптерећују вас пријатељи који стално очекују неку помоћ од вас.
Посао: Напокон је наступило затишје. Оно вам помаже да прикупите енергију за нове животне побједе. Мирно анализирате ситуацију и уочавате грешке.
Здравље: Здравствена ситуација се поправља сама од себе. Ипак, размислите како да дефинитивно изађете на крај са болестима које се тешко могу дијагностиковати.
Љубав: У раскораку сте између маште и стварности. Још увијек је излаз из кризе неухватљив, пошто немате јасну представу о томе шта хоћете.

Лав (21.7 - 21.8)
Пуни сте креативне снаге и у фази очекивања признања. Пошто планирате неке лијепе ствари, будите реалнији како бисте избјегли разочарања.
Посао: Захваљујући истрајности, постижете запажене резултате. До изражаја долази једна од ваших добрих особина - стрпљивост. Великодушни сте!
Здравље: Није тако лоше. Окрећете се оним областима живота које вам враћају духовни мир и равнотежу. У хармонији сте са самим собом.
Љубав: Наступило је затишје. Или сте се помирили са тренутним стањем, или пак смишљате нове начине како да вољену особу још више придобијете.

Дјевица (22.8 - 22.9)
Због чега се лоше осјећате? Због чега мислите да су вам све даље потонуле? Многе промјене које су вас задесиле кваре неке планове.
Посао: На послу владате ситуацијом, у фази сте чекања. Уколико будете сталожени, остварићете успјех. Сјетите се сличне ситуације из прошлости и извуците поуку.
Здравље: Лош период је за вама. Осјећате се добро, али још увијек не вјерујете да сте пребродили кризу. Мало сте хипохондрични.
Љубав: Доживљавате експанзију на том пољу. Ред је да се и вама нешто лијепо деси. Успјећете да на свим пољима будете активни, тако да љубав неће трпјети.

Вага (23.9 - 22.10)
Пред значајним сте промјенама. Улазите у ново раздобље живота. Научили сте се на неким грешкама и не желите више да их понављате.
Посао: У наредном периоду очекујте пуно рада, али и могућност унапређења. Неке ваше амбиције сада ће се реализовати. Новац је на видику!
Здравље: Нерасположење самим собом лоше утиче на здравље. Тврдоглави сте, параноични и константно нервозни. Проблеми са кожом и костима.
Љубав: Запловили сте у мирније воде. Вјерни сте партнеру и више од излазака вам, за дивно чудо, прија кућна атмосфера. Докле ће то да вас држи?

Шкорпија (23.10 - 22.11)
Добро се осјећате само уколико вас нико ни у чему не спутава. У противном, показаћете зубе. Ниисте неко ко трпи малтретирања са стране, одлучно се супротављате
Посао: Тренутни застој праћен је и лошом материјалном ситуацијом. Ако ствари на послу наставе да се одвијају овим темпом, биће проблема.
Здравље: Могући су здравствени проблеми хроничног карактера. Будите стрпљиви и појачајте имунитет.
Љубав: Могући су неспоразуми са вољеном особом. Разлози због чега је доживљавате као напорну заиста су оправдани. Нова страсна веза је на помолу.

Стријелац (23.11 - 20.12)
У фази сте одмора од напорног посла и прикупљања снаге за нова радна достигнућа. Полако али сигурно рјешавате један по један проблем.
Посао: Због ситуације на послу сте, благо речено, болесни. Иако сте пуни радног елана и квалитетни, околина не дозвољава да ове ваше особине дођу до изражаја.
Здравље: Лако се умарате и још лакше нервирате. Забринути сте због извјесног здравственог проблема, посебно зато што сте свјесни да он изискује озбиљнији третман.
Љубав: Могуће су свађе са партнером, и то свађе око пара. Финансијска ситуација у комбинацији са лошим здрављем лако може пореметити ионако лабаву емотивну везу.

Јарац (21.12 - 19.1)
Долазите до душевног мира. Схватате да сте се нервирали због глупости и рјешавате да више пажње посветите себи и свом изгледу. Став је исправан.
Посао: На послу је наступила тотална збрка. Иако сви покушавају да вас избаце из такта, то нећете дозволити. Проблем може бити погрешно изговорена ријеч због које ћете се кајати.
Здравље: Лоша комуникација са околином је дјелимичан узрок лошег здравља. Избјегавате нервирања, али их сакупљате и таложите у подсвијест. Подвикните ако треба.
Љубав: Забринути сте због партнеровог здравља. Многи слободни припадници знака не могу да остваре задовољавајућу везу, јер праве погрешан избор.

Водолија (20.1 - 18.2)
Кућа захтијева пуно обавеза. Зима је у току, па ћете дио своје енергије искористити и на неке тривијалне послове.
Посао: На послу су могући проблеми и незадовољства. Можете постати жртва трачева уколико се не дистанцирате од сарадника. Превише сте искрени.
Здравље: Психички проблеми у комбинацији са хроничним лако вас могу учинити жртвом повреде. Лоше руковање кућним апаратима и опасност у саобраћају.
Љубав: На емотивном плану вам не цвјетају руже. Имате осјећај као да су вас сви напустили. Забринути сте због тога, али се надате да ће бити боље.

Рибе (19.2 - 20.3)
У све се превише уносите. Многи поступци су базирани на интензивним страстима. Главна покретачка снага наредне недјеље је, вјеровали или не, новац.
Посао: Уколико искористите све своје таленте, бићете задовољни не само послом већ и оним што просто обожавате - парама. Сви их ми волимо, али ви то отворено признајете!
Здравље: Уколико сте имали проблема, ове недјеље ћете их успјешно рријешити. Здраве Рибе могу се разбољети, а болесне ће оздравити.
Љубав: Разрачунавања са партнером ове недјеље могу бити дефинитивна. Не дозволите да вас то избаци из равнотеже, али и не потискујте проблеме.

БОРБА ПРОТИВ КРИЈУМЧАРА НУКЛЕАРНОГ МАТЕРИЈАЛА

СВЕМИРСКА ПОЛИЦИЈА

Стручњаци из Националног лабораторије Лос Аламос представили су план према којем би се енергетске честице из свемира могле користити за откривање кријумчара нуклеарног материјала.

Приликом удара у више дијелове атмосфере космички зраци стварају муоне који бомбардују Земљу густоћом од једне честице по квадратном центиметру у минуту. Њихова би продорност требало да омогући научницима да виде кроз дебеле зидове контејнера изграђене од олова или челика у којима кријумчари обично скривају нуклеарне материјале.

Муони су наелектрисане честице велике енергије сличне електронима, а захваљујући електрицитету лако их је открити. Већина муона може се пробити кроз слој олова дебљине од око 1,8 метара, а немају штетно дјеловање попут рендгенских или гама зрака које су се досад са знатно мањим успјехом користили за откривање кријумчара на граничним прелазима.

Прототип детектора који је представљен биљежи промјене у путањама и енергијама муона приликом проласка кроз терет. На основу тих података може се створити тродимензионална слика и одредити састав предмета који се у њему налазе. Муони не улазе у интеракцију с материјом те не губе много енергије приликом проласка кроз атмосферу.

Међутим, када пролазе кроз гушће материјале интеракција с електронима у спољним орбиталама узрокује јонизацију у којој губе енергију која је пропорционална количини материје кроз коју су се пробили. Тако се с лакоћом може открити уран, плутонијум или материјал који би требало да их сакрије. ■

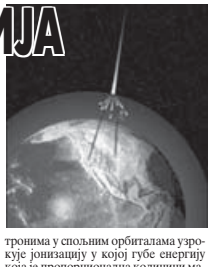

НИКШИЋАНИН МИРКО ВУЧИНИЋ, ПРВИ СТРИЈЕЛАЦ ЛЕЂЕА

ОД „ВУКА" СТРЕПЕ ГОЛМАНИ

Са десет голова у „Серији А", млади репрезентативац Србије и Црне Горе је ове сезоне најбољи голгетер свог тима

БЕОГРАД - До прије неколико мјесеци његово име било је прекривено „плавом травом заборава". Мирка Вучинића, Никшићанина који је са 17 година стигао у Ђеће, повреде су на годину дана удаљиле од терена и фудбалске славе. Данас је први голгетер екипе око кога се „отимају" највећи клубови „Калча".

- Нанизао сам десет голова од почетка сезоне и мој статус у тиму је виршћи него икад. Прошлу годину желим да заборавим, јер ме је операција кољена удаљила од лопте, али сад ми се све враћа - каже 21-годишњи Вучинић, који је својевремено носио дрес омладинске и младе селекције Србије и Црне Горе.

За његов препород заслуге припадају и искусном чешком стручњаку Здењеку Земану:

- Земан тражи офанзиву, важно је само постићи гол више и у таквој игри одлично се сналазим. Послије одласка сјајног Бугарина Божинова у Фиорентину, добијам више лопти и од мене се много очекује. За сада то и оправдавам...

У немогућности да преведу његово име, италијански медији су му додијелили надимак - „Вук бамбино", или „мали Вук".

- Италија ми у свему одговара, овдје сам већ пет година и не видим зашто бих мијењао средину. Како ствари стоје, Рома је „загризла" да ме доведе, али преговоре води мој менаџер. Ко зна, можда ће Вук од јуна играти за „вучицу" из Рима - шали се хитрономи стријелац.

Помињање плавог дреса у њему буди носталгију, али и ноту горчине.

- **Послије стажа у омладинској, пребачен сам у младу репрезентацију за коју сам играо у Сарајеву прије двије и по године. Селектор Пижон Петровић ме је замијенио у полувремену, уз много замјерки и више не није позивао. Ко је био у праву, пока-заће вријеме** - истиче Вучинић.

Ријеч двије о његовом Ђеђеу:

- Немамо великих имена, али играмо суператрактивно. На нашим мечевима је увијек пуно голова, опстанак смо обезбиједили и биће још радости за наше сјајне навијаче - каже Вучинић.

■ **Б. МАРКОВИЋ**

Мирко Вучинић: На мети Роме

ИТАЛИЈА

У сусретима 26. кола се састају: Бреша - Сампдорија (субота, 18 часова), Фиорентина - Удинезе (субота, 20.30), Палермо - Рома, Рођина - Кјево, Болоња - Ливорно, Кљари - Аталанта, Јувентус - Сијена, Лацио - Парма, Ђеће - Месина (недјеља, 15), Интер - Милан (недјеља, 20.30).

ЊЕМАЧКА

У сусретима 23. кола се састају: Јерменија Билефелд - Нирнберг, Борусија Дортмунд - Мајнц, Херта - Хамбургер, Вердер - Бохум, Каизерслаутерн - Волфсбург, Фрајбург - Бајерн, Ханза - Борусија Менхенгладбах (субота, 15.30 часова), Бајер Леверкузен - Штутгарт, Шалке - Хановер (недјеља, 17.30).

ЕНГЛЕСКА

У сусретима 28. кола се састају: Саутемптон - Арсенал (субота, 13.45 часова), Астон Вила - Евертон, Кристал Палас - Бирмингем, Тотенхем - Фулам (субота, 16.00), Манчестер јунајтед - Портсмут (субота, 18.15), Њукасл - Болтон (недјеља, 14.00), Мидлзбро - Чарлтон (недјеља, 16.00).

ШПАНИЈА

У сусретима 25. кола се састају: Еспањол - Албасете, Мајорка - Леванте (субота, 18.00 часова), Нумансија - Барселона (субота, 20.00), Депортиво - Реал Мадрид (субота, 22.00), Осасуна - Малага, Севиља - Расинг Сантандер, Сарагоса - Виљареал (недјеља, 17.00), Атлетико Мадрид - Реал Сосиједад (недјеља, 19.00), Валенсија - Бетис (недјеља, 21.00).

ФРАНЦУСКА

У сусретима 27. кола се састају: Лион - Сент-Етијен (субота, 17.15 часова), Нант - Стразбур, Пари Сен Жермен - Бастија, Ница - Монако, Бордо - Каен, Ајачио - Ленс (субота, 20.00), Лил - Рен (недјеља, 16.00), Оксер - Тулуз, Сошо - Мец (недјеља, 18.00), Олимпик Марсеј - Истр (недјеља, 21.00). ■

КУТАК ЗА КЛАДИОНИЧАРЕ

МИЛАН ДУДИЋ, ЧЛАН ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ

Предност Реалу

1. Када игра Интер, све прогнозе падају у воду! Голова ће сигурно бити, али против тврде одбране градског ривала тешко је очекивати више од два до три гола.

2. Бајер је екипа која игра без калкулација, чак и против Штутгарта који припада самом крему њемачког фудбала. Исход је немогуће предвидјети, али не и канонаду голова.

3. Домаћин мора да иде на побједу како би изашао из резултатске кризе, али Евертон није екипа за вађење. Тешко му је дати гол, па очекујем мало погодака.

4. Реал ће играти ношен тријумфом над Јувентусом, али им неће бити лако против Депортива. Ипак, вјерујем да неће изгубити.

5. Титула је недостижна за екипу Монака, јер је Лион превише одмакао. Пораз од ПСВ Аијндховена у Лиги шампиона сигурно их је депримирао и изморио, па домаћин има чему да се нада. ■ **Б. М.**

МОЈ ТИП

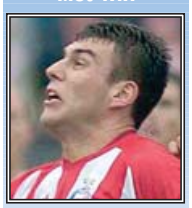

1. Интер - Милан	2-3
2. Бајер (Л) - Штутгарт	3+
3. Астон Вила - Евертон	0-2
4. Депортиво - Реал	X2
5. Ница - Монако	1X

АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ, ФУДБАЛЕР ЛЕОТАРА

Шалке јури Бајерн

1. Фиорентина је клуб са традицијом, али се у налази у кризи. Побједа јој је пријеко потребна и вјерујем да ће до ње и стићи.

2. Шалке је велики фаворит у овом дуелу. Равноправно се носи са Бајерном у борби за титулу и све сем побједе домаћина било би велико изненађење.

3. Ради се о двије екипе, које су приближно једнаког квалитета. Мидлзбро има предност домаћег терена, али су играчи више уморни због обавеза у Купу УЕФА. Зато је извјестан ремі.

4. Иако Валенсија у посљедње вријеме не пружа партије на какве смо навикли, очекујем да ће тријумфовати у овом дуелу. Квалитет је ипак, на њеној страни.

5. Французи су увијек неугодни за прогнозирање. Играју тврдо, па је најсигурније одиграти од нула до два гола. ■ **Де. М.**

МОЈ ТИП

1. Фиорентина - Удинезе	1
2. Шалке - Хановер	1
3. Мидлзбро - Чарлтон	X
4. Валенсија - Бетис	1
5. Оксер - Тулуз	0-2

НЕЂО БЕНКОВИЋ, ТРЕНЕР БК БСК

Без фаворита у Сарагоси

1. Обје екипе лоше стоје у „Серији А". Требају им бодови спаса, а вјерујем да би оба тима била задовољна неријешеним исходом.

2. Херта је и ове сезоне у самом врху. Гости нису нимало наиван ривал, али упркос томе тешко да ће доћи до побједе у Берлину.

3. Њукасл је квалитетнији тим, али табела то не показује. Биће то неизвјестан дуел, а за очекивати је два до три гола.

4. Сарагоса одлично игра на свом терену, док Виљареал игра феноменално у посљедњих неколико утакмица. Ово је дуел без фаворита, па је најреалнији исход ремі.

5. Лион је главни кандидат за титулу и себи неће дозволити кикс против Сент-Етијена, екипе, која већ дуго не зна за пораз. ■ **Де. М.**

МОЈ ТИП

1. Лацио - Парма	X
2. Херта - Хамбургер	1X
3. Њукасл - Болтон	2-3
4. Сарагоса - Виљареал	X
5. Лион - Сент-Етијен	1

РЕПРЕЗЕНТАТИВАЦ ГАНЕ БЛИЗУ ПРЕЛАСКА У ЕВЕРТОН

Апија умјесто Гравесена

ТОРИНО - Репрезентативац Гане и члан торинског Јувентуса, Стефан Апиа, на добром је путу да на љето појача редове енглеског премијерлигаша Евертона. Предсједник „плаваца" Дејвид Мојес у овом двадесетчетворогодишњаку види идеалну замјену за Томаса Гравесена, који је недавно продат Реалу из Мадрида.

- Одавно пратим тог фудбалера, и знам да посједује квалитет и да за њега има мјеста у било којој екипи. По стилу игре највише ме подсјећа на Гравесена, али је млађи и жељан доказивања. Сачекаћемо јун и учинити све да Апиа дође на „Гудисон парк" - каже Мојес.

Тамнопути везни играч стигао је у Торино из Парме, попут многих Јувентусових фудбалера. У жуто-плавом дресу одиграо је једну одличну сезону, и тада су га запазили менаџери „Старе даме". У „Јувеу" није оправдао средства уложена у њега, а по доласку Фабија Капела на клупу „црно-бијелих" није нашао ни мјесто у тиму. Зато се очекује да ће доћи до трансфера на релацији Евертон - Јувентус, којим би била задовољна оба клуба.

У протеклом прелазном року, мадридски Атлетико највише је „загризао" да доведе стаменог фудбалера, али њихова понуда се односила на позајмицу, што ниједној страни није одговарало. Са друге стране, Евертон је спреман да понуди дугогодишњи уговор за централног везног играча, а спомиње се и цифра обештећења од 3.000.000 енглеских фунти. ■

Стефан Апија: Жеља Дејвида Мојеса

У НЕДЈЕЉУ НА ПРОГРАМУ ВЕЛИКИ МИЛАНСКИ ДЕРБИ

ЛИДЕР ПРОТИВ НЕПОРАЖЕНОГ

У најзанимљивијем сусрету „калча" састају се водећи Милан и тим који ове сезоне још увијек није осјетио горчину пораза

МИЛАНО - Стадион „Бузепе Меаца" у недјељу ће бити домаћин великог фудбалског спектакла - градског дербија између Интера, тима, који већ 27 утакмица у „Серији А" не зна за пораз и Милана, лидера „калча". Сусрет се игра са почетком у 20.30 часова.

ИНТЕР						
Домаћин	12	6	6	0	24:12	24
Гост	13	3	10	0	23:18	19
Укупно	25	9	16	0	47:30	43

МИЛАН						
Домаћин	13	8	3	2	29:12	27
Гост	12	8	3	1	14:4	27
Укупно	25	16	6	3	43:16	54

Главно обиљежје „црно-плавих" ове сезоне су неријешени исходи и до сада су их нанизали чак 16. Поред тога, једини су тим италијанског шампионата који у овој сезони није осјетио горчину пораза, а тако је и у Лиги шампиона. У сриједу су ремизирали са Портом, што им је осигурало миран реванш. У првом дијелу сезону, дуел ова два тима завршен је без побједника - 0:0.

- Вјерујем да нећемо посустати ни против градског ривала, те да ћемо наставити серију непобједивости. Очекујем квалитетан и неизвјесан меч. Милан је засјео на врх и даће све од себе да ту и остане. Међутим, ми бисмо евентуалним тријумфом у дербију пришли водећем двојцу и тада бисмо се укључили у борбу за титулу. Биће тешко, али не и немогуће - рекао је стратег Интера Роберто Манћини.

Други милански клуб и ове сезоне јуриша на „скудето". Од прошлог кола се налази на челу „калча", а одличну увертиру пред дерби направили су на „Олд Трафорду", гдје су поразили Манчестер јунајтед, тим који у европским такмичењима на свом терену није поражен 22 сусрета у низу.

- **Свакако да је тријумф против Манчестера подигао атмосферу у екипи, нарочито ако се зна да смо играли без Шевченка. Очекујем да момци могу поновити такву игру и против Интера. Најбитније је да не дозволимо противнику да контролише игру и ако у томе успијемо убиједљен сам да ћемо остварити позитиван резултат** - истакао је тренер Милана Карло Анђелоти. ■

Адриано: Узданица Интера